

Den Haag

Inwonersonderzoek 2022

Sociaal domein

<u>Vrijwilligerswerk</u>	p. 3
<u>Integratie</u>	p. 14
<u>GGD Haaglanden</u>	p. 25
<u>Jeugd</u>	p. 31
<u>Huiselijk geweld</u>	p. 35
<u>Emancipatie</u>	p. 40
<u>Sport en beweegactiviteiten</u>	p. 55
<u>Cultuurparticipatie</u>	p. 70
<u>Zwembaden en sporthallen</u>	p. 79
<u>Mantelzorg</u>	p. 85
<u>Toegankelijke / inclusieve stad</u>	p. 96
<u>Geluk en financiële situatie</u>	p. 103
<u>Onderzoeksverantwoording</u>	p. 114
<u>Colofon</u>	p. 122

Inwonersonderzoek 2022

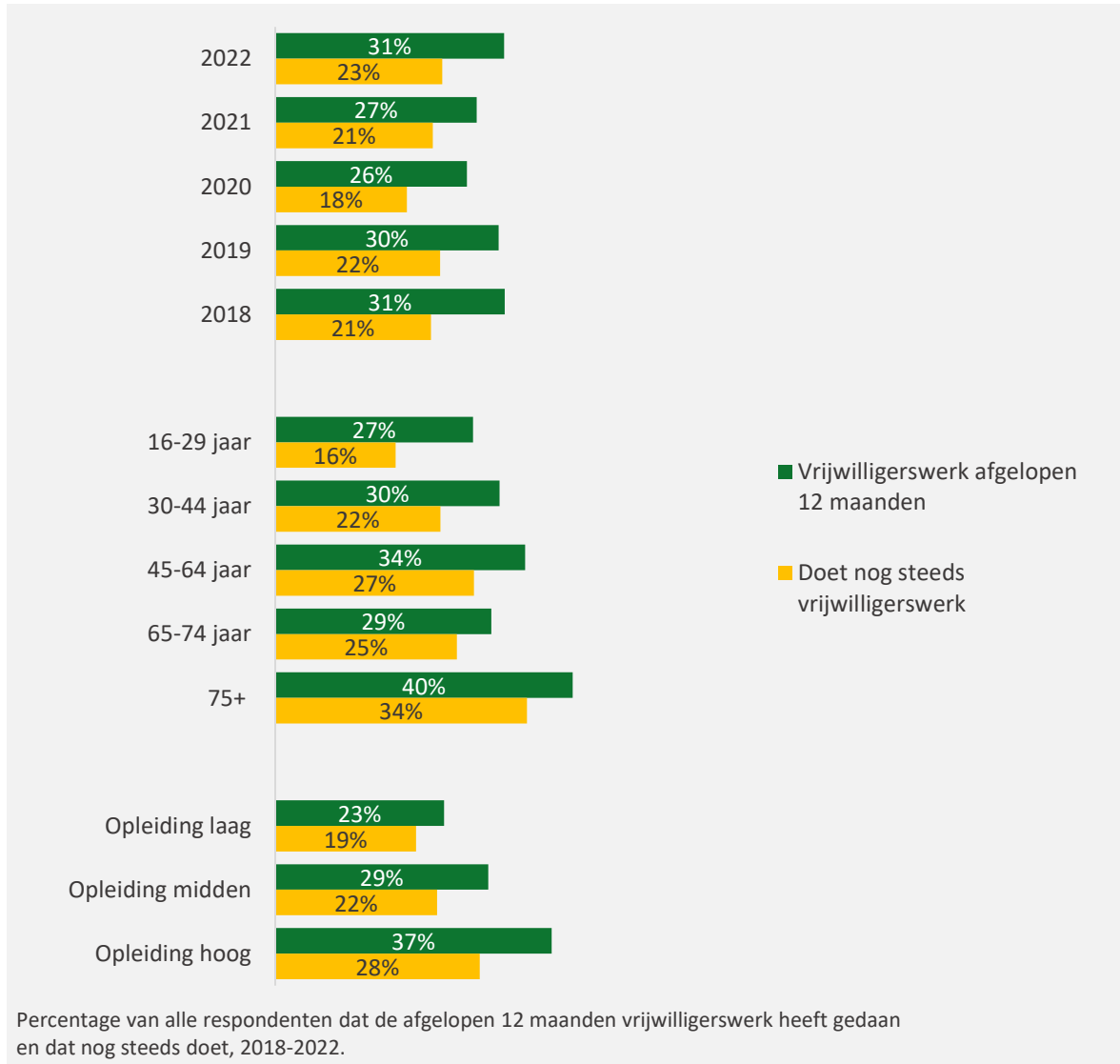
Vrijwilligerswerk

In dit hoofdstuk staat het vrijwilligerswerk in Den Haag centraal. Hierbij wordt ingegaan op het percentage actieve vrijwilligers, hoe actief zijn ze en in welke sectoren en wie zijn de potentiële vrijwilligers.

- Een derde van de inwoners heeft de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk gedaan (31%). Vergeleken met 2021 is het aandeel vrijwilligers gestegen (van 27% in 2021 naar 31% in 2022).
- De mensen die actief zijn in het vrijwilligerswerk, doen dit veelal minstens één keer per week (63%). De overige vrijwilligers doen dit enkele keren per maand (20%), één keer per maand (9%) of enkele keren per jaar (8%).
- De vrijwilligers zijn vooral actief in de sportsector (27%) en de maatschappelijke dienstverlening (23%). Ten opzichte van vorig jaar is het aandeel vrijwilligers in de maatschappelijke dienstverlening afgenomen (van 28% in 2021 naar 23% in 2022).
- De meeste vrijwilligers doen over het algemeen al langere tijd vrijwilligerswerk. Ruim de helft doet dit al langer dan vijf jaar (56%) en bijna drie op de tien één jaar (28%).
- Hoger opgeleiden zijn vaker actief (geweest) als vrijwilliger dan middelbaar en met name lager opgeleiden (resp. 37%, 29% en 23%), maar middelbaar en met name lager opgeleiden doen dit vaker wekelijks dan hoger opgeleiden (resp. 65%, 83% en 57%). Inwoners van 65 tot 74 jaar zijn ook vaker wekelijks actief als vrijwilliger (77%).
- Ruim een derde van de inwoners geeft aan in de toekomst (meer) vrijwilligerswerk te willen doen (36%).
- Vrijwilligers zijn vooral gestopt omdat zij hier geen tijd meer voor hebben (21%).
- Vrijwilligers krijgen vaak een mondelinge blijk van waardering voor hun inzet (44%), er wordt een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd (35%) of een bloemetje of kaartje gestuurd (22%). En kleiner deel heeft een (onkosten)vergoeding gekregen (16%) en/of is gewezen op het aanbod dat de gemeente heeft voor vrijwilligers zoals de Den Haag Doet webwinkel, de Den Haag Doet Vrijwilligersacademie en de Haagse Vrijwilligersprijzen (15%). Een tiende van de vrijwilligers geeft aan geen blijk van waardering te krijgen (10%).

Wie doet vrijwilligerswerk? (1)

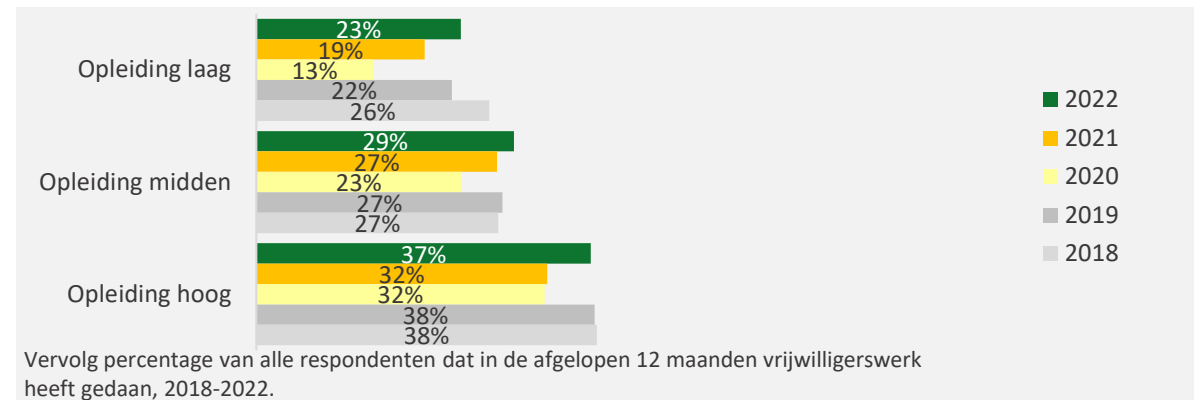
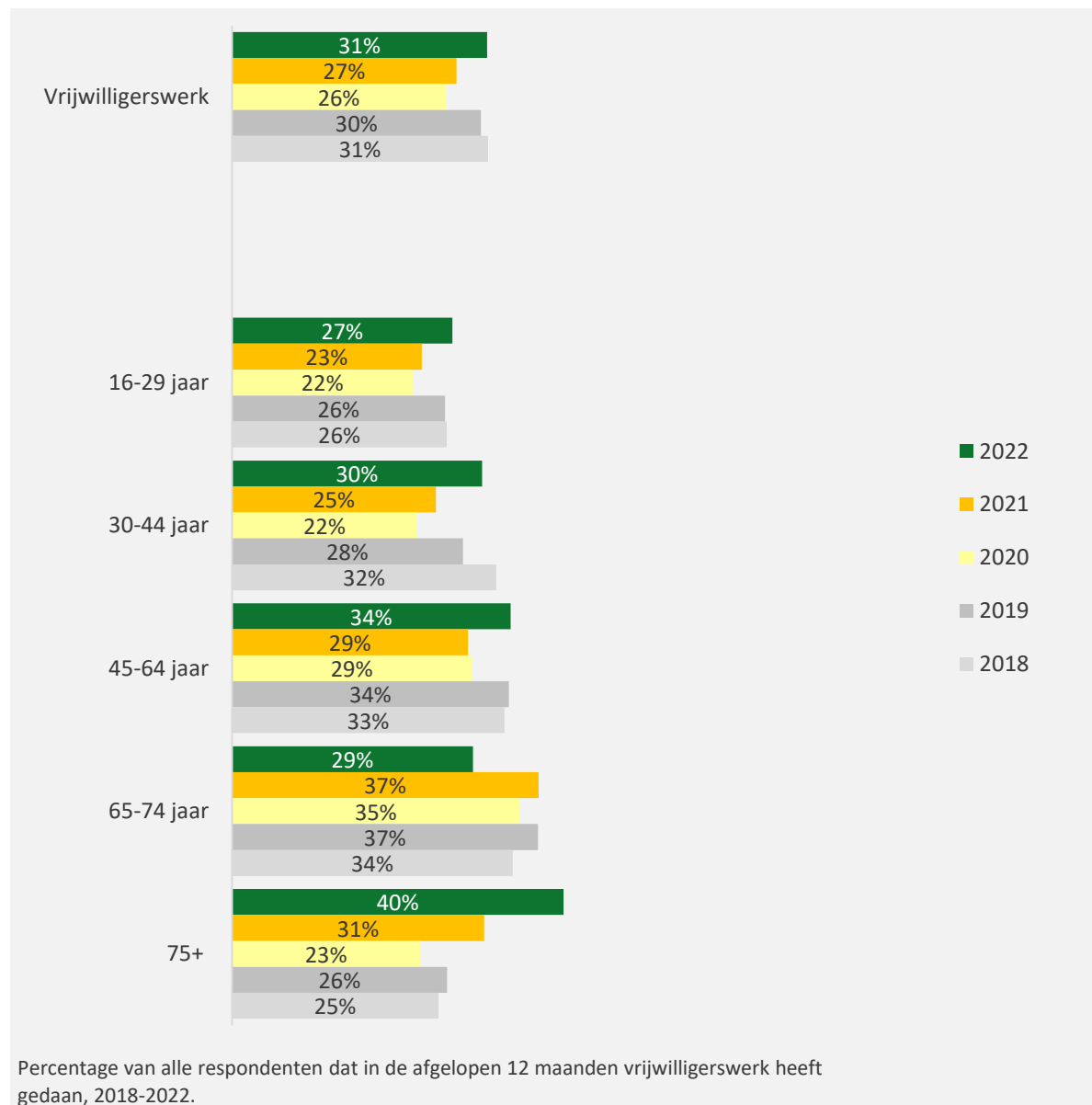
Drie op de tien inwoners hebben de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk gedaan (31%). Bijna een kwart doet dit nog steeds (23%).

Het aandeel vrijwilligers verschilt enigszins per leeftijdsgroep. Van de inwoners tot 75 jaar heeft circa een derde de afgelopen 12 maanden vrijwilligers werk gedaan. Inwoners boven de 75 jaar hebben relatief het vaakst vrijwilligerswerk gedaan (40%) en doen dit ook nog steeds vaker dan gemiddeld (34%). Onder de jongeren tussen de 16 - 29 jaar ligt het aandeel dat vrijwilligerswerk heeft gedaan in de afgelopen 12 maanden (27%) en nog steeds doet (16%) lager dan gemiddeld.

Naar opleidingsniveau zijn het meer dan gemiddeld hoger opgeleiden die actief zijn of zijn geweest als vrijwilliger (resp. 28% en 37%). Lager opgeleiden doen dit juist minder vaak (resp. 23% en 19%).

Vergeleken met de afgelopen twee jaar is het aandeel vrijwilligers gestegen (van 26% in 2020, 27% in 2021 naar 31% in 2022). In 2019 (30%) en 2018 (31%) lag het aandeel ook rond de 30%.

Wie doet vrijwilligerswerk? (2)

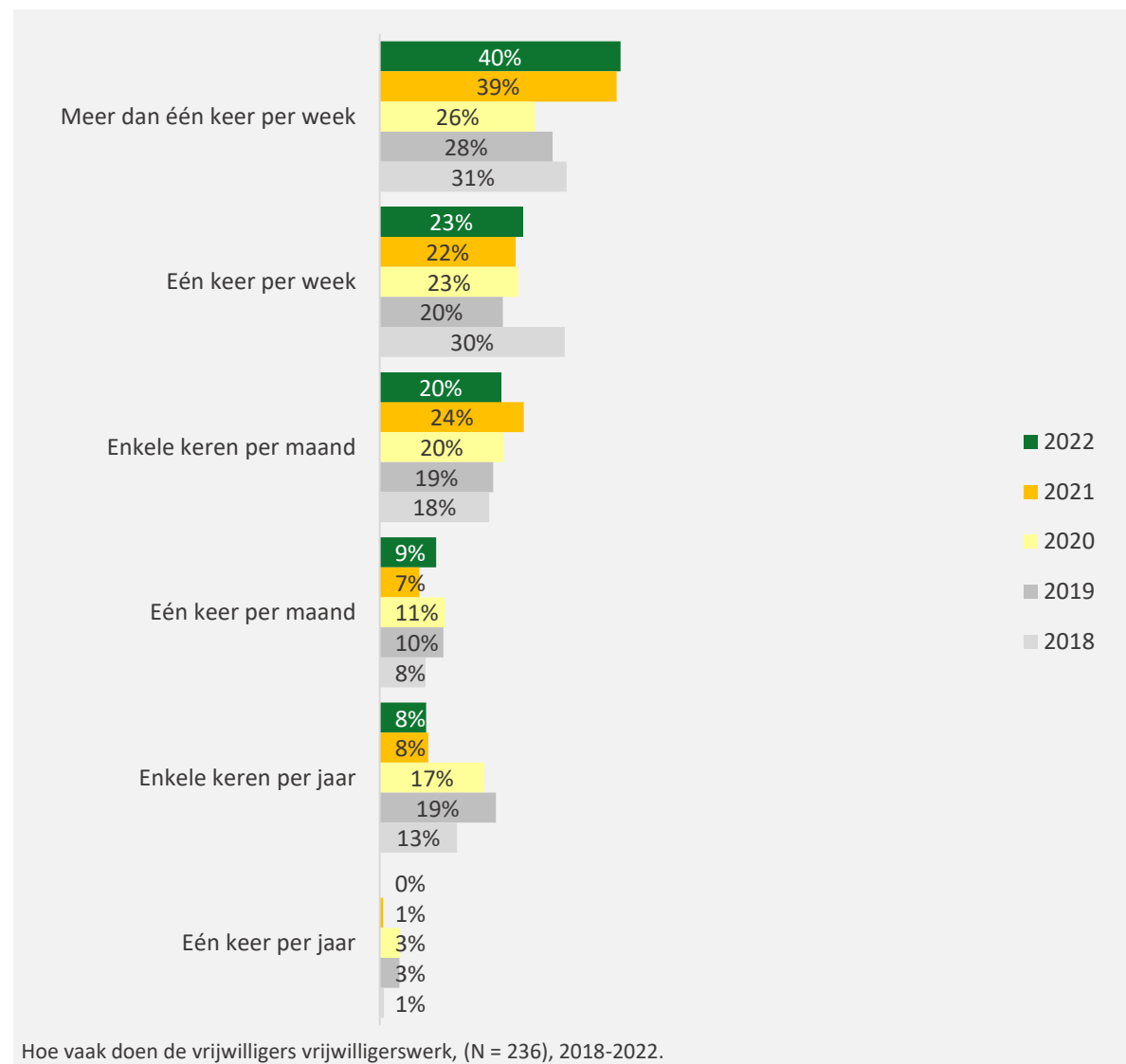

Vanaf 2020 is er in nagenoeg alle leeftijdsgroepen een stijging te zien, behalve in de leeftijdsgroep van 65 tot 75 jaar. Het aandeel vrijwilligers in deze leeftijdsgroep ligt iets lager dan gemiddeld (29%) en is ten opzichte van de vorige meting in 2021 gedaald (van 37% in 2021 naar 29% in 2022). Onder de 75-plussers is juist een sterke toename te zien (van 31% in 2021 naar 40% in 2022).

Ten opzichte van vorig jaar is het aandeel vrijwilligers het meest gestegen onder hoger opgeleiden (van 32% in 2021 naar 37% in 2022), op de voet gevolgd door het aandeel onder lager opgeleiden (van 19% in 2021 naar 23% in 2022), maar ook onder de middelbaar opgeleiden is het aandeel toegenomen (van 27% in 2021 naar 29% in 2022).

Regelmaat vrijwilligerswerk

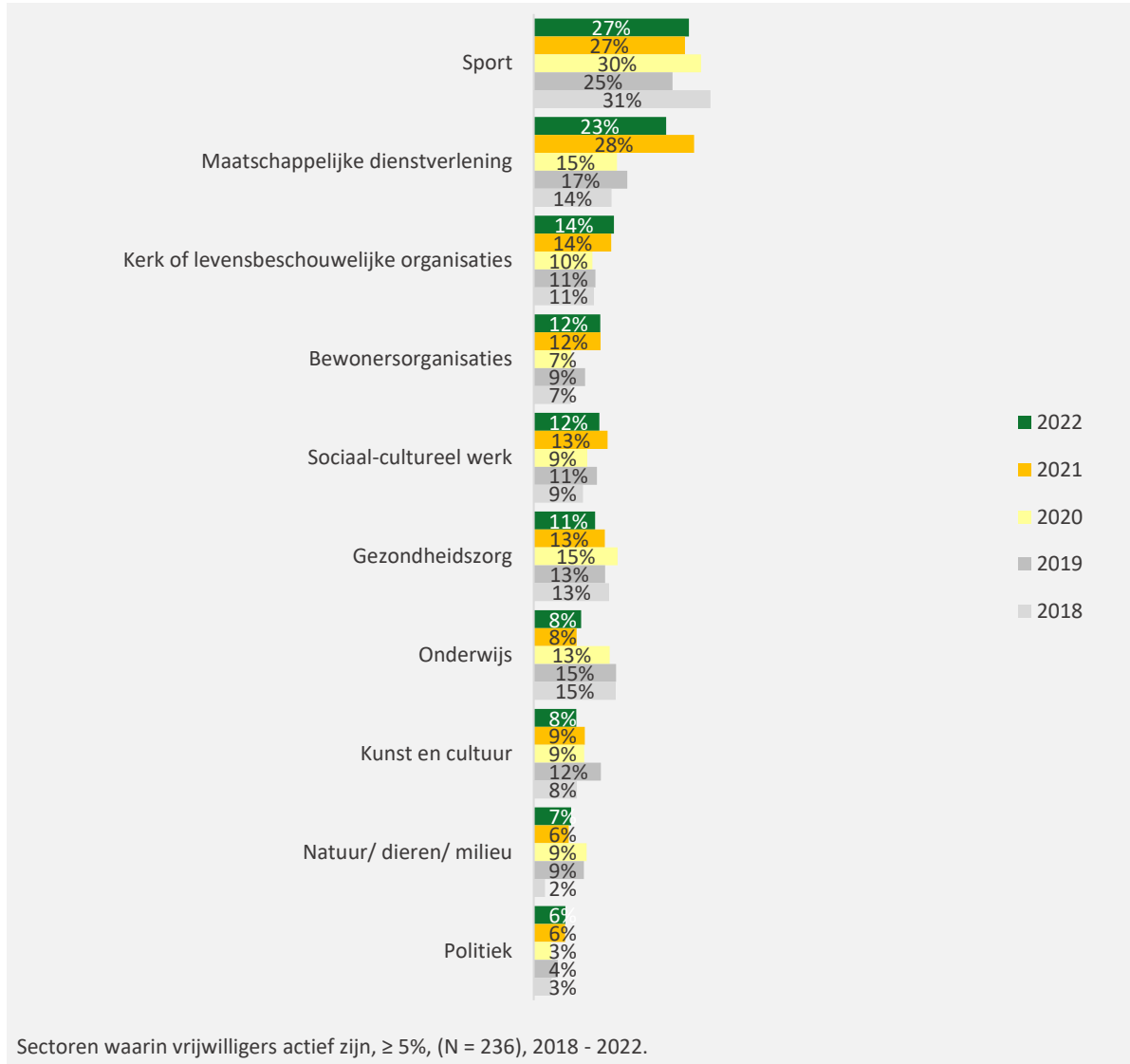

Iets meer dan zes op de tien vrijwilligers doen minstens één keer per week vrijwilligerswerk (63%). De overige vrijwilligers doen dit enkele keren per maand (20%), één keer per maand (9%) of enkele keren per jaar (8%).

Vrijwilligers in de leeftijdscategorie 65 - 75 jaar verrichten meer dan gemiddeld wekelijks vrijwilligerswerk (77%). De lager opgeleiden die vrijwilligerswerk doen, doen dit vaker wekelijks (83%).

De intensiteit waarmee vrijwilligers hun vrijwilligerswerk doen, is ten opzichte van vorig jaar nauwelijks veranderd. In de groep inwoners die enkele keren per maand vrijwilligerswerk doen is een beperkte daling te zien (van 24% in 2021 naar 20% in 2022) en bij inwoners die één keer per maand vrijwilligerswerk doen is sprake van een lichte stijging (van 7% in 2021 naar 9% in 2022).

Sectoren vrijwilligerswerk

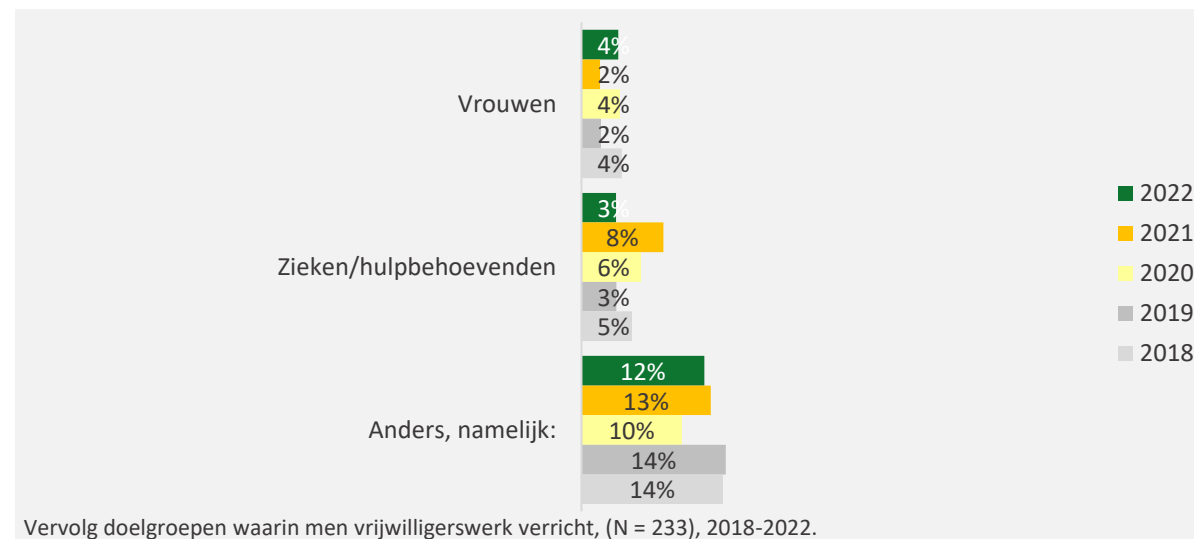
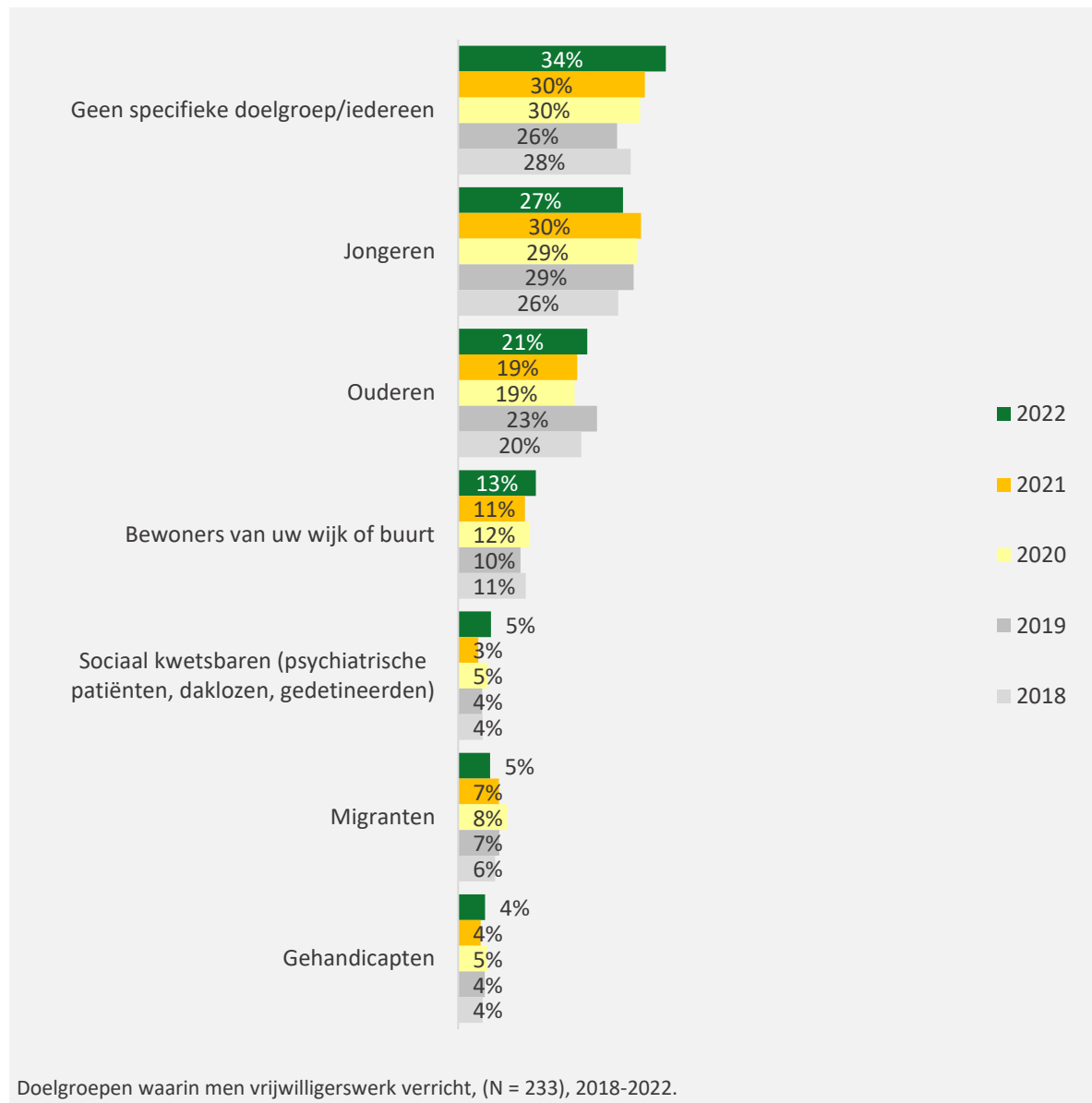

Vrijwilligers zijn het meest actief in de sportsector (27%), gevolgd door de maatschappelijke dienstverlening (23%). Ook in de kerk of levensbeschouwelijke organisaties (14%), bewonersorganisaties (12%), sociaal-cultureel werk (12%) en de gezondheidszorg (11%) is iets meer dan één op de tien vrijwilligers actief

Vrijwilligers met kinderen zijn meer dan gemiddeld actief in de sportsector (39%) en het onderwijs (17%). 75-Plussers zijn meer dan gemiddeld actief als vrijwilliger in de maatschappelijke dienstverlening (32%). Jongeren tot 30 jaar zijn juist vaker actief als vrijwilliger in het sociaal-cultureel werk (32%), de kunst en cultuur sector (13%), natuur/dieren/milieu (13%) en bij een hobbyclub (18%). Vrouwen zijn vaker dan gemiddeld actief als vrijwilliger in het onderwijs (12%), de kunst en cultuur sector (10%) en in de natuur/dieren/milieu sector (10%).

Ten opzichte van vorig jaar is het aandeel vrijwilligers in de maatschappelijke dienstverlening afgenomen (van 28% in 2021 naar 23% in 2022). In de rest van de sectoren is het aandeel vrijwilligers nagenoeg gelijk gebleven.

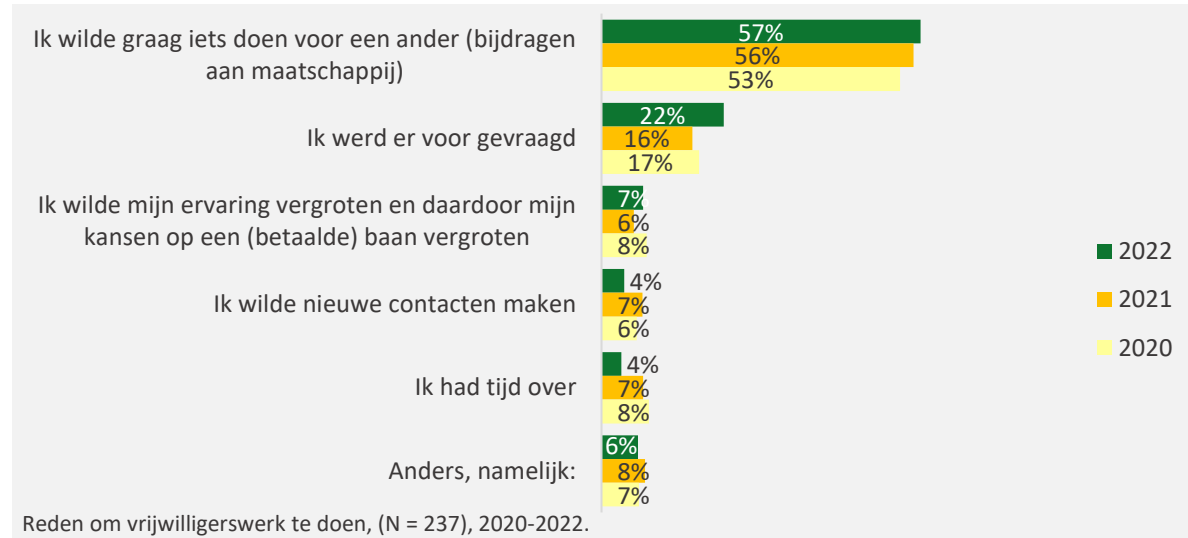

Bij een derde van de vrijwilligers is het vrijwilligerswerk niet gericht op een specifieke doelgroep (34%). Wanneer dit wel het geval is, gaat het bij iets meer dan een kwart om jongeren (27%) en bij één op de vijf om ouderen (21%). Andere doelgroepen waarvoor vrijwilligers actief zijn, zijn bewoners uit de wijk of buurt (13%), sociaal kwetsbaren (5%), migranten (eveneens 5%), gehandicapten (4%), vrouwen (4%) en zieken of hulpbehoevenden (3%).

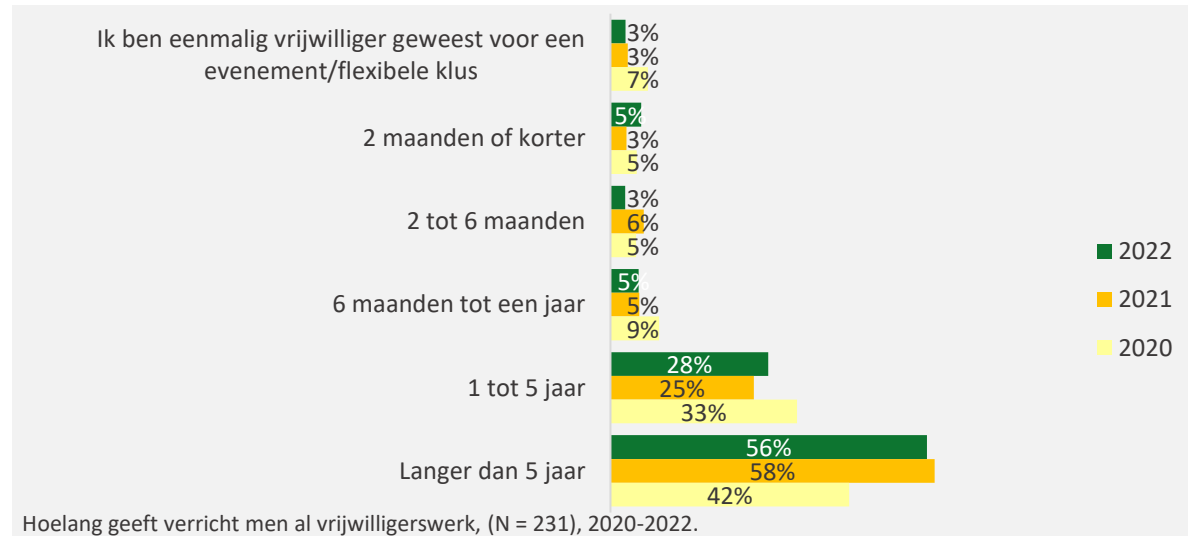
Op hoofdlijnen wijken deze cijfers nauwelijks af van vorig jaar. Alleen het werk voor zieken of hulpbehoevenden en jongeren is sinds 2021 gedaald (resp. van 8% in 2021 naar 3% in 2022 en van 30% in 2021 naar 27% in 2022). Het aandeel vrijwilligers dat aangeeft niet voor een specifieke doelgroep vrijwilligerswerk te doen is juist gestegen (van 30% in 2021 naar 34% in 2022).

Redenen voor en lengte van verrichten vrijwilligerswerk

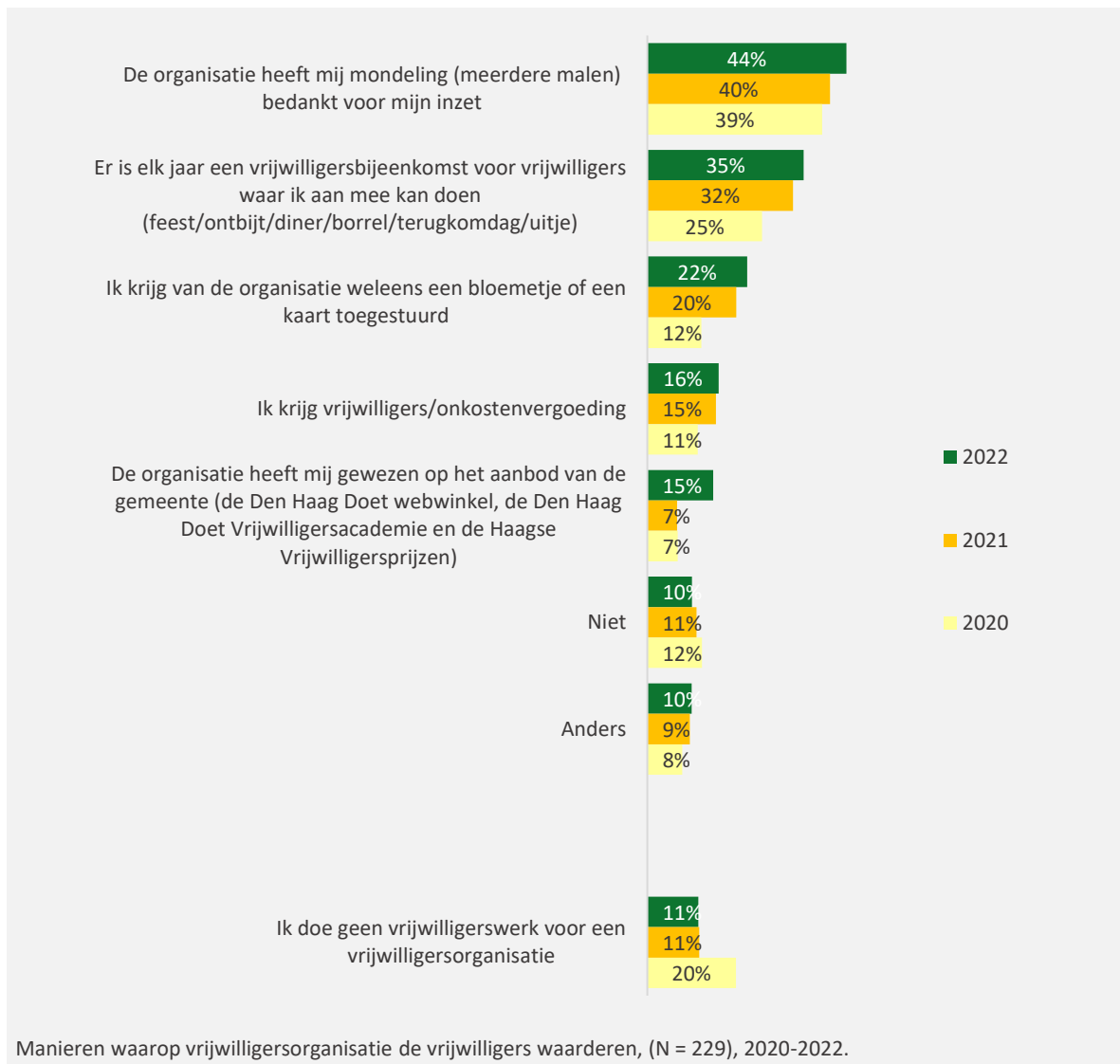

Ruim de helft van de vrijwilligers doet vrijwilligerswerk omdat zij graag iets voor een ander doen (57%). Iets meer dan één op de vijf vrijwilligers is hiervoor gevraagd (22%). Andere redenen die nog vaker naar voren zijn gebracht zijn het vergroten van de ervaring en daarmee de kans op een (betaalde) baan (7%), nieuwe contacten opdoen (4%), tijd over hebben (4%) of andere redenen (6%). Mensen zijn in vergelijking met 2021 vooral meer vrijwilligerswerk gaan doen omdat zij ervoor werden gevraagd (van 16% in 2021 naar 22% in 2022).

Ruim de helft van de vrijwilligers doet dit al langer dan vijf jaar (56%) en bijna drie op de tien één tot vijf jaar (28%). Voor een klein deel betrof het een eenmalige inzet voor een evenement of een flexibele klus (3%). Ten opzichte van 2021 is hierin weinig veranderd.

Waardering van vrijwilligerswerk

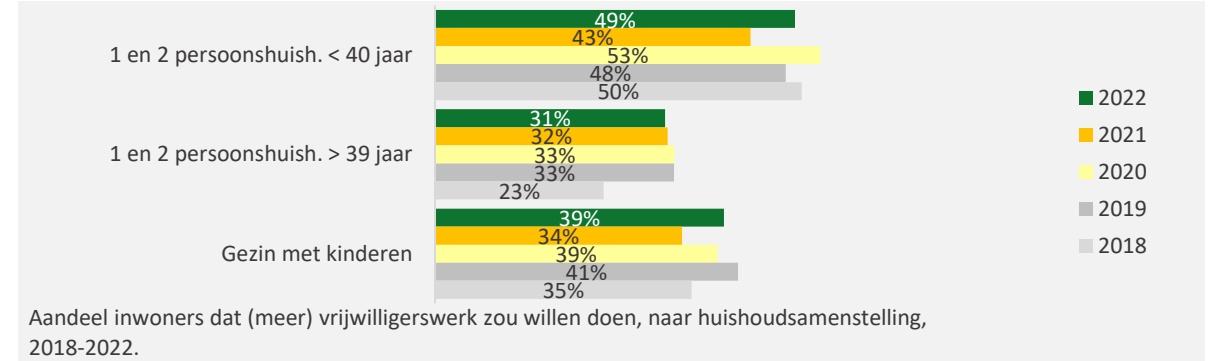
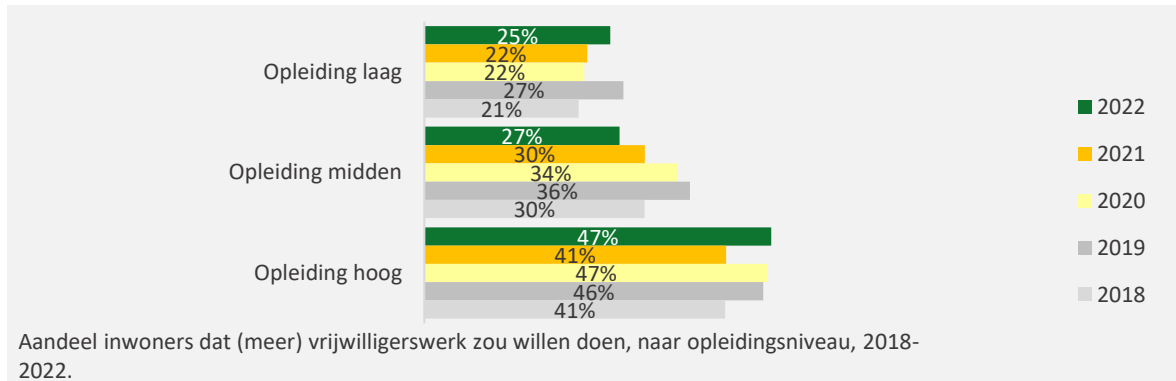
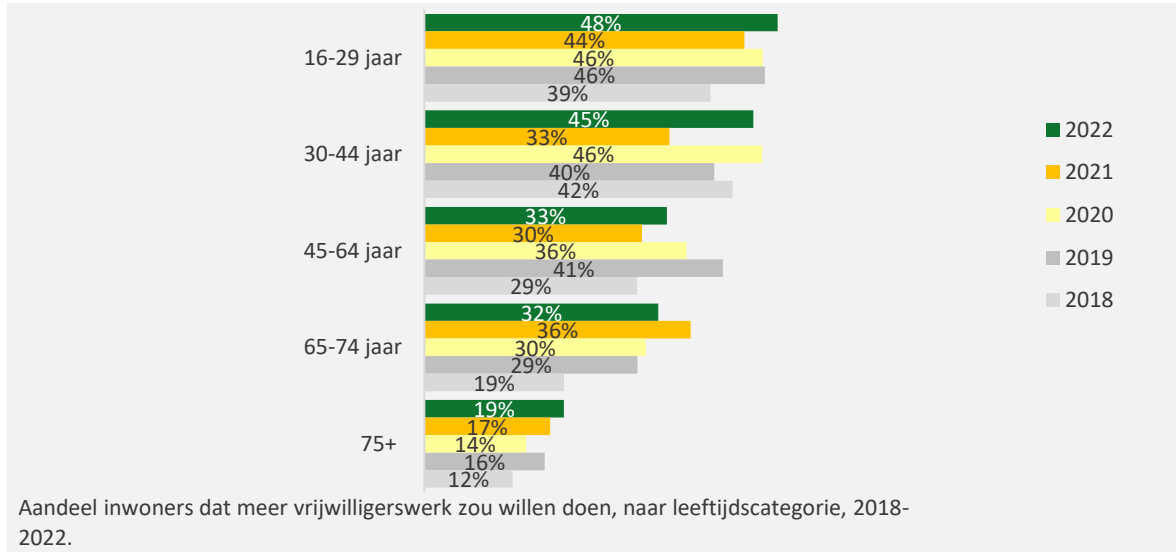
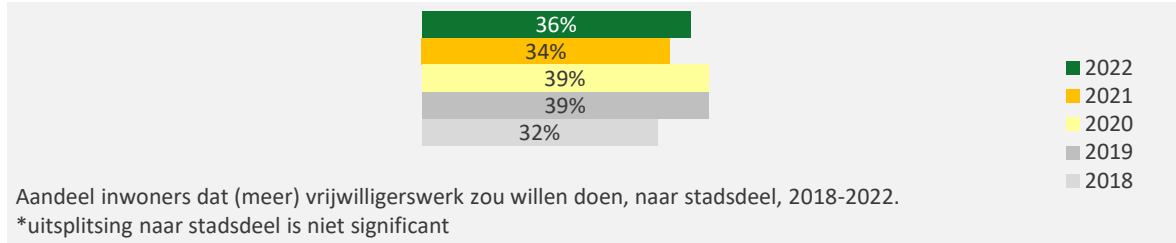
De vrijwilligers is gevraagd op welke manieren zij door hun vrijwilligersorganisatie gewaardeerd worden voor hun inzet voor anderen en/of voor de stad.

Ruim vier op de tien vrijwilligers hebben (meerdere malen) een mondeling bedankje gekregen voor hun inzet (44%). Voor iets meer dan een derde van de vrijwilligers is er jaarlijks een bijeenkomst in de vorm van een feest, borrel, een uitje e.d. (35%). Iets meer dan één op de vijf vrijwilligers krijgt van de vrijwilligersorganisaties wel eens een bloemetje of een kaart (22%) en 16% krijgt een onkostenvergoeding. Een kleiner deel is gewezen op het aanbod dat de gemeente heeft voor vrijwilligers zoals de Den Haag Doet webwinkel, de Den Haag Doet Vrijwilligersacademie en de Haagse Vrijwilligersprijzen (15%).

Eén op de tien vrijwilligers geeft aan op geen enkele manier een blijk van waardering te krijgen van de vrijwilligersorganisatie waarvoor zij zich inzetten (10%).

Vergeleken met vorig jaar worden vrijwilligers meer gewezen op het aanbod van de gemeente voor vrijwilligers (van 7% in 2020 en 2021 naar 15% in 2022). Het aandeel vrijwilligers dat niets krijgt is nauwelijks veranderd.

Bereidheid tot vrijwilligerswerk in de toekomst

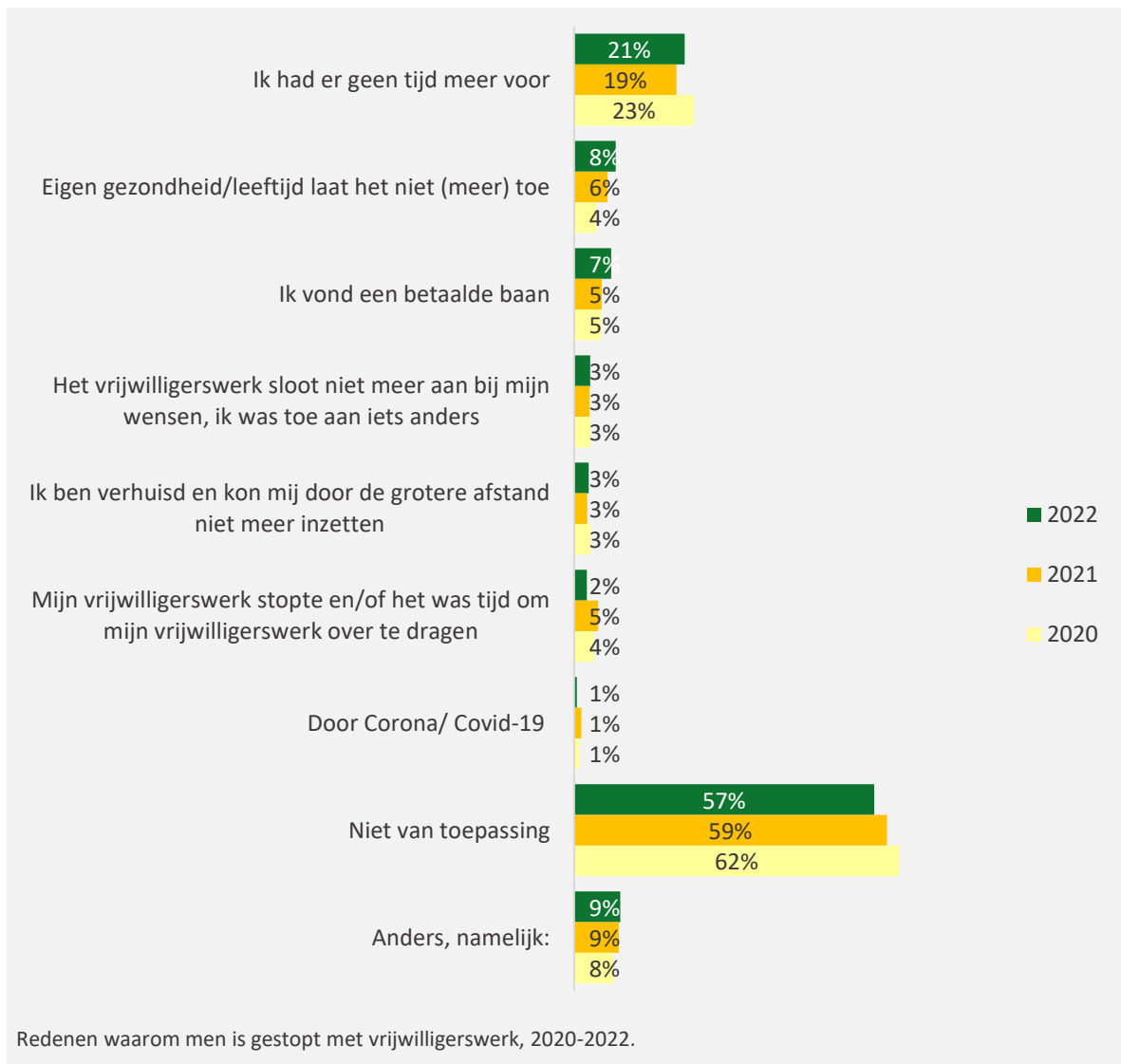

Ruim een derde van de inwoners is bereid om in de toekomst (meer) vrijwilligerswerk te doen (36%). Circa de helft van de inwoners die het afgelopen jaar actief zijn geweest als vrijwilliger of nog steeds actief zijn, wil (meer) vrijwilligerswerk doen (resp. 53% en 49% tegenover 36% gemiddeld). Van de inwoners die niet actief zijn geweest als vrijwilliger in het afgelopen jaar willen drie op de tien zich inzetten als vrijwilliger (29%). In vergelijking met 2021 is het aandeel dat (meer) vrijwilligerswerk wil doen iets gestegen (van 34% in 2021 naar 36% in 2022).

Vooraf inwoners tot 45 jaar zijn meer dan gemiddeld bereid om in de toekomst (meer) vrijwilligerswerk te doen (48% voor 16 tot 30-jarigen, 45% voor 30 tot 45-jarigen tegenover 36% gemiddeld), ook gaat het vaker om één- of tweepersoonshuishoudens jonger dan 40 jaar (49%) en hoger opgeleiden (47%).

Ten opzichte van vorig jaar is de bereidheid bij de meeste groepen gestegen, alleen onder de 65 tot 75-jarigen is de bereidheid afgenomen (van 36% in 2021 naar 32% in 2022).

Redenen om te stoppen met verrichten vrijwilligerswerk

Tijdgebrek is de voornaamste reden waarom inwoners die eerder vrijwilligerswerk deden, zijn gestopt. Een vijfde bracht dit als belangrijkste reden naar voren (21%).

Tussen de 1% en 8% noemt andere redenen, zoals: de gezondheid laat het niet meer toe (8%), men vond een betaalde baan (7%), het sloot niet meer aan bij de wensen (3%), men is verhuisd (3%), het vrijwilligerswerk stopte (2%), men kon geen vrijwilligerswerk doen vanwege het coronavirus (1%) of om andere redenen.

De cijfers zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar.

Inwonersonderzoek 2022

Integratie

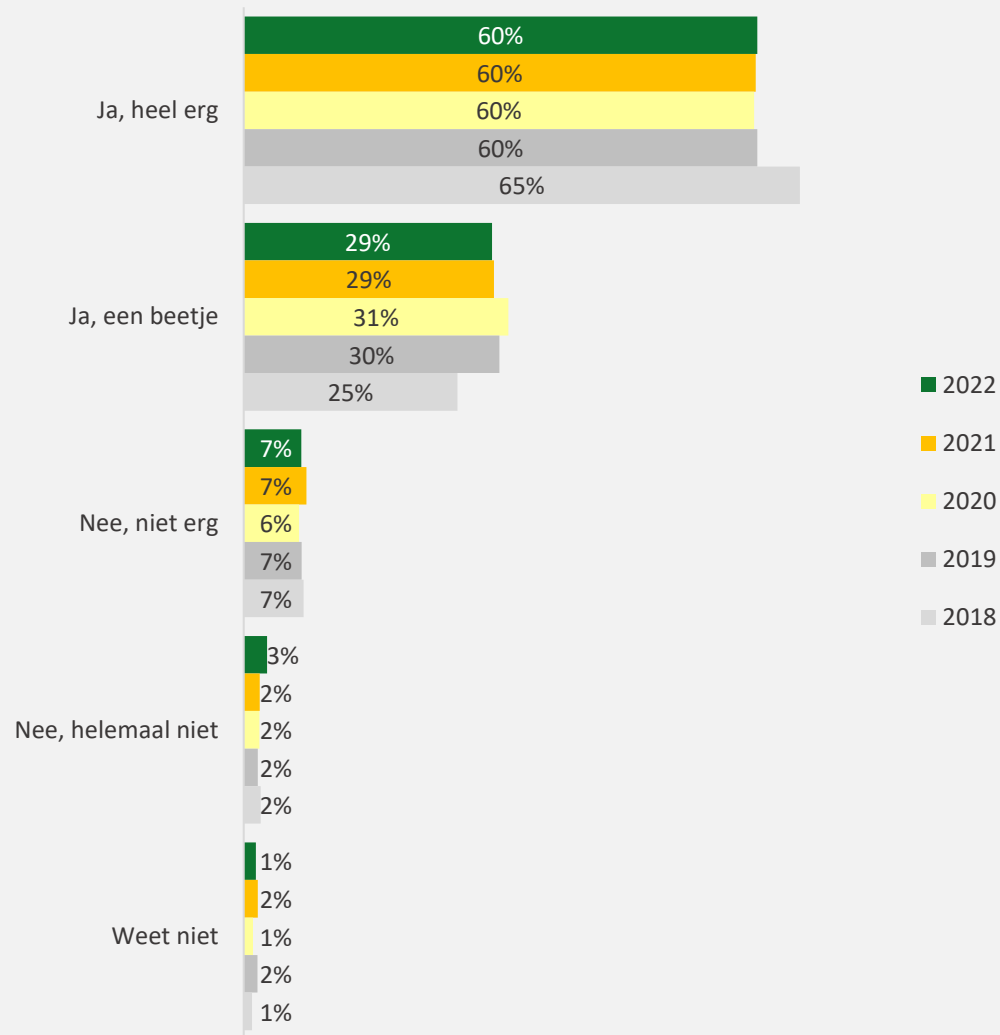

Bij dit onderdeel over integratie passeren uiteenlopende onderwerpen de revue. Het gaat daarbij onder andere om de omgang tussen verschillende bevolkingsgroepen in de buurt, bekendheid met het slavernijverleden, discriminatie en 'Den Haag Meldt'.

- Het merendeel van de Hagenaars voelt zich in meer of mindere mate thuis in Den Haag (60% heel erg, 29% een beetje). De mate waarin inwoners zich thuis voelen is de afgelopen jaren gelijk gebleven.
- Het overgrote deel van de inwoners heeft respect en begrip voor inwoners met een andere achtergrond (93% heel erg of een beetje). Lager opgeleiden hebben dit minder dan gemiddeld (83%). Daarnaast heeft bijna twee derde van de Hagenaars interesse voor de manier waarop inwoners met een andere achtergrond het wonen in Den Haag ervaren (64%). Hoger opgeleiden zijn hierin meer dan gemiddeld geïnteresseerd (73%).
- Negen op de tien Hagenaars zijn het ermee eens dat zij moeten kunnen zeggen wat ze willen (vrijheid van meningsuiting) en dat iedereen gelijk is aan elkaar (gelijkwaardigheid) (91% mee eens of enigszins mee eens). Drie kwart van de inwoners voelt zich (enigszins) medeverantwoordelijk om van Den Haag een fijne stad te maken waar alle inwoners van verschillende achtergronden zich thuis voelen (75%). Iets meer dan zes op de tien inwoners zijn zich (enigszins) bewust van het slavernijverleden van Den Haag (63%).
- Op de vraag welke lessen er getrokken kunnen worden uit het slavernijverleden van de gemeente Den Haag worden verschillende antwoorden gegeven. Eén derde van de inwoners die een suggestie hebben gegeven, gaf aan dat het slavernijverleden erkend moet worden, excuses moet worden gemaakt en er gepraat moet worden over het verleden (34%). Bijna drie op de tien geven juist aan dat er in het heden geleefd moet worden en dat er geen lessen zijn die uit het slavernijverleden kunnen of moeten worden getrokken (28%).
- Inwoners is gevraagd wat zij de drie belangrijkste kernwaarden van de Nederlandse rechtsstaat vinden. Bijna de helft van de antwoorden die zijn gegeven betreffen gelijkwaardigheid, gelijkheid en gelijke kansen (48%). Een derde benoemt vrijheid (34%) en een kwart (vrijheid van) meningsuiting (25%).

- Iets meer dan een kwart van de inwoners is het afgelopen jaar wel eens uitgescholden of gediscrimineerd (27%). Dit gebeurde vooral op straat (15%) en/of op een andere openbare plek (11%). Zij zijn met name uitgescholden of gediscrimineerd vanwege afkomst (55%). Het aandeel dat dit heeft gemeld bij 'Den Haag Meldt' is beperkt (2%).
- Van alle inwoners is 16% bekend met 'Den Haag Meldt'. Ruim vier op de tien de inwoners overweegt discriminatie te melden bij 'Den Haag Meldt' als men dit zou ervaren (45%).
- Inwoners zijn verschillende stellingen voorgelegd over discriminatie in de gemeente Den Haag. Inwoners vinden met name dat sollicitanten met een andere achtergrond evenveel kans moeten hebben om aangenomen te worden bij de gemeente Den Haag als sollicitanten van Nederlandse afkomst (81%). Ruim een derde voelt zich gesteund door andere personen of organisaties als zij zich uit willen spreken tegen discriminatie (37%), ruim een kwart vindt dat de gemeente Den Haag zich voldoende inzet voor de bestrijding van discriminatie (28%) en twee op de tien inwoners denken dat er steeds minder gediscrimineerd wordt (22%).
- Ten opzichte van 2021 vinden inwoners vaker dat de gemeente Den Haag zich voldoende inzet voor de bestrijding van discriminatie (28% in 2022 ten opzichte van 20% in 2021) en denken vaker dat er steeds minder gediscrimineerd wordt in de gemeente Den Haag (23% in 2022 ten opzichte van 18% in 2021).

Thuis voelen in Den Haag

Mate waarin inwoners zich thuis voelen in Den Haag, 2018-2022.

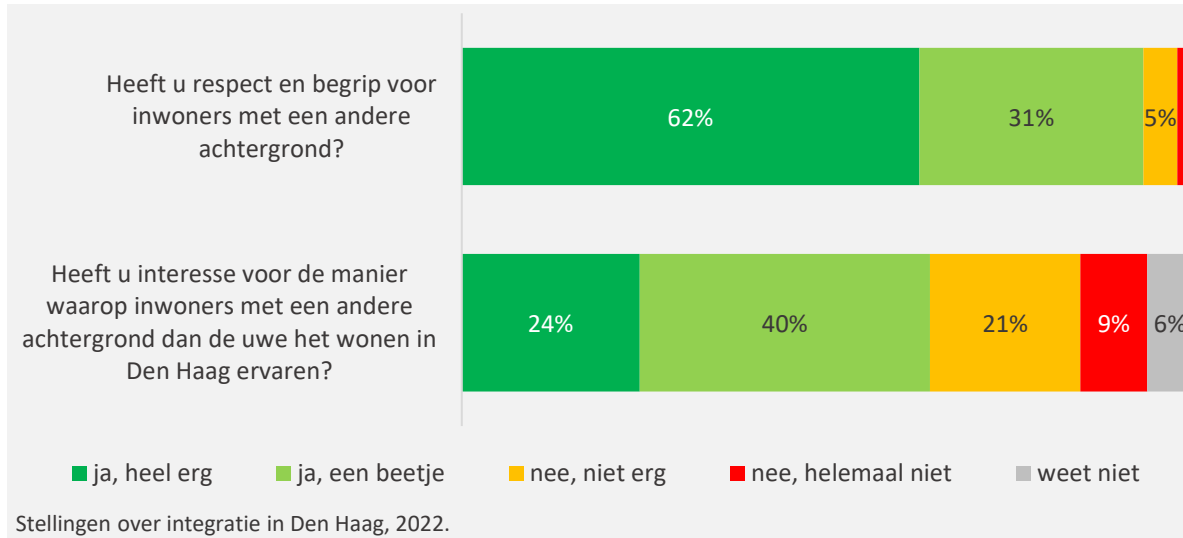
Zes op de tien Hagenaars voelen zich heel erg thuis in Den Haag (60%) en nog eens drie op de tien 'een beetje' (29%). Dat betekent dat negen op de tien inwoners zich in meer of mindere mate thuis voelen in Den Haag. Eén op de tien inwoners voelt zich hier niet erg (7%) of helemaal niet thuis (3%).

Oudere inwoners voelen zich meer dan gemiddeld thuis in Den Haag (81% van de 75-plussers 'heel erg' tegenover 53% van de 16 tot 30 jarigen). Daarnaast voelen inwoners van Scheveningen (71%) en Segbroek (67%) zich meer dan gemiddeld heel erg thuis in Den Haag. Inwoners van Leidschenveen-Ypenburg, Escamp en Laak geven juist iets vaker dan gemiddeld aan zich niet erg of helemaal niet thuis te voelen in Den Haag (resp. 15%, 15% en 14% tegenover 10% gemiddeld).

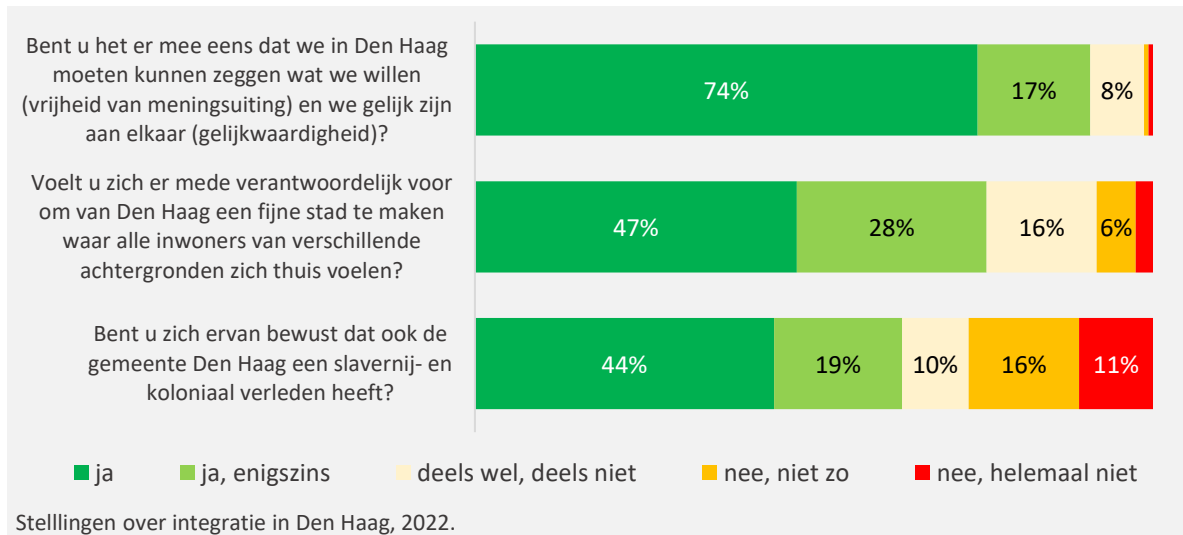
De mate waarin inwoners zich thuis voelen in Den Haag is de afgelopen jaren gelijk gebleven.

Bevolkingsgroepen in de Haagse samenleving (1)

Iets meer dan negen op de tien inwoners hebben (heel erg of een beetje) respect en begrip voor inwoners met een andere achtergrond (93%). Een klein percentage geeft aan hier niet erg (5%) of helemaal geen (1%) respect of begrip hiervoor te hebben. Lager opgeleiden hebben minder dan gemiddeld (heel erg of een beetje) respect en begrip voor inwoners met een andere achtergrond (83%) en hoger opgeleiden juist iets meer dan gemiddeld (96%). Bijna twee derde van de Hagenaren heeft (heel erg of een beetje) interesse in de manier waarop inwoners met een andere achtergrond het wonen in Den Haag ervaren (64%), één op de vijf niet erg (21%) en één op de tien helemaal niet (9%). Inwoners van 16 tot 30 en 75-plussers hebben hier meer dan gemiddeld interesse voor (resp. 73% en 72% heel erg of een beetje). Daarnaast zijn hoger opgeleiden meer dan gemiddeld geïnteresseerd hierin (73%).

Het overgrote deel van de Hagenars is het ermee eens dat inwoners in Den Haag moeten kunnen zeggen wat ze willen (vrijheid van meningsuiting) en iedereen gelijk is aan elkaar (gelijkwaardigheid) (91% mee eens of enigszins mee eens). Over de verantwoordelijkheid die zij voelen om van Den Haag een fijne stad te maken voor alle inwoners zijn de meningen iets meer verdeeld. Drie kwart voelt zich hiervoor verantwoordelijk (75%), maar één op de tien inwoners ook niet (9% niet zo of helemaal niet). Het aandeel inwoners dat zich verantwoordelijk voelt is toegenomen vergeleken met vorig jaar (van 69% naar 75%). Iets meer dan zes op de tien inwoners zijn zich bewust van het slavernijverleden van Den Haag (63% ja of enigszins), één op de tien deels wel, deels niet (10%) en een kwart niet zo (16%) of helemaal niet (11%). Lager opgeleiden zijn zich hiervan minder bewust dan gemiddeld (53% ja of enigszins).

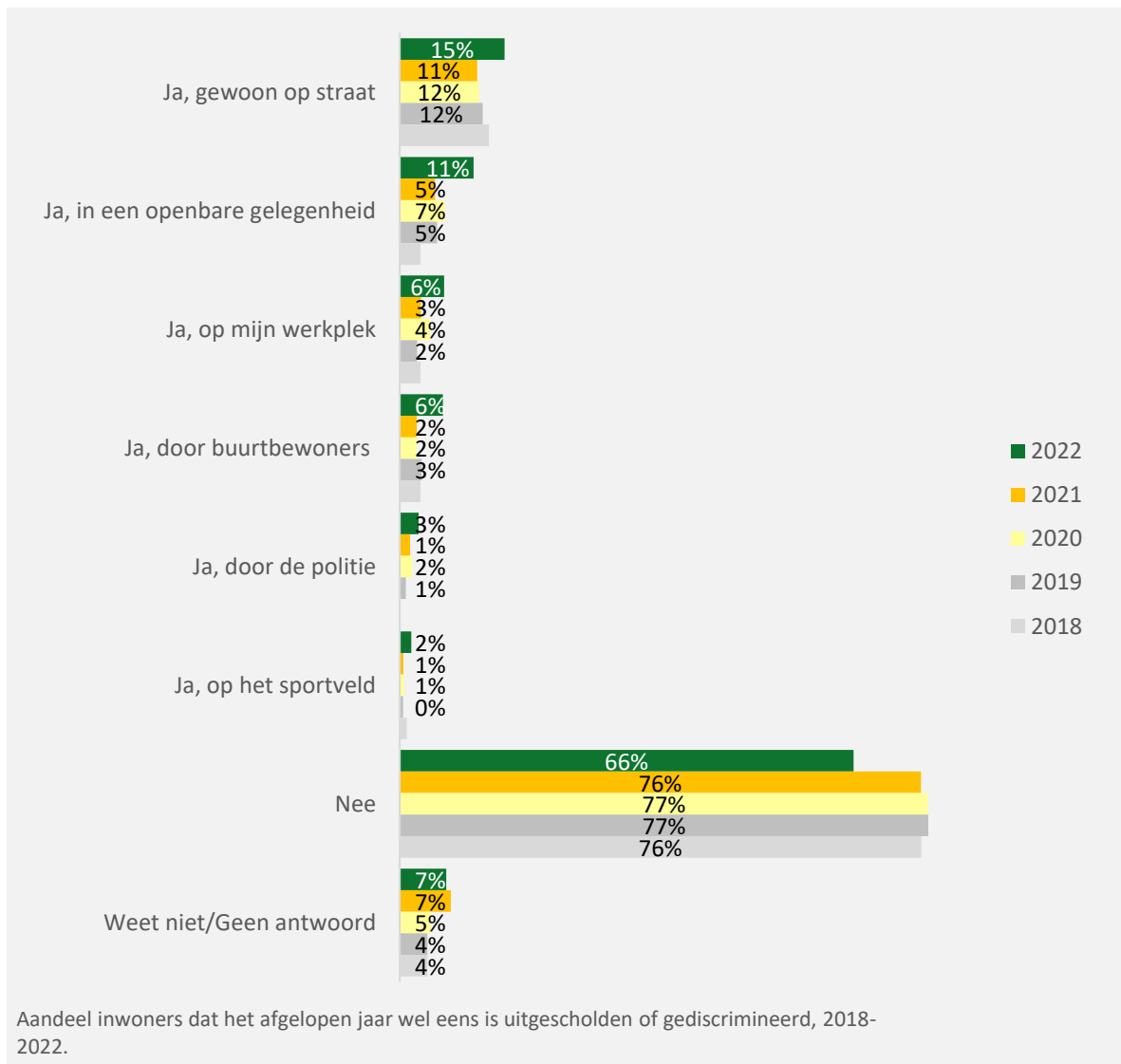

Bevolkingsgroepen in de Haagse samenleving (2)

Inwoners is gevraagd welke lessen er getrokken kunnen worden uit het koloniale verleden van Den Haag zodat alle inwoners van verschillende achtergronden zich thuis zouden moeten voelen. Eén derde van de inwoners die een suggestie hebben gegeven, gaf aan dat het slavernijverleden erkend moet worden, excuses moet worden gemaakt en er gepraat moet worden over het verleden (34%). Een kleiner deel gaf als suggestie dat iedereen respect verdient en dat iedereen in zijn waarde moet worden gelaten (5%) en dat er niet te snel geoordeeld moet worden (3%). Bijna drie op de tien geven juist aan dat er in het heden geleefd moet worden en dat er geen lessen zijn die uit het slavernijverleden kunnen of moeten worden getrokken (28%).

Tevens is inwoners gevraagd wat zij de drie belangrijkste kernwaarden vinden van de Nederlandse rechtsstaat. Bijna de helft van de genoemde kernwaarden hebben betrekking op gelijkwaardigheid, gelijkheid en gelijke kansen (48%). Een derde noemt 'vrijheid' (34%) als kernwaarde en een kwart vrijheid van meningsuiting (25%). Een zesde vindt respect hebben voor elkaar een belangrijke kernwaarde (17%) en een op de tien denkt hierbij aan democratie (13%), rechtspraak (11%) en solidariteit (10%). In iets mindere mate worden eerlijkheid (8%), rechtvaardigheid (7%) en veiligheid (7%) genoemd.

Iets meer dan een kwart van de inwoners heeft het afgelopen jaar wel eens discriminatie ervaren of is uitgescholden (27%). Twee derde geeft aan hier niet mee te maken te hebben gehad (66%) en 7% weet dit niet (meer). Van de inwoners die zich gediscrimineerd voelen of uitgescholden zijn, is dit vooral op straat gebeurd (15%) of in een openbare gelegenheid (11%).

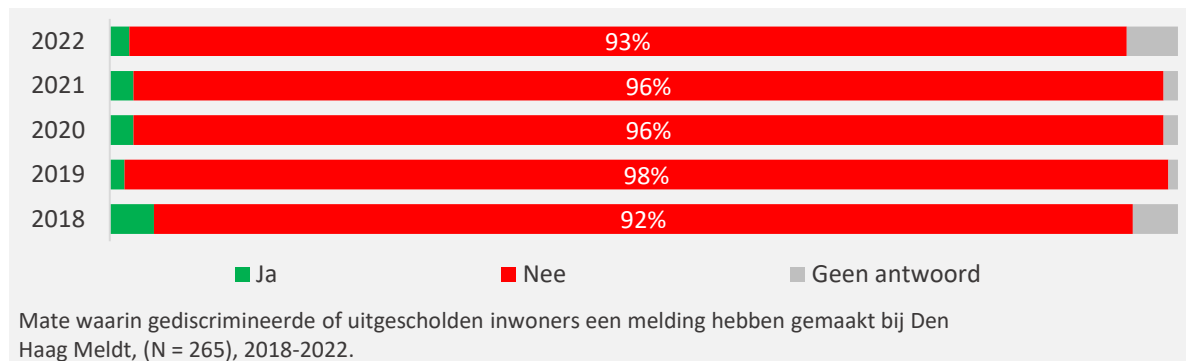
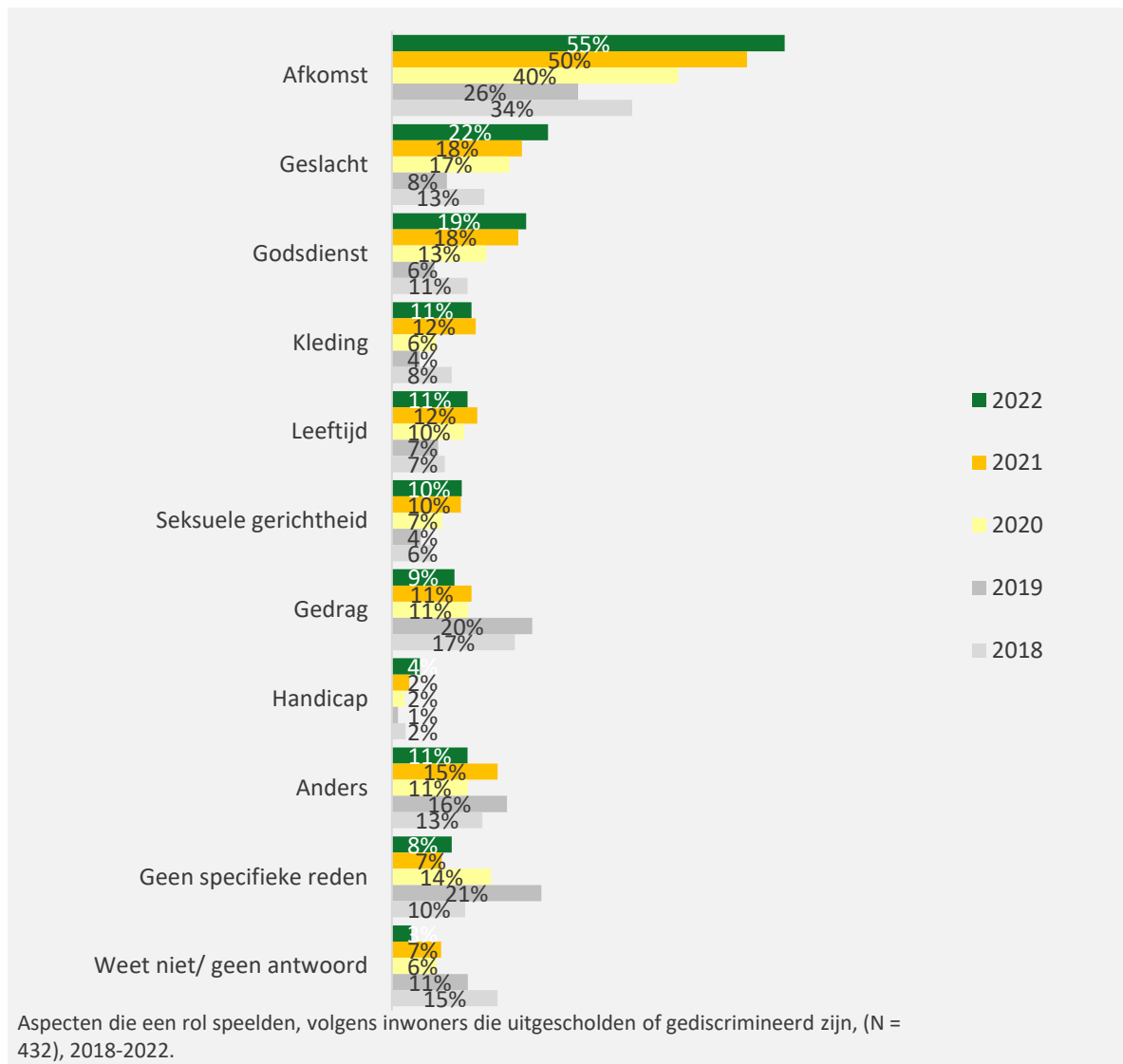
Vergeleken met voorgaande jaren is er een stijging te zien in het aandeel inwoners dat wel eens uitgescholden of gediscrimineerd is (van 17% in 2021 naar 27% in 2022). Vooral in openbare gelegenheden worden inwoners vaker uitgescholden of gediscrimineerd (van 5% in 2021 naar 11% in 2022).

Inwoners uit de stadsdelen Centrum, Escamp en Laak geven meer dan gemiddeld aan wel eens uitgescholden of gediscrimineerd te zijn op straat (resp. 37%, 31% en 30%).

Daarnaast geven Hagenaars in de leeftijd van 16 tot 30 jaar vaker aan dat ze zijn uitgescholden of gediscrimineerd (circa 39%), 65-plussers hebben dit veel minder vaak ervaren (circa 12%).

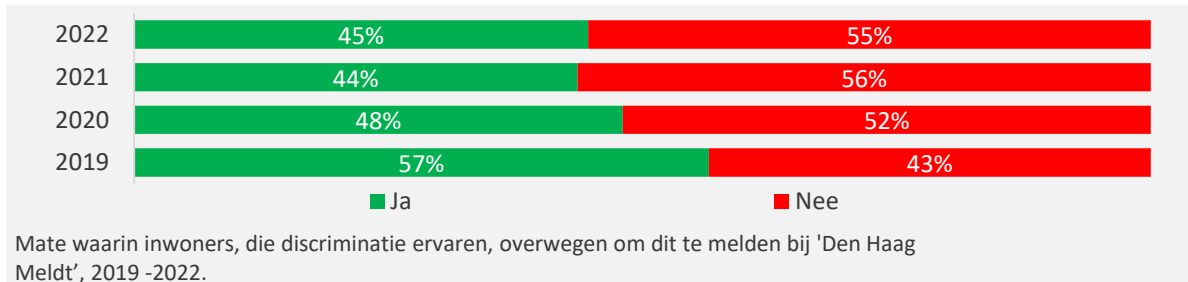
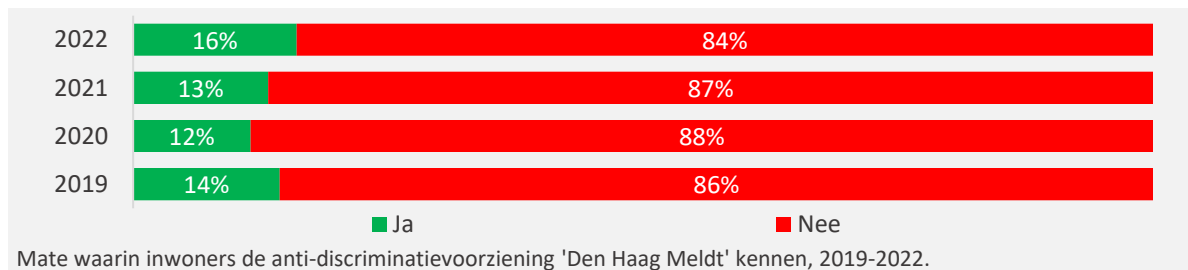
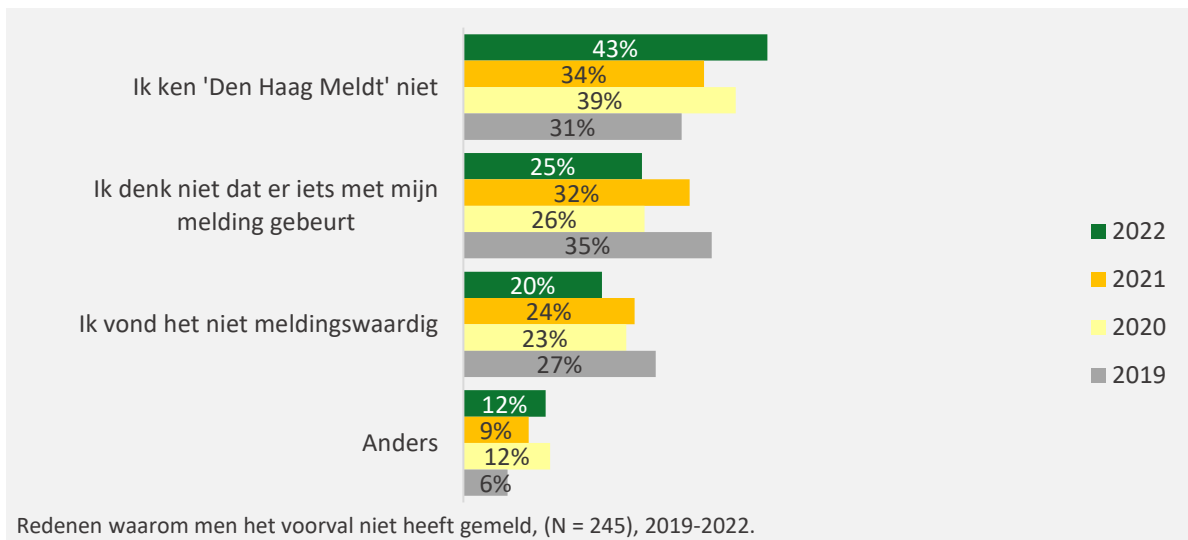
Discriminatie (2)

Bij iets meer dan de helft van de inwoners die zijn uitgeschoolden of gediscrimineerd, hing dit samen met hun afkomst (55%). Daarnaast speelt bij iets meer dan één op de vijf het geslacht een rol (22%) en in één op de vijf gevallen de godsdienst (19%). In circa één op de tien gevallen was kleding (11%), leeftijd (11%), seksuele gerichtheid (10%) en/of gedrag (9%) de aanleiding.

Het uitschelden of discrimineren op basis van afkomst neemt, na een daling in 2019, de afgelopen jaren ieder jaar iets toe (van 26% in 2019, 40% in 2020, 50% in 2021 naar 55% in 2022). Hetzelfde geldt, zij het in mindere mate, ook voor uitschelden of discrimineren op basis van geslacht (van 8% in 2019, 17% in 2020, 18% in 2021 naar 22% in 2022).

Slechts een heel beperkt aandeel van de inwoners die aangeven uitgeschoolden of gediscrimineerd te zijn geeft dit door aan 'Den Haag Meldt' (2%). Dit percentage blijft al een aantal jaren stabiel (tussen de 1 en 2%).

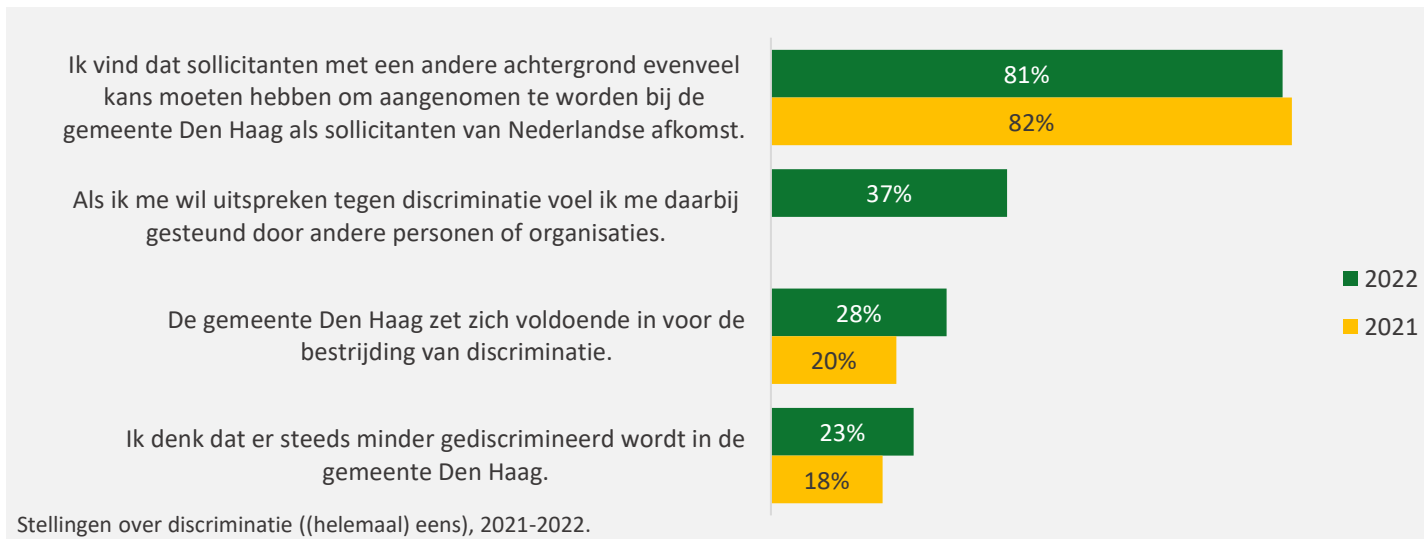
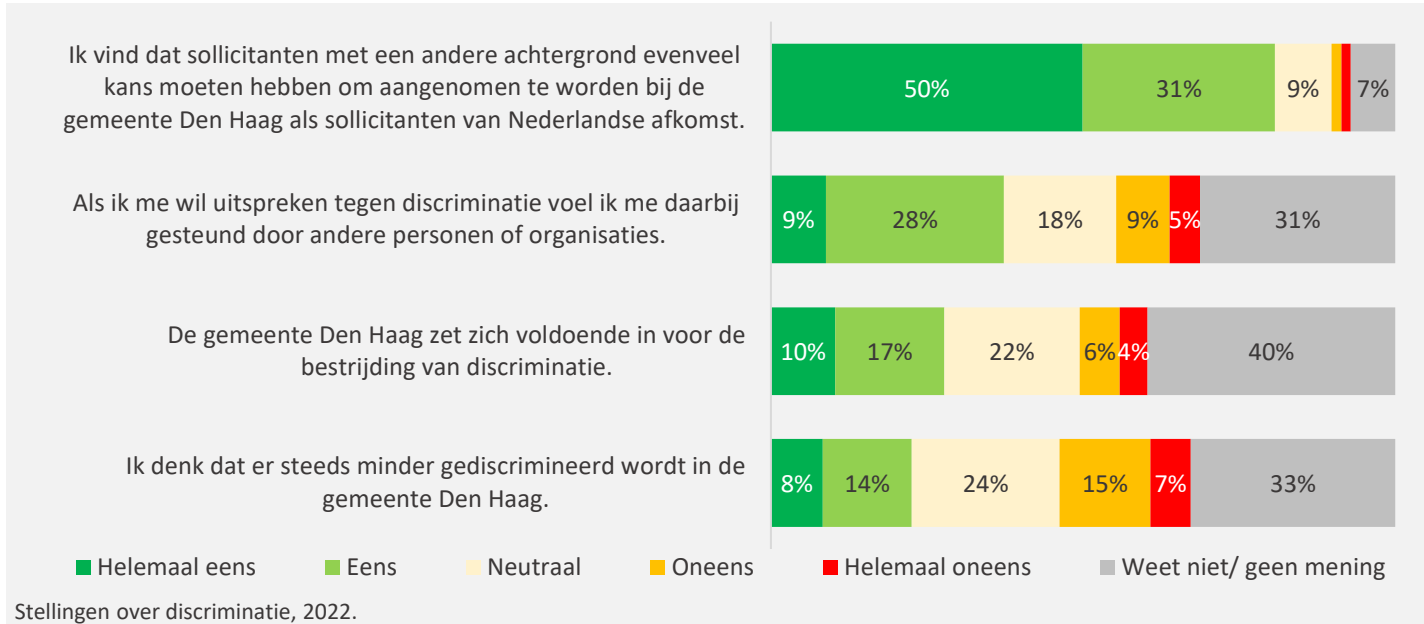
Wanneer inwoners die zijn gediscrimineerd of uitgescholden de vraag krijgen waarom zij dit niet bij 'Den Haag Meldt' hebben gemeld, dan worden hiervoor meerdere redenen naar voren gebracht. Ruim vier op de tien geven aan Den Haag Meldt niet te kennen (43%), een kwart doet dit niet omdat men denkt dat er niets met de melding gebeurt (25%) en één op de vijf vond het niet meldenswaardig (20%).

Circa één op de zeven inwoners is bekend met de discriminatievoorziening 'Den Haag Meldt' (16%). Het overgrote deel van de inwoners kent deze voorziening niet (84%).

Op de vraag of men discriminatie zou melden als men dit ervaart, geeft iets minder dan de helft aan dit wel te overwegen (45%), iets meer dan de helft zou dit niet doen (55%). De bereidheid is iets groter onder inwoners tussen de 16 en 29 jaar (51%) en tussen 30 en 44 jaar (49%).

De mate waarin inwoners overwegen discriminatie te melden bij 'Den Haag Meldt' nam tot 2021 ieder jaar af, maar lijkt in 2022 te stabiliseren.

Discriminatie (4)

Inwoners zijn verschillende stellingen voorgelegd over discriminatie in de gemeente Den Haag.

Acht op de tien inwoners vinden dat sollicitanten met een andere achtergrond evenveel kans moeten hebben om aangenomen te worden bij de gemeente Den Haag als sollicitanten van Nederlandse afkomst (81%), slechts 3% is het hier (helemaal) niet mee eens. Ruim een derde van de inwoners voelt zich gesteund door andere personen of organisaties als zij zich uit willen spreken tegen discriminatie (37%), 14% voelt zich hierin niet gesteund. Ruim een kwart van de inwoners vindt dat de gemeente Den Haag zich voldoende inzet voor de bestrijding van discriminatie (28%), één op de tien inwoners vindt dat dit niet het geval is (10%). Twee op de tien inwoners denken dat er steeds minder gediscrimineerd wordt in de gemeente Den Haag (22%), eveneens 22% denkt dat dit niet het geval is. Bij de laatste drie stellingen geven drie tot vier op de tien inwoners aan dit niet te weten of geen mening hierover te hebben.

In vergelijking met de vorige meting zijn inwoners vaker van mening dat de gemeente Den Haag zich voldoende inzet voor de bestrijding van discriminatie (van 20% in 2021 naar 28% in 2022) en denken inwoners vaker dat er steeds minder gediscrimineerd wordt in de gemeente Den Haag (van 18% in 2021 naar 23% in 2022).

Onderzoeksbeschrijving en colofon

Onderzoeksmethode

De gemeente Den Haag peilt jaarlijks de mening van haar inwoners over diverse maatschappelijke onderwerpen. Het onderzoek is vanaf 2016 gesplitst in (4) deelonderzoeken, gekoppeld aan de gemeentelijke diensten. Voor elk deelonderzoek zijn verschillende thema's uitgewerkt in aparte vraagblokken. Per deelonderzoek is per stadsdeel een willekeurige steekproef getrokken van inwoners van 16 tot en met 85 jaar. Om een optimale respons te kunnen bereiken hebben de inwoners op verschillende manieren (online, op papier en telefonisch) aan het onderzoek mee kunnen werken. De uitkomsten van 2022 worden vergeleken met de uitkomsten van 2018, 2019, 2020 en 2021.

Steekproef, respons en weging

Voor de Inwonersenquête Sociaal Domein zijn er 8896 inwoners aangeschreven. Daarvan hebben er 1058 aan het onderzoek meegewerkt, een respons van 12% ten opzichte van de netto steekproef. Enkele respondenten hebben de vragenlijst niet volledig ingevuld. Afhankelijk van het aantal vragen dat zij beantwoord hebben, zijn zij wel of niet meegenomen in de analyse. De relatief lage respons hangt deels samen met de 'oversampling' van jongeren, om deze groep zoveel mogelijk te betrekken bij het onderzoek. De respons onder jongeren (16 tot 30 jaar) is veel lager dan gemiddeld. De respons is voldoende om op gemeenteniveau uitspraken te kunnen doen en in te zoomen op of verschil aan te geven tussen groepen inwoners (bijv. naar geslacht, leeftijd, stadsdeel en opleiding). De uitkomsten zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en stadsdeel. Bij deze rapportage hoort een tabellenboek met alle (gewogen) uitkomsten naar deelpopulatie. De resultaten in de rapportage en het tabellenboek kunnen kleine afwijkingen vertonen door weging en afrondingen.

Colofon

Het onderzoek is uitgevoerd door DIMENSUS beleidsonderzoek. Dimensus is gespecialiseerd in beleidsondersteunend onderzoek voor de (gemeentelijke) overheid op het brede maatschappelijke werkteerrein. Sinds 2006 voert Dimensus voor de gemeente Den Haag jaarlijks het onderzoek uit naar de mening van inwoners over een breed scala aan onderwerpen. Dimensus heeft een eigen professionele enquête-unit in huis (online, telefonisch, schriftelijk en op locatie) en verschillende wetenschappelijk opgeleide onderzoekers die ervaring hebben met maatschappelijk relevant beleidsonderzoek.

Den Haag

Inwonersonderzoek 2022

GGD Haaglanden

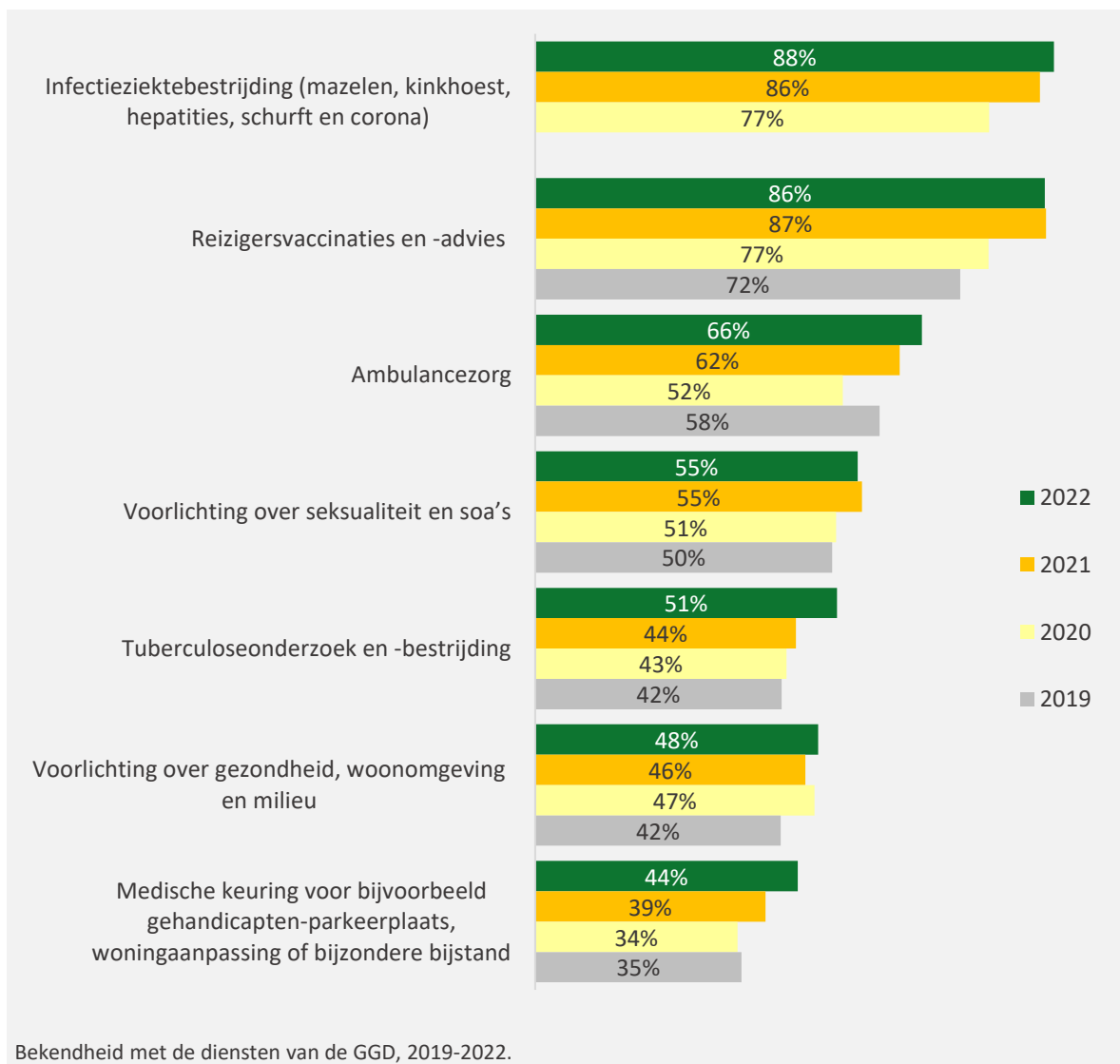

GGD
Haaglanden

De GGD Haaglanden maakt deel uit van de gemeente Den Haag en bewaakt, beschermt en bevordert de collectieve gezondheid van de burgers. In de enquête zijn enkele vragen opgenomen die specifiek gaan over de bekendheid met de diensten van de GGD, het contact met en het oordeel over de GGD.

- Van de verschillende diensten zijn de inwoners het meest bekend met infectieziektebestrijding en reizigersvaccinaties en -advies (resp. 88% en 86%). Twee derde van de inwoners is bekend met de ambulancezorg van de GGD (66%) en ruim de helft met de voorlichting die wordt gegeven over seksualiteit en soa's (55%). Daarnaast weet de helft dat de GGD zich bezighoudt met tuberculoseonderzoek en -bestrijding (51%) en met voorlichting over gezondheid, woonomgeving en milieu (48%). Ruim vier op de tien zijn bekend met de medische keuringen van de GGD (44%).
- Acht op de tien inwoners hebben de afgelopen twee jaar contact gehad met de GGD (81%). Dit is meer dan vóór 2021 wat voor een belangrijk deel samenhangt met COVID-19. Inwoners die contact hebben gehad met de GGD laten zich hierover zeer positief uit. Het gemiddelde rapportcijfer voor de dienstverlening van de GGD is een 7,5, wat gelijk is aan het rapportcijfer van vorig jaar.
- Volgens de inwoners passen veel verschillende termen bij de GGD. Zo passen volgens twee derde van de inwoners de termen 'professioneel' (68% (helemaal) eens), 'veilig' (67%), 'betrouwbaar' (eveneens 67%) en 'deskundig' (65%) bij de GGD. Maar een klein deel (circa 6% - 8%) van de inwoners associeert de GGD niet met deze termen. De associatie met de voorgelegde termen is in vergelijking met 2021 nagenoeg gelijk gebleven.

Bekendheid met de diensten van de GGD

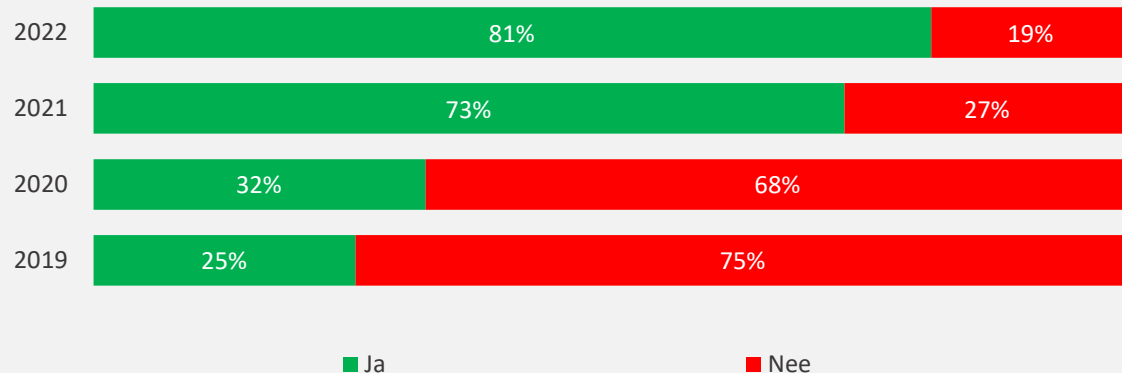

Inwoners is gevraagd naar de bekendheid met het dienstenaanbod van de GGD. De infectieziektebestrijding (88%) en reizigersvaccinaties (86%) zijn het meest bekend. Daarnaast weet twee derde van de inwoners van het bestaan van de ambulancezorg van de GGD (66%) en is ruim de helft op de hoogte van de voorlichting die wordt gegeven over seksualiteit en soa's (55%). Circa de helft weet dat de GGD er is voor tuberculoseonderzoek en -bestrijding (51%) en voor voorlichting over gezondheid, woonomgeving en milieu (48%). Ruim vier op de tien inwoners zijn bekend met de medische keuringen van de GGD (44%).

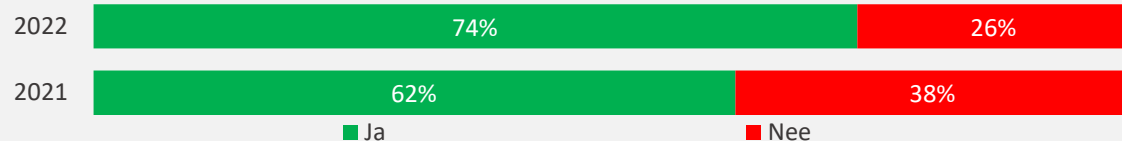
Middelbaar opgeleiden zijn meer dan gemiddeld bekend met de ambulancezorg van de GGD (81%), hoger opgeleiden juist minder (59%). Inwoners tot 30 jaar weten vaker dat de GGD er is voor voorlichting over seksualiteit en soa's (63%), terwijl inwoners in de leeftijdscategorie 75-plus dit minder vaak weten (48%). Inwoners tot 30 jaar weten juist minder vaak dan gemiddeld dat de GGD zich bezighoudt met tuberculoseonderzoek en -bestrijding (40%), terwijl inwoners van 65 jaar en ouder dit vaker weten (65-75 jaar: 66%, 75-plussers: 62%).

Vergeleken met vorig jaar is de bekendheid van alle diensten gestegen of nagenoeg gelijk gebleven. Met name is de bekendheid toegenomen van tuberculoseonderzoek en -bestrijding (van 44% in 2021 naar 51% in 2022) en van medische keuringen (van 39% in 2021 naar 44% in 2022).

Contact met de GGD

Aandeel inwoners dat contact heeft gehad met de GGD in de afgelopen twee jaar, 2019-2022.

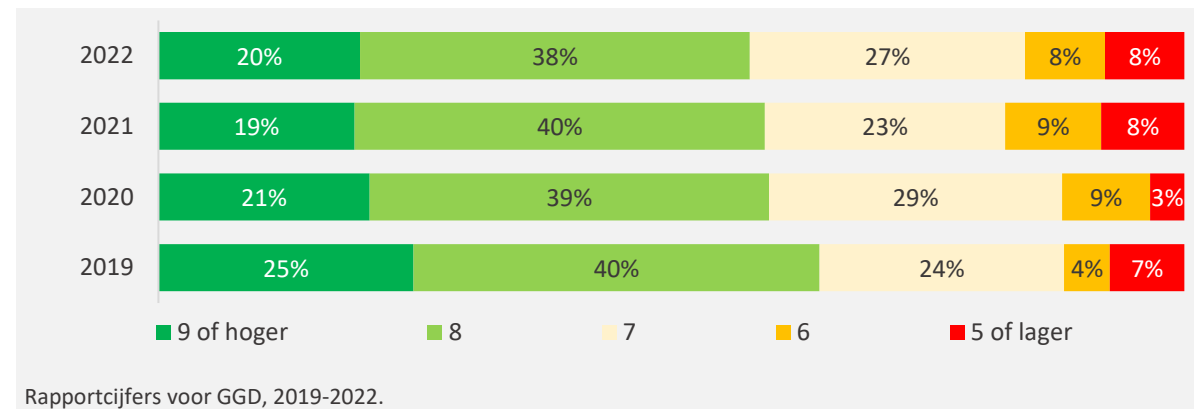
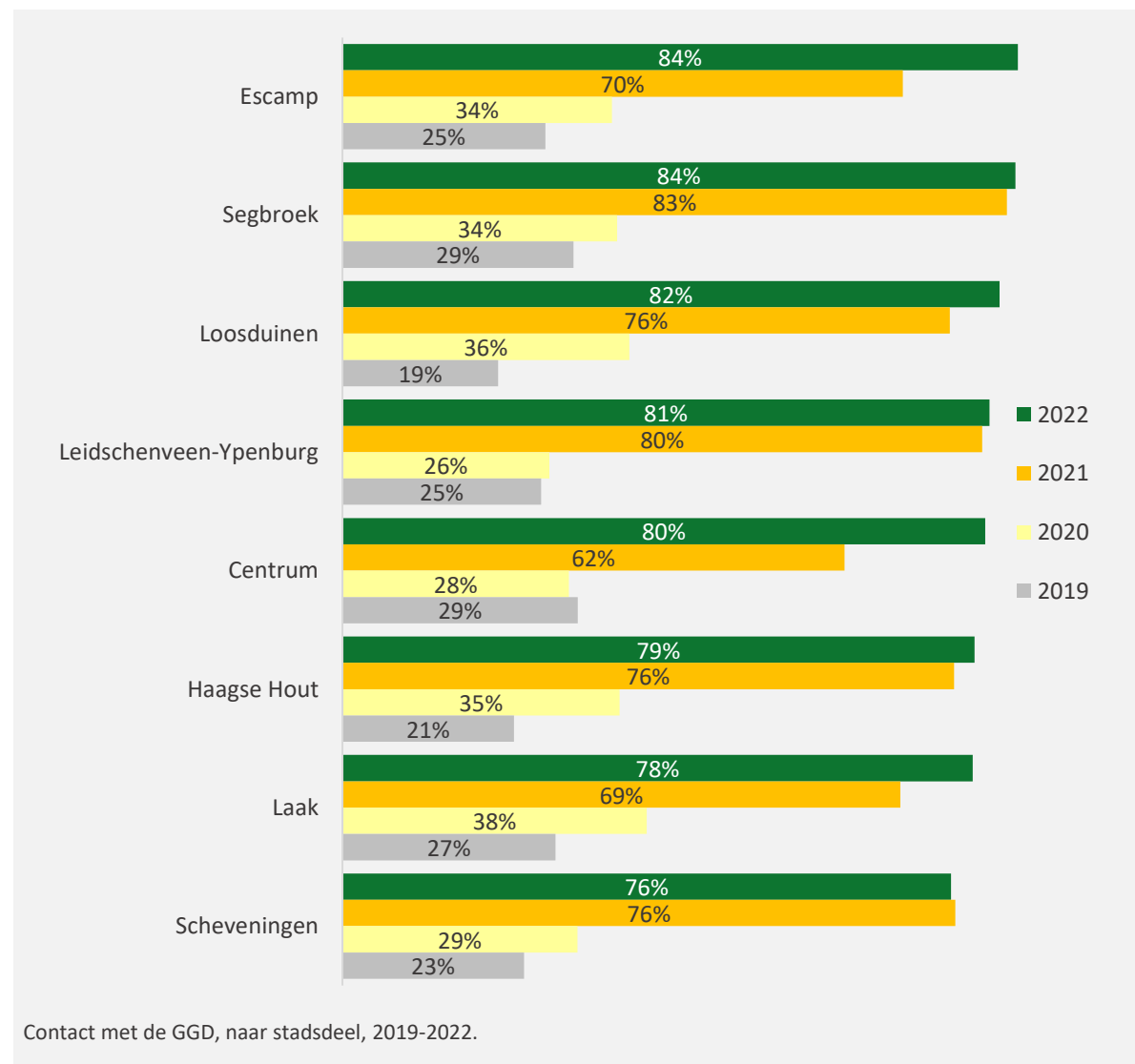
Aandeel inwoners dat contact heeft gehad met de GGD omdat ze vragen hadden over COVID-19, 2021-2022.

Acht op de tien inwoners hebben de afgelopen twee jaar contact gehad met de GGD (81%). Dit aandeel ligt in 2022 en 2021 veel hoger dan in voorgaande jaren wat voor een groot deel samenhangt met COVID-19.

Van de inwoners die de afgelopen twee jaar contact hebben gehad met de GGD heeft namelijk 74% contact gehad over COVID-19. Het contact met de GGD omtrent COVID-19 is gemiddeld hoger onder gezinnen met kinderen (81%). Eén- en twee persoonshuishoudens onder de 40 jaar hebben juist minder dan gemiddeld contact gehad met de GGD over COVID-19 (64%).

Contact met de GGD

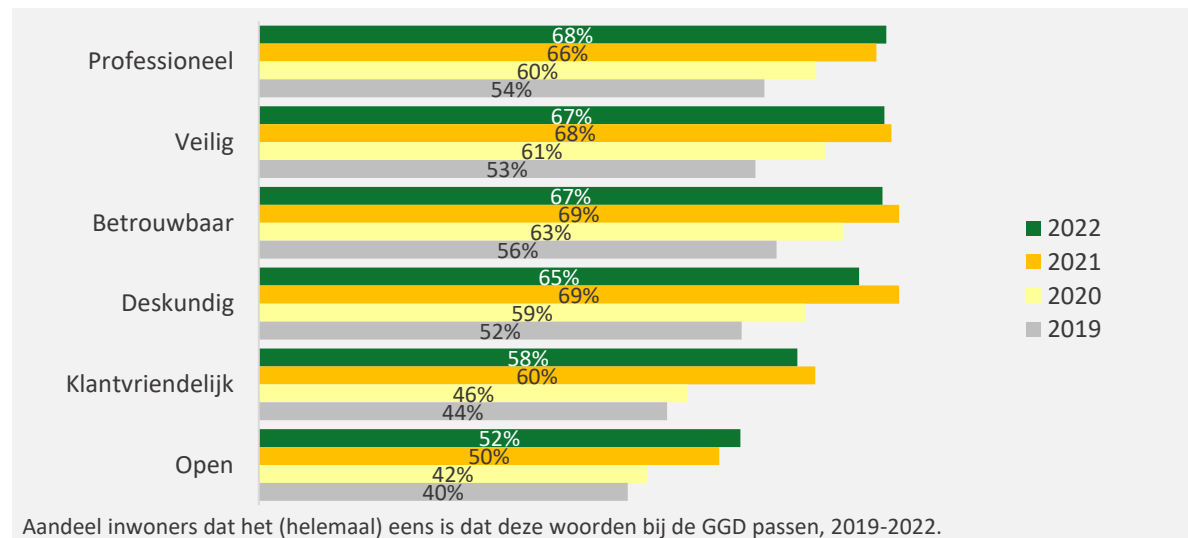
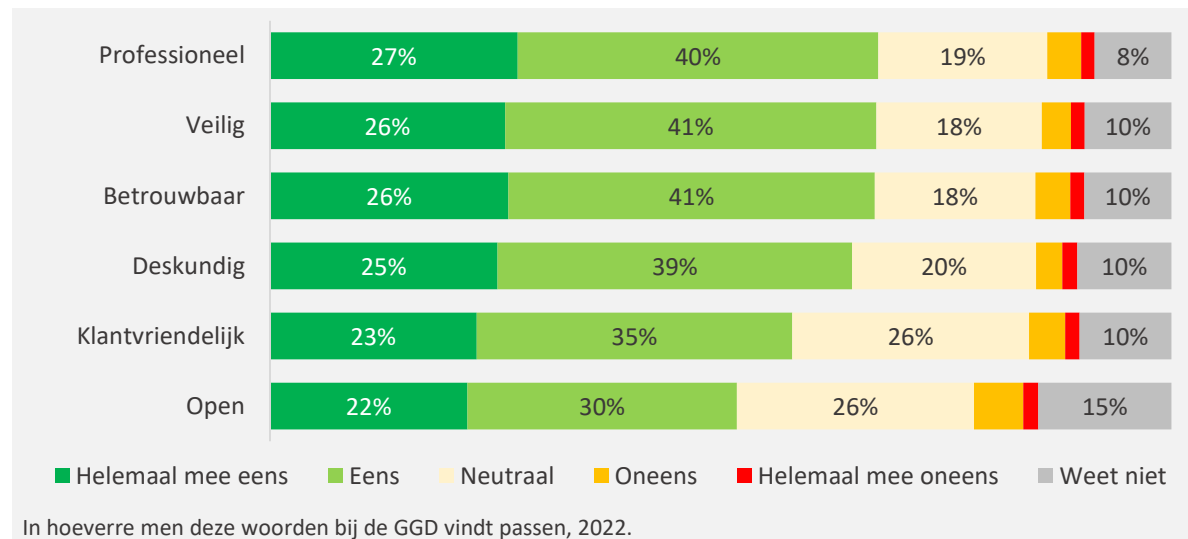

Inwoners van Escamp (84%) en Segbroek (84%) hebben iets meer dan gemiddeld contact gehad met de GGD. Inwoners van Scheveningen (76%), Laak (78%) en Haagse Hout (79%) juist iets minder.

Inwoners die contact hebben gehad met de GGD zijn over het algemeen positief hierover. Zij geven gemiddeld een 7,5 als rapportcijfer voor de dienstverlening van de GGD. Dit cijfer is gelijk aan dat van vorig jaar (7,5). Bijna zes op de tien inwoners geven een 8 of hoger (58%) en 8% geeft een onvoldoende (5 of lager).

Waardering van de diensten van de GGD

Inwoners is gevraagd in welke mate zij een aantal voorgelegde termen van toepassing vinden op de GGD. Twee derde van de inwoners associeert de GGD met de term ‘professioneel’ (68% (helemaal) eens), ‘veilig’ (67%), ‘betrouwbaar’ (67%) en ‘deskundig’ (65%). Ook kwalificaties als ‘klantvriendelijk’ (58%) en ‘open’ (52%) vindt (iets) meer dan de helft van de inwoners horen bij de GGD. Er zijn maar heel weinig inwoners die van mening zijn dat deze termen (helemaal) niet passen bij de GGD (6% – 8%). Een vijfde tot een kwart laat zich neutraal hierover uit (18% tot 26%) en een kleiner deel weet het niet (8% tot 15%).

Inwoners van 75 jaar en ouder vinden alle termen vaker dan gemiddeld passen bij de GGD. Zo vinden zij de GGD vooral vaker ‘professioneel’ (92% (helemaal) eens), ‘betrouwbaar’ (89%), ‘veilig’ (89%) en ‘deskundig’ (88%).

De associatie met de voorgelegde termen is in vergelijking met 2021 nagenoeg gelijk gebleven of iets gedaald. Zo is de associatie met de term ‘deskundig’ iets gedaald (van 69% in 2021 naar 65% in 2022).

Inwonersonderzoek 2022

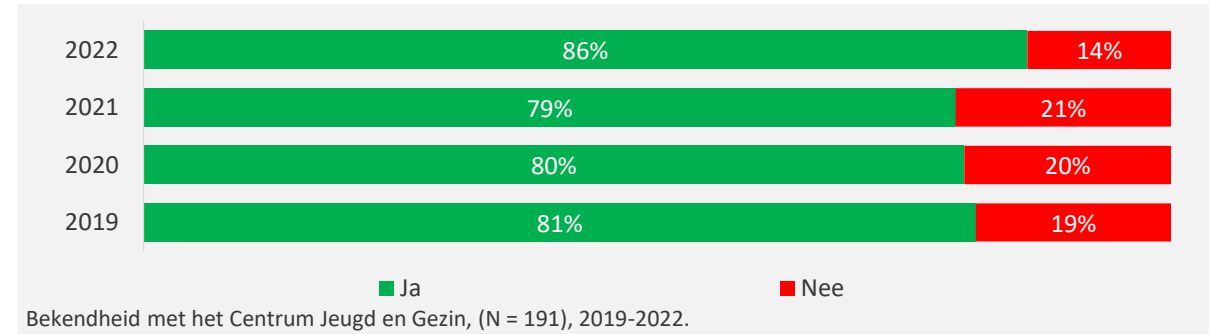
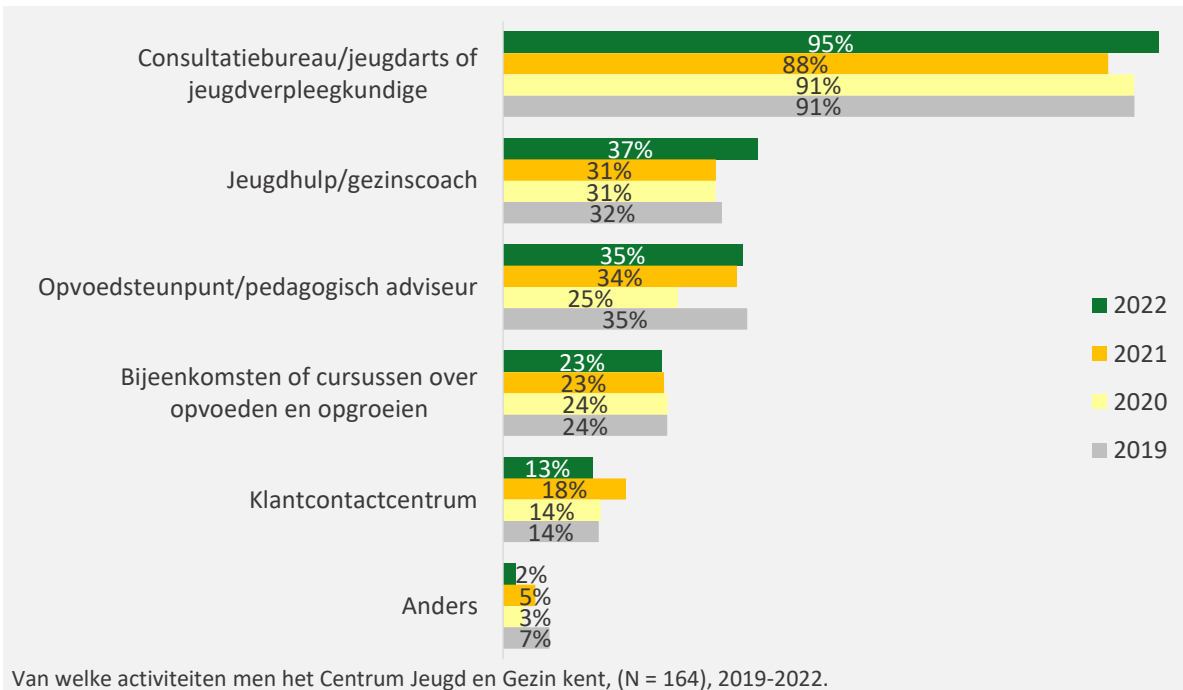
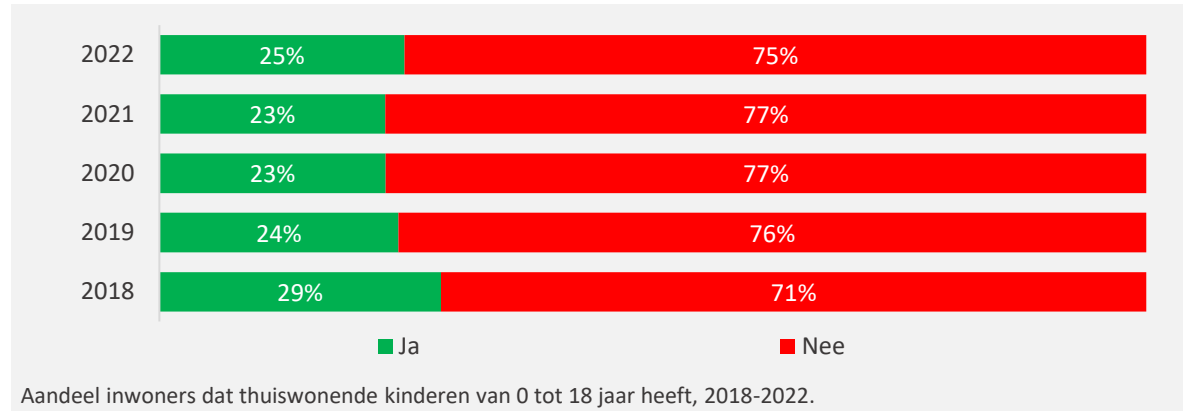
Jeugd

In het inwonersonderzoek zijn vragen gesteld over de bekendheid met en het gebruik van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). De vragen over het Centrum Jeugd en Gezin zijn alleen gesteld aan inwoners met thuiswonende kinderen van 0 tot 18 jaar. Bij hen is geïnventariseerd met welke diensten van het CJG zij bekend zijn en waar zij naar informatie zoeken over gezondheid en opvoeden.

- Een kwart van de inwoners heeft thuiswonende kinderen van 0 tot 18 jaar (25%). Dit is vergelijkbaar met de afgelopen jaren.
- Ruim acht op de tien ouders met thuiswonende kinderen in die leeftijd in Den Haag kennen het CJG (86%). Dit is het hoogste percentage sinds het begin van de meting in 2018, toen dit nog gold voor 69% van de ouders.
- Net als in voorgaande jaren zijn de ouders het meest bekend met het CJG als consultatiebureau/jeugdarts of jeugdverpleegkundige (95%). Ruim een derde van de ouders is bekend met het CJG als jeugdhulp/gezinscoach (37%) en iets meer dan een derde kent het CJG als opvoedsteunpunt/pedagogische adviseur (35%). Nagenoeg alle activiteiten van het CJG zijn (iets) bekender geworden, behalve de functie als klantcontactcentrum (van 18% in 2021 naar 13% in 2022).
- Voor vragen over opvoeden en opgroeien van kinderen raadpleegt de helft van de ouders het CJG (51%). Er gaan dit jaar een stuk meer ouders naar het CJG in vergelijking met voorgaande jaren (van 37% tot 39% in 2019 tot 2021 naar 51% in 2022). Ouders in de leeftijdscategorie tot 45 jaar gaan meer dan gemiddeld te rade bij het CJG (16-29 jaar en 30-44 jaar beide 63%).

Bekendheid en activiteiten van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

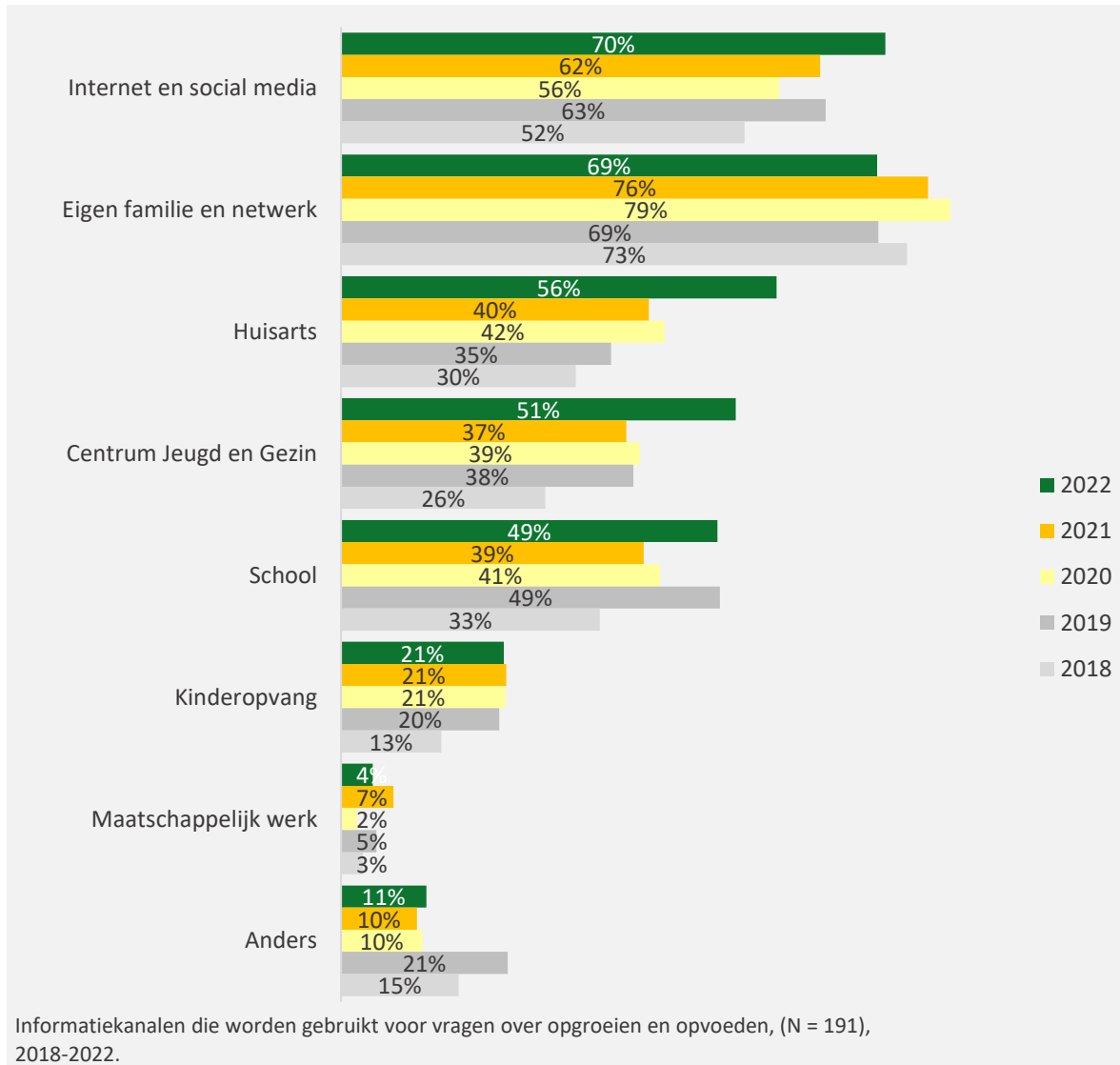

Een kwart van de inwoners heeft thuiswonende kinderen tussen 0 en 18 jaar (25%). Ruim acht op de tien ouders met thuiswonende kinderen zijn bekend met het CJG (86%).

Bijna alle ouders die bekend zijn met het CJG kennen het CJG als zijnde het consultatiebureau/jeugdarts of jeugdverpleegkundige (95%). Ruim een derde van de ouders is bekend met het CJG als aanbieder van jeugdhulp/gezinscoach (37%) en iets meer dan een derde kent het CJG als opvoedsteunpunt/pedagogisch adviseur (35%). Bijeenkomsten of cursussen over opvoeden en opgroeien van het CJG zijn bekend bij bijna een kwart van de ouders (23%).

Nagenoeg alle activiteiten van het CJG zijn (iets) bekender geworden, dit geldt met name voor het CJG als consultatiebureau/jeugdarts of jeugdverpleegkundige (van 88% in 2021 naar 95% in 2022). De bekendheid met de functie als klantcontactcentrum is dit jaar iets lager dan in 2021 (van 18% in 2021 naar 13% in 2022).

Vragen over opgroeien en opvoeden

Voor informatie over opgroeien en opvoeden gaat de helft van de ouders naar het CJG (51%). De meeste inwoners gaan hiervoor echter te rade op het internet en via sociale media (70%) of de eigen familie en het eigen netwerk (69%).

Er gaan dit jaar veel meer ouders naar het CJG in vergelijking met voorgaande jaren (van 37% tot 39% in 2019 tot 2021 naar 51% in 2022). Ook gebruiken meer ouders internet en sociale media (van 62% in 2021 naar 70% in 2022), de huisarts (van 40% in 2021 naar 56% in 2022) en school (van 39% in 2021 naar 49% in 2022) als informatiebron hiervoor. De eigen familie en het eigen netwerk wordt dit jaar minder gebruikt als men vragen heeft over opgroeien en opvoeden (van 76% in 2021 naar 69% in 2022).

Ouders in de leeftijdscategorie 16-29 jaar gaan vooral naar de huisarts voor informatie over opgroeien en opvoeden (77%) en ouders van 30 tot 45 jaar wenden zich vooral tot het internet en sociale media voor deze informatie (75%). Ouders tussen de 45 en 65 jaar vragen hun eigen familie en netwerk om informatie (72%). Ouders in de leeftijdscategorie tot 45 jaar gebruiken daarnaast meer dan gemiddeld het CJG als informatiebron (16-29 jaar en 30-44 jaar beide 63%).

Inwonersonderzoek 2021

Huiselijk Geweld

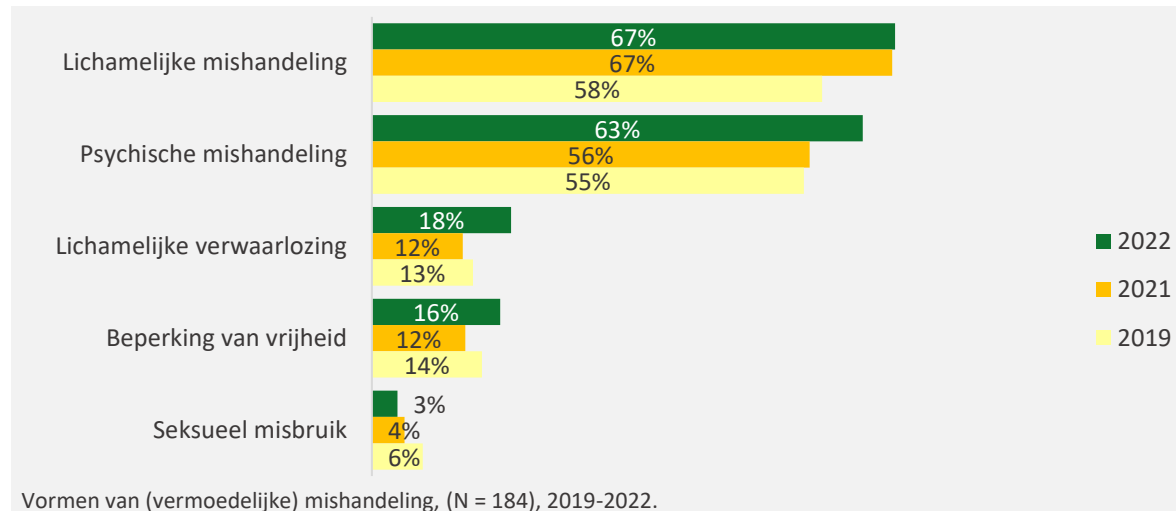
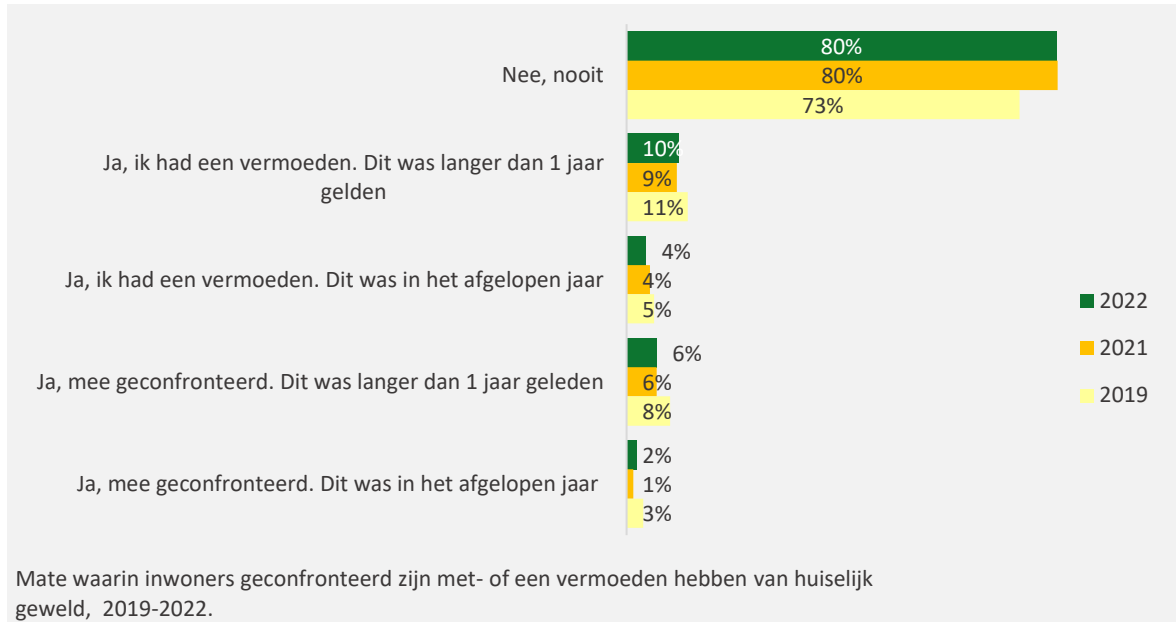

Huiselijk geweld is een probleem waaraan de gemeente Den Haag veel aandacht besteedt. De gemeente wil graag weten of inwoners wel eens worden geconfronteerd met huiselijk geweld en zo ja of men weet waar men met vragen hierover terecht kan.

- Twee op de tien respondenten hebben te maken gehad met huiselijk geweld. Zo heeft 8% van de respondenten zelf te maken gehad met huiselijk geweld en nog eens 14% heeft hiervan een vermoeden bij anderen. In de meeste van deze gevallen gaat het om lichamelijke (67%) of psychische mishandeling (63%). In vergelijking met 2021 is het aandeel inwoners dat aangeeft met huiselijk geweld te maken te hebben gehad nagenoeg gelijk gebleven.
- Mensen die zelf te maken hebben (gehad) met huiselijk geweld of het vermoeden hebben (gehad) van huiselijk geweld in de omgeving, hebben hier verschillend op gereageerd. Het meest heeft men dit besproken is met het slachtoffer (27%). Bijna een kwart geeft echter aan (voorlopig) niets te hebben gedaan (23%).
- Iets meer dan zes op de tien Hagenaars (62%) noemen de politie als partij waar zij het beste terecht kunnen met vragen over huiselijk geweld. Het meldpunt Veilig Thuis wordt door een derde genoemd (33%). Sinds 2017 neemt de bekendheid van Veilig Thuis ieder jaar verder toe (in 2017 15%, in 2022 33%).

Ervaring met huiselijk geweld

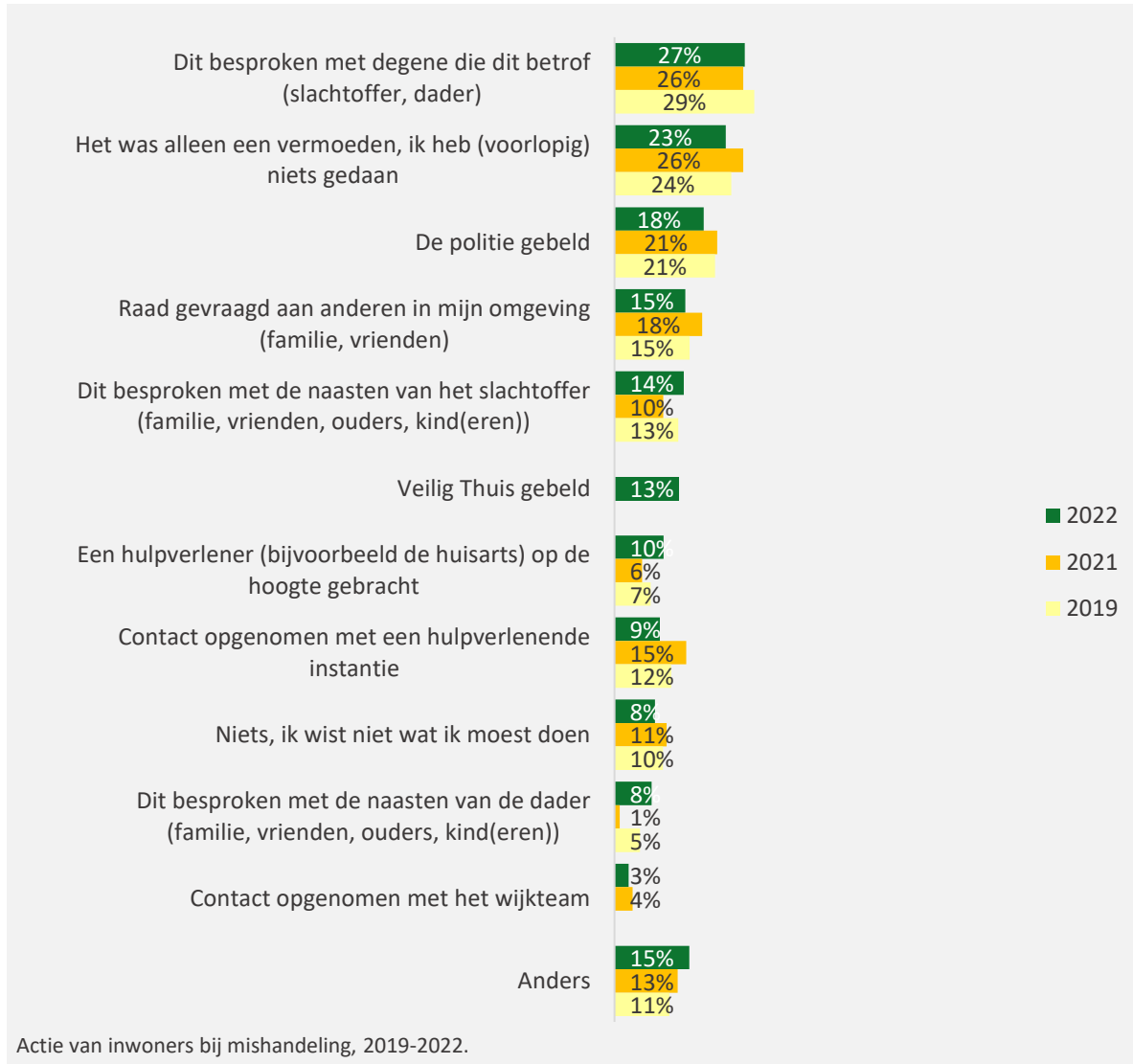
De inwoners is gevraagd of zij zelf ooit geconfronteerd zijn met huiselijk geweld of dat zij een vermoeden hebben gehad van huiselijk geweld bij iemand uit hun omgeving. Acht op de tien inwoners hebben hier naar eigen zeggen nooit mee te maken gehad (80%). Dat betekent dat twee op de tien inwoners wel eens (direct of indirect) met (een vermoeden van) huiselijk geweld te maken heeft gehad. Een klein deel (8%) is zelf met huiselijk geweld geconfronteerd en bij 14% ging het om een vermoeden van huiselijk geweld.

Inwoners in de leeftijdsgroep van 45 tot 65 jaar zijn iets vaker zelf geconfronteerd met huiselijk geweld (10% tegenover 8% gemiddeld). Inwoners tussen de 16 en 30 jaar hebben vaker een vermoeden gehad (20% tegenover 14% gemiddeld).

Wanneer men werd geconfronteerd met of een vermoeden had van huiselijk geweld, ging dit in veel gevallen over lichamelijke of psychische mishandeling (resp. 67% en 63%). Bij een zesde ging het om lichamelijke verwaarlozing (18%) en bij één op de zeven ging het om een beperking van vrijheid (16%). In veel mindere mate wordt seksueel misbruik genoemd (3%).

Ten opzichte van 2021 is het aandeel inwoners dat aangeeft te maken te hebben gehad met huiselijk geweld gelijk gebleven (beide 20%). Wat betreft de vormen van (vermoedelijke) mishandeling, is er een stijging te zien bij psychische mishandeling (van 56% in 2021 naar 63% in 2022), lichamelijke verwaarlozing (van 12% in 2021 naar 18% in 2022), en beperking van vrijheid (van 12% in 2021 naar 16% in 2022).

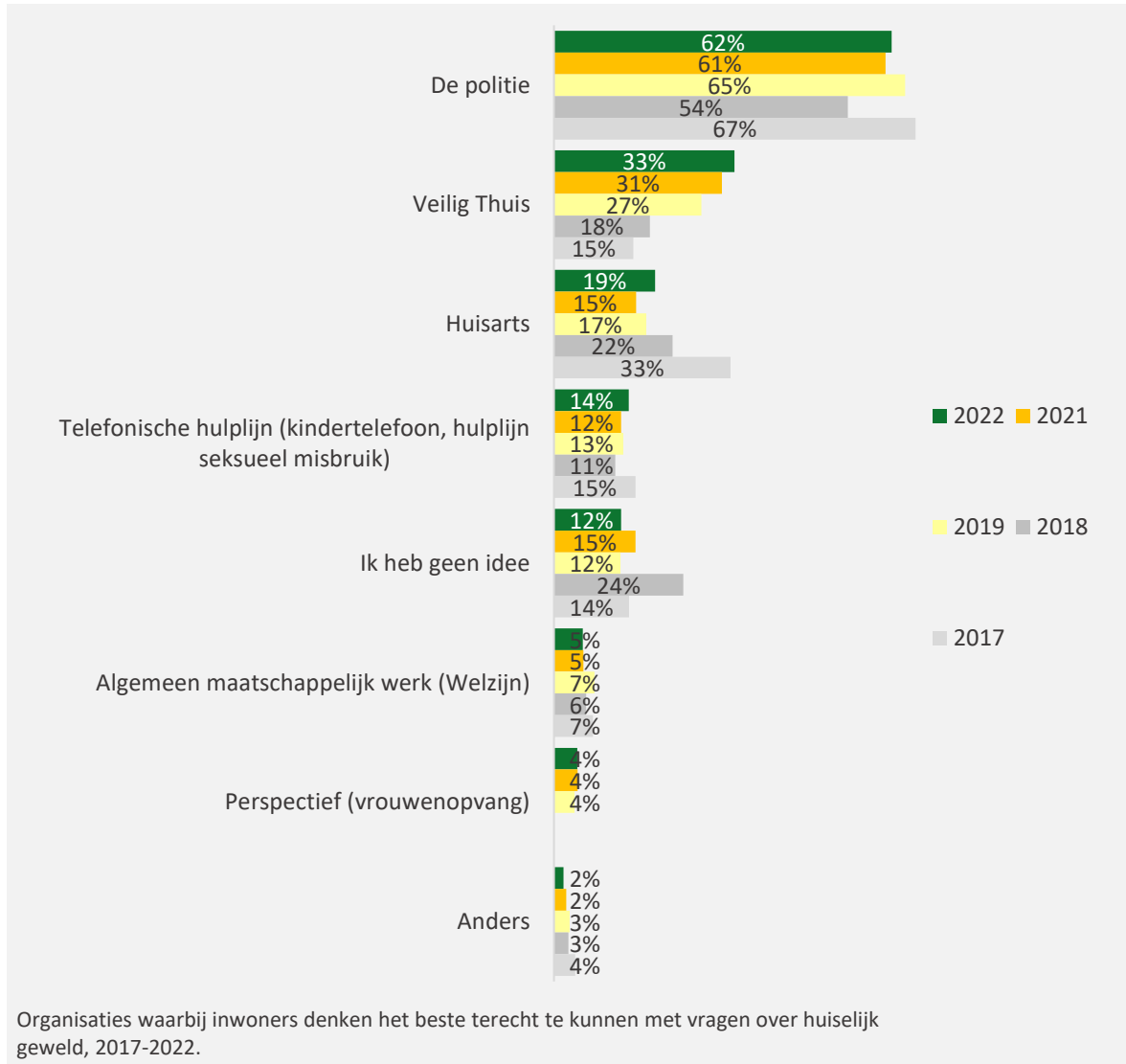
Actie bij huiselijk geweld

Inwoners reageren verschillend wanneer zij te maken hebben gehad met huiselijk geweld. Iets meer dan kwart heeft het besproken met degene die het betrof (27%) en bijna een kwart heeft (voorlopig) niets gedaan, omdat het alleen een vermoeden was (23%). Een zesde heeft de politie gebeld (18%). Circa één op de zeven heeft raad gevraagd in de eigen omgeving (15%) of dit besproken met naasten van het slachtoffer (14%). Circa één op de tien heeft contact opgenomen met Veilig Thuis (13%), een hulpverlener op de hoogte gebracht (10%), contact opgenomen met een hulpverlenende instantie (9%) of besproken met naasten van de dader (8%). Slechts een klein aandeel heeft contact opgenomen met het wijkteam (3%). Daarnaast geeft bijna één op de tien respondenten aan niets te hebben ondernomen omdat men niet wist wat men moest doen (8%).

Vergeleken met 2021 zijn de verschuivingen beperkt. Sinds 2022 is Veilig Thuis als keuzeoptie toegevoegd in het inwonersonderzoek, dus dit zou een verklaring kunnen zijn voor de daling bij de actie ‘contact opgenomen met een hulpverlenende instantie’ (van 15% in 2021 naar 9% in 2022). Verder is er een stijging te zien bij het aandeel inwoners wat (vermoedelijk) huiselijk geweld bespreekt met naasten van de dader (van 1% in 2021 naar 8% in 2022). Ook heeft men iets vaker een hulpverlener ingeschakeld (van 6% in 2021 naar 10% in 2022) of het (vermoedelijk) huiselijk geweld besproken met naasten van het slachtoffer (van 10% in 2021 naar 14% in 2022).

Organisaties waar men terecht kan met vragen over huiselijk geweld

Op de vraag waar inwoners denken het beste terecht te kunnen met vragen over huiselijk geweld wordt de politie het meest genoemd (62%). Het meldpunt 'Veilig Thuis' wordt door een derde genoemd (33%), één op de vijf noemt de huisarts (19%) en één op de zeven een telefonische hulplijn (14%). Andere opties die in mindere mate naar voren worden gebracht zijn het algemeen maatschappelijk werk (5%) en perspectief (vrouwenopvang) (4%). Iets meer dan één op de tien inwoners weet niet waar ze moeten aankloppen met vragen over huiselijk geweld (12%).

Sinds 2017 neemt de bekendheid van Veilig Thuis bij iedere meting iets toe. Zo is het aandeel inwoners dat Veilig Thuis noemt als organisatie waar zij het beste terecht kunnen tussen 2017 en 2021 verdubbeld (van 15% in 2017 naar 31% in 2022) en dit jaar nagenoeg gelijk gebleven (33%). De huisarts wordt dit jaar weer iets vaker genoemd, na een daling sinds 2017 (van 15% in 2021 naar 19% in 2022). De overige instanties worden nagenoeg even vaak genoemd als voorgaande jaren.

Inwonersonderzoek 2021

Emancipatie

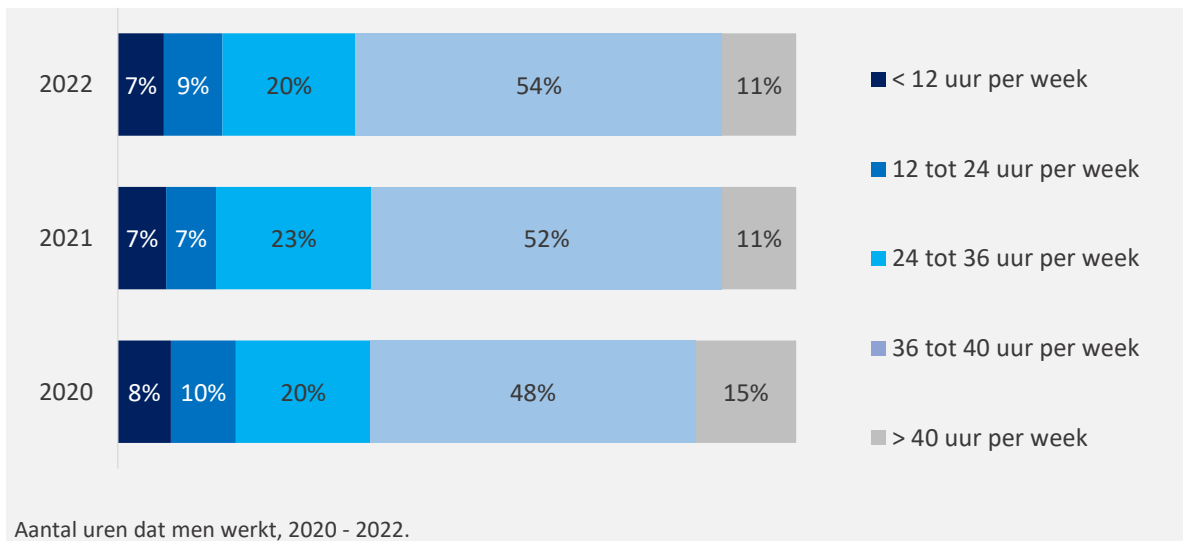
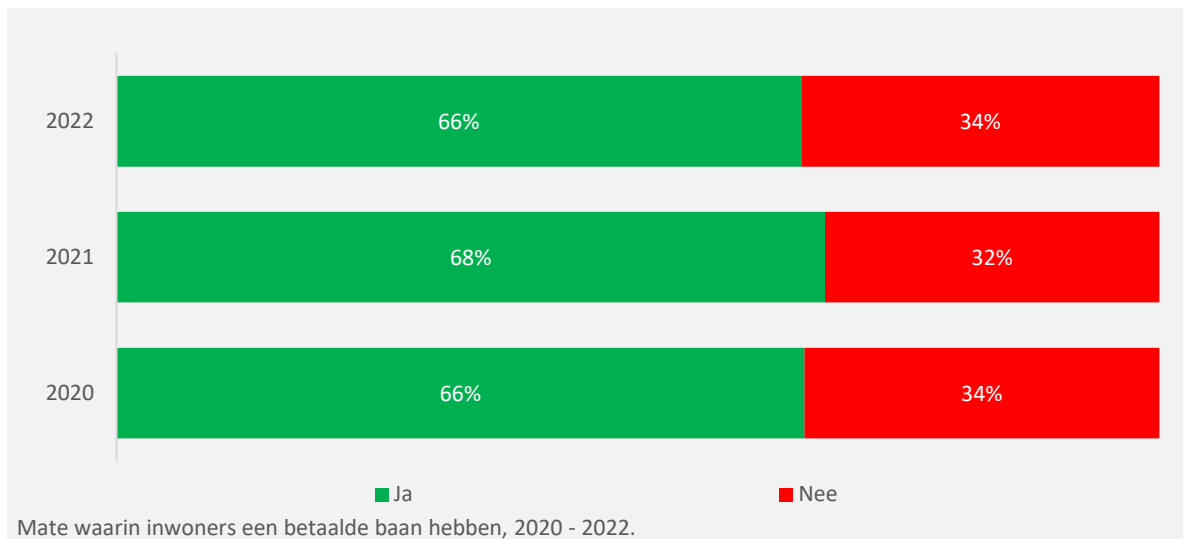
De gemeente Den Haag vindt het belangrijk dat iedereen in Den Haag zichzelf kan zijn en iedereen gelijk wordt behandeld. In dit kader zijn in het inwonersonderzoek vragen gesteld over hoe de verdeling van betaald werk en zorgtaken is geregeld binnen de huishoudens in Den Haag, wat de opvattingen zijn over emancipatie en hoe de Hagenaars denken over de positie van queer personen.

- Twee op de drie inwoners hebben een betaalde baan (66%). Van de inwoners met een betaalde baan heeft 54% een fulltime baan en één op de tien werkt zelfs meer dan 40 uur per week (11%). Mannen werken vaker dan gemiddeld fulltime (81% tegenover 47% van de vrouwen). Vrouwen werken vaker dan gemiddeld 24 tot 36 uur (25% tegenover 14% van de mannen).
- Bijna acht op de tien Hagenaars verdienen genoeg om in het eigen onderhoud te kunnen voorzien (78%), iets meer dan één op de vijf kan dit niet (22%). Dit zijn vooral inwoners die minder dan 12 uur per week werken, die geen werk kunnen vinden of nog student zijn.
- Een vijfde van de Hagenaars voelt zich wel eens gediscrimineerd op basis van sekse of gender (19%). Vrouwen hebben hier meer last van (27%) dan mannen (11%). Vooral queer-personen voelen zich vaker gediscrimineerd (54% tegenover 17% niet-queer personen). Iets meer dan een kwart heeft ooit te maken gehad met seksueel overschrijdend gedrag. Ook hierbij gaat het veel vaker om vrouwen (41%) dan mannen (13%).
- Bijna alle Hagenaars vinden het vanzelfsprekend dat mannen en vrouwen in gelijke posities gelijke beloningen moeten krijgen (94%). Negen op de tien vinden dat mannen en vrouwen gelijke kansen moeten krijgen (92%) en dezelfde kansen moeten benutten (89%). Vier op de tien Hagenaars vinden het niet vanzelfsprekend dat mannen evenveel blijven werken als er kinderen worden geboren (40%). Als het gaat om vrouwen vindt 36% dit niet vanzelfsprekend. De mening van Hagenaars hierover is in vergelijking met 2021 nagenoeg hetzelfde.
- Bijna vier op de tien Hagenaars voelen zich (soms of vaak) onveilig (38%). Vrouwen voelen zich vaker (soms of vaak) onveilig (45% tegenover 31% van de mannen). Gevoelens van onveiligheid spelen vooral op plekken waar jongeren rondhangen (52%), maar ook op straat in de eigen buurt (41%) en in het openbaar vervoer (35%).
- Een klein deel van de inwoners ziet zichzelf als een queer persoon (7%). De meeste van hen zijn homoseksueel (3%) of biseksueel (2%).

- Hageaars zijn van mening dat het geweld tegen queer personen eerder is toegenomen (28%) dan afgenomen (6%). Er is daarnaast een groot aandeel dat geen idee heeft of dit toe- of afgenomen is (51%).
- De houding tegenover queer personen is over het algemeen tolerant. Negen op de tien Hageaars vinden dat queer personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen (91%). Ongeveer acht op de tien zijn van mening dat zij dezelfde rechten moeten hebben als heteroseksuelen (81%) en iets meer dan zes op de tien vinden dat de politie hard(er) moet optreden tegen discriminatie van queer personen (63%). Bijna één op de tien Hageaars heeft er problemen mee wanneer zijn of haar kind op school les zou krijgen van een queer leraar of lerares (9%) of wanneer blijkt dat een familielid hiertoe zou behoren (7%). Een zesde van de Hageaars vindt het aanstootgevender als twee mannen in het openbaar zoenen dan een man en een vrouw (18%) en circa één op de zeven als het gaat om twee vrouwen (14%).
- De overgrote meerderheid van de Hageaars heeft er weinig moeite mee wanneer een vriend of vriendin zijn of haar lichaam wil laten aanpassen naar het andere geslacht (87%). Bijna één op de tien inwoners geeft aan liever niet om te gaan met mensen van wie niet duidelijk is of ze man of vrouw zijn (8%). Circa één op de zeven is van mening dat er iets mis is met mensen die zich geen man of vrouw voelen (14%). Eén op de tien inwoners vindt dat mannen zich mannelijk moeten gedragen en kleden (12%) en vrouwen vrouwelijk (11%). Een kwart vindt het belangrijk te weten of iemand man of vrouw is wanneer men iemand ontmoet (26%). Over het wettelijk regelen van de mogelijkheid om verlof te krijgen voor een lichaamsbevestigende operatie zijn meer Hageaars positief (50%) dan negatief (25%). In vergelijking met vorig jaar is de mening van Hageaars over deze stellingen nauwelijks veranderd.

Mate waarin men werkzaam is (1)

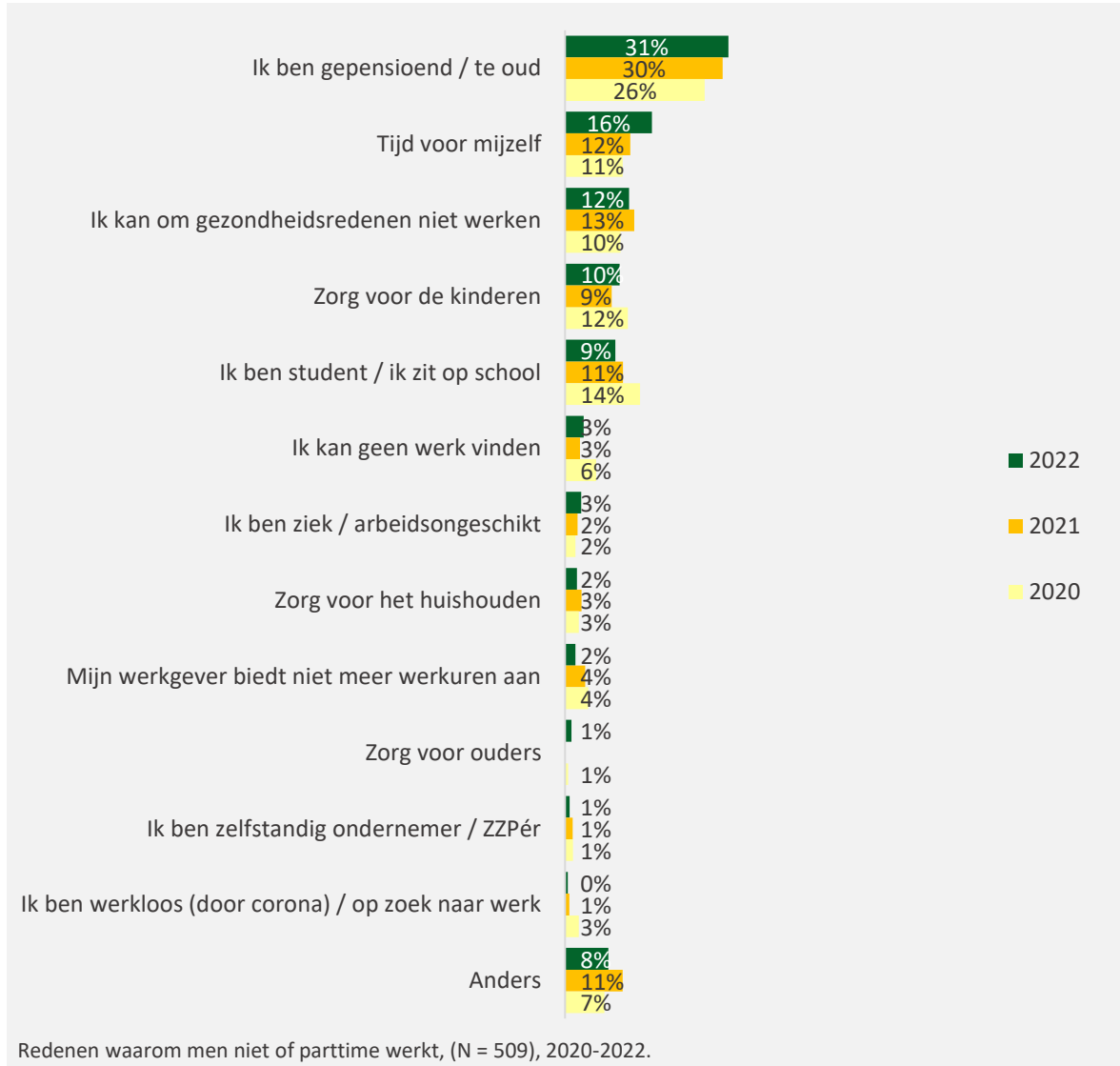

Twee derde van de inwoners heeft een betaalde baan (66%), een derde heeft dit niet (34%). Het aandeel zonder een betaalde baan verschilt tussen mannen en vrouwen (29% van de mannen tegenover 40% van de vrouwen).

Van de inwoners met een betaalde baan werkt twee derde fulltime (65% waarvan 54% 36 tot 40 uur en 11% meer dan 40 uur). De overige inwoners werken veelal tussen de 24 en 36 uur (20%). Een klein deel werkt minder dan 12 uur (7%).

Mannen werken meer dan gemiddeld 36 uur of meer (81% tegenover 65% gemiddeld). Vrouwen werken vaker 24 tot 36 uur werken dan gemiddeld (25% tegenover 20% gemiddeld). Hoger opgeleiden werken vaker fulltime (85% tegenover 73% gemiddeld). Hoger opgeleiden werken vaker fulltime (73%) dan middelbaar en lager opgeleiden (resp. 50% en 53%). Lager opgeleiden werken in verhouding veel vaker maximaal 24 uur (36% tegenover 7% van de hoger opgeleiden).

Mate waarin men werkzaam is (2)

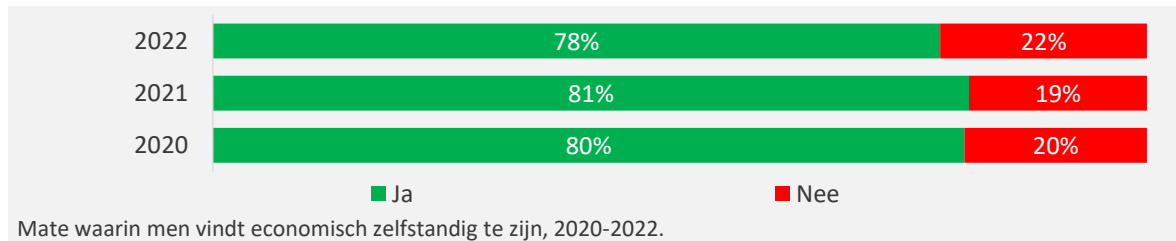
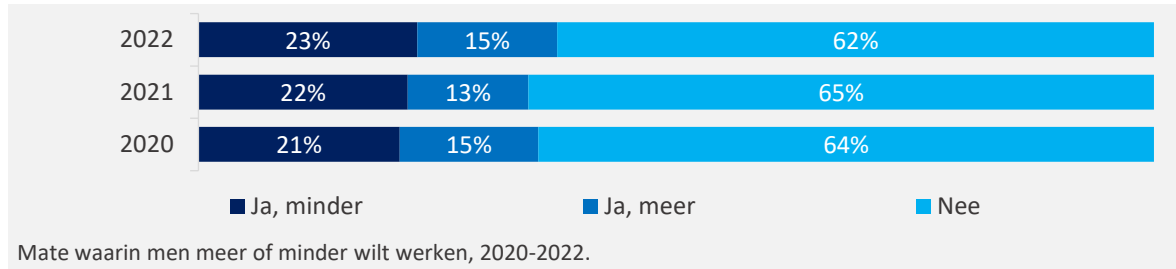

De voornaamste reden om niet of parttime te werken, is omdat men gepensioneerd is (31%). Daarnaast geeft één op de zeven aan tijd voor zichzelf te willen (16%) en circa één op de tien kan om gezondheidsredenen niet werken (12%), omdat er voor de kinderen gezorgd moet worden (10%) of omdat hij/zij nog op school zit (9%). Maximaal 4% noemt nog een andere reden.

Vrouwen geven vaker dan gemiddeld als reden aan dat zij niet of parttime werken omdat zij zorg voor de kinderen hebben (15% versus 3% voor mannen). Voor de overige redenen zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen minimaal.

Vergeleken met vorig jaar is het aandeel met een betaalde baan niet echt veranderd evenals de redenen waarom men niet werkt. Er zijn iets meer inwoners niet of parttime gaan werken omdat zij tijd voor zichzelf wilden (van 12% in 2021 naar 16% in 2022).

Voorzien in het eigen onderhoud

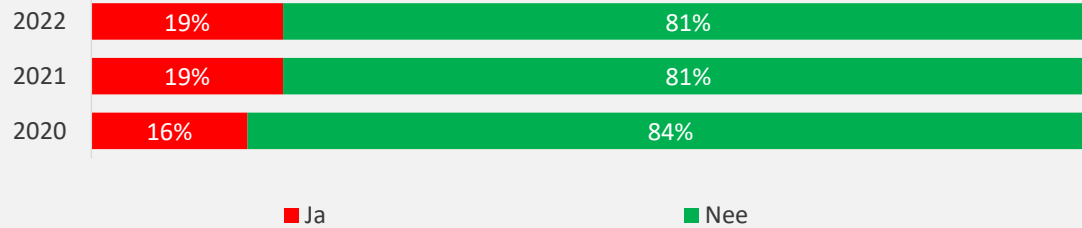

Iets meer dan zes op de tien inwoners zijn tevreden met het aantal uren dat men werkt (62%). Bijna een kwart zou minder willen werken (23%) en circa één op de zeven juist meer (15%). Onder inwoners die 36 tot 40 uur werken is het animo om minder te werken het grootst (40%), evenals inwoners die meer dan 40 uur werken (37%). Inwoners die minder dan 12 uur werken, willen juist vaker meer uren werken (47%). Inwoners die tussen de 12 tot 24 uur per week werken willen ook meer dan gemiddeld meer uren werken (36%). Lager opgeleiden zijn meer dan gemiddeld tevreden met het aantal uren dat men werkt (70% tegenover 62% gemiddeld). Vergeleken met vorig jaar is het beeld nagenoeg gelijk.

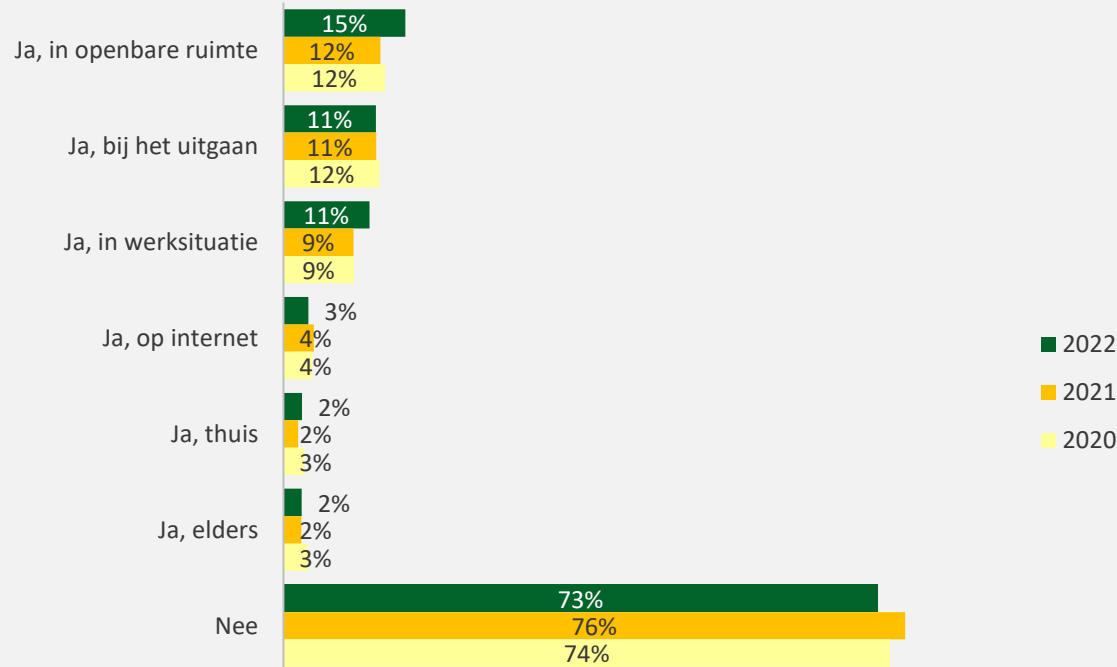
Bijna acht op de tien inwoners verdienen genoeg om in hun eigen onderhoud te voorzien (78%). Dit geldt vaker voor hoger opgeleiden (89%) dan voor lager opgeleiden (64%). Daarnaast hebben gezinnen zonder kinderen iets minder moeite om rond te komen (84% voor huishoudens boven de 40 jaar, 81% tot de 40 jaar) dan gezinnen met kinderen (74%). Hoger opgeleide mannen hebben minder last dan hoger opgeleide vrouwen dat ze niet genoeg verdienen om in het eigen onderhoud te voorzien (7% tegenover 15% van de vrouwen). Lager opgeleide vrouwen hebben veel vaker dan gemiddeld moeite om in het eigen onderhoud te kunnen voorzien (47%). Lager opgeleide vrouwen zijn vergeleken met vorig jaar minder economisch zelfredzaam (van 33% niet zelfredzaam in 2021, naar 47% in 2022). Op hoofdlijnen is het beeld vergeleken met vorig jaar niet echt veranderd.

Van de inwoners die minder dan 12 uur per week werken, verdient slechts één op de vijf voldoende om in het eigen onderhoud te voorzien (21%). Van de inwoners die niet werken kunnen vier op de tien inwoners niet in hun eigen onderhoud voorzien (39%). Hierbij gaat het vooral om studenten (75% kan niet rondkomen) of om inwoners die geen werk kunnen vinden (73%). Inwoners die niet in hun onderhoud kunnen voorzien, geven veel vaker aan meer te willen werken (58% tegenover 15% gemiddeld).

Gender discriminatie en seksueel overschrijdend gedrag

Mate waarin men zich weleens gediscrimineerd voelde o.b.v. sekse of gender, 2022.

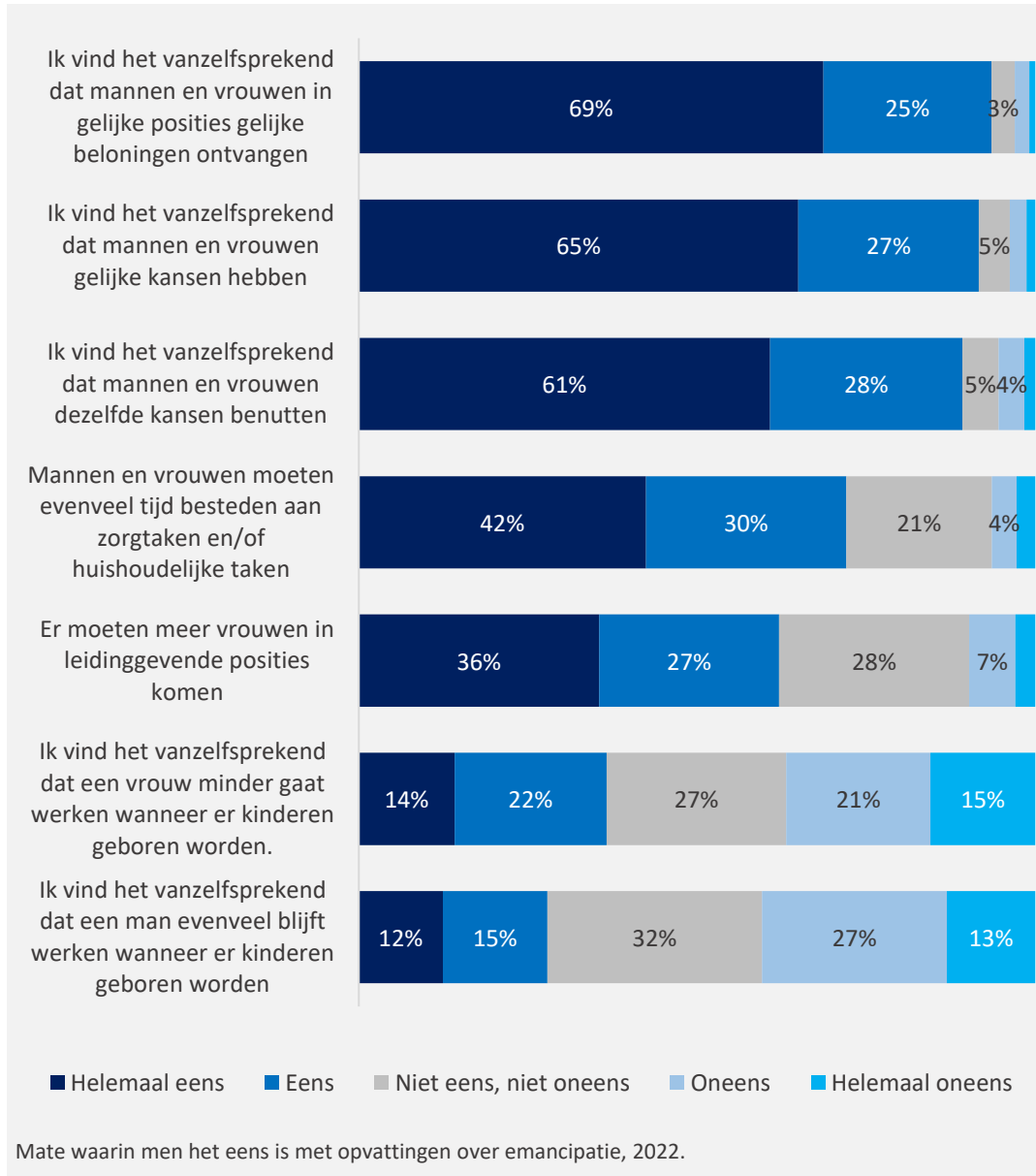
Mate waarin men te maken heeft gehad met seksueel overschrijdend gedrag, 2020 - 2022.

Een ruime meerderheid van de Hagenaars heeft zich nog nooit gediscrimineerd gevoeld op basis van sekse of gender (81%). Desalniettemin heeft een vijfde dit wel eens gevoeld of ervaren (19%). Het gaat hierbij meer dan gemiddeld om vrouwen (27%) dan om mannen (11%). Daarnaast zijn het veel vaker dan gemiddeld queer-personen die zich gediscrimineerd voelen (45%). Inwoners in de leeftijdscategorie 16-29 jaar (27%) en 30-44 jaar (24%) hebben zich vaker dan gemiddeld gediscrimineerd gevoeld. Ook voelen hoger opgeleiden zich vaker dan gemiddeld gediscrimineerd op basis van sekse of gender (27%).

Iets meer dan een kwart van de inwoners heeft wel eens te maken gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag (27%). Dit vond vooral plaats in de openbare ruimte (15%), bij het uitgaan (11%) of in de werksituatie (11%). Vrouwen hebben dit veel vaker meegemaakt (41%) dan mannen (13%). Ook queer personen geven vaker dan gemiddeld aan dat zij te maken hebben gehad met seksueel overschrijdend gedrag (48%), dit vond met name plaats vaker dan gemiddeld plaats in de openbare ruimte (28%) en bij het uitgaan (27%). Daarnaast geeft één op de tien queer personen aan dat dit op internet gebeurde (11% tegenover 3% gemiddeld). Daarnaast gaat het meer dan gemiddeld om inwoners in de leeftijdscategorie tot 45 jaar (35%). Inwoners van Centrum hebben vaker dan gemiddeld te maken met seksueel overschrijdend gedrag in de openbare ruimte (23% tegenover 15% gemiddeld).

In vergelijking met 2021 zijn de cijfers nagenoeg hetzelfde gebleven.

Stellingen over emancipatie

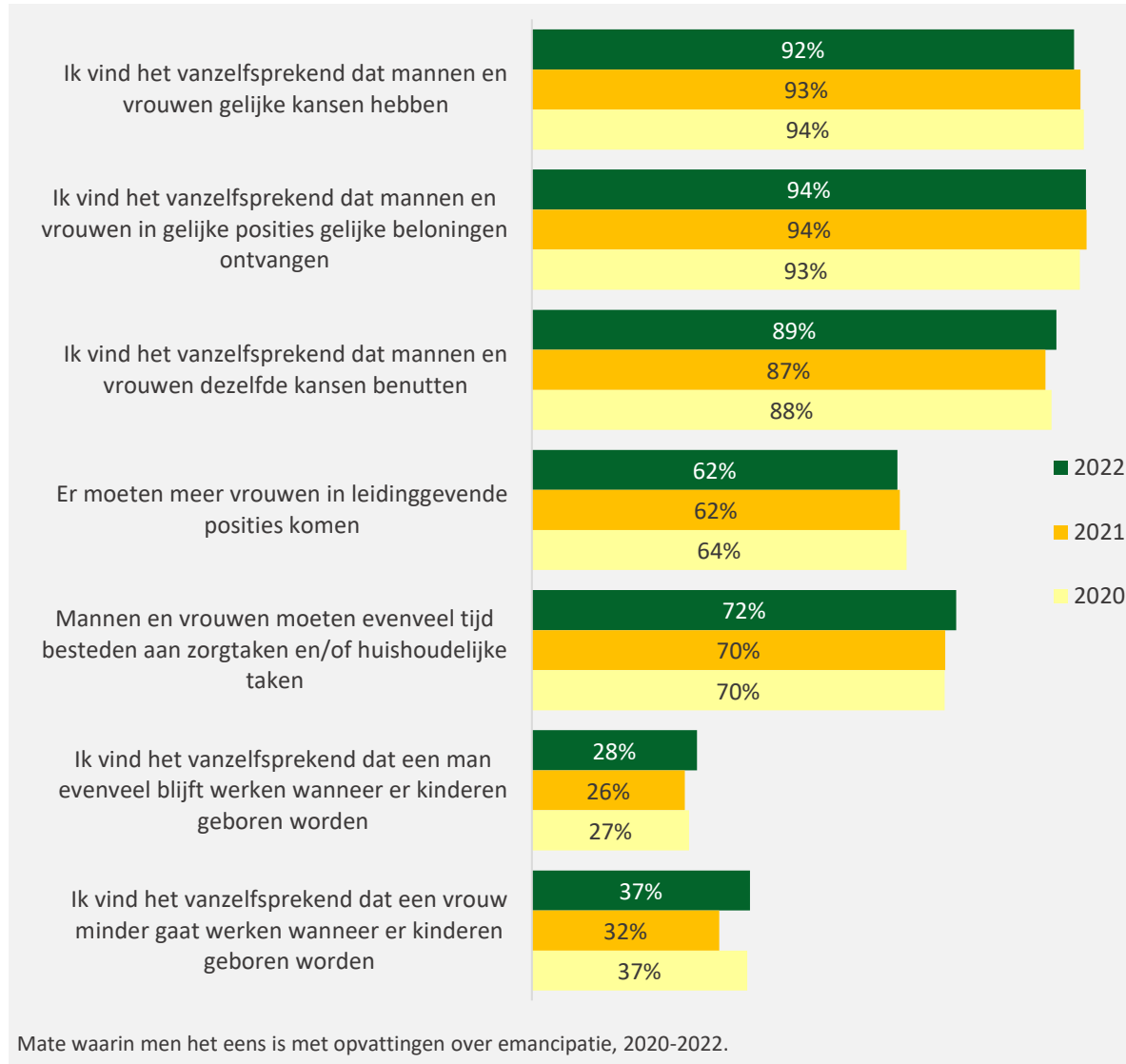
Inwoners hebben verschillende stellingen voorgelegd gekregen over de positie van mannen en vrouwen in onze samenleving. Uit de antwoorden blijkt dat de meeste Hagenaars van mening zijn dat mannen en vrouwen een gelijke beloning (94%) en dezelfde kansen (92%) moeten krijgen. Ook vinden negen op de tien inwoners het vanzelfsprekend dat zowel mannen als vrouwen dezelfde kansen benutten (89%). Iets meer dan zeven op de tien inwoners zijn van mening dat zorg- en huishoudelijke taken gelijk verdeeld moeten zijn (72%) en 62% vindt dat er meer vrouwen in leidinggevende posities moeten komen.

Vier op de tien inwoners vinden het niet vanzelfsprekend dat mannen evenveel blijven werken wanneer er kinderen worden geboren (40%), bijna drie op de tien vinden dit wel vanzelfsprekend (28%). Wanneer het gaat om vrouwen dan vindt een vergelijkbaar aandeel het vanzelfsprekend dat een vrouw minder gaat werken als dat een vrouw dit niet gaat doen (beide 37% (helemaal) mee eens dan wel (helemaal) oneens).

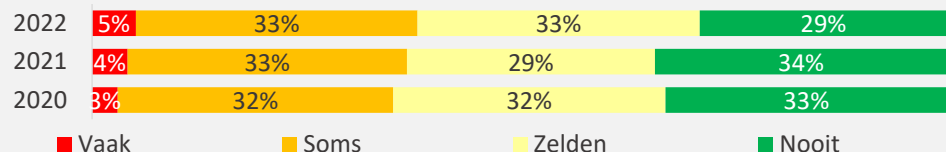
Het oordeel van mannen en vrouwen wijkt niet heel erg van elkaar af. Wel zijn vrouwen het vaker (helemaal) eens met de stelling dat mannen en vrouwen evenveel tijd moeten besteden aan zorgtaken en/of huishoudelijke taken (77% tegenover 67% van de mannen). Ook zijn vrouwen het eerder (helemaal) eens met de stelling dat er meer vrouwen in leidinggevende posities moeten komen (70% tegenover 54% van de mannen). Bij stellingen over de werk-privé verhouding na de geboorte van een kind, vinden vrouwen het eerder vanzelfsprekend dat mannen evenveel blijven werken (32% (helemaal) eens tegenover 23% van de mannen). Mannen vinden het daarentegen iets vanzelfsprekender dat vrouwen minder gaan werken als er een kind wordt geboren (40% tegenover 33% van de vrouwen).

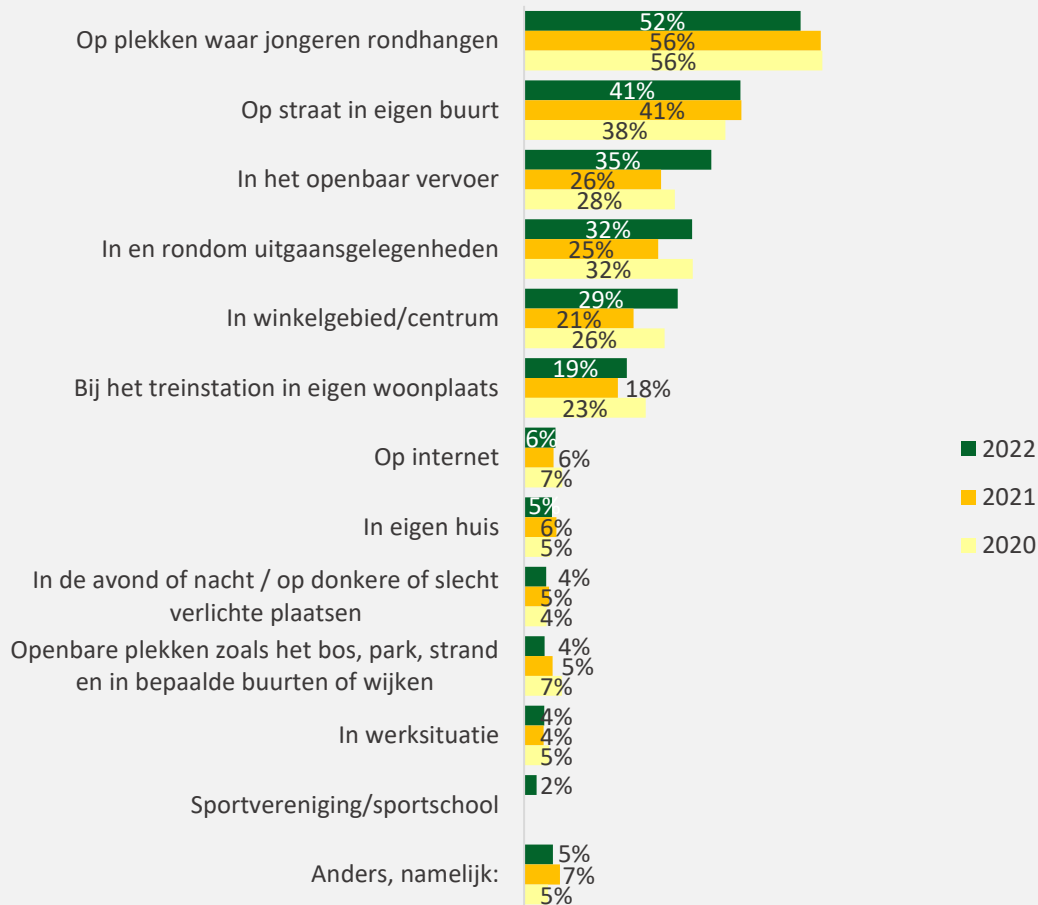
Stellingen over emancipatie

Vergeleken met vorig jaar zijn de verschillen niet heel groot. Wanneer het gaat om het minder gaan werken door een vrouw wanneer er een kind geboren is, zijn iets meer inwoners het eens met deze stelling in vergelijking met 2021 (van 32% in 2021 naar 37% in 2022). Daarmee is het weer vergelijkbaar met 2020, toen ook ruim een derde het (helemaal) eens was met deze stelling (eveneens 37%).

Mate waarin men zich weleens onveilig voelt, 2020-2022.

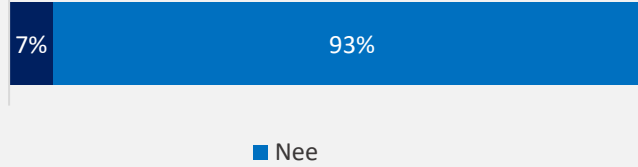
Plekken waar men zich weleens onveilig voelt, 2020-2022.

Wanneer Hagenaars de vraag krijgen of ze zich weleens onveilig voelen, zijn de meningen enigszins verdeeld. Bijna vier op de tien inwoners voelen zich vaak (5%) of soms (33%) onveilig op straat. Hiertegenover staat dat bijna twee derde zich zelden (33%) of nooit (29%) onveilig voelt. Vergeleken met vorig jaar is het aandeel dat zich nooit onveilig voelt iets gedaald (van 34% in 2021 naar 29% in 2022) en het aandeel dat zich zelden onveilig voelt iets gestegen (van 29% in 2021 naar 33% in 2022).

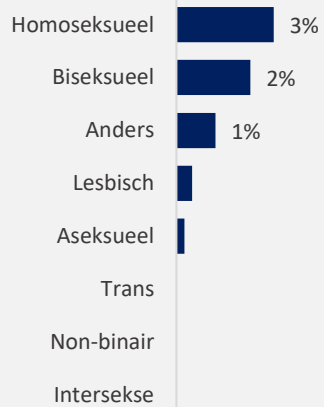
Vrouwen voelen zich vaker (soms of vaak) onveilig (45% tegenover 30% van de mannen). Mannen voelen zich juist vaker nooit onveilig (35% tegenover 23% van de vrouwen). Inwoners in de leeftijdscategorie 16-29 jaar voelen zich eveneens vaker (vaak of soms) onveilig (45%). In de leeftijdscategorie 75+ voelt men zich het minst onveilig (53% nooit tegenover 29% gemiddeld). In Escamp (5% vaak en 39% soms), Centrum (8% vaak en 34% soms) en Laak (13% vaak en 27% soms) voelen inwoners zich iets vaker onveilig dan gemiddeld.

Men voelt zich vooral onveilig op plekken waar jongeren rondhangen (52%) en op straat in de eigen buurt (41%). Ook voelt circa een derde zich onveilig in het openbaar vervoer (35%) en in- en rondom uitgaansgelegenheden (32%). Drie op de tien inwoners voelen zich onveilig in het winkelgebied/centrum (29%) en twee op de tien bij het treinstation in de eigen woonplaats (19%). Maximaal 6% noemt nog andere plekken. Vergeleken met vorig jaar voelen inwoners zich op een aantal plekken vaker onveilig, zoals in het openbaar vervoer (van 26% in 2021 naar 35% in 2022), rondom uitgaansgelegenheden (van 25% in 2021 naar 32% in 2022) en in het winkelgebied (van 21% in 2021 naar 29% in 2022). Mogelijk dat de versoepelingen van coronamaatregelen hierbij een rol spelen omdat men nu vaker op deze plekken komt.

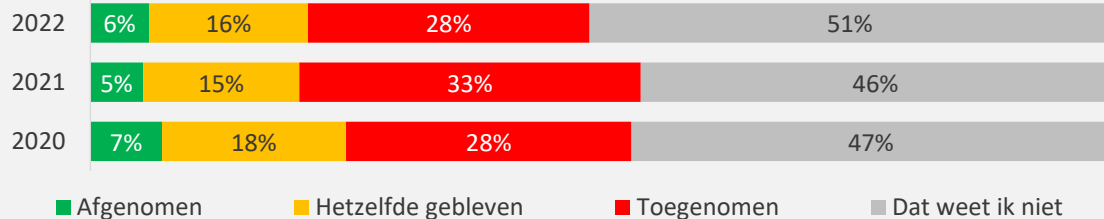
Rekent u zichzelf tot een van de groepen die vallen onder de definitie queer personen?

Mate waarin men zichzelf toerekent aan de definitie van queer persoon, 2022.

Aandeel queer personen in Den Haag, 2022.

Mate waarin men denkt dat geweld tegen queer-personen is af- of toegenomen is, 2020-2022.

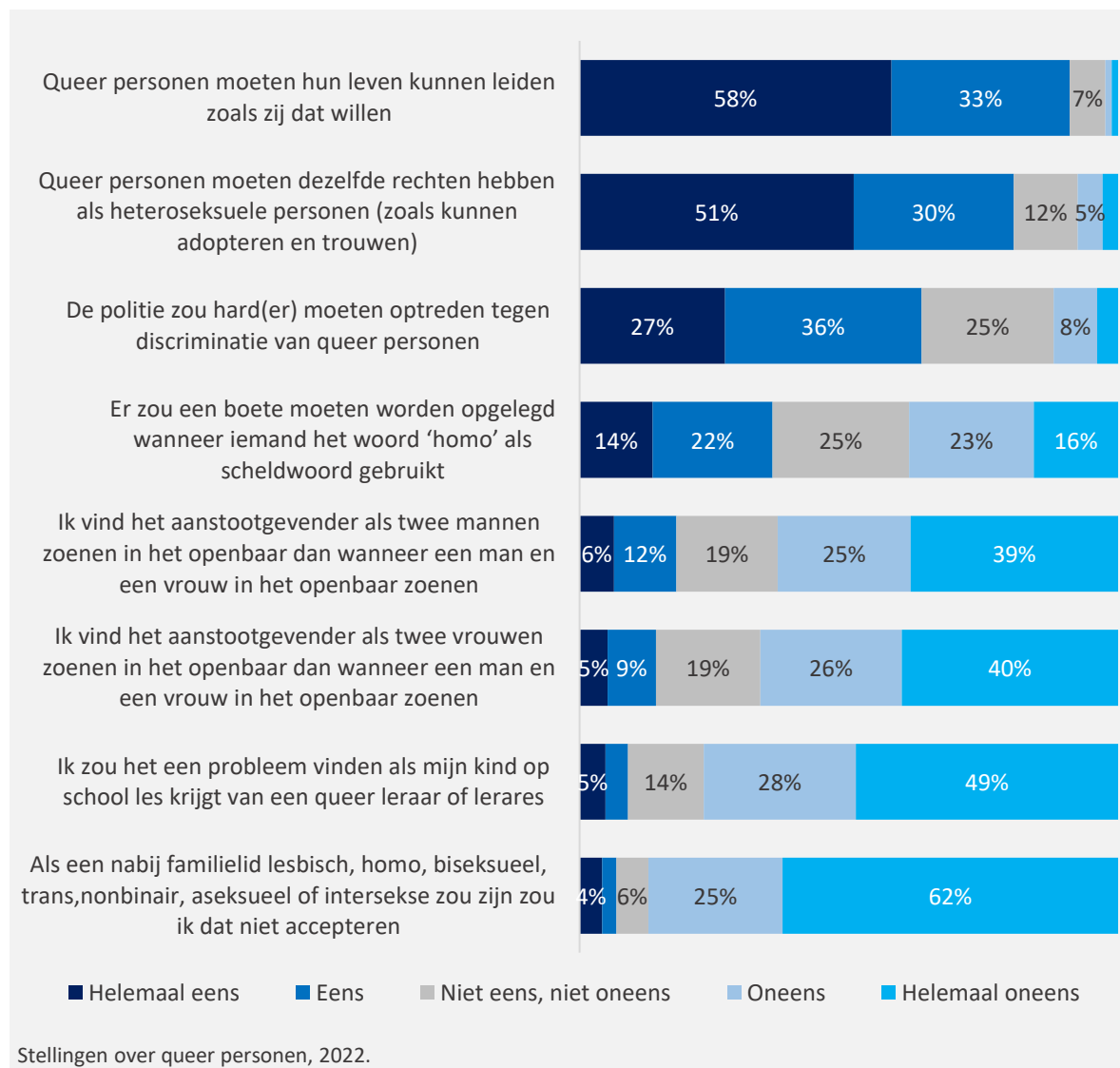
Hagenaars hebben ook een aantal vragen gekregen over de positie van queer personen, wat een overkoepelend begrip is voor lesbische meisjes/vrouwen, homoseksuele jongens/mannen, biseksuele personen, transgenders personen en personen met een intersekse conditie (een lichaam wat zowel mannelijke als vrouwelijke kenmerken vertoont).

Wanneer Hagenaars de vraag krijgen of zij zichzelf rekenen tot een van deze groepen die vallen onder de definitie van queer personen, antwoordt 7% bevestigend. Van deze 7% zijn iets meer dan vier op de tien homoseksueel (42% ofwel 3% van alle inwoners), één derde biseksueel (resp. 32% en 2%) en een klein aandeel lesbisch (7% ofwel minder dan 1% van alle inwoners). Daarnaast geeft 3% (minder dan 1% van alle inwoners) aan aseksueel te zijn en rekt 16% (ofwel 1% van alle inwoners) zichzelf tot een andere groep.

Bijna drie op de tien inwoners zijn van mening dat geweld tegen queer personen het afgelopen jaar is toegenomen (28%). Vergeleken met 2021 is dit aandeel gedaald (van 33% in 2021 naar 28% in 2022) en is daarmee weer op hetzelfde niveau als in 2020 (28%). De helft geeft aan geen idee hierover te hebben (51%), wat iets hoger is dan vorig jaar (46%).

Inwoners tot 45 jaar denken iets meer dan gemiddeld dat het geweld tegen queer personen is afgenomen (9%), terwijl 45 tot 65-jarigen er meer dan gemiddeld vanuit gaan dat dit is toegenomen (34% tegenover 38% gemiddeld).

Stellingen over queer personen

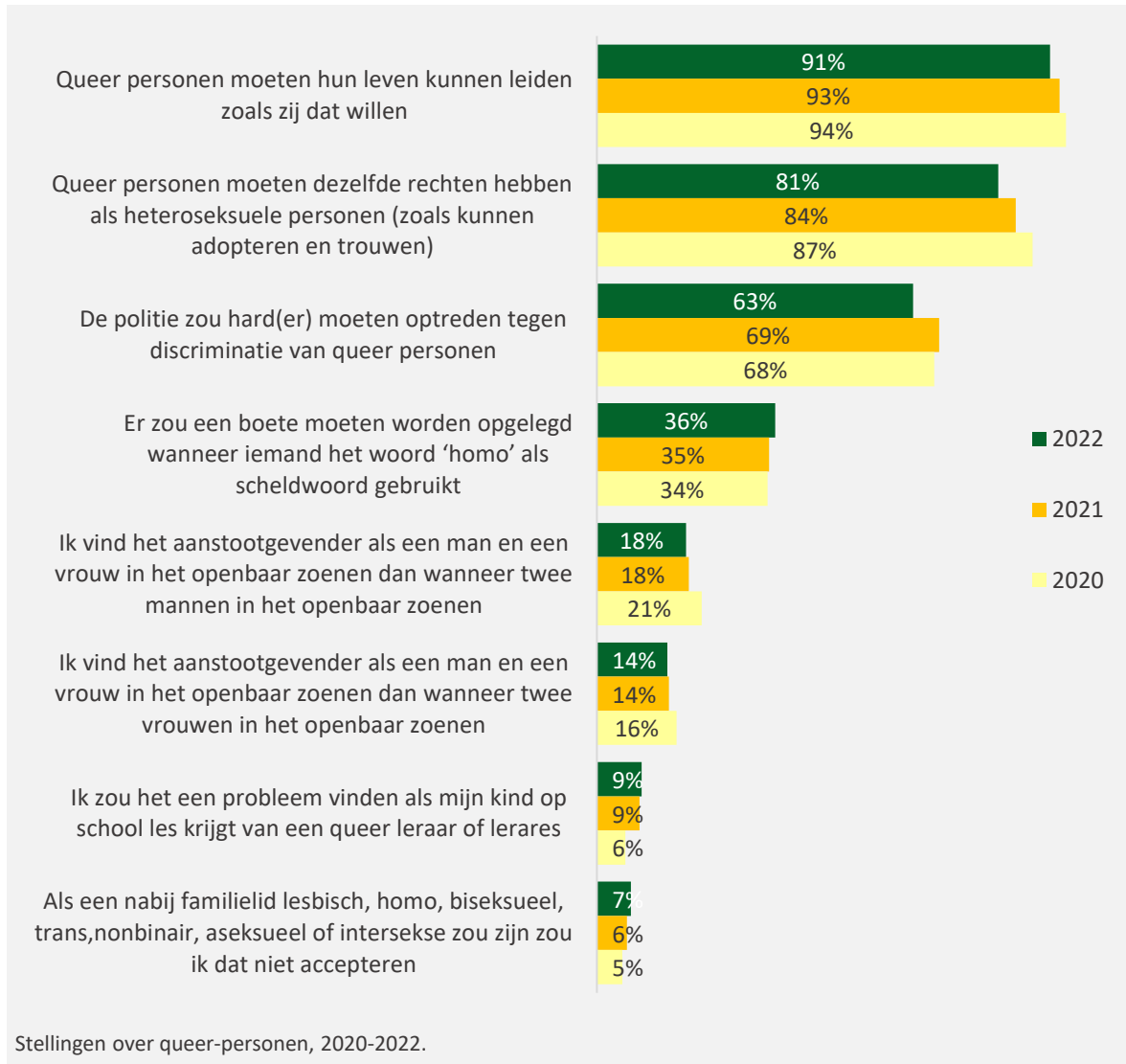

Negen op de tien inwoners vinden dat queer personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen (91%). Daarnaast zijn acht op de tien inwoners van mening dat queer personen dezelfde rechten moeten hebben als heteroseksuele personen (81%) en iets meer dan zes op de tien dat de politie harder moet optreden tegen discriminatie van queer personen (63%). Over het opleggen van een boete wanneer 'homo' als scheldwoord wordt gebruikt zijn de meningen meer verdeeld. Zo vindt 36% dat dit wel zou moeten tegenover 39% die van mening is dat er geen boete moet worden opgelegd.

Over het algemeen maakt het voor inwoners niet uit of twee mannen of twee vrouwen in het openbaar zoenen. Zo vindt 18% van de inwoners het aanstootgevender om twee mannen te zien zoenen vergeleken met een man en een vrouw en 14% als het gaat om twee vrouwen). Mannen vinden het aanstootgevender als twee mannen in het openbaar met elkaar zoenen dan als het gaat om twee vrouwen (resp. 23% en 13% dan wanneer het een man en een vrouw betreft die zoenen). Daarnaast heeft iets meer dan driekwart van de Hagenaars er geen moeite mee als kinderen op school les zouden krijgen van een queer leraar of lerares (77%) tegenover bijna één op de tien die dit wel een probleem vindt (9%). Als een nabij familielid een queer persoon zou zijn vinden bijna negen op de tien inwoners dit acceptabel (87%) tegenover 7% die dit niet acceptabel vindt.

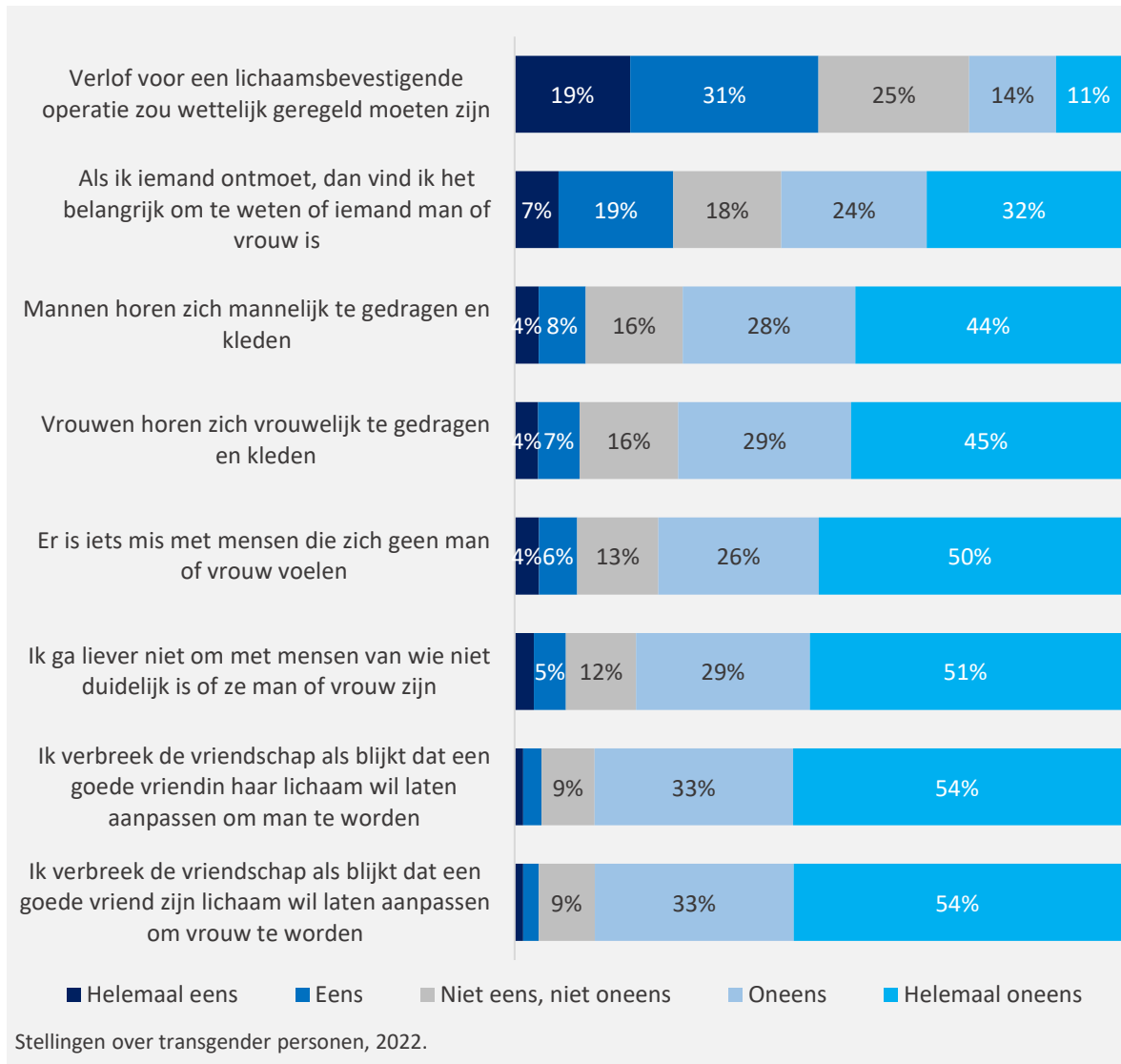
Een deel van de inwoners heeft op deze vragen geen antwoord gegeven (8% tot 13%).

Stellingen over queer personen

Het oordeel van inwoners over de stellingen over queer personen is in grote lijnen niet echt veranderd vergeleken met voorgaande jaren. Alleen zijn inwoners iets minder vaak van mening dat queer personen dezelfde rechten moeten hebben als heteroseksuele personen (van 87% in 2020, 84% in 2021 naar 81% in 2022), dat de politie hard(er) zou moeten optreden tegen discriminatie van queer personen (van 69% in 2021 naar 63% in 2022) en dat queer personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen (van 94% in 2020, 93% in 2021 naar 91% in 2022).

Stellingen over transgender personen

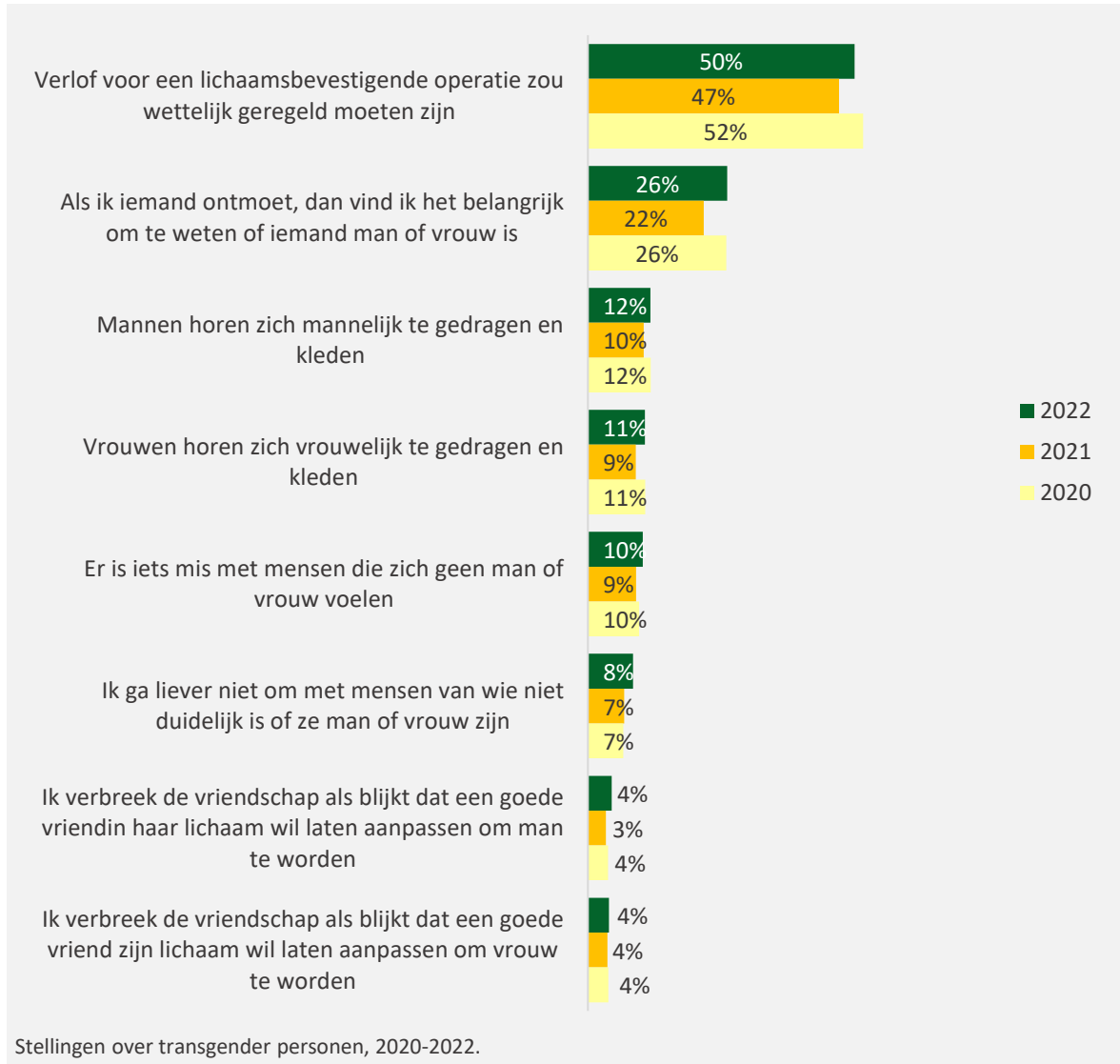

De helft van de inwoners is het (helemaal) eens met de stelling dat verlof voor een lichaamsbevestigende operatie wettelijk geregeld zou moeten zijn (50%). Een kwart Hagenaars vindt het belangrijk te weten of iemand een man of vrouw is bij een ontmoeting (26%), ruim de helft vindt dit echter onbelangrijk (56%). Daarnaast is een ruime meerderheid van mening dat vrouwen zich niet vrouwelijk hoeven te gedragen en te kleden (73%). Het oordeel is niet anders als het gaat om mannen die zich mannelijk zouden moeten gedragen en kleden (72%). Eén op de tien Hagenaars denkt dat er iets mis is met mensen die zich geen man of vrouw voelen (10%), een overgrote meerderheid is het hiermee echter niet eens (76%). Er zijn maar weinig Hagenaars die aangeven liever niet om te gaan met mensen van wie niet duidelijk is of ze een man of vrouw zijn (8%), voor een ruime meerderheid geldt dit niet (80%). Het verbreken van vriendschappen omdat blijkt dat een goede vriend of vriendin zijn of haar lichaam wil aanpassen om man dan wel vrouw te worden, speelt nauwelijks bij de inwoners (4%).

Van de inwoners heeft circa 11% tot 16% geen antwoord gegeven op deze vragen. Alleen over het krijgen van verlof hebben meer inwoners geen oordeel. Hierover laat circa één op de vijf inwoners zich niet uit (20%).

Stellingen over transgender personen

Het oordeel komt bij de meeste stellingen overeen met het oordeel dat inwoners in 2020 hadden. Zo is het aandeel Hagenaars dat vindt dat verlof voor een lichaamsbevestigende operatie wettelijk geregeld moet zijn iets gestegen vergeleken met 2021 om weer bijna uit te komen op het aandeel in 2020 (van 52% in 2020, 47% in 2021 naar 50% in 2022). Dit geldt ook voor de stelling dat als men iemand ontmoet men het belangrijk vindt te weten of iemand man of vrouw (van 26% in 2020, 22% in 2021 naar 26% in 2022). Bij de overige stellingen zijn de verschuivingen beperkt (maximaal 2%).

Inwonersonderzoek 2022

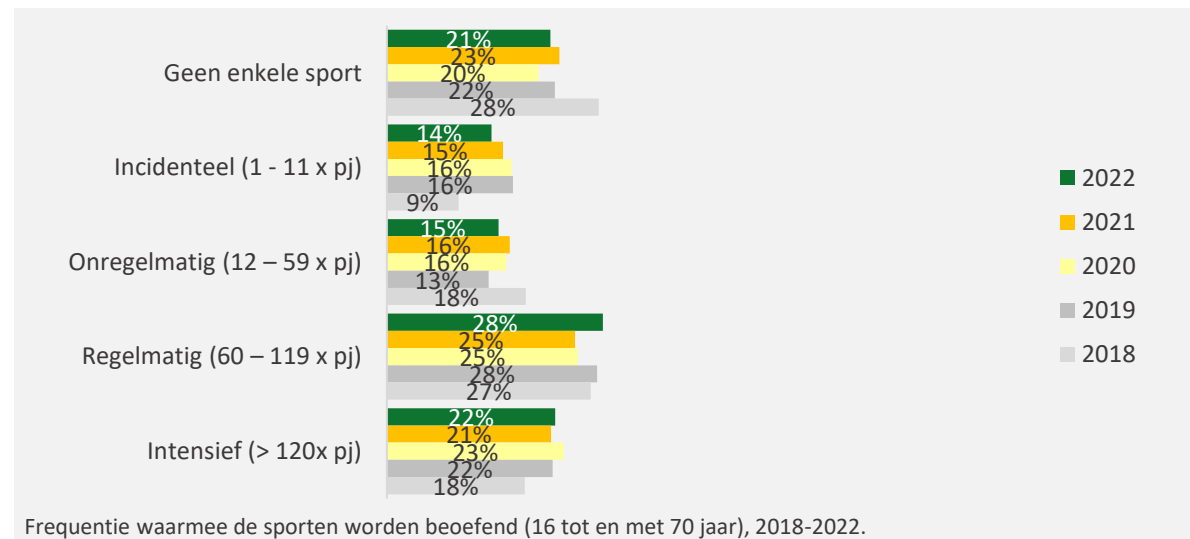
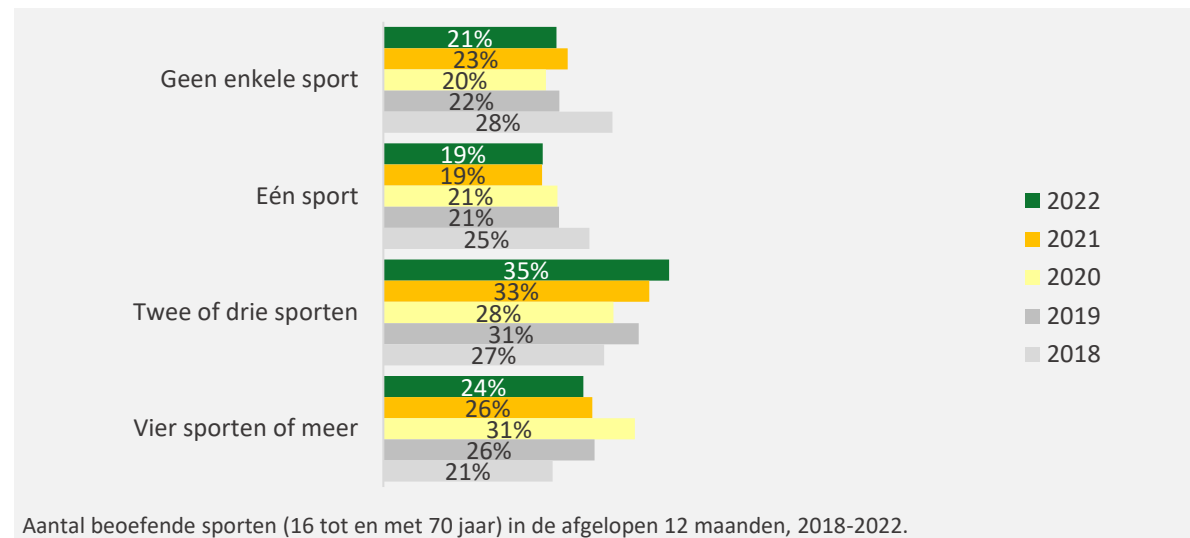
Sport en bewegactiviteiten

In dit onderdeel wordt ingegaan op het sportgedrag van de Hagenaars van 16 tot en met 70 jaar. Wie sport er, welke sporten doet men en hoe actief en van welke accommodaties maken zij gebruik. Daarnaast wordt gekeken naar hoe actief zij zijn als het gaat om het pendelen naar het werk of school en in de vrije tijd.

- Acht op de tien inwoners (79%) sporten wel eens. Vergeleken met vorig jaar is het aandeel inwoners dat sport licht gestegen (van 77% naar 79%).
- Het afgelopen jaar heeft bijna twee derde van de Hagenaars 12 keer of meer gesport (65%), wat iets hoger is dan de jaren daarvoor (2021 62%, 2020 64% en 2019 en 2018 63%). Zij voldoen daarmee volgens de RSO-norm aan de definitie 'sporter'. Onder hoger opgeleiden is dit aandeel hoger (75%) en onder lager opgeleiden juist lager dan gemiddeld (46%). Het aandeel sporters onder de lager opgeleiden is daarentegen wel gestegen (van 31% in 2021 naar 46% in 2022).
- De meest beoefende sporten in Den Haag blijven op hoofdlijnen hetzelfde. Dit jaar staat fitness in een binnenruimte op de eerste plaats (29%), gevolgd door hardlopen/joggen (22%) en wandelsport (20%). Vergeleken met vorig jaar is het aandeel hardlopers weer gedaald (van 29% in 2020 naar 26% in 2021 en 22% in 2022). Individuele fitness in een binnenruimte is vergeleken met vorig jaar gestegen (van 25% naar 29%).
- Iets meer dan de helft sport alleen en ongeorganiseerd (55%). Een derde is lid van een commerciële aanbieder (32%) en bijna drie op de tien inwoners zijn lid van een sportvereniging (28%). Vergeleken met vorig jaar zijn inwoners vaker lid van een commerciële aanbieder (van 23% in 2021 naar 32% in 2022). Het aandeel inwoners dat lid is van een sportvereniging is iets gedaald (van 31% in 2021 naar 28% in 2022) evenals het aandeel inwoners dat ongeorganiseerd een sport beoefent (van 57% in 2021 naar 55% in 2022).
- Van alle sporters maken iets meer dan zes op de tien inwoners gebruik van een overdekte (sport)accommodatie voor hun meest beoefende sport (63%), die daarnaast meestal in Den Haag ligt (46%). Bij drie op de tien inwoners (31%) is dit een sportaccommodatie in de open lucht, waarvan 22% in Den Haag. Bijna acht op de tien inwoners sporten (ook) op een andere plaats (78%) en dan eveneens voor een groot deel in Den Haag (50%). Alle sportaccommodaties worden meer gebruikt dan vorig jaar, wat naar alle waarschijnlijkheid samenhangt met het versoepelen van de maatregelen met betrekking tot de coronapandemie.

- De sportmogelijkheden in Den Haag worden gemiddeld beoordeeld met een 7,4, wat hetzelfde is als vorig jaar. Iets meer dan de helft geeft hiervoor een 8 of hoger (55%) en iets minder dan één op de tien een onvoldoende (8%).
- Van alle Hagenaars gaat bijna de helft weleens met de fiets naar het werk of school (48%) en drie op de tien (30%) doen dit wel eens lopend. Beide aandelen zijn iets gestegen ten opzichte van vorig jaar (van 45% naar 48% met de fiets en van 26% naar 30% lopend). Aan fietsen van/naar werk of school besteden inwoners meer uren per week dan aan lopen (4,4 uur tegenover 3,5 uur).
- Twee derde van de Hagenaars doet licht of matig lichamelijk inspannend werk op het werk of op school (65%), dit is iets meer dan in 2021 (62%). Bij iets meer dan een kwart gaat het om zwaar lichamelijk inspannend werk op het werk of school (27%), wat vergelijkbaar is met vorig jaar (26%). Als het gaat om licht of matig huishoudelijk werk dan doen vrijwel alle Hagenaars dit (94%), in 2021 waren dit nog acht op de tien inwoners (80%). Bij zwaar lichamelijk huishoudelijk werk geldt dit voor bijna zes op de tien Hagenaars (58%), dit is nagenoeg gelijk aan 2021 (58%). Zij besteden hier resp. 10,9 en 5,6 uur per week aan.
- Ruim acht op de tien inwoners wandelen in hun vrije tijd wel eens (85%), iets meer dan twee derde fietst (68%), iets meer dan een derde tuiniert (35%) en ruim vier op de tien klussen in hun vrije tijd (44%). Vergeleken met vorig jaar wordt er in alle leeftijdsgroepen meer gefietst. Inwoners tot 26 jaar besteden hier meer tijd aan dan gemiddeld (9,6 uur per week vergeleken met 6,9 uur gemiddeld). 55-Plusers besteden juist meer tijd aan wandelen (6,8 uur per week ten opzichte van 5,7 uur gemiddeld).

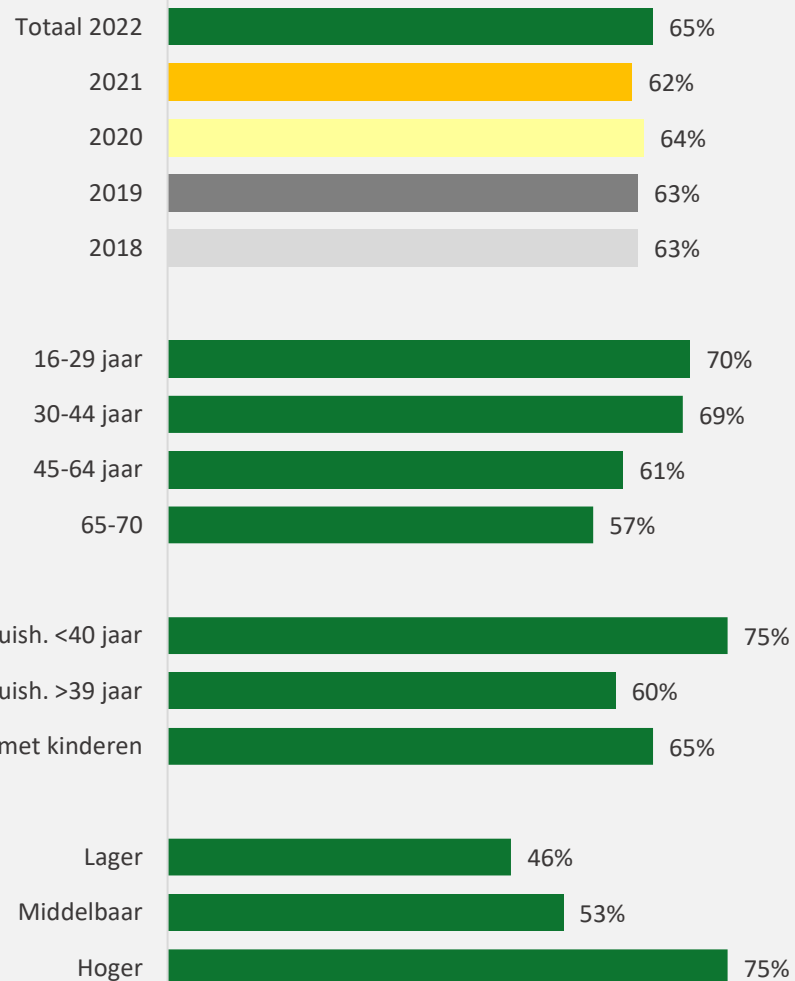
Acht op de tien Hagenaars tot 70 jaar (79%) beoefenen één of meer sporten. Hoger opgeleiden en inwoners tot 45 jaar beoefenen vaker dan gemiddeld één of meer sporten (resp. 89%, 84%). Lager opgeleiden beoefenen juist minder vaak één of meer sporten (59%).

Eén op de vijf sporters beoefent één sport (19%), iets meer dan een derde twee of drie sporten (35%) en een kwart zelfs vier of meer sporten (24%). Eén op de vijf sporters sport intensief (22% meer dan 120 keer per jaar) en bijna drie op de tien doet dit regelmatig (28% 60 tot 120 keer per jaar). De overige Hagenaars doen dit onregelmatig of incidenteel (resp. 15% en 14%).

Vergeleken met vorig jaar is het aandeel inwoners dat sport heel licht gestegen (van 77% naar 79%). Het aandeel Hagenaars dat twee of drie sporten beoefent is iets gestegen (van 33% naar 35%). Qua intensiteit waarin Hagenaars sporten is er een lichte verschuiving te zien van niet-sporters, incidentele en onregelmatige sporters naar regelmatige en intensieve sporters. Over het algemeen zijn Hagenaars dus iets meer gaan sporten in 2022 in vergelijking met 2021.

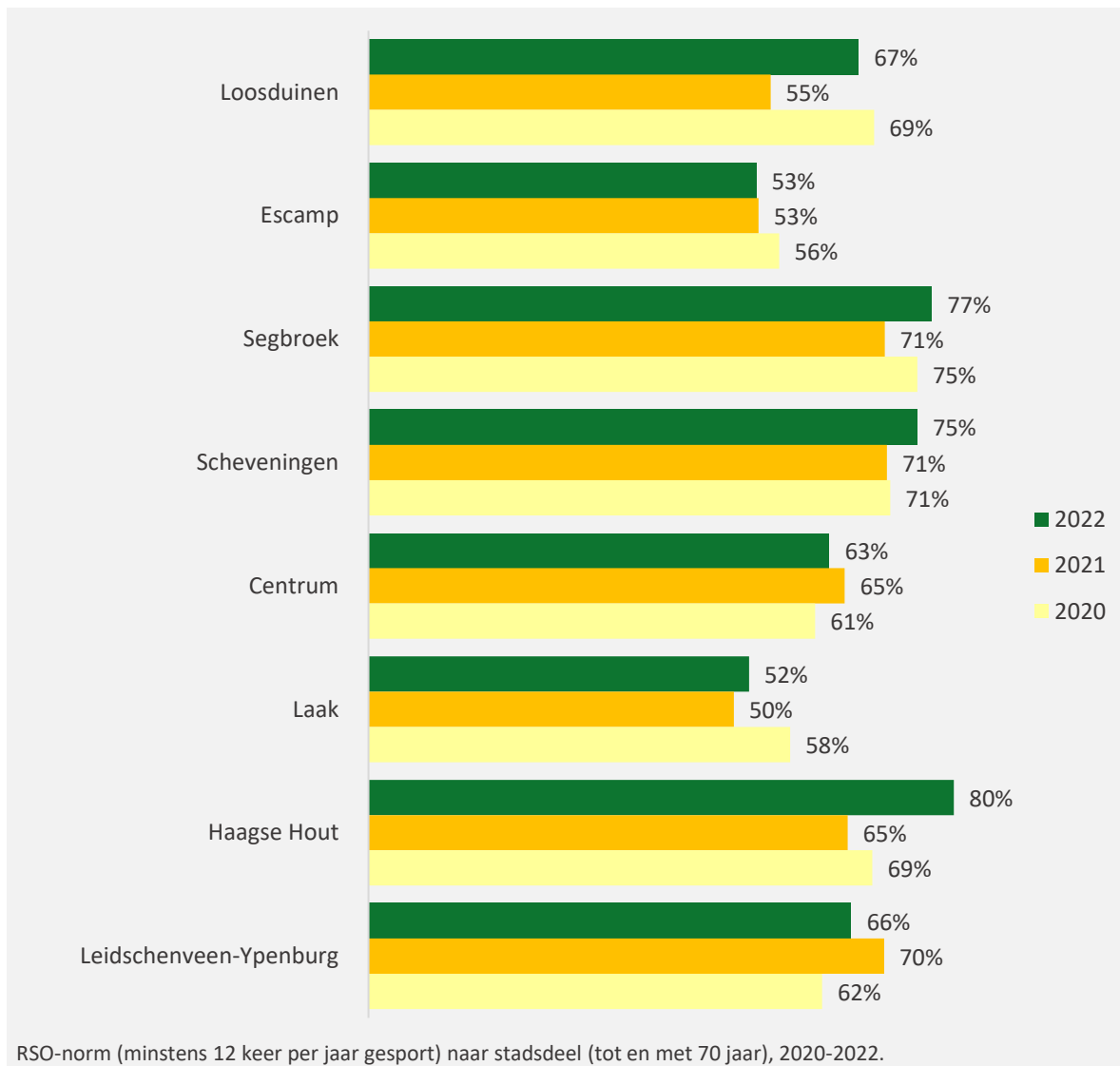
RSO-norm (minstens 12 keer per jaar gesport) naar doelgroepen (tot en met 70 jaar), 2018-2022.

Twee derde van de inwoners tot en met 70 jaar (65%) heeft de afgelopen twaalf maanden minstens 12 keer of meer gesport en kunnen daarmee volgens de RSO-norm als 'sporter' worden gedefinieerd. Dit aandeel schommelt de afgelopen jaren tussen de 62% en 65%.

Hagenaars tot 45 jaar kunnen vaker als sporter worden aangemerkt dan 45-plussers (resp. circa 69% tegenover 59%). Daarnaast zijn hoger opgeleiden meer dan gemiddeld sporter (75%). Lager opgeleiden daarentegen zijn juist minder vaak sporter volgens de RSO-norm (46%). Het aandeel lager opgeleiden dat volgens de RSO-norm sporter is, is echter wel aanzienlijk gestegen in het afgelopen jaar (van 31% in 2021 naar 46% in 2022).

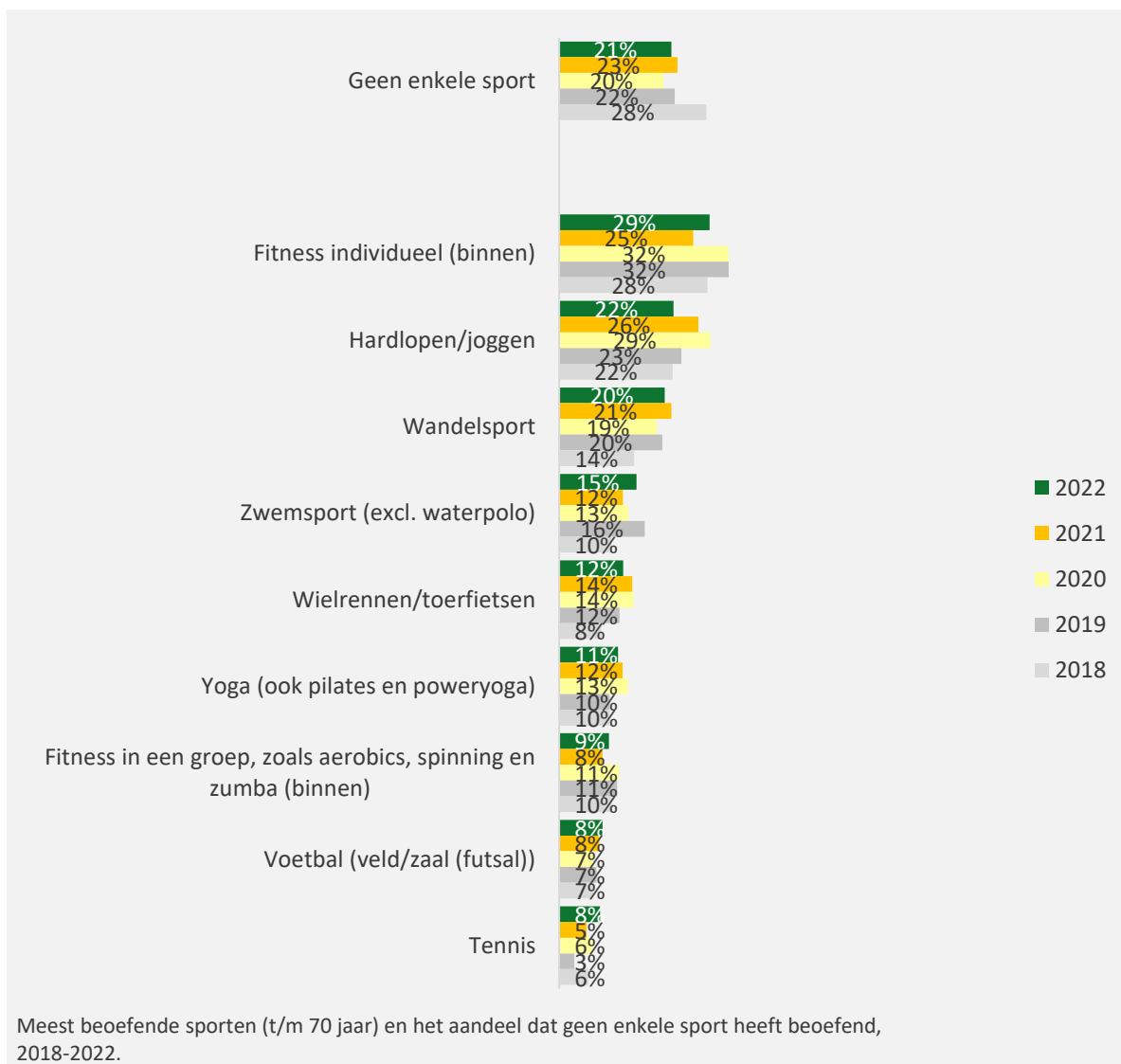

Inwoners uit Loosduinen (67%), Segbroek (77%), Scheveningen (75%) en Haagse Hout (80%) zijn meer dan gemiddeld sporters volgens de RSO-norm. Inwoners uit Laak (52%) en Escamp (53%) juist minder vaak.

Vergeleken met voorgaande jaren is vooral het aandeel sporters sterk gestegen in Haagse Hout (van 65% in 2021 naar 80% in 2022) en Loosduinen (van 55% in 2021 naar 67% in 2022). Er is een lichte daling te zien in Centrum (van 65% in 2021 naar 63% in 2022) en Leidschenveen-Ypenburg (van 70% in 2021 naar 66% in 2022).

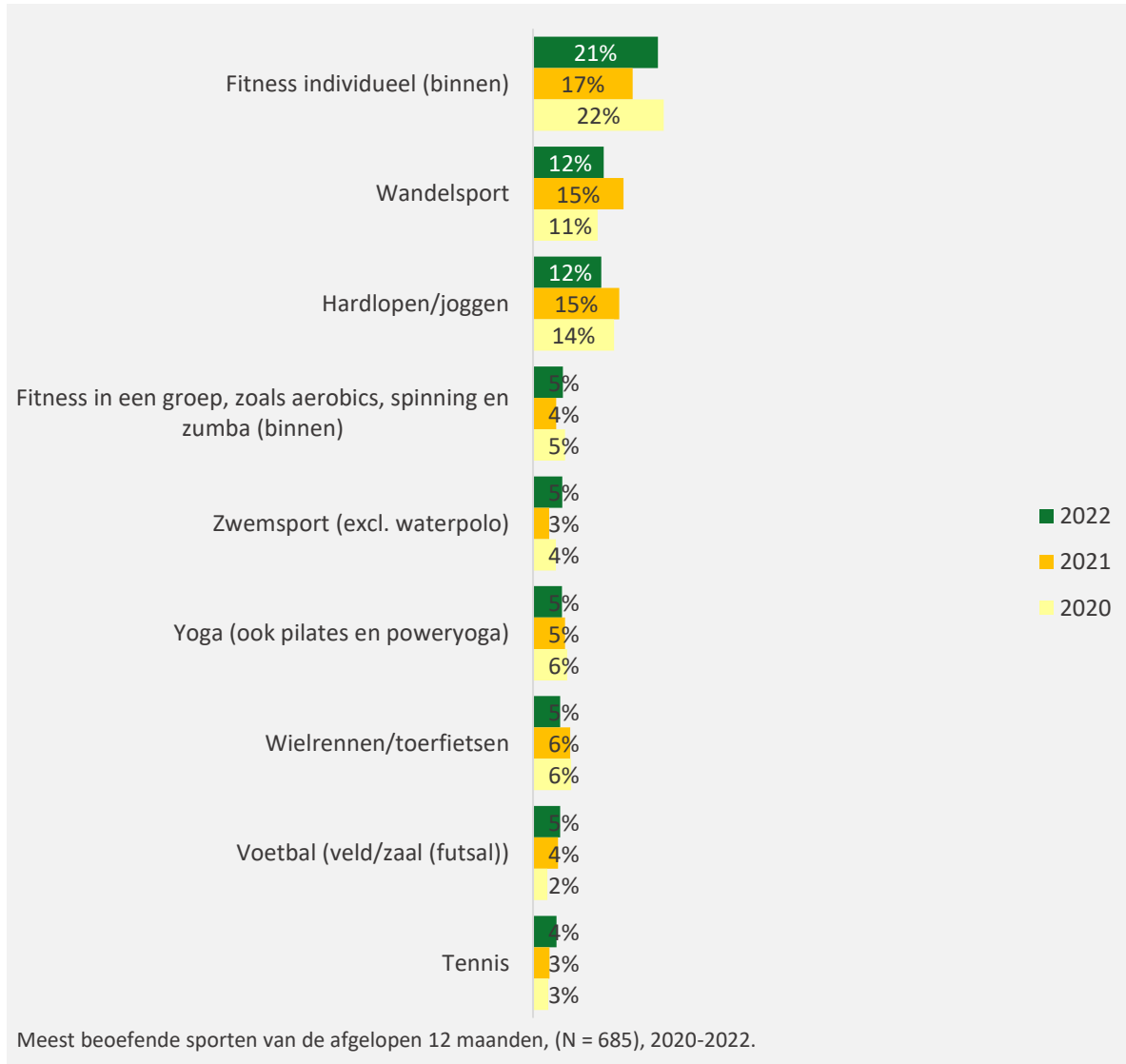
Sporten die men beoefent

Wat betreft de sporten die inwoners van 16 tot en met 70 jaar het meest beoefenen staat fitness (individueel binnen) weer bovenaan de lijst (29%). Vorig jaar betrof dit nog hardlopen/joggen die op de tweede plaats terecht is gekomen (22%). De wandelsport komt op de derde plaats met 20%. Andere sporten die ook regelmatig worden beoefend zijn de zwemsport (15%), wielrennen/toerfietsen (12%), yoga (11%), fitness in een groep (9%), voetbal (8%) en tennis (eveneens 8%).

Sinds 2020 is het aandeel hardlopers weer gedaald (van 29% in 2020, 26% in 2021 naar 22% in 2022). Individuele binnen fitness is vergeleken met vorig jaar gestegen (van 25% in 2021 naar 29% in 2022). Ook worden er in 2022 iets meer zwemsporten beoefend (van 12% in 2021 naar 15% in 2022) en wordt er ook meer getennist (van 5% in 2021 naar 8% in 2022). Bij de overige sporten zijn de verschuivingen minimaal. De opgeheven maatregelen met betrekking tot de coronapandemie zullen zeker van invloed zijn op de verschuivingen in de sporten die Hagenaars het afgelopen jaar hebben beoefend.

Meest beoefende sporten

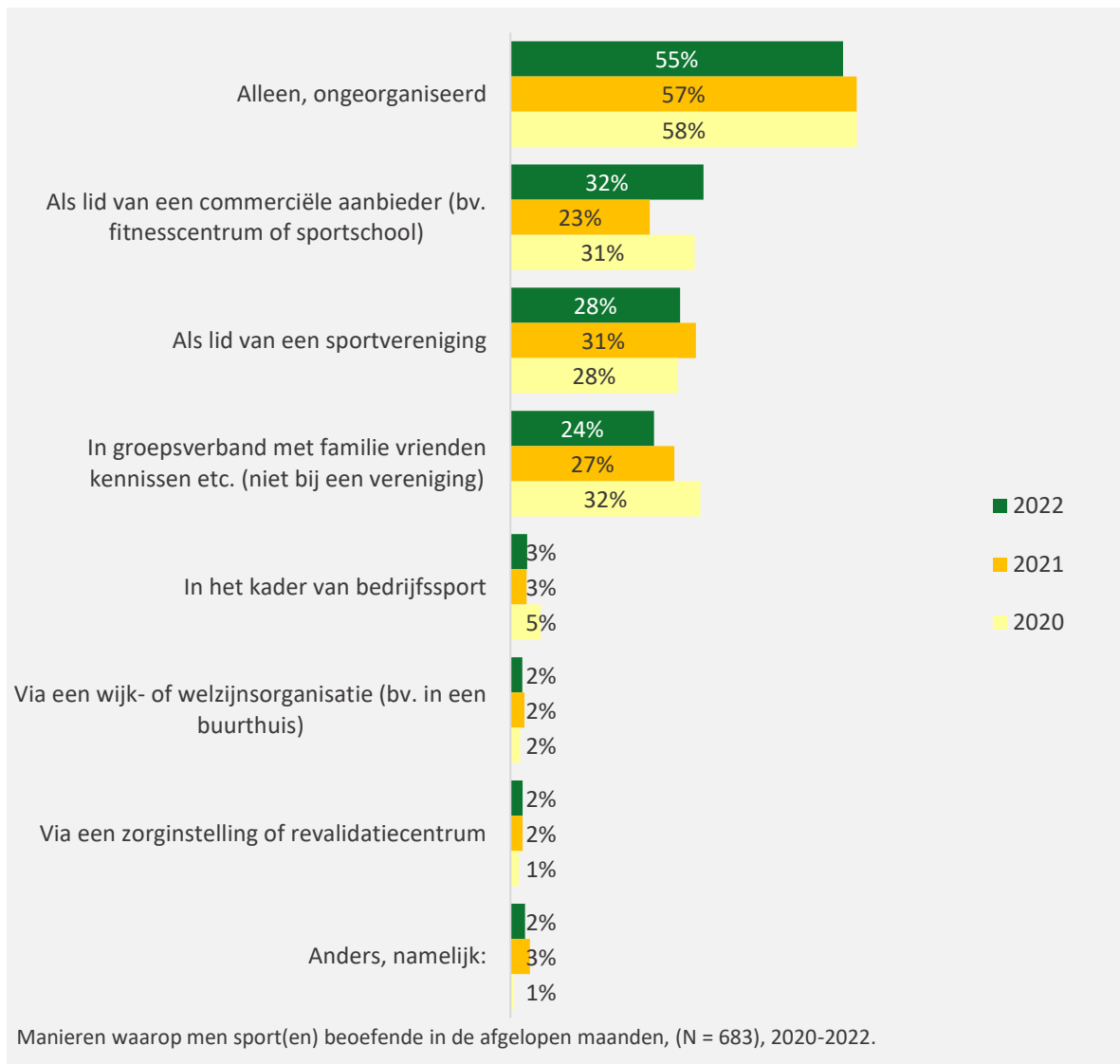

Ook als het gaat om de meest beoefende sport staat fitness (individueel binnen) bovenaan de lijst (21%), gevolgd door de wandelsport (12%) en hardlopen (eveneens 12%).

Ook hier is te zien dat individuele fitness in een binnen locatie is gestegen (van 17% in 2021 naar 21% in 2022). De wandelsport en hardlopen/joggen laten een lichte afname zien (beide van 15% in 2021 naar 12% in 2022). Ook hierin schuilen wellicht de effecten van corona.

Lid van een sportvereniging

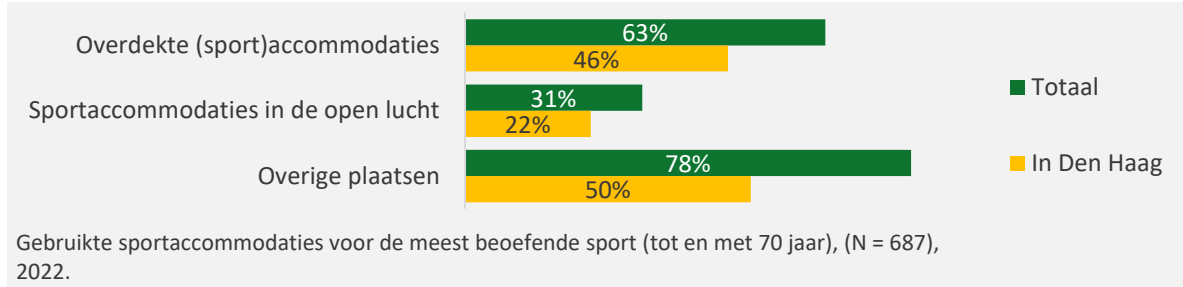
De inwoners tot 70 jaar die een sport beoefenen is gevraagd of ze hun meest beoefende sport uitoefenen als lid van een sportvereniging of dat zij dit op een andere manier doen.

Iets meer dan de helft van de sporters beoefent hun sport alleen en niet georganiseerd (55%). Een derde is lid van een commerciële aanbieder (32%) en bijna drie op de tien zijn lid van een sportvereniging (28%). Daarnaast beoefent een kwart van de sporters zijn of haar sport in groepsverband met vrienden of familie waarbij zij hebben aangegeven dit niet bij een vereniging te doen (24%). Het aandeel inwoners dat een sport uitoefent in het kader van bedrijfssport (3%), dit doet via een wijk- of welzijnsorganisatie (2%) of via een zorginstelling of revalidatiecentrum (eveneens 2%) is beperkt.

Vergeleken met vorig jaar is het aandeel dat lid is van een commerciële aanbieder sterk toegenomen (van 23% in 2021 naar 32% in 2022). Het aandeel inwoners dat lid is van een sportvereniging is iets gedaald (van 31% in 2021 naar 28% in 2022) evenals het aandeel dat in groepsverband met vrienden of familie sport (van 27% naar 24%) en het aandeel inwoners dat ongeorganiseerd een sport beoefent (van 57% in 2021 naar 55% in 2022).

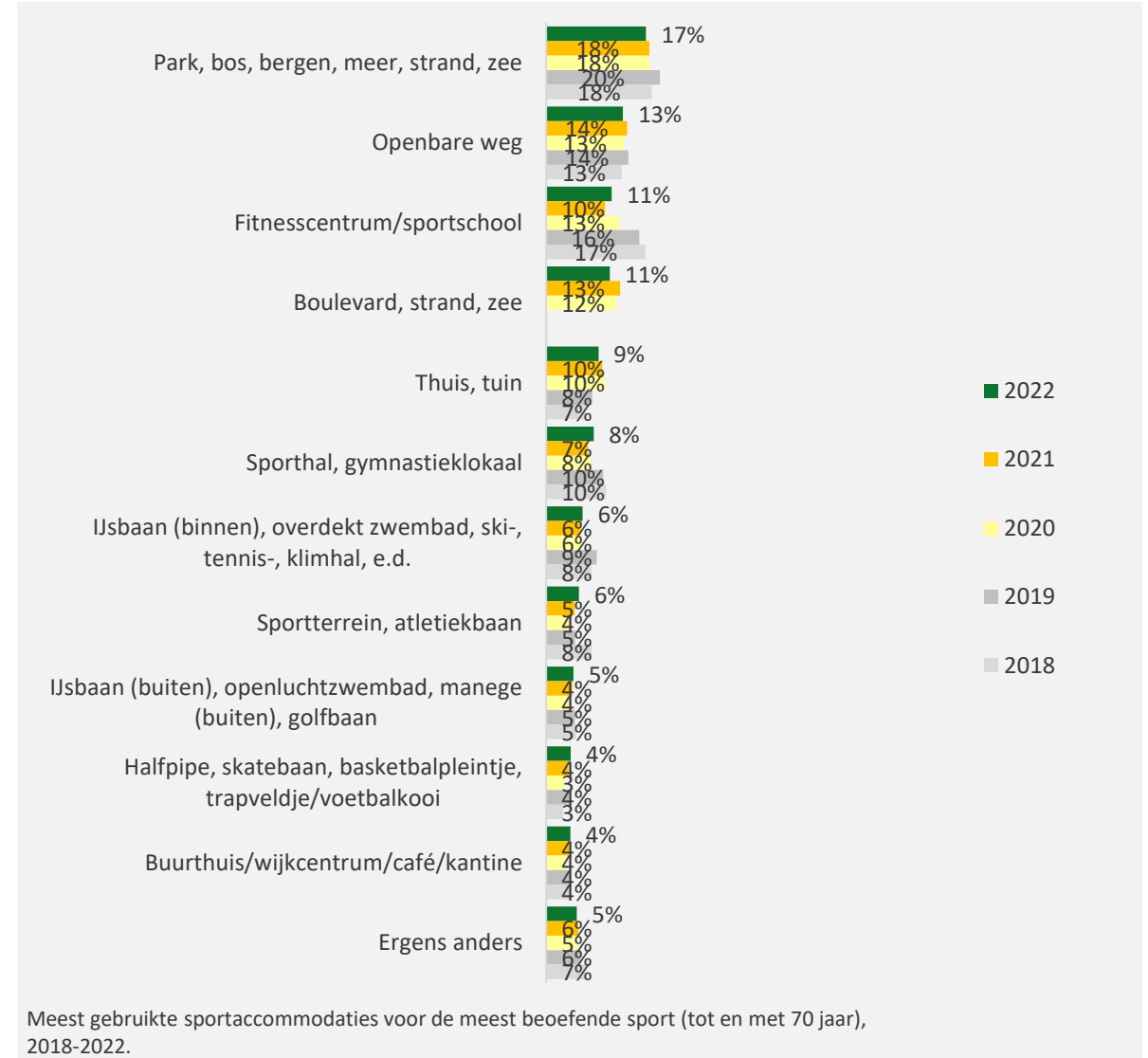
Vrouwen zijn vaker lid van een commerciële aanbieder dan mannen (resp. 37% en 28%). Dit geldt ook voor lager opgeleiden (36%). Hoger opgeleiden beoefenen juist vaker alleen en ongeorganiseerd hun sport (62%). Inwoners tot 30 jaar sporten meer dan gemiddeld in groepsverband met vrienden of familie (36%).

Plaats om te sporten

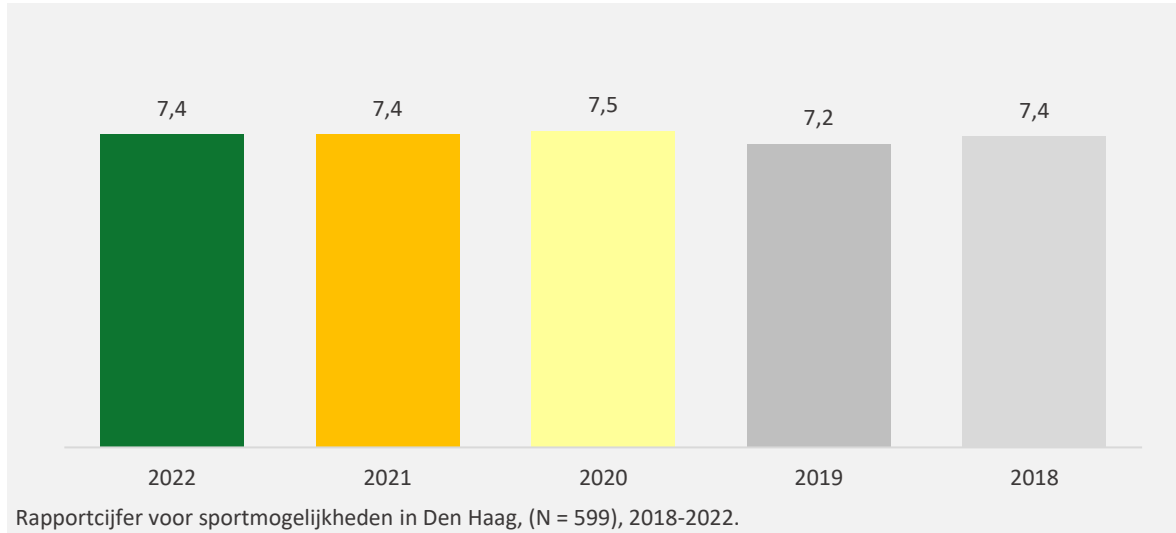

Van alle sporters maken iets meer dan zes op de tien gebruik van een overdekte (sport)accommodatie voor hun meest beoefende sport (63%), die daarnaast meestal in Den Haag ligt (46%). Bij drie op de tien (31%) is dit een sportaccommodatie in de open lucht, waarvan 22% in Den Haag. Bijna acht op de tien inwoners sporten (ook) op een andere plaats (78%) en dan eveneens voor een belangrijk deel in Den Haag (50%). Het aandeel dat sport in een overdekte sportaccommodatie is sterk toegenomen van 33% in 2021 naar 63% in 2022. Dit is weer in overeenstemming met het niveau van vóór de coronapandemie (70% in 2019). Er wordt in 2022 daarnaast meer buiten gesport in vergelijking met 2019 (van 24% in 2019 naar 31% in 2022). Ook als het gaat om overige plaatsen waar men sport is een toename te zien (van 56% in 2021 naar 78% in 2022) wat nog iets meer is dan in 2019 (75%). Deze toenames hangen wellicht samen met het versoepelen van de maatregelen met betrekking tot de coronapandemie.

Wanneer meer specifiek wordt gevraagd waar Hagenaars hun meest beoefende sport uitoefenen dan staat een park, bos, bergen, meer, strand enz. (17%) bovenaan de lijst, gevolgd door de openbare weg (13%), een fitnesscentrum of de sportschool (11%) en de boulevard (eveneens 11%). Daarnaast sport circa een tiende thuis (9%).

Beoordeling van sportmogelijkheden in Den Haag

Iets meer dan de helft van de sporters beoordeelt de sportmogelijkheden in Den Haag met een 8 of hoger (55%). Iets minder dan één op de tien sporters geeft een onvoldoende (8%).

Het gemiddelde rapportcijfer komt uit op een 7,4, wat gelijk is aan het cijfer in 2021. Het cijfer schommelt de jaren daarvoor enigszins van een 7,2 in 2019 tot een 7,5 in 2020.

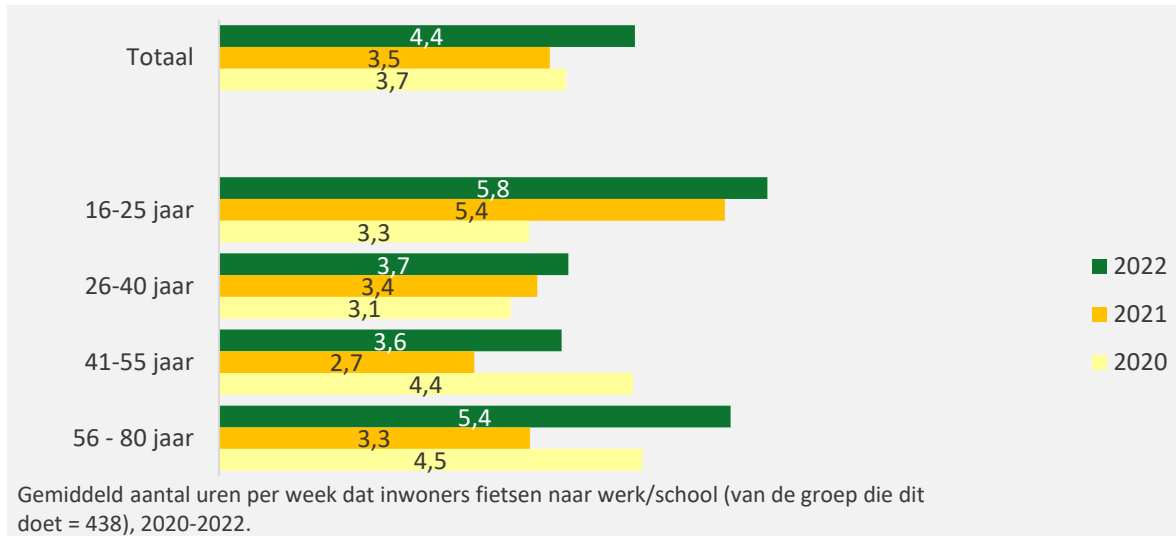
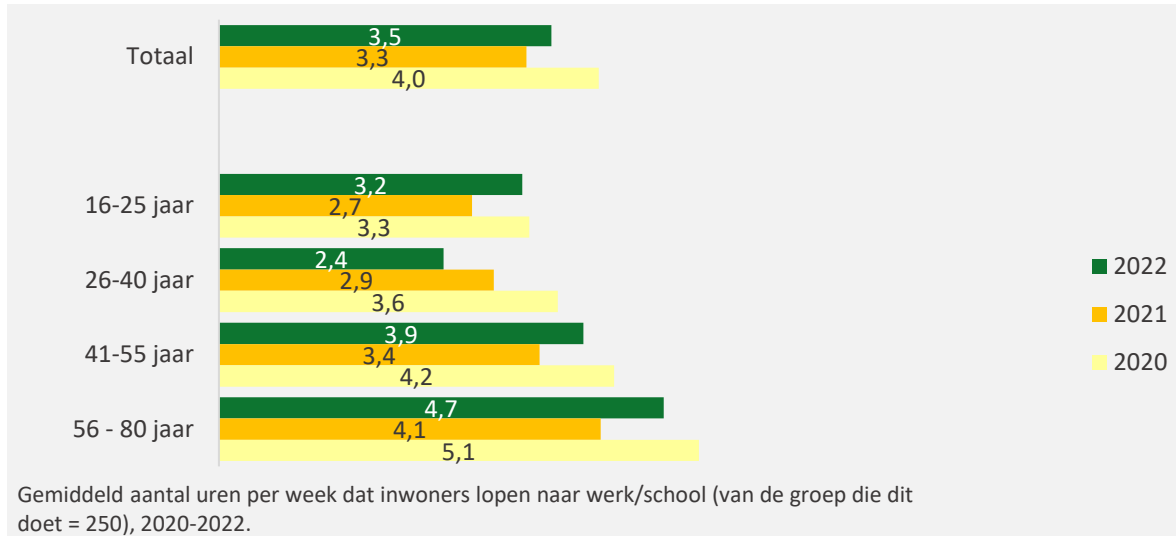
Inwoners van Scheveningen en Haagse Hout beoordelen de sportmogelijkheden iets hoger dan gemiddeld (resp. 7,7 en 7,6). De inwoners van Centrum en Laak (beide 7,2) geven het laagste cijfer.

Inwoners tussen de 65 en 74 jaar zijn het meest positief over de sportmogelijkheden in Den Haag (7,8) en inwoners tussen 30 en 44 jaar het minst positief, maar ook zij geven hiervoor een ruime voldoende (7,3).

Lopen en fietsen naar werk of school

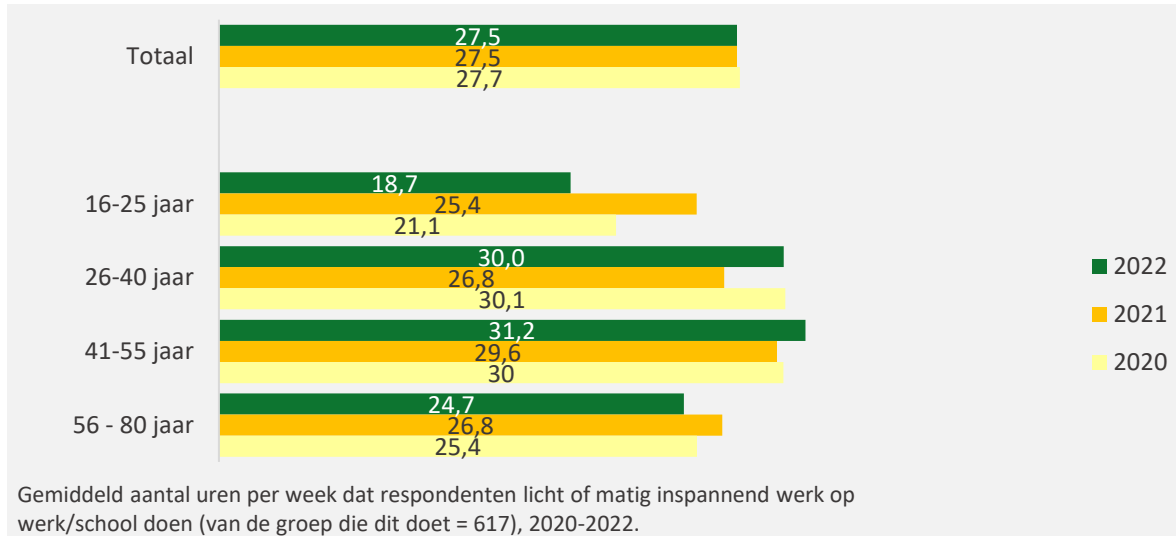

Van de Hagenaars lopen drie op de tien (30%) van/naar werk of school. Zij besteden hier gemiddeld 3,5 uur per week aan. Inwoners tussen de 26 en 40 jaar en van 41 tot 55 jaar lopen het vaakst naar werk of school (resp. 36% en 35%). Inwoners tussen de 26 en 40 jaar besteden hieraan minder uren per week dan gemiddeld (2,4), inwoners tussen de 41 en 55 jaar juist iets meer dan gemiddeld (3,9). Het aandeel inwoners van 55 jaar en ouder dat naar werk (of eventueel school) loopt is veel kleiner (20%), maar zij besteden hier juist meer tijd aan dan gemiddeld (4,7 uur).

Bijna de helft van de Hagenaars gaat van/naar werk of school met de fiets (48%). Gemiddeld fietsen zij 4,4 uur per week. Jongeren tot 25 jaar fietsen het vaakst naar werk of school (67%) en besteden hier gemiddeld 5,8 uur per week aan. 56-Plussers fietsen het minst vaak van/naar werk of school (30%). Zij besteden hier wel meer tijd dan gemiddeld aan (5,4 uur).

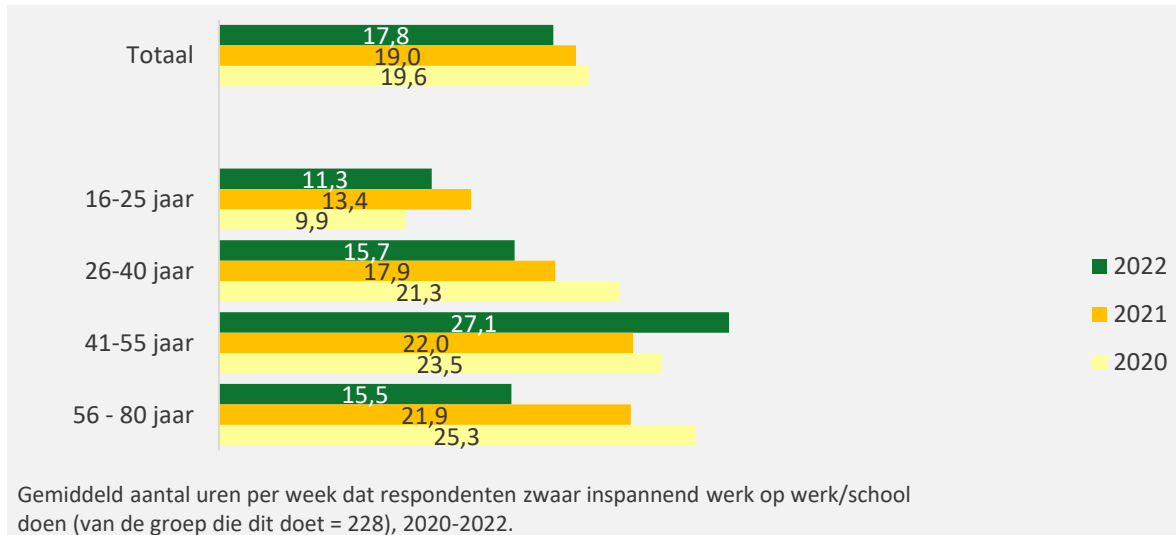
Vergeleken met vorig jaar is het aandeel dat lopend of met de fiets naar school of het werk gaat gestegen (resp. van 26% in 2021 naar 30% in 2022 lopend en van 45% in 2021 naar 48% 2022 met de fiets). De gemiddelde tijd die men besteedt aan het lopen is gestegen van 3,3 in 2021 naar 3,5 uur in 2022. Als het gaat om fietsen dan is het verschil veel groter: van 3,5 uur in 2021 naar 4,4 uur in 2022. Het zijn vooral Hagenaars tussen de 41 en 55 en tussen de 56 en 80 jaar die gemiddeld meer uur zijn gaan fietsen (resp. van 2,7 in 2021 naar 3,6 in 2022 en van 3,3 in 2021 naar 5,4 in 2022).

Lichamelijke activiteit op werk of school

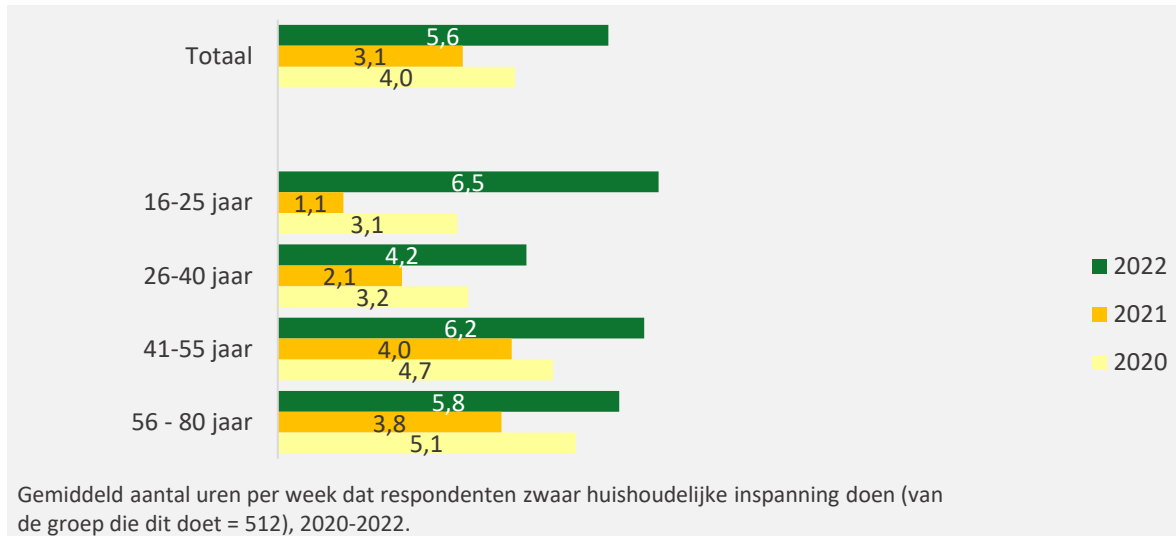
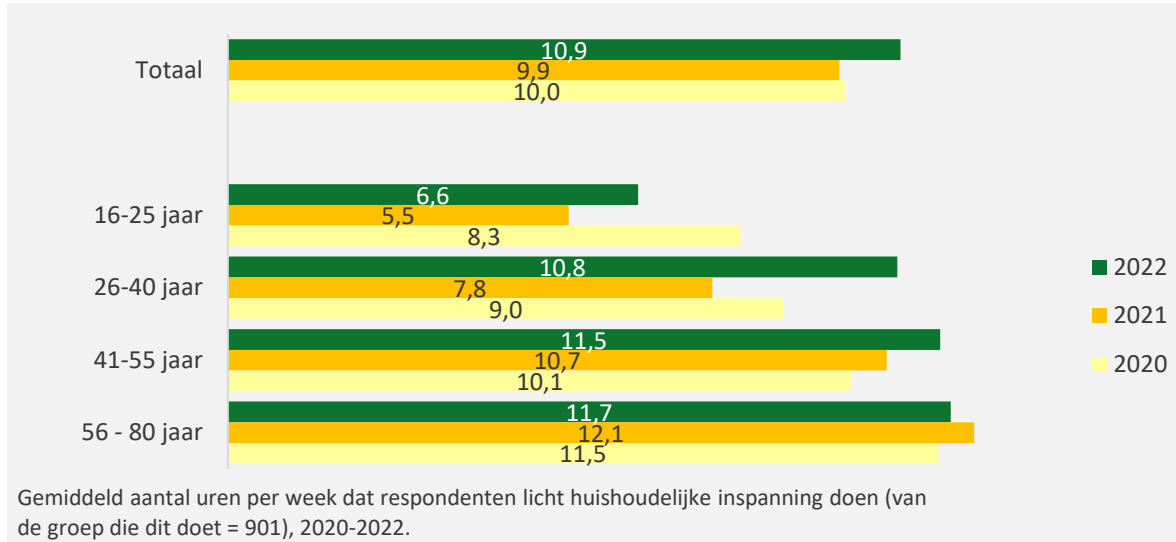
Twee derde van de inwoners doet licht of matig lichamelijk inspannend werk op het werk of op school (65%). Hieronder wordt verstaan zittend/staand werk waarbij men af en toe loopt (bureauwerk of lopend werk met lichte lasten). Gemiddeld wordt hieraan 27,5 uur per week besteed. 55-Plussers doen dit minder vaak (45%). Het aantal uren dat men hieraan besteedt varieert van 18,7 uur onder jongeren tot en met 25 jaar tot 31,2 uur onder inwoners van 41 tot en met 55 jaar.

Iets meer dan een kwart van de Hagenaars doet zwaar lichamelijk inspannend werk op het werk of op school (27%). Hieronder wordt verstaan: lopend werk of werk waarbij regelmatig zware dingen moeten worden opgetild. Zij besteden hier gemiddeld 17,8 uur per week aan. De 55-plussers doen minder vaak zwaar inspannend werk (17%) en jongeren tot 25 jaar juist vaker (53%). Zij besteden hier echter minder tijd aan dan gemiddeld (11,3 uur). Inwoners tussen de 41 en 55 jaar die zwaar lichamelijk inspannend werk doen (26%), besteden hier de meeste tijd aan 27,1 uur.

Vergeleken met vorig jaar doen Hagenaars iets vaker licht of matig inspannend werk op het werk of op school (van 62% in 2021 naar 65% in 2022), maar besteden hier gemiddeld evenveel uur per week aan. Zwaar inspannend werk wordt dit jaar nagenoeg door een even groot aandeel van de inwoners gedaan. Het gemiddeld aantal uren is iets gedaald (van 19,0 in 2021 naar 17,8 in 2022). Inwoners tussen de 41 en 55 jaar besteden dit jaar gemiddeld meer uur aan zwaar inspannend werk op werk of school (van 22,0 in 2021 naar 27,1 in 2022). Daarentegen is de gemiddelde tijd in de andere leeftijdscategorieën overal (iets) gedaald.

Huishoudelijke inspanning

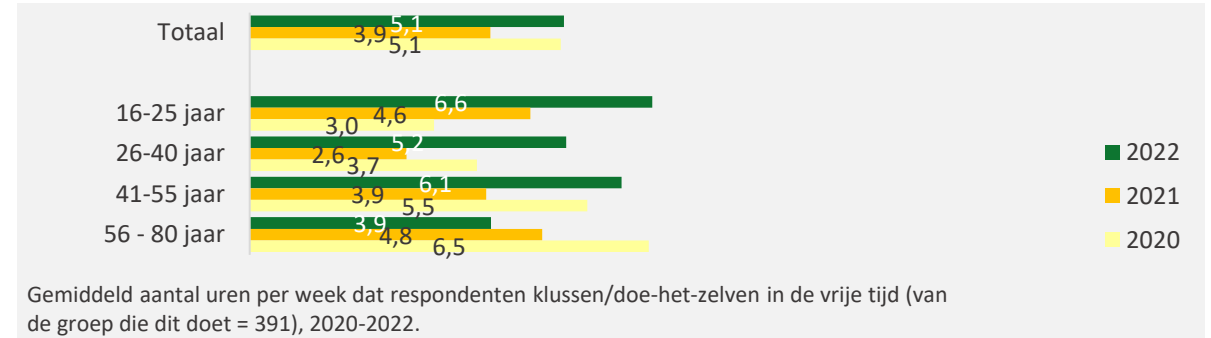
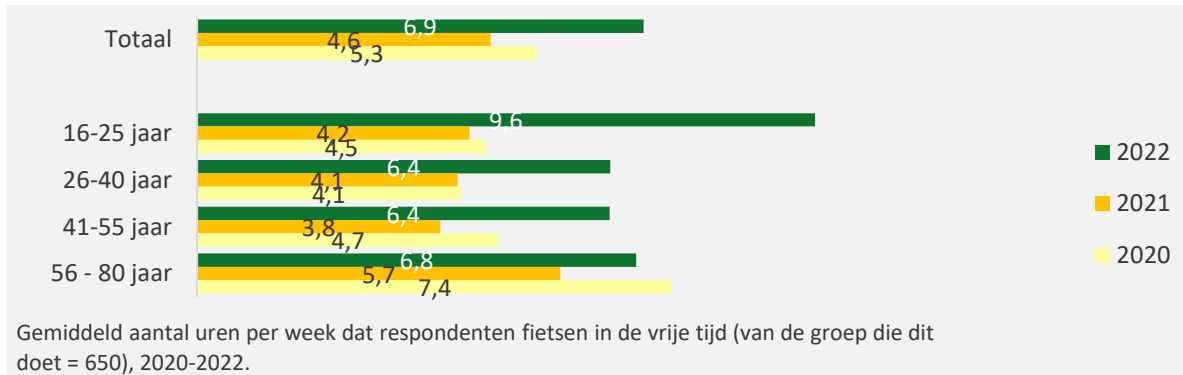
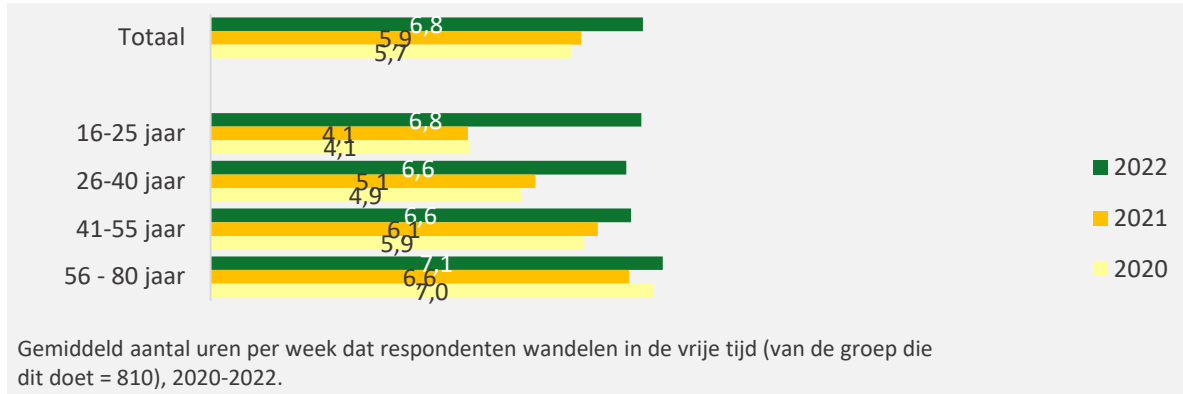

Daarnaast is inwoners gevraagd hoe vaak zij licht of matig inspannend huishoudelijk werk doen. Hieronder valt staand werk zoals koken, afwassen, strijken, kind te eten geven of in bad doen en lopend werk zoals stofzuigen en boodschappen doen. Vrijwel alle inwoners doen licht of matig inspannend huishoudelijk werk (94%). Dit doen zij gemiddeld zo'n 10,9 uur per week. Het aantal uren dat men hieraan besteedt varieert van 6,6 uur voor inwoners tot en met 25 jaar tot 11,7 uur voor 55-plussers.

Bijna zes op de tien inwoners doen zwaar inspannend huishoudelijk werk zoals bijvoorbeeld vloeren schrobben, tapijt uitkloppen of met zware boodschappen lopen (58%). Zij besteden hieraan gemiddeld 5,6 uur per week. Hagnaars tot 26 jaar besteden hier meer dan gemiddeld tijd aan (6,5 uur).

Ten opzichte van 2021 doen meer inwoners lichte huishoudelijke inspanning (van 80% in 2021 naar 94% in 2022) en is ook het aantal uren dat hieraan gemiddeld besteed wordt gestegen (van 9,9 in 2021 naar 10,9 in 2022). Het aandeel inwoners dat zwaar huishoudelijke inspanning verricht is nagenoeg gelijk gebleven aan 2021, echter is het aantal uren dat hier gemiddeld aan besteed wordt gestegen (van 3,1 naar 2021 naar 5,6 in 2022).

Beweging in de vrije tijd

Ruim acht op de tien Hagenaars wandelen wel eens in de vrije tijd (85%), iets meer dan twee derde fietst in de vrije tijd (68%), iets meer dan een derde tuinert wel eens (35%) en vier op de tien klussen in de vrije tijd (44%).

Gemiddeld worden de meeste uren besteed aan fietsen en wandelen (resp. 6,9 uur en 6,8 uur per week). Aan tuinieren en klussen wordt respectievelijk 4 uur en 5,1 uur per week besteed door degenen die dit wel eens doen.

Fietsen wordt in alle leeftijdsgroepen vaker gedaan, maar inwoners tot de 26 jaar besteden hier meer tijd dan gemiddeld aan (gemiddeld 9,6 uur per week tegenover 6,9 uur gemiddeld). 55-Plussers en 16-25 jarigen besteden meer dan gemiddeld tijd aan tuinieren (beide gemiddeld 5,1 uur per week tegenover 4,0 uur gemiddeld). 16-25 jarigen en 41-55 jarigen klussen vaker dan gemiddeld in hun vrije tijd (resp. 6,6 en 6,1 tegenover 5,1 gemiddeld).

Vergeleken met vorig jaar wordt er over het algemeen meer tijd besteed aan wandelen (van 5,9 naar 6,8), fietsen (van 4,6 naar 6,9), tuinieren (van 2,6 naar 4,0) en klussen (van 3,9 naar 5,1).

Den Haag

Inwonersonderzoek 2022

Cultuurparticipatie in Den Haag

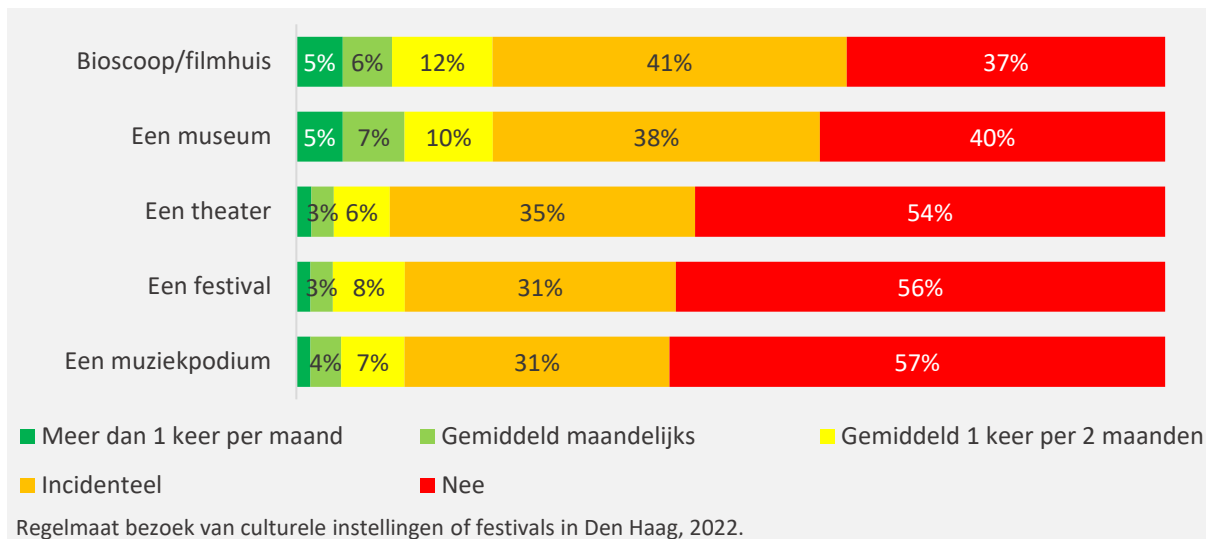

De gemeente Den Haag kent veel musea, theaters, bioscopen, podia, festivals en andere culturele voorzieningen. De gemeente wil graag weten in hoeverre de aanwezige voorzieningen en festivals worden bezocht en hoe het culturele aanbod wordt beoordeeld.

- Van alle respondenten heeft 83% het afgelopen jaar wel eens een museum, bioscoop, theater, muziekpodium of festival bezocht, vier op de tien deden dit tenminste één keer per twee maanden (41%) en 22% maandelijks.
- Van alle culturele instellingen worden bioscopen en musea het vaakst bezocht (resp. 63% en 60%). Iets minder dan de helft van de Hagenaars is het afgelopen jaar naar een theater geweest (46%) en ruim vier op de tien naar een festival (44%) of muziekpodium (43%). Alle culturele instellingen zijn een stuk vaker bezocht dan in 2021. In 2022 heeft de cultuursector versoepelingen met betrekking tot COVID-19 mogen doorvoeren. Dit zal zeker van invloed zijn geweest op de stijging van het bezoek aan deze sector.
- Hagenaars die niet naar een culturele instelling gingen, deden dit voornamelijk niet omdat zij geen tijd hadden (32%) of niet geïnteresseerd waren (31%). Een kleiner aandeel vond het te duur (17%) of waren wel geïnteresseerd, maar het aanbod sprak niet aan (11%).
- Hoger opgeleiden gaan over het algemeen vaker naar een van de verschillende culturele instellingen of festivals (90% tegenover 61% van de lager opgeleiden).
- Inwoners uit Escamp, Leidschenveen-Ypenburg en Laak gaan het minst vaak naar een culturele instelling of festival (resp. 78%, 78% en 79%). Inwoners uit Centrum, Segbroek en Scheveningen juist het vaakst (resp. 87%, 86% en 86%).
- Drie op de tien respondenten hebben het afgelopen jaar één of meer kunstzinnige of creatieve activiteiten beoefend of hebben daar les in gehad (31%). Muziek wordt het meest beoefend (14% afgelopen jaar en 14% afgelopen maand) en theater het minst (3% afgelopen jaar en 3% afgelopen maand). Dit aandeel is in 2022 wel iets gestegen ten opzichte van 2021, toen dit nog maar 1% was.
- De respondenten laten zich positief uit over de diversiteit van het culturele aanbod in Den Haag (78% positief) en de mate waarin dit past bij het aanbod bij de stad (73%) en bij de respondent zelf (62%).
- Wanneer inwoners met een rapportcijfer van 1 tot 10 aan moeten aangeven hoe belangrijk kunst en cultuur in hun leven is, geven zij hiervoor gemiddeld een 7,0. Het culturele aanbod krijgt een 7,2 als rapportcijfer van de Hagenaars. Dit cijfer is iets lager in vergelijking met voorgaande jaren, toen dit cijfer niet onder de 7,4 uit kwam. Circa de helft geeft dit jaar een 8 of hoger (48%) en 12% een onvoldoende.

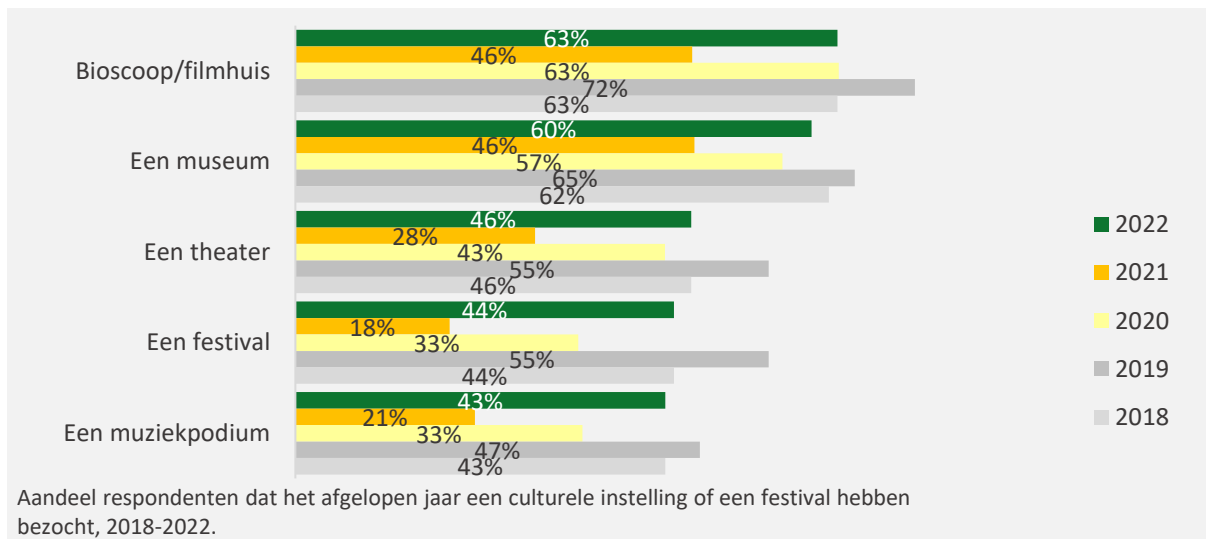

Bezoek aan culturele instellingen of festivals

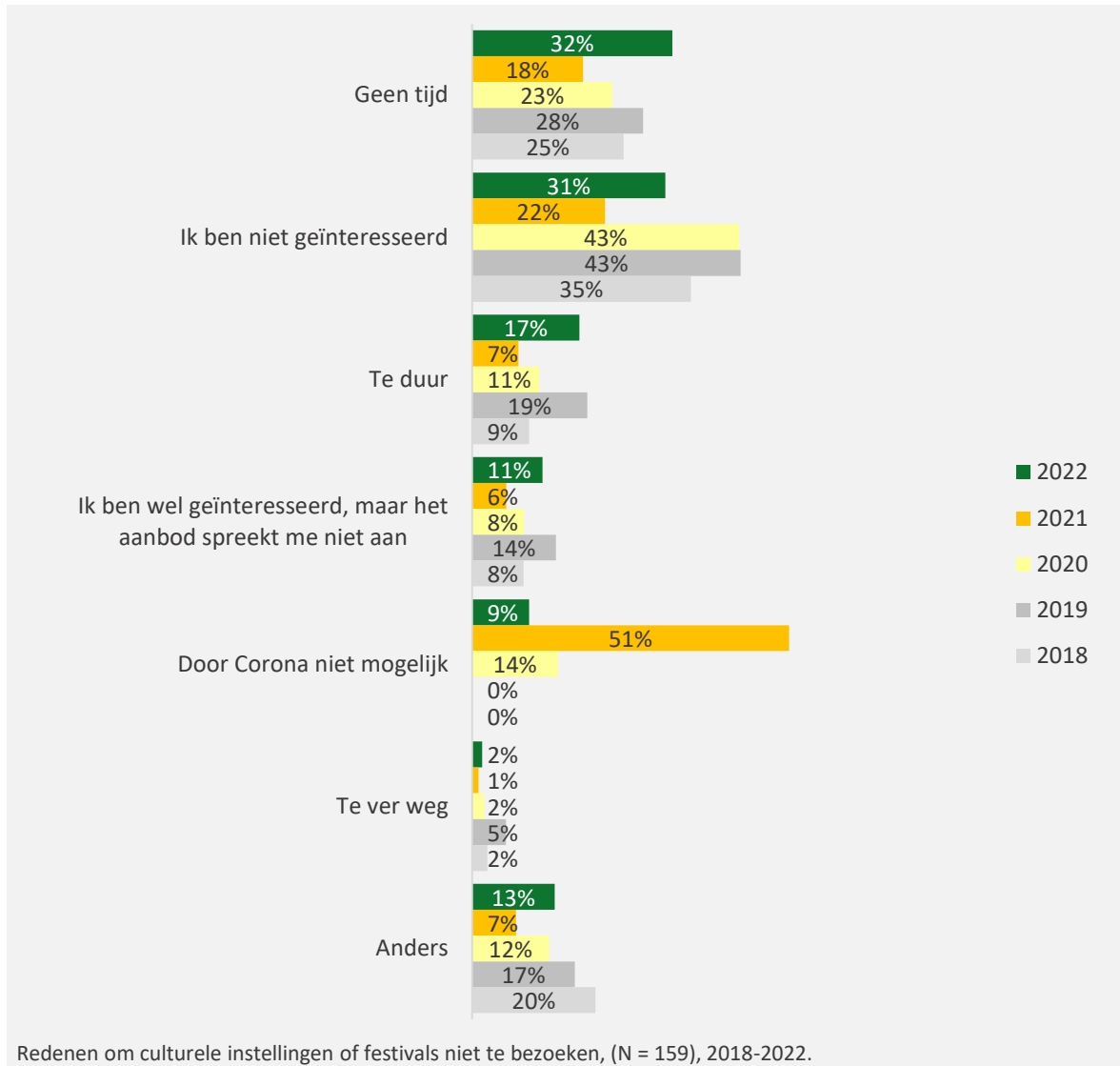

Iets meer dan acht op de tien inwoners hebben de afgelopen twaalf maanden wel eens een culturele instelling of festival bezocht (83%). Vier op de tien deden dit minstens één keer per twee maanden (41%) en iets meer dan één op de vijf deed dit maandelijks (22%). Dit jaar hebben meer inwoners een bezoek gebracht aan een culturele voorstelling of festival. Zo bezocht in 2021 nog 62% weleens een culturele instelling of festival en in 2020 78%. In 2022 heeft de cultuursector versoepelingen met betrekking tot COVID-19 mogen doorvoeren. Dit zal zeker van invloed zijn geweest op de stijging van het bezoek aan deze sector.

Van de culturele instellingen die men heeft bezocht, is men het vaakst naar een bioscoop of museum gegaan (resp. 63% en 60%). Daarnaast hebben vier tot vijf op de tien inwoners een theater (46%), een festival (44%) of een muziekpodium (42%) bezocht. In alle gevallen worden de instellingen een stuk vaker bezocht in vergelijking met 2021, wat eveneens samen zal hangen met de versoepelingen met betrekking tot COVID-19.

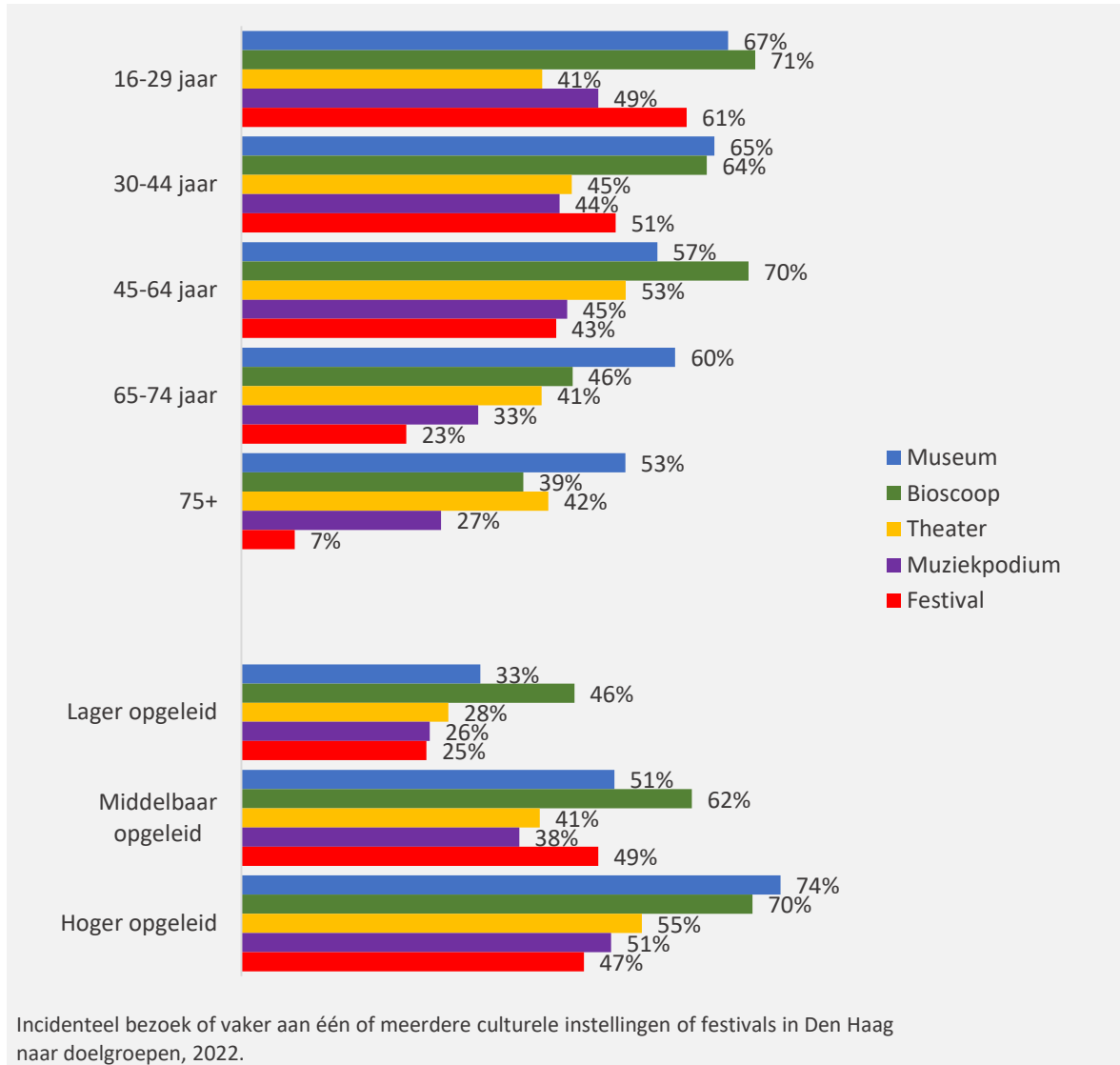
Bezoek aan culturele instellingen of festivals

De belangrijkste redenen waarom inwoners niet naar een culturele instelling of festival zijn geweest is omdat men geen tijd had (30%) of omdat men niet geïnteresseerd was (31%). Daarnaast geeft een zesde aan het te duur te vinden (17%) en circa één op de tien is wel geïnteresseerd, maar het aanbod spreekt niet aan (11%).

Inwoners tot 45 jaar geven vaker dan gemiddeld aan geen tijd te hebben gehad hiervoor (16-29 jaar: 51%, 30-44 jaar: 44%). Voor lager opgeleiden geldt dat zij vaker dan gemiddeld niet geïnteresseerd zijn (39%). Dit geldt ook meer dan gemiddeld voor inwoners in de leeftijdscategorie 30 tot 45 jaar (40%).

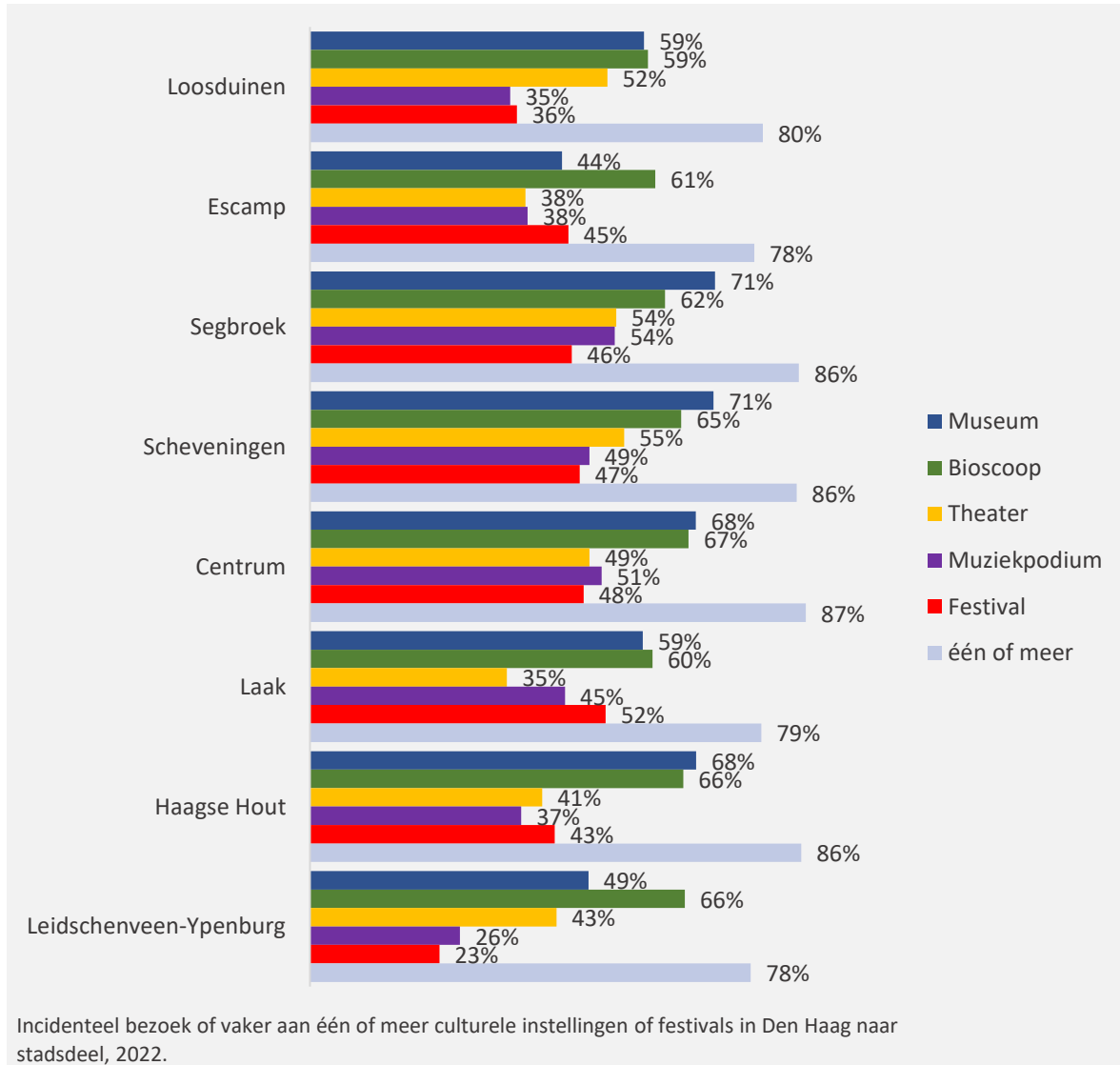
Bezoek aan culturele instellingen of festivals

Ouderen (75+) zijn relatief minder vaak naar culturele instellingen en festivals geweest. Dit geldt met name voor het bezoeken van een bioscoop (39%), een muziekpodium (27%) en een festival (7%). Wat betreft het bezoek aan een theater en aan musea is het verschil ten opzichte van de overige leeftijdsgroepen kleiner.

Hoger opgeleiden gaan over het algemeen vaker naar culturele instellingen of festivals.

Bezoek aan culturele instellingen of festivals

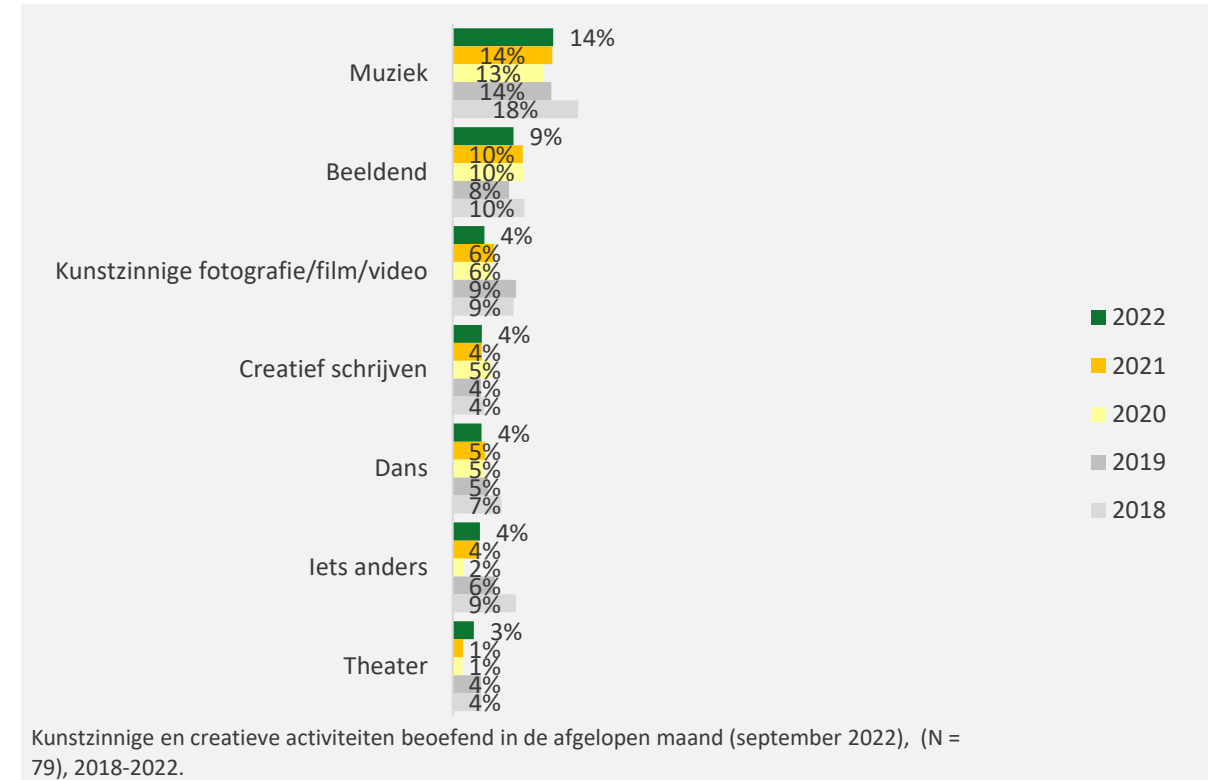
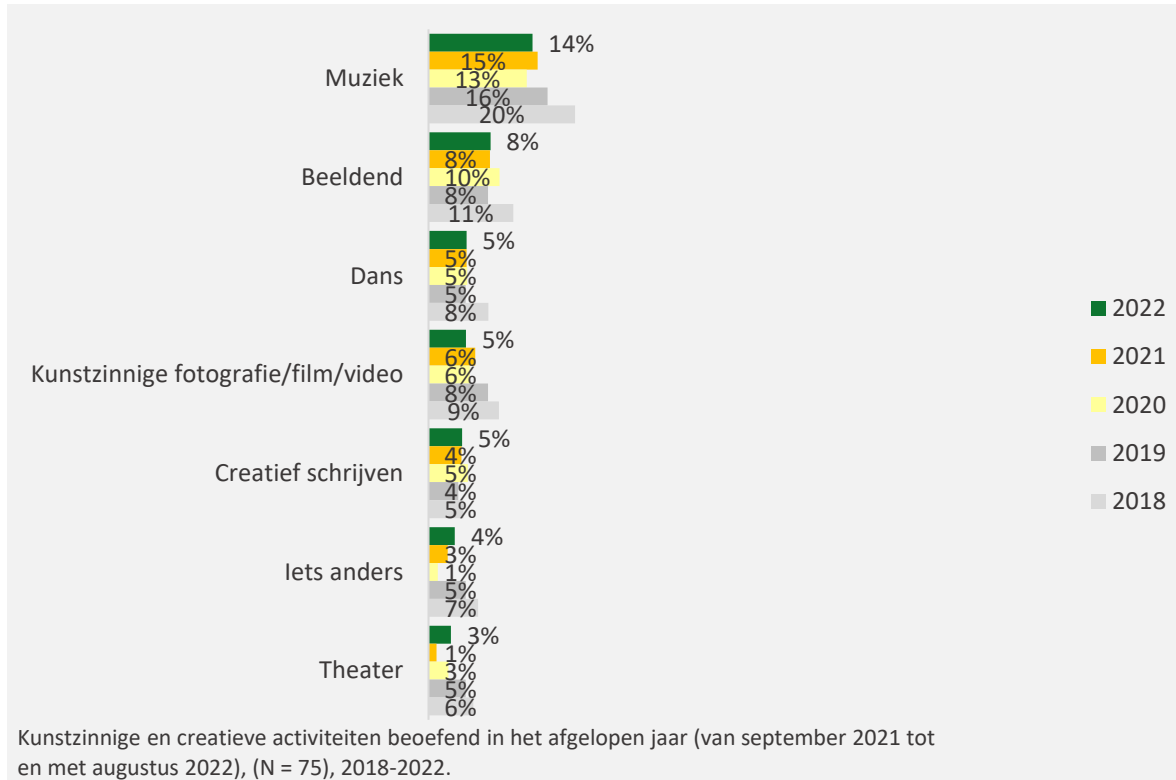

Inwoners uit Escamp, Leidschenveen-Ypenburg en Laak gaan minder dan gemiddeld naar een culturele instelling of festival (resp. 78%, 78% en 79% één keer of meer) en inwoners uit Centrum juist veel vaker (87%).

Inwoners uit Leidschenveen-Ypenburg gaan minder vaak naar muziekpodia (26%) en festivals (23%) en inwoners uit Escamp en Laak naar het theater (resp. 38% en 35%). Inwoners uit Laak gaan wel meer dan gemiddeld naar een festival (52%). Inwoners uit Centrum hebben meer dan gemiddeld een bioscoop (67%) en muziekpodia (51%) bezocht. Inwoners uit Segbroek en Scheveningen zijn meer dan gemiddeld naar musea geweest (beide 71%). Daarnaast hebben inwoners uit Segbroek meer dan gemiddeld muziekpodia bezocht (54%).

Het verschil tussen de stadsdelen is het grootst als het gaat om een bezoek aan muziekpodia en festival en het minst groot als het gaat om een bioscoop.

Beoefening van kunstzinnige of creatieve activiteiten

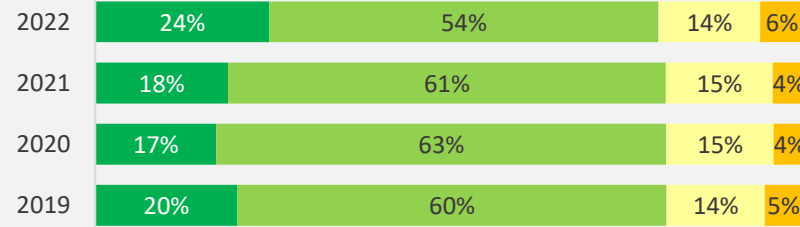

Drie op de tien inwoners hebben in de periode van september 2021 tot en met augustus 2022 een kunstzinnige of creatieve activiteit beoefend of daar les in gehad (31%). Dit zijn vooral inwoners in de leeftijdscategorie 16-29 jaar (42%) en 1 of 2 persoonshuishouden onder de 40 jaar (41%). Daarnaast zijn dit relatief vaker hoger opgeleiden (38%) en vrouwen (34%).

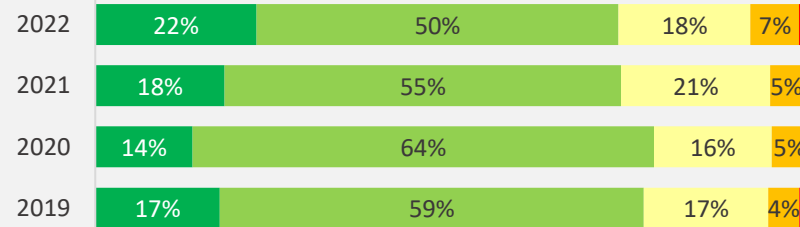
Inwoners beoefenden het afgelopen jaar en de afgelopen maand het vaakst muziek (beide 14%) en beeldende kunst (resp. 8% en 9%). De overige activiteiten, zoals kunstzinnige fotografie/film/video, dans en creatief schrijven, wordt door maximaal 5% van de inwoners beoefend. Theater wordt het minst beoefend (3%).

Oordeel over het culturele aanbod in Den Haag

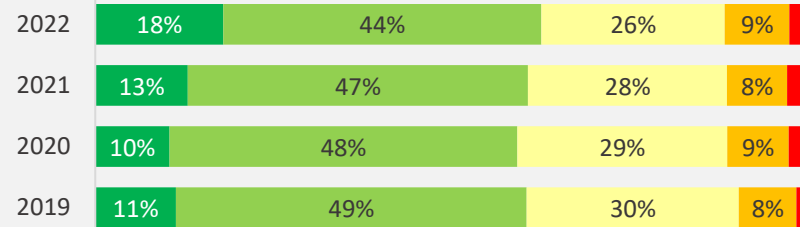
Het culturele aanbod in Den Haag is divers, er is voor ieder wat wils.

Het aanbod van de Haagse cultuursector past goed bij de stad.

Het aanbod van de Haagse cultuursector past goed bij mij.

■ helemaal mee eens ■ eens ■ neutraal ■ oneens ■ helemaal mee oneens

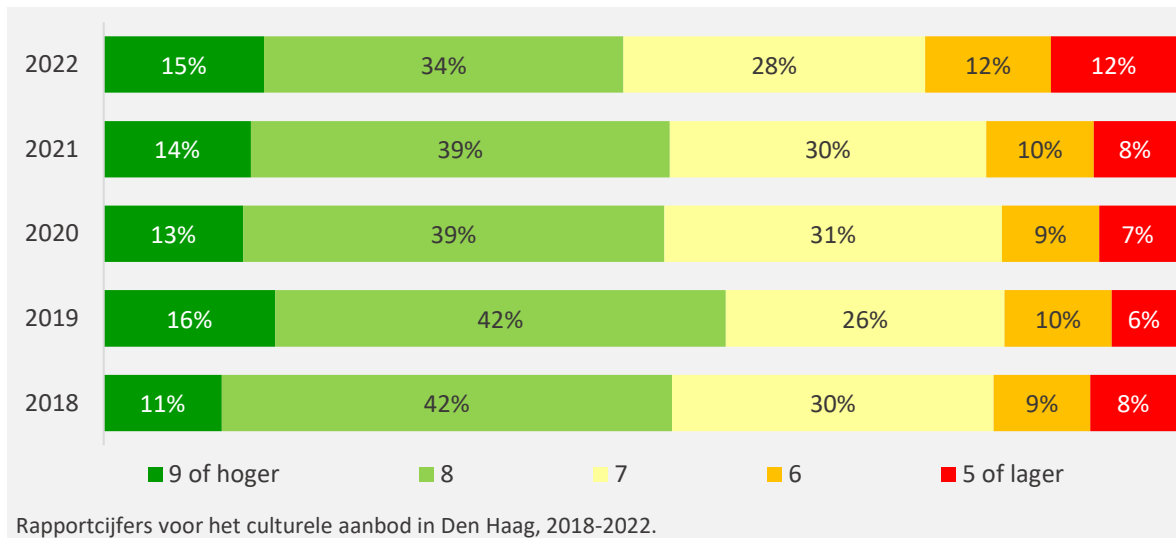
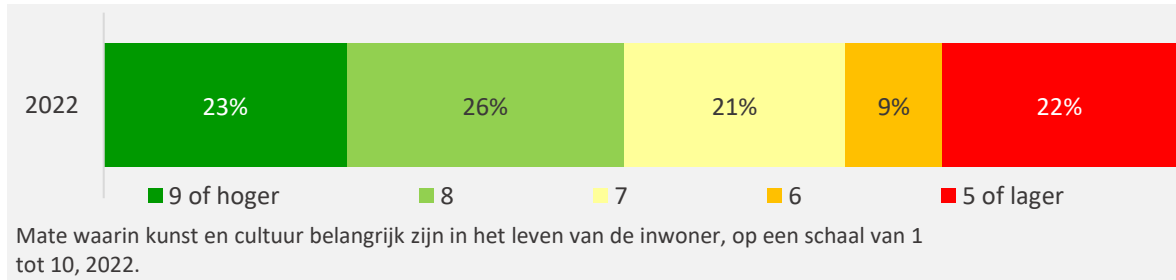
Mate waarin met het eens is met de volgende stellingen omtrent het culturele aanbod in Den Haag, 2019-2022.

Wanneer Hagenaars wordt gevraagd wat zij van het culturele aanbod in Den Haag vinden, zijn bijna acht op de tien positief over de diversiteit van het aanbod (78%). Daarnaast vindt bijna drie kwart dat het aanbod van de Haagse cultuursector goed bij de stad past (73%) en iets meer dan zes op de tien zijn van mening dat het aanbod goed bij henzelf past (62%). Maximaal 12% is het (helemaal) oneens met de verschillende stellingen.

Het aandeel dat het aanbod goed bij zichzelf vindt passen is iets gestegen ten opzichte van voorgaande jaren (van 60% in 2021 naar 62% in 2022). Het aandeel inwoners dat het culturele aanbod in Den Haag divers vindt en goed bij de stad vindt passen is nagenoeg gelijk aan het voorgaande jaar. In vergelijking met 2021, 2020 en 2019 vinden iets minder inwoners dat het aanbod van de Haagse cultuursector goed past bij de stad (76% in 2019, 78% in 2020, 73% in 2022 en 2021).

Beoordeling van het cultureel aanbod in Den Haag

Inwoners is gevraagd op een schaal van 1 tot 10 aan te geven hoe belangrijk kunst en cultuur zijn in het hun leven. De helft van de inwoners beoordeelt het belang van kunst en cultuur in hun leven met een 8 of hoger (49%) en nog eens twee op de tien inwoners geven een 7 hiervoor (21%). Eveneens twee op de tien inwoners geven hiervoor een onvoldoende (22%). Gemiddeld komt dit uit op een 7,0.

Inwoners zijn over het algemeen tevreden over het culturele aanbod in Den Haag. Iets minder dan de helft beoordeelt het cultureel aanbod met een 8 of hoger (48%) en iets meer dan één op de tien geeft hiervoor een onvoldoende (12%). Gemiddeld beoordelen zij het culturele aanbod in Den Haag met een 7,2.

Vergeleken met 2021 geven iets minder inwoners het culturele aanbod een 8 of hoger (van 53% in 2021 naar 49% in 2022) en iets meer inwoners een onvoldoende (van 8% in 2021 naar 12% in 2022). Het gemiddelde cijfer ligt dit jaar dan ook iets lager dan in de voorgaande jaren (van een 7,4 in 2020 en 2021 naar een 7,2 in 2022).

Inwonersonderzoek 2022

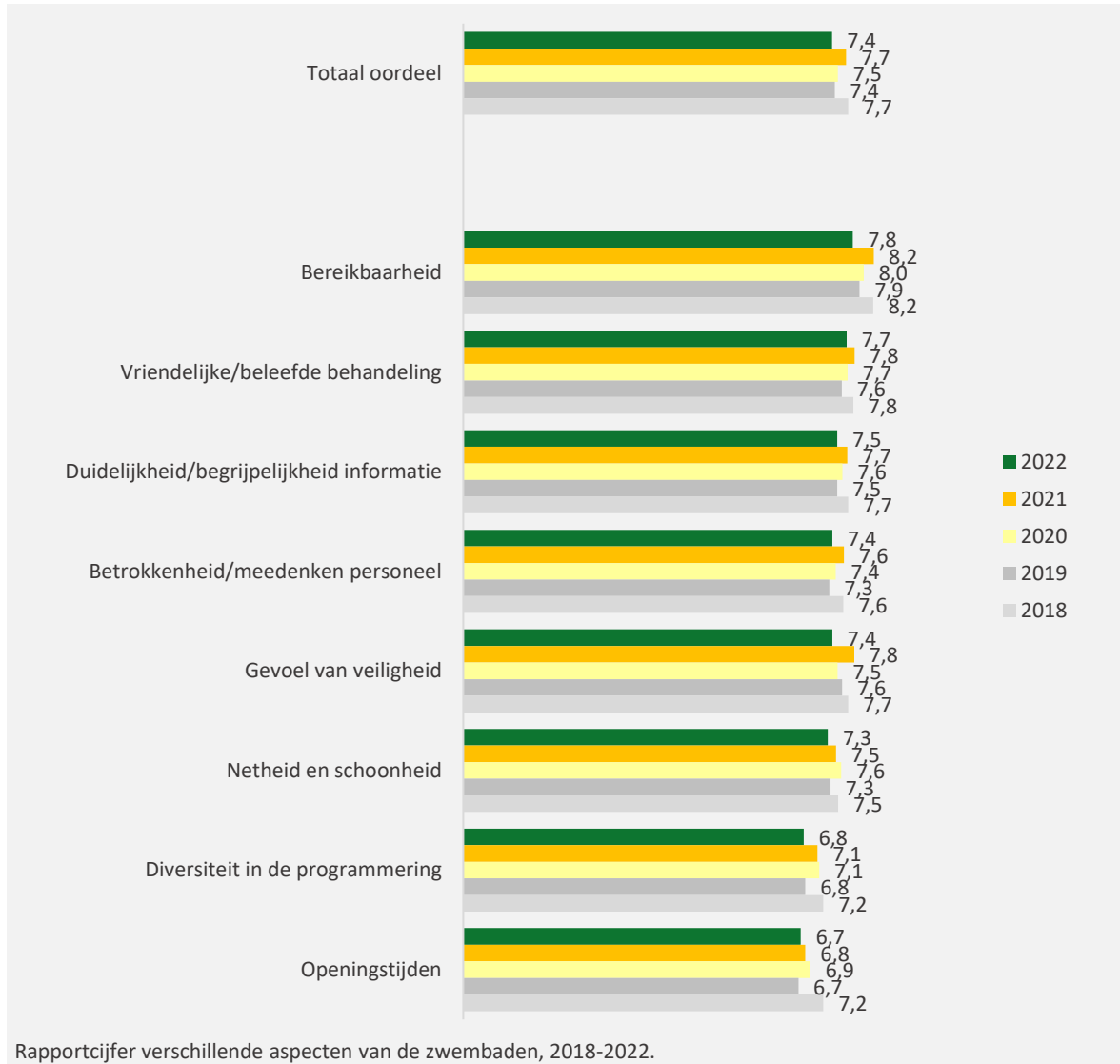
Zwembaden en Sporthallen

De inwoners uit Den Haag die wel eens in een Haags zwembad of in een Haagse sporthal komen, is gevraagd om een aantal aspecten van deze sporthallen en zwembaden te beoordelen.

- Van de inwoners heeft 19% het afgelopen jaar minimaal een van de zwembaden in Den Haag bezocht, wat meer is dan vorig jaar (15%). De meest bezochte zwembaden in Den Haag zijn Zuiderpark (5% van de inwoners) en Hofbad in Ypenburg (eveneens 5%), gevolgd door Waterthor (3%) en Overbosch (eveneens 3%). De belangrijkste reden waarom inwoners geen zwembad bezoeken is omdat men nooit zwemt (48%).
- De zwembaden worden gemiddeld met een 7,4 beoordeeld. Dit is lager dan voorgaande jaren, maar vergelijkbaar met 2019. Over het algemeen krijgen alle aspecten een ruime voldoende, waarbij de bereikbaarheid het hoogste cijfer krijgt (7,8) en de openingstijden het laagste cijfer (6,7). Alle aspecten worden iets lager beoordeeld in vergelijking met vorig jaar.
- Eén op de tien inwoners heeft het afgelopen jaar een sporthal in Den Haag bezocht (11%). Dit is meer dan in 2021 (8%) en vergelijkbaar met 2020 (11%). Van de sporthallen is de Sportcampus (2%) het meest bezocht. Inwoners die geen gebruik maken van een sporthal sporten vooral buiten (34%) of sporten nooit (29%).
- De sporthallen worden gemiddeld beoordeeld met een 7,4, waarmee voor het eerst sprake is van een daling sinds 2018. Toch krijgen bijna alle aspecten van de sporthallen een ruime voldoende. De openingstijden scoren met een 7,8 het hoogste cijfer en de betrokkenheid van het personeel en het gevoel van veiligheid met een 7,2 het laagste cijfer. De cijfers liggen voor veel onderdelen wat lager dan voorgaande jaren. Dit geldt echter niet voor de netheid en schoonheid, dit aspect krijgt juist een hoger cijfer (van 7,2 in 2021 naar 7,5 in 2022).

Zwembaden (1)

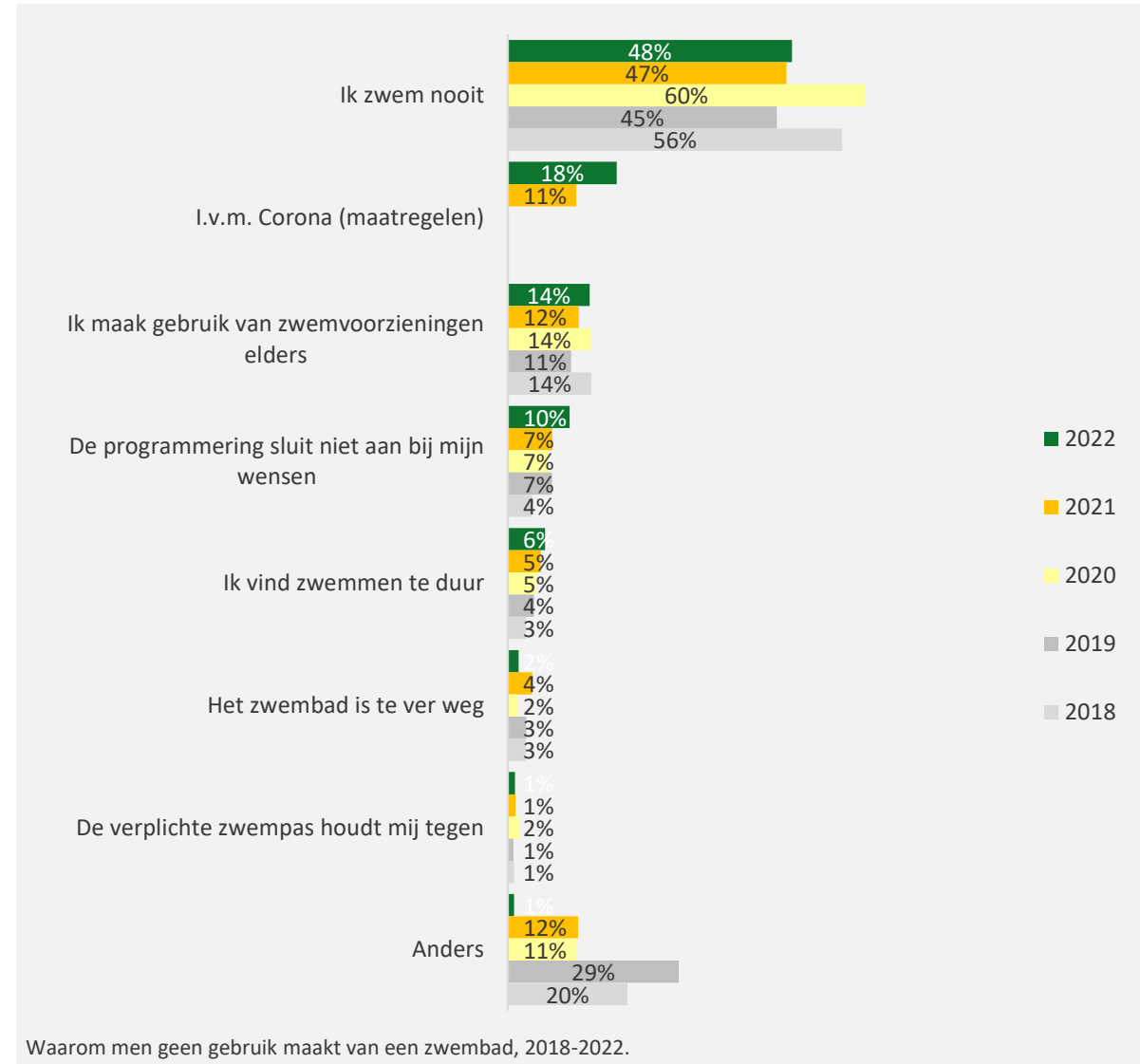

In 2022 heeft 19% van de inwoners een zwembad in de gemeente Den Haag bezocht. Dat is meer dan vorig jaar (15%) maar dit is nog niet op hetzelfde niveau als voor de coronacrisis (23% in 2019 en 24% in 2018). Gezinnen met kinderen bezochten de zwembaden meer dan gemiddeld (30%). De meest bezochte zwembaden in Den Haag zijn Zuiderpark en Hofbad in Ypenburg (beide 5% van de inwoners), gevolgd door Waterthor en Overbosch (beide 3%). Inwoners van Leidschenveen-Ypenburg zwemmen vaker dan gemiddeld (34% tegenover 19% gemiddeld).

De zwembaden krijgen een 7,4 als gemiddeld rapportcijfer. Dit is lager dan in 2021 (7,7) en 2020 (7,5) en vergelijkbaar met 2019.

Inwoners die het afgelopen jaar een zwembad in de gemeente Den Haag hebben bezocht is daarnaast gevraagd om verschillende aspecten van het zwembad een rapportcijfer te geven. Over het algemeen krijgen alle aspecten een ruime voldoende, waarbij dit varieert van een 6,7 voor de openingstijden tot een 7,8 voor de bereikbaarheid.

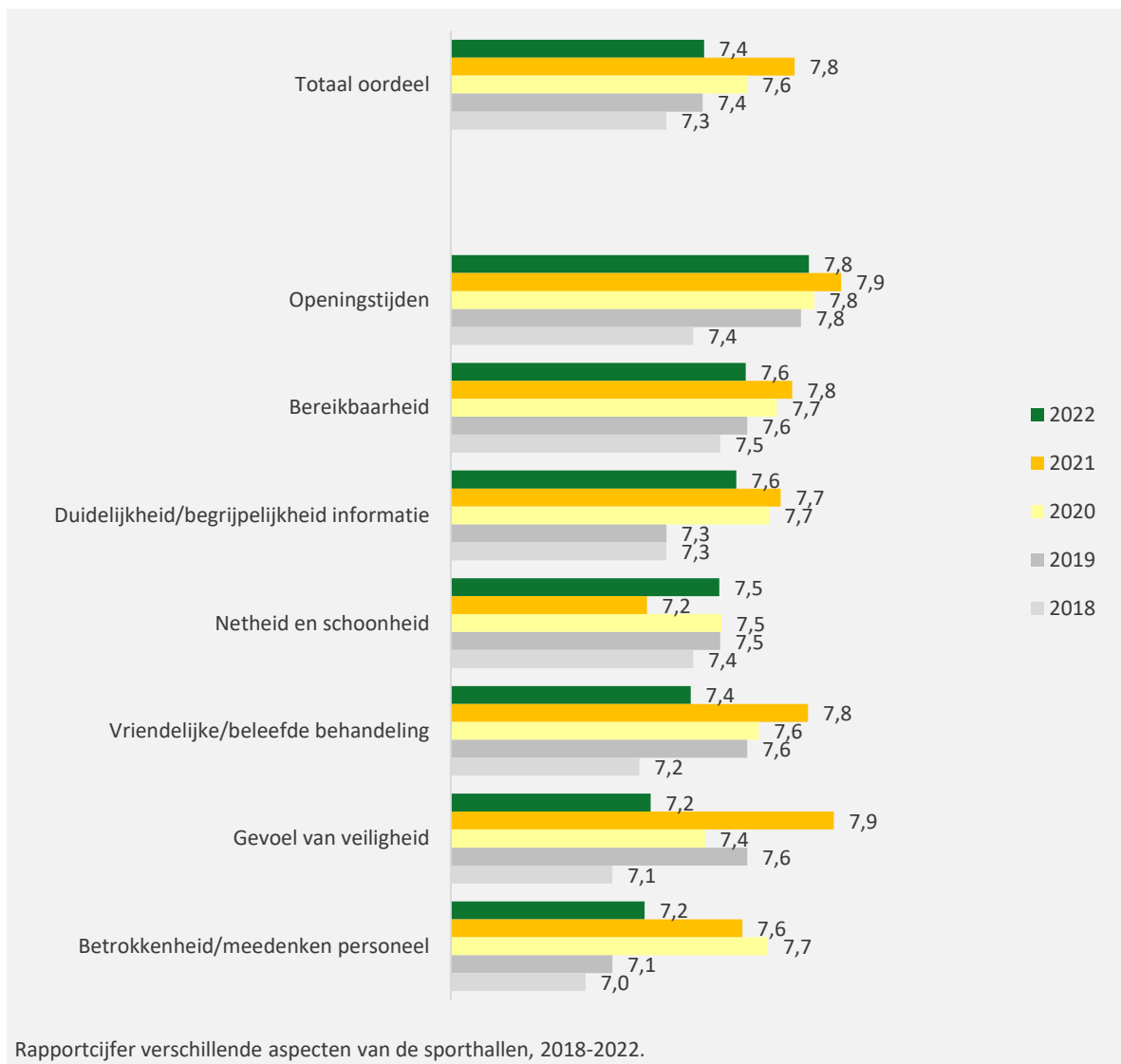
Alle aspecten worden iets lager beoordeeld in vergelijking met 2021, waarbij het grootste verschil te zien is in de bereikbaarheid (van een 8,2 in 2021 naar een 7,8 in 2022) en het gevoel van veiligheid (van een 7,8 in 2021 naar een 7,4 in 2022).

Het overgrote deel van de inwoners heeft in 2022 geen zwembad in de gemeente Den Haag bezocht (81%). De voornaamste reden hiervoor is dat men nooit zwemt (48%). De coronacrisis wordt door 18% van de inwoners die geen zwembad hebben bezocht als reden genoemd. Daarnaast heeft 14% van de inwoners gebruik gemaakt van zwemvoorzieningen elders. Dit geldt met name voor inwoners uit Scheveningen (22%) en Haagse Hout (19%). Eén op de tien vond de programmering niet bij hun wensen aansluiten (10%) en een kleiner deel vindt zwemmen te duur (6%). Andere redenen die naar voren zijn gebracht zijn: men zwemt liever in zee, de zwembaden zijn te druk, men kan niet zwemmen of houdt er niet van, men vindt zich er te oud voor en men heeft te weinig tijd.

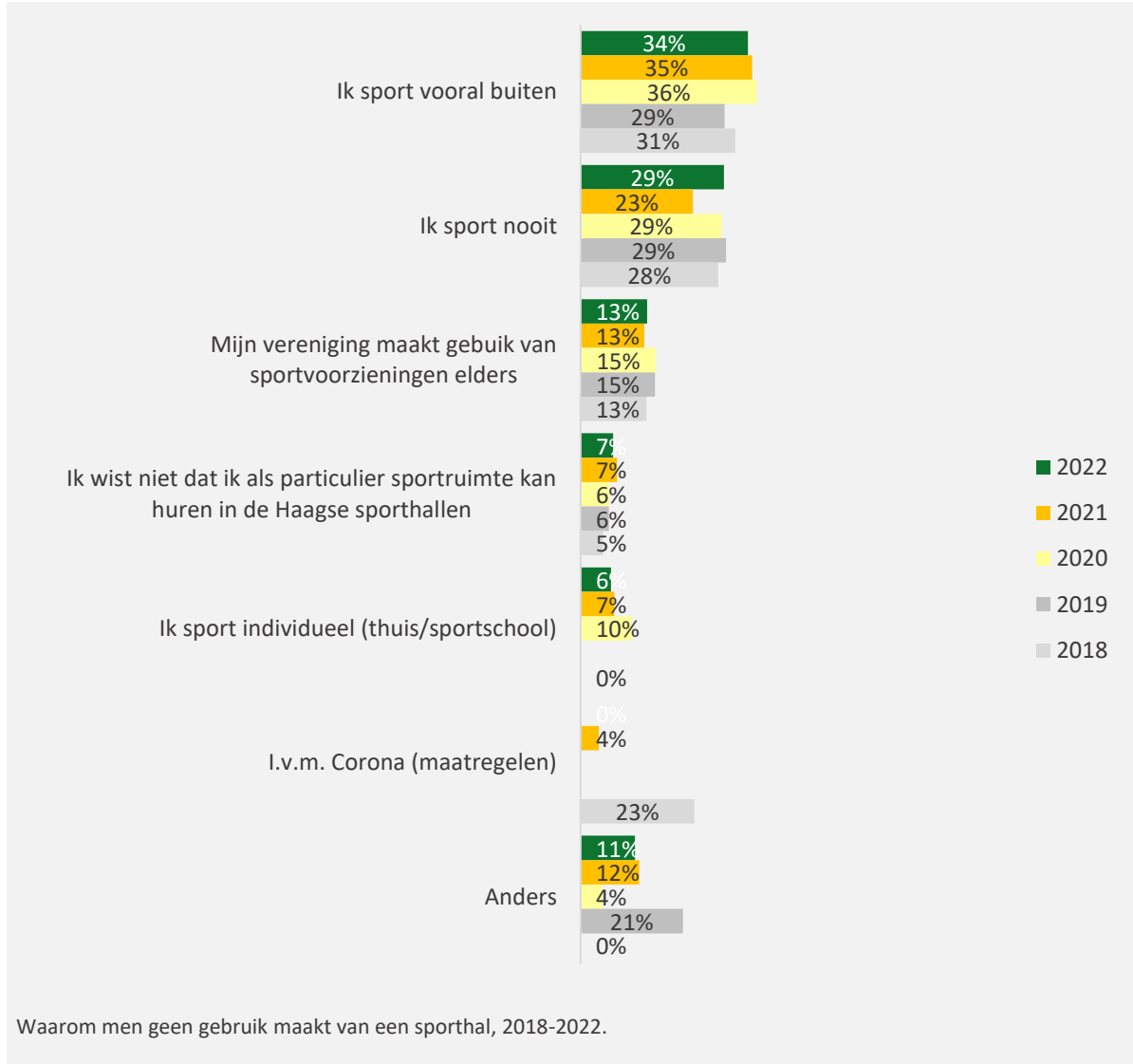
Eén op de tien inwoners heeft in 2022 een sporthal in de gemeente Den Haag bezocht (11%). Dit is meer dan vorig jaar toen dit gold voor 8% en hetzelfde als in 2020 (11%). De Sportcampus is het meest bezocht (2% van de inwoners). Minder dan de helft heeft de sporthallen als sporter bezocht (45%) en iets meer dan de helft als toeschouwer (55%). Het aandeel dat een sporthal als sporter bezocht is gedaald van 53% in 2021 naar 45% in 2022.

De sporthallen krijgen een 7,4 als gemiddeld rapportcijfer. Dit is de eerste keer in de afgelopen vier jaar dat het rapportcijfer is gedaald. Sinds 2018 nam het rapportcijfer ieder jaar iets toe.

Inwoners die het afgelopen jaar een sporthal hebben bezocht hebben de vraag gekregen om verschillende aspecten van de sporthal een rapportcijfer te geven. Men is het meest positief over de openingstijden (7,8), gevolgd door de bereikbaarheid (7,6) en de duidelijkheid/begrijpelijkheid van de informatie (eveneens 7,6). Ook over de overige aspecten zijn zij zeer positief gezien een 7,2 als laagste cijfer voor de betrokkenheid van het personeel en het gevoel van veiligheid.

De meeste aspecten worden iets lager gewaardeerd vergeleken met voorgaande jaren. Alleen de netheid en schoonheid krijgt een relatief hoger cijfer dan in 2021 (7,5 tegenover 7,2 in 2021).

Negen op de tien inwoners hebben in 2022 geen enkele sporthal in Den Haag bezocht (89%). De voornaamste redenen hiervoor zijn dat men vooral buiten sport (34%) of nooit sport (29%). Daarnaast maakt 13% gebruik van een sportvoorziening elders. Van de inwoners geeft 11% een andere reden, bijvoorbeeld dat men doet aan een sport waar men geen sporthal voor nodig heeft zoals wandelen, maar ook fitness, men geen tijd hiervoor heeft, het is te duur of men vindt zich te oud hiervoor.

Lager opgeleiden geven een stuk vaker dan gemiddeld aan nooit te sporten (53%). Inwoners van Segbroek sporten vaker dan gemiddeld buiten (48%).

Inwonersonderzoek 2022

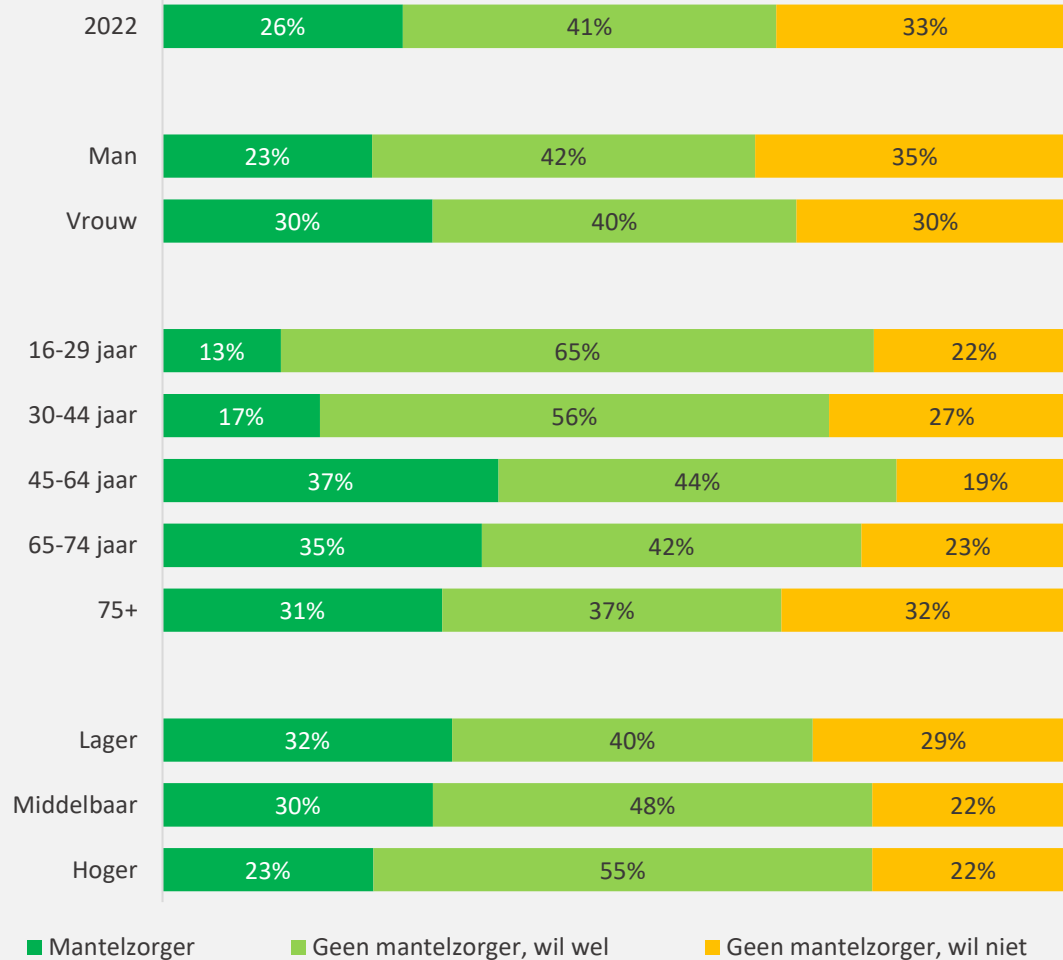
Mantelzorg

In deze rapportage wordt stil gestaan bij de hulp van Hagenaars aan bijvoorbeeld burens, familie of vrienden die vanwege een chronische ziekte of handicap hulp nodig hebben of hebben gehad, de zogenaamde mantelzorg. Daarbij is gekeken naar inwoners die mantelzorg verlenen of dit willen doen, de mogelijke belasting die dit oplevert en de behoefte aan ondersteuning van mantelzorgers.

- Een kwart van de Hagenaars heeft de afgelopen 12 maanden mantelzorg verleend (26%). Daarnaast zijn nog circa vier op de tien Hagenaars bereid mantelzorg te verlenen aan iemand in de directe omgeving als dat wenselijk of nodig is (41%). Een derde van de inwoners staat hier niet voor open (33%).
- Het aandeel mantelzorgers en potentiële mantelzorgers is in vergelijking met voorgaande jaren gestegen. Tot 2020 gold dit voor maximaal 23%, in 2022 is dit toegenomen tot 26%.
- Mantelzorgers verlenen vooral zorg aan ouders of schoonouders (35%). Dit jaar verleent men vaker mantelzorg aan vrienden of kennissen (21% in 2022 ten opzichte van 11% in 2020) en juist minder aan zijn/haar ouder of schoonouder (35% in 2022 tegenover 40% in 2020). De mantelzorg bestaat vooral uit begeleiding (65%) en praktische ondersteuning (61%). Men geeft dit jaar iets vaker ondersteuning in de vorm van persoonlijke verzorging (van 18% in 2020 naar 24% in 2022) en begeleiding (van 62% in 2020 naar 65% in 2022).
- Het overgrote deel van de mantelzorgers doet dit al voor langere tijd (60% 10 tot en met 12 maanden). Ieder jaar daalt het aandeel dat voor langere tijd mantelzorg verleent een beetje. De zorg neemt bij ruim de helft van de mantelzorgers 1 tot en met 4 uur per week in beslag (56%). Op hoofdlijnen is het aantal uren dat inwoners mantelzorg verlenen nauwelijks veranderd.
- Zeven op de tien mantelzorgers kunnen de mantelzorg goed combineren met werk of andere bezigheden (70%), één op de vijf vindt dit moeilijk (19%) en 11% vindt dit niet te doen. Een zesde van de mantelzorgers is van mening dat de mantelzorg tamelijk zwaar of zeer zwaar belastend is (17%), 2% voelt zich zelfs overbelast. Het overgrote deel voelt zich niet, nauwelijks of enigszins belast (81%).
- Vier op de tien mantelzorgers hebben behoefte aan ondersteuning (41%), veelal aan financiële tegemoetkoming (48%), praktische hulp (44%), informatie (40%) of advies en begeleiding (38%). Mantelzorgers hebben dit jaar meer behoefte aan een financiële tegemoetkoming (van 33% in 2020 naar 48% in 2022), informatie (van 27% in 2020 naar 40% in 2022) en praktische hulp (van 35% in 2020 naar 44% in 2022) en minder aan tijdelijke vervangende zorg (van 25% in 2020 naar 13% in 2022) en emotionele steun (van 24% in 2020 naar 15% in 2022).
- Een zesde van de Hagenaars is bekend met de website www.denhaagmantelzorg.nl. Mantelzorgers kennen deze website vaker (24%) dan inwoners die geen mantelzorg verlenen (15%). Zeven op de tien inwoners die de website kennen, vinden de site goed of uitstekend (71%).

Verlenen van mantelzorg

Het aandeel mensen dat mantelzorg heeft verleend in de afgelopen 12 maanden, of dat geen mantelzorg heeft verleend maar dit wel of niet wil doen, 2022.

Een kwart van de inwoners verleende het afgelopen jaar mantelzorg (26%). Daarnaast zijn nog vier op de tien Hagenaars bereid mantelzorg te bieden aan iemand in de directe omgeving als dat wenselijk of nodig is (41%). Een derde wil dit niet (33%).

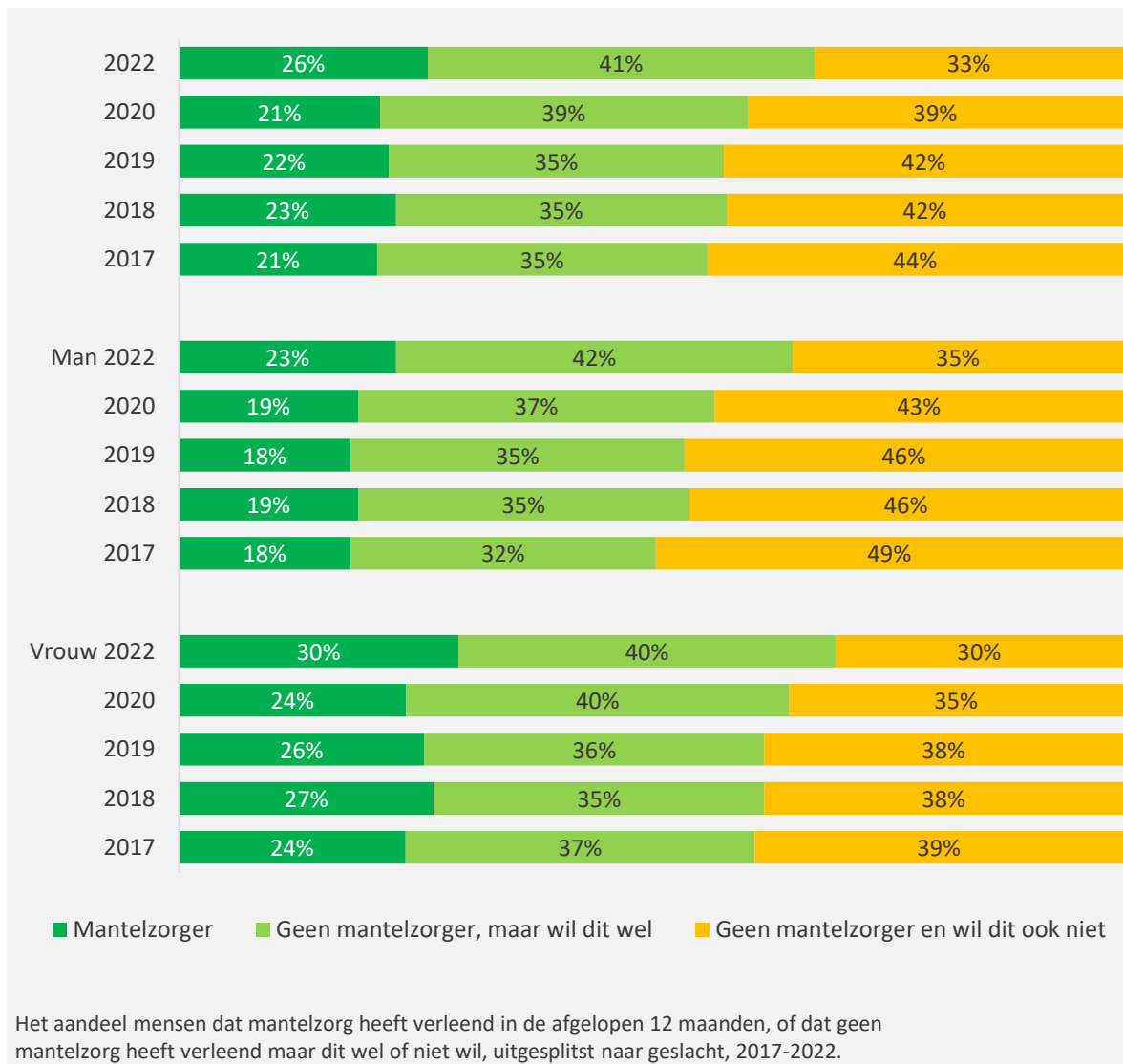
Het aandeel inwoners dat mantelzorg verleent, is hoger onder 45-plussers (tussen 31% voor 75-plussers en 37% voor 45 tot 65-jarigen) dan onder Hagenaars tot 45 jaar (13% voor tot 30-jarigen en 17% voor 30 tot 45-jarigen). Toch is de bereidheid om mantelzorg te verlenen groot onder Hagenaars tot 45 jaar (56% voor 30 tot 44 jarigen, 65% voor 16 tot 29 jarigen). Onder 45-plussers is eveneens een groot deel bereid om mantelzorg te verlenen (tussen 37% voor 75-plussers en 44% voor 45 tot 65 jarigen).

Vrouwen zetten zich iets vaker als mantelzorger in dan mannen (resp. 30% en 23%). Mannen zijn vaker niet bereid om mantelzorg te verlenen (35% tegenover 30% van de vrouwen).

De mate waarin Hagenaars zich inzetten als mantelzorger verschilt iets naar opleidingsniveau. Lager- en middelbaar opgeleiden verlenen het meest mantelzorg (resp. 32% en 30%) tegenover hoger opgeleiden die dit minder doen (23%). Daarentegen is ruim de helft van de hoger opgeleiden wel bereid om mantelzorg te verlenen mocht dit nodig zijn (55%).

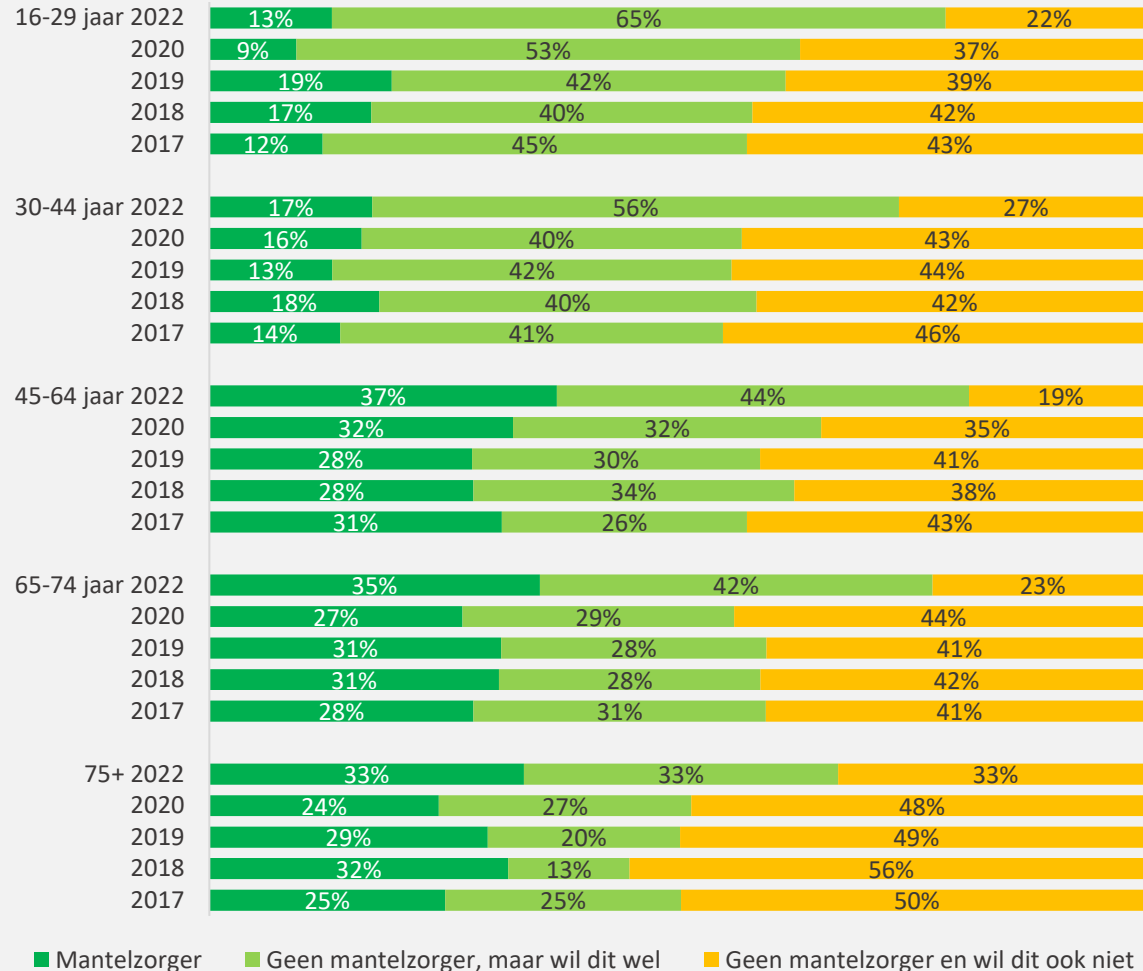
Mantelzorgers naar geslacht

Het aandeel mantelzorgers is in vergelijking met 2020 gestegen. (Van 22% in 2020 naar 26% in 2022). In de jaren daarvoor was dit stabiel (circa 22%). Het aandeel potentiële mantelzorgers is sinds 2019 aan het stijgen (van 35% in 2019, 39% in 2020 naar 41% in 2022).

Zowel mannen als vrouwen verlenen in 2022 meer mantelzorg in vergelijking met voorgaande jaren. In 2020 verleende nog een kwart van de vrouwen mantelzorg (24%), waar dit nu drie op de tien vrouwen zijn (30%). Voor mannen geldt dat in 2020 circa één op de vijf aan mantelzorg deed (19%), en nu doet bijna een kwart dit (23%). De bereidheid tot mantelzorg is voor vrouwen hetzelfde gebleven als in 2020 (40%) en voor mannen is dit iets gestegen (van 37% in 2020 naar 42% in 2022).

Mantelzorgers naar leeftijd

Het aandeel mensen dat mantelzorg heeft verleend in de afgelopen 12 maanden, of dat geen mantelzorg heeft verleend maar dit wel of niet wil, uitgesplitst naar leeftijdscategorie, 2017-2022.

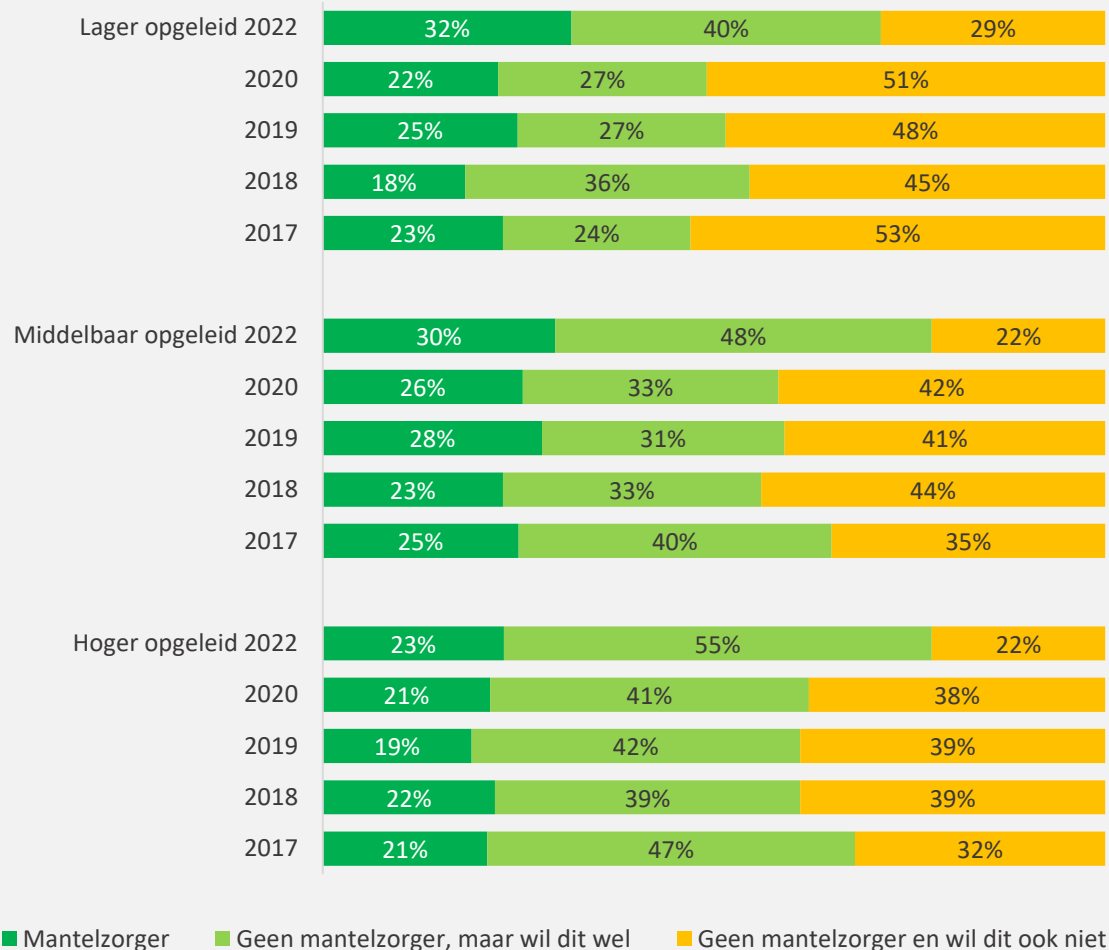
In alle leeftijdsgroepen is het aandeel mantelzorgers gestegen ten opzichte van 2020. Met name inwoners in de leeftijdscategorie 65-74 jaar en 75 plussers hebben het afgelopen jaar vaker mantelzorg verleend (resp. van 27% in 2020 naar 35% in 2022 en van 24% in 2020 naar 33% in 2022) en geven ook vaker aan hiertoe bereid te zijn ten opzichte van de vorige meting in 2020 (resp. van 29% in 2020 naar 42% in 2022 en van 27% in 2020 naar 33% in 2022).

Voor inwoners tot 65 jaar is met name de bereidheid om mantelzorg te verlenen wanneer dit nodig is gestegen (16-29 jaar: van 53% in 2020 naar 65% in 2022, 30-44 jaar: van 40% in 2020 naar 56% in 2022, 45-64 jaar: van 32% in 2020 naar 44% in 2022).

Het aandeel inwoners dat niet bereid is om mantelzorg te verlenen is dit jaar in alle leeftijdscategorieën op het laagste niveau sinds de meting in 2017. Het aandeel dat wel bereid is om mantelzorg te geven is voor alle leeftijdscategorieën dit jaar het hoogst sinds de meting in 2017.

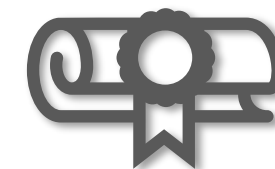

Mantelzorgers naar opleidingsniveau

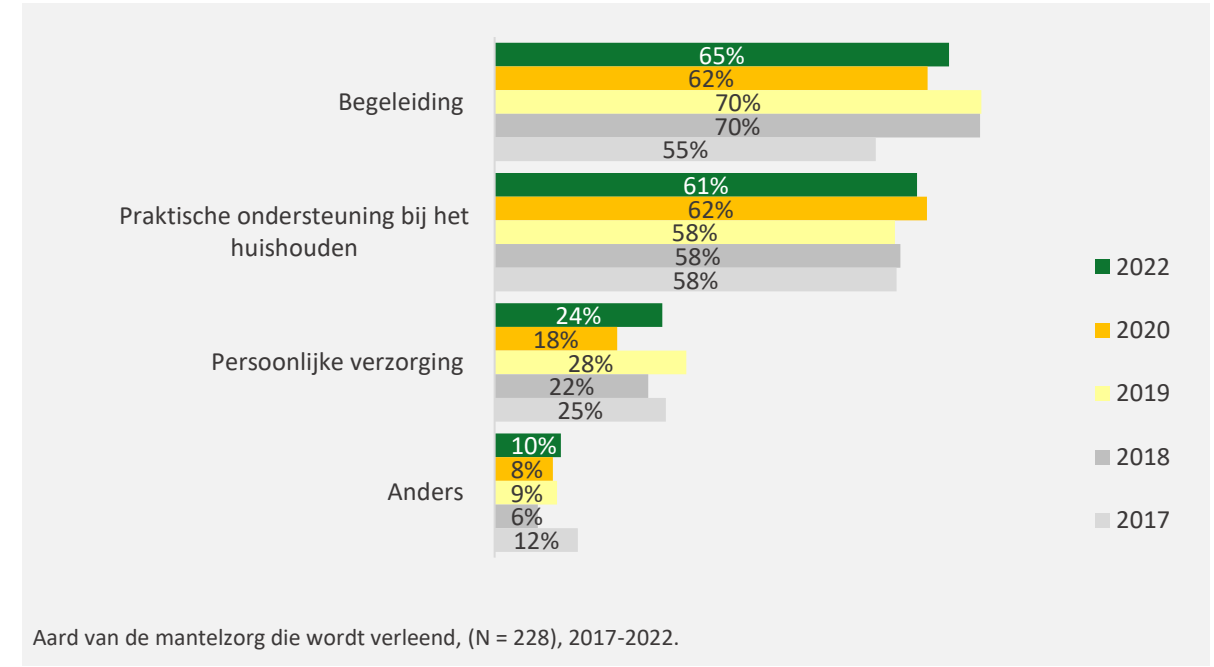
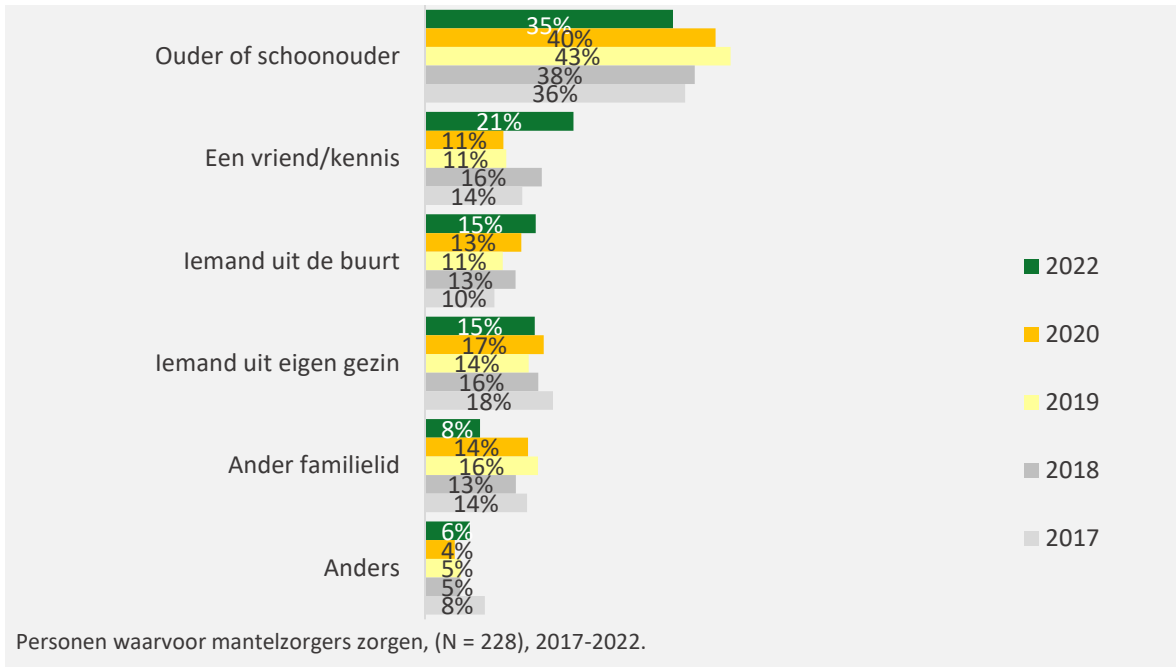

Het aandeel mensen dat mantelzorg heeft verleend in de afgelopen 12 maanden, of dat geen mantelzorg heeft verleend maar dit wel of niet wil, uitgesplitst naar opleidingsniveau, 2017-2022.

Bij alle opleidingsniveaus is er een stijging te zien in het aandeel (potentiële) mantelzorgers. De grootste stijging is te zien bij lager opgeleiden: van 22% in 2020 naar 32% in 2022. Ook zijn veel meer mensen bereid om mantelzorg te verlenen (van 27% in 2020 naar 40% in 2022). Ook middelbaar- en hoger opgeleiden laten een grotere bereidheid zien om mantelzorg te verlenen of zij doen dit al. In beide gevallen is iets meer dan één op de vijf niet bereid om mantelzorg te verlenen (22%).

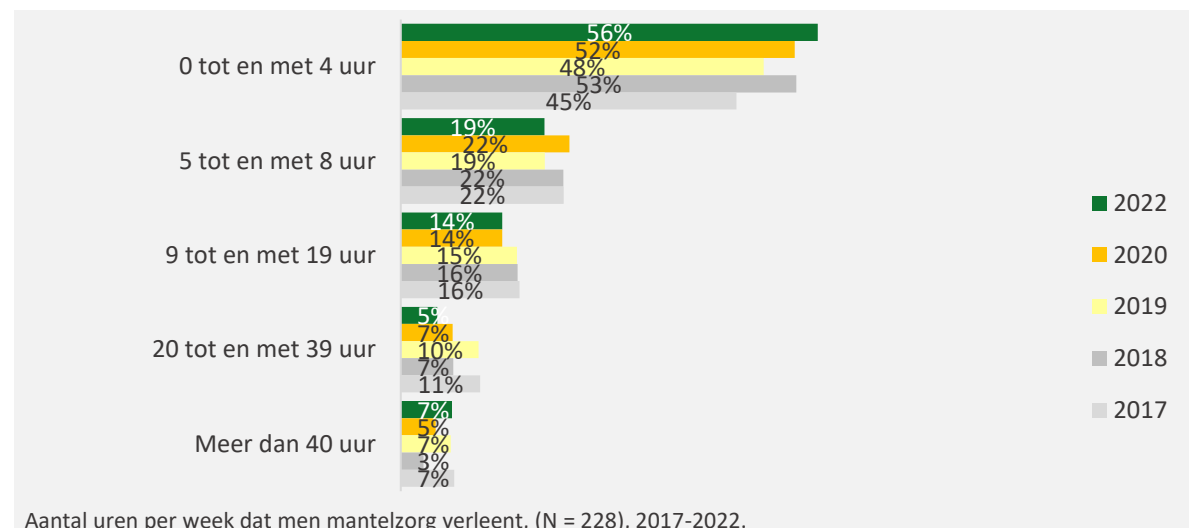
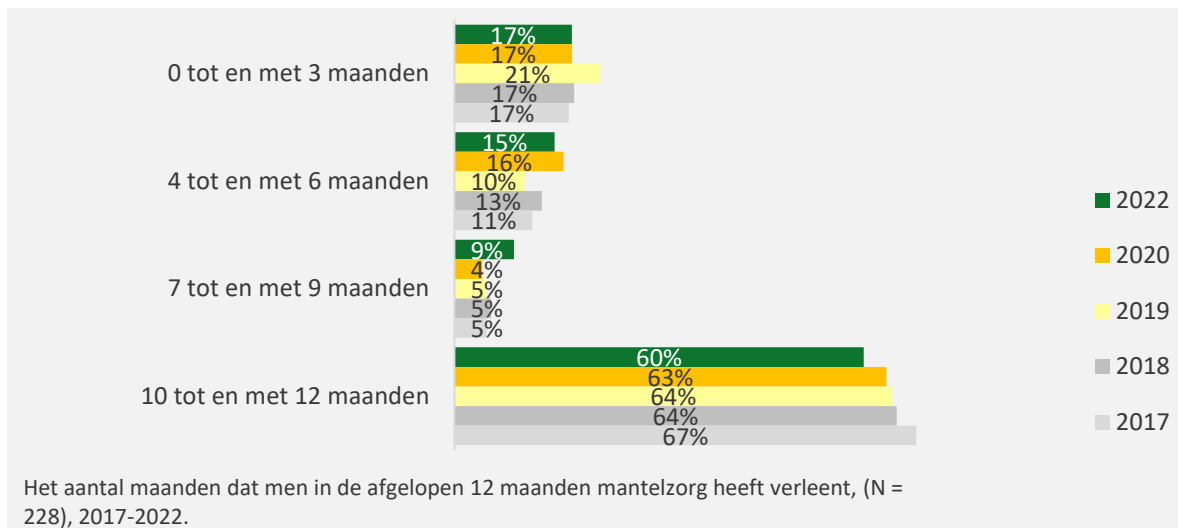
Aan wie mantelzorg en de aard van de zorg

De meeste mantelzorgers zorgen voor hun ouders of schoonouders (35%). Daarnaast gaat het vaak om een vriend of kennis (21%), iemand uit de buurt (15%) of uit het eigen gezin (15%). In 2022 verleent men meer mantelzorg aan vrienden of kennissen: één op de vijf mantelzorgers verleent nu mantelzorg aan vrienden of kennissen (21%), terwijl dit in 2020 en 2019 nog één op de tien was (11%). Er is sprake van een daling in het aandeel mantelzorgers dat hulp verleent aan hun ouders of schoonouders (van 40% in 2020 naar 35% in 2022).

De mantelzorg bestaat vooral uit begeleiding (65%) en praktische ondersteuning bij het huishouden (61%). Bij een kwart gaat het om persoonlijke verzorging (24%). Vergeleken met 2020 geeft men iets vaker ondersteuning in de vorm van persoonlijke verzorging (van 18% in 2020 naar 24% in 2022) en begeleiding (van 62% in 2020 naar 65% in 2022).

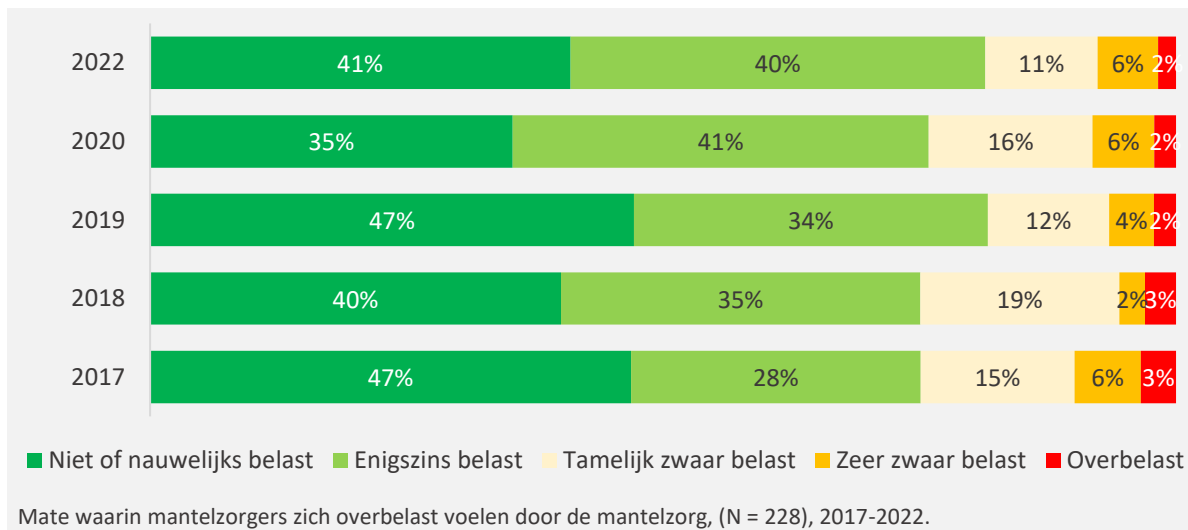
Inzet van mantelzorgers

Zes op de tien mantelzorgers verlenen al voor langere tijd mantelzorg (60% 10 tot en met 12 maanden). Eén op de zes doet dit nog maar kort, maximaal 3 maanden (17%). Vergeleken met 2020 zijn de verschillen niet groot. Alleen het aandeel dat tussen de 7 en 9 maanden mantelzorg verleent is iets gestegen (van 4% in 2020 naar 9% in 2022), terwijl het aandeel dat dit 10 tot 12 maanden doet iets is gedaald (van 63% in 2020 naar 60% in 2022). Over een langere periode bezien is elk jaar sprake van een lichte daling in het aandeel mantelzorgers dat al langere tijd mantelzorg verleent (van 67% in 2017, 64% in 2018 en 2019, 63% in 2020 naar 60% in 2022).

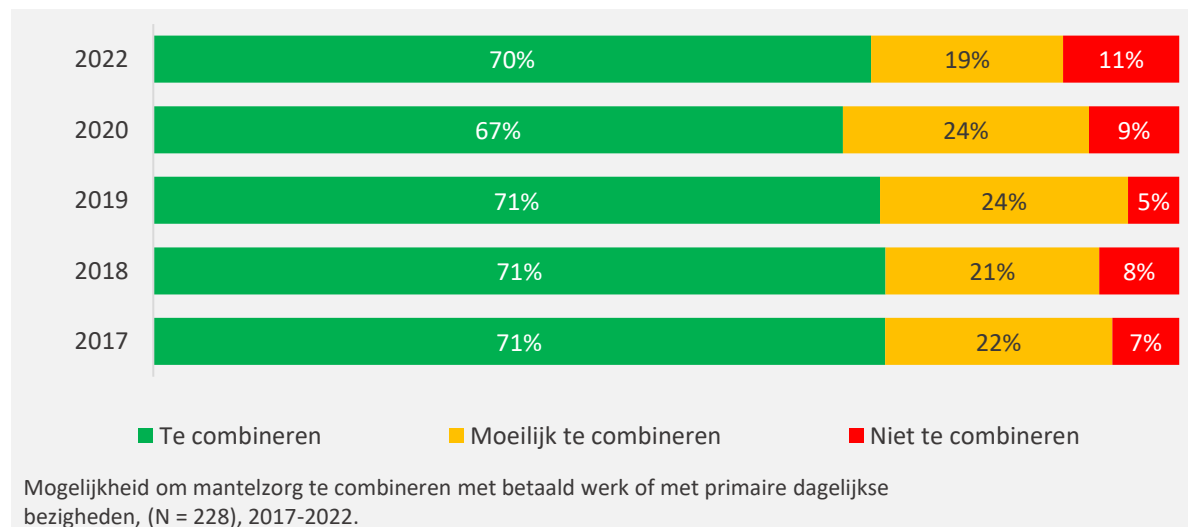
Voor ruim de helft van de mantelzorgers neemt de zorg tussen de 1 en 4 uur per week in beslag (56%) en bij één op de vijf beslaat dit 5 tot 8 uur per week (19%). Een klein aandeel verleent 20 tot en met 39 uur of meer dan 40 uur per week mantelzorg (resp. 5% en 7%). Op hoofdlijnen zijn de verschuivingen beperkt vergeleken met voorgaande jaren. Alleen het aandeel mantelzorgers dat aangeeft dat de zorg 1 tot en met 4 uur in beslag neemt is iets gestegen vergeleken met 2020 (van 52% in 2020 naar 56% in 2022), terwijl het aandeel dat aangeeft dat dit 5 tot en met 8 uur bedraagt iets is gedaald (van 22% in 2020 naar 19% in 2022).

(over)Belasting van mantelzorgers

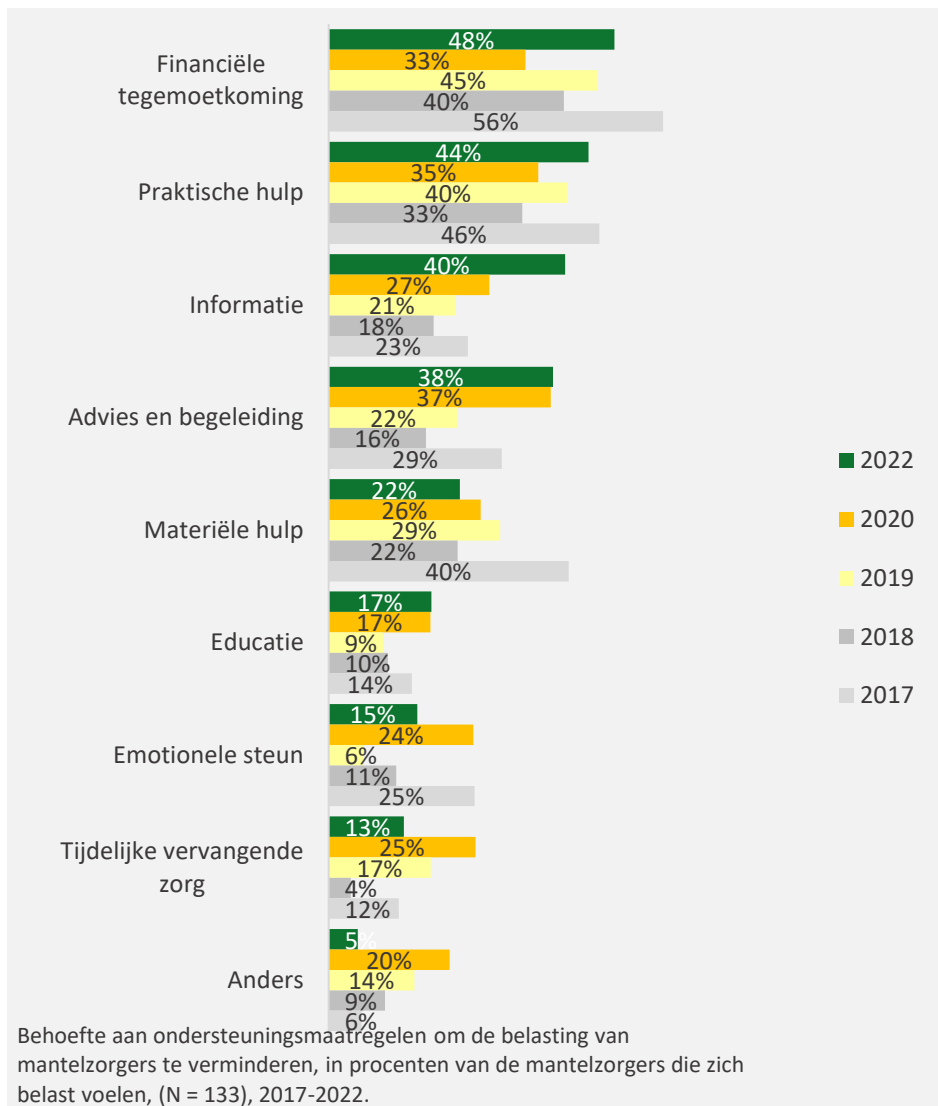
Vier op de tien mantelzorgers zijn van mening dat de mantelzorg niet of nauwelijks belastend voor hen is (41%). Een vergelijkbaar aandeel vindt dat dit enigszins het geval is (40%). Eén op de tien mantelzorgers voelt zich tamelijk zwaar belast door de mantelzorg (11%) en een klein aandeel voelt zich zeer zwaar belast of overbelast (resp. 6% en 2%).

Mantelzorgers voelen zich dit jaar iets minder vaak tamelijk zwaar belast (van 16% in 2020 naar 11% in 2022) en juist vaker niet of nauwelijks belast (van 35% in 2020 naar 41% in 2022).

Op de vraag of de mantelzorg te combineren is met betaald werk of met andere primaire bezigheden, antwoorden zeven op de tien bevestigend (70%). Eén op de vijf geeft echter aan dat dit moeilijk te combineren is (19%) en een tiende is van mening dat dit eigenlijk niet te doen is (11%). Vergeleken met 2020 geven iets meer mantelzorgers aan dat het goed te combineren is met betaald werk of primaire dagelijkse bezigheden (van 67% in 2020 naar 70% in 2022), maar ook iets meer inwoners dat dit niet te doen is (van 9% in 2020 naar 11% in 2022). Het percentage mantelzorgers dat aangeeft dat de mantelzorg niet te combineren is met betaald werk of met primaire dagelijkse bezigheden is dit jaar het hoogst sinds de meting in 2017.

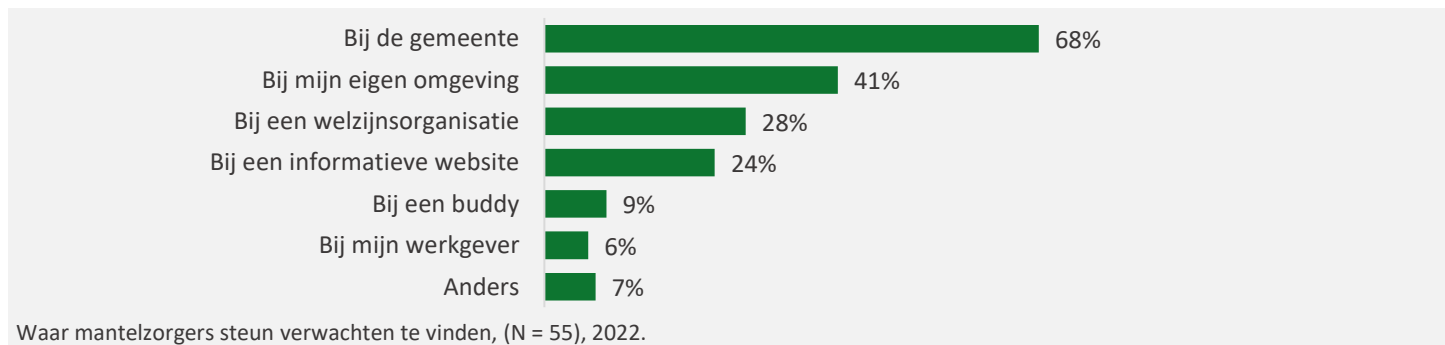
Ondersteuning voor mantelzorgers

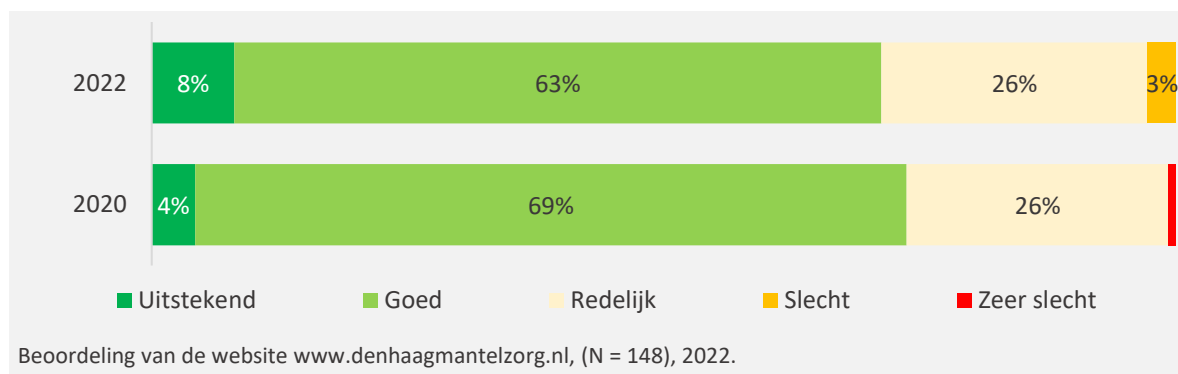
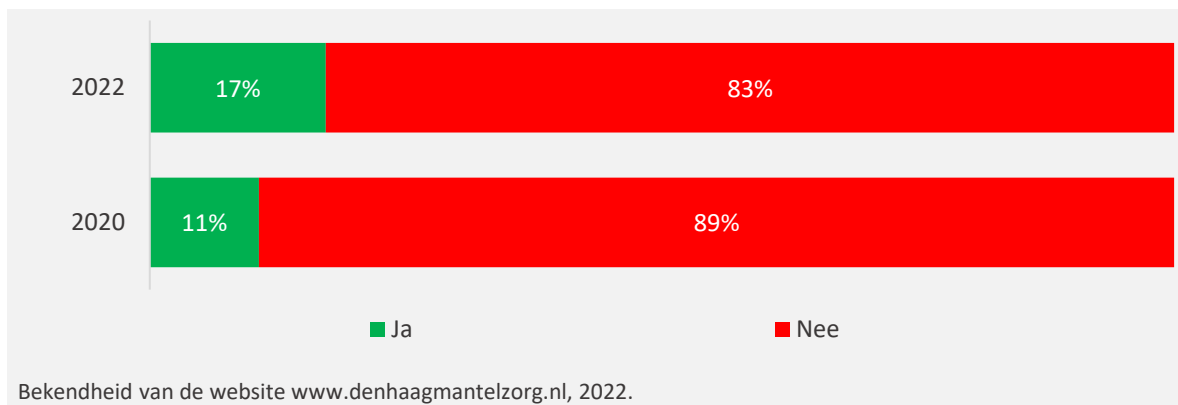
Vier op de tien de mantelzorgers zouden ondersteuning willen ontvangen om de belasting van het verlenen van mantelzorg te verminderen (41%). Dit aandeel is hoger dan voorgaande jaren, toen dit rond de drie op de tien inwoners waren.

Mantelzorgers hebben met name behoefte aan een financiële tegemoetkoming (48%), praktische hulp (44%), informatie (40%) en/of advies en begeleiding (38%). In minder mate denken zij daarbij aan materiële hulp (22%), educatie (17%), emotionele steun (15%) en tijdelijke vervangende zorg (13%). Mantelzorgers hebben vergeleken met 2020 meer behoefte aan een financiële tegemoetkoming (van 33% in 2020 naar 48% in 2022), informatie (van 27% in 2020 naar 40% in 2022) en praktische hulp (van 35% naar 44%) en minder aan tijdelijke vervangende zorg (van 25% in 2020 naar 13% in 2022) en emotionele steun (van 24% in 2020 naar 15% in 2022).

Iets meer dan twee derde van de mantelzorgers verwacht deze steun te kunnen vinden bij de gemeente (68%) en vier op de tien in de eigen omgeving (41%). Drie op de tien denken daarbij aan een welzijnsorganisatie (28%) en een kwart aan een informatieve website (24%). Een kleiner aandeel verwacht dit te krijgen van een buddy (9%) of bij de werkgever (6%).

Website voor mantelzorgers

Aan alle respondenten is gevraagd of zij bekend zijn met de website www.denhaagmantelzorg.nl. Op deze site is advies en informatie te vinden voor mantelzorgers. Een zesde van de Hagenaars is bekend met deze site (17%), het overgrote deel dus niet (83%). Mantelzorgers zijn meer bekend met de website (24%) dan inwoners die geen mantelzorg bieden (15%), maar ook van hen weet het merendeel niet dat deze site er is.

De bekendheid met de website www.denhaagmantelzorg.nl is in vergelijking met 2020 iets gestegen. In 2020 kende nog één op de tien (11%) de website, terwijl dit nu een zesde is (17%).

Van diegenen die bekend zijn met deze site, vinden zeven op de tien deze goed (63%) of zelfs uitstekend (8%). Een kwart beoordeelt de site als redelijk (26%) en een enkeling vindt deze slecht (3%). Niemand heeft de website als zeer slecht beoordeeld. Als suggesties voor verbetering van de website is aangegeven dat er betere informatie beschikbaar moet zijn voor migranten en dat de regels wat duidelijker omschreven mogen worden.

Inwonersonderzoek 2022

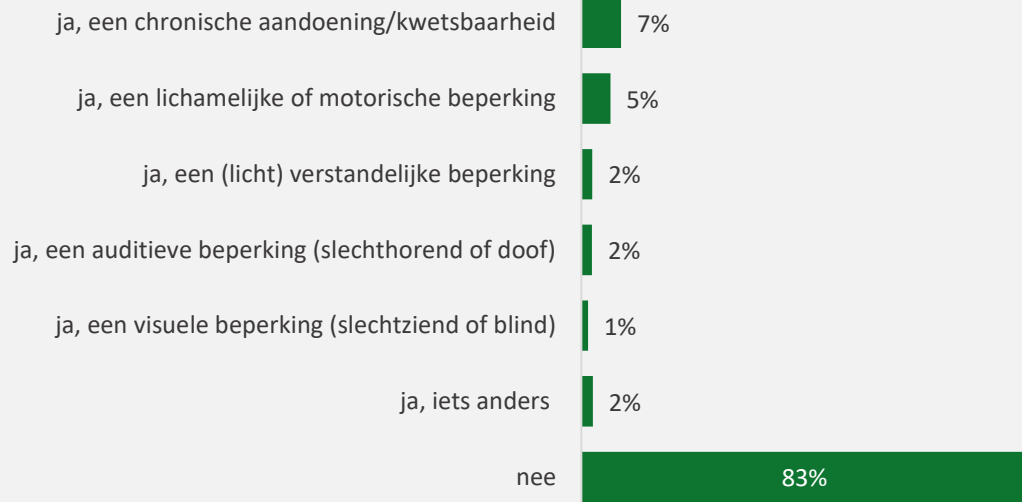
Toegankelijke / inclusieve stad

Den Haag wil een stad zijn waar iedereen, ook mensen met een beperking, zelfstandig en volwaardig kan participeren en onderdeel is van de inclusieve samenleving. De gemeente is benieuwd in hoeverre inwoners dit ervaren en hoe belangrijk ze dit vinden. Ook vraagt de gemeente zich af hoe bewust inwoners zijn van de belemmeringen die mensen met een beperking ervaren en of dit ook te zien is in het gedrag van de inwoners. Daarnaast wil de gemeente graag weten of zij vinden en merken dat de gemeente aandacht heeft voor toegankelijkheid en of inwoners bereid zijn hieraan zelf een steentje bij te dragen.

- Niet alleen de gemeente Den Haag hecht aan een toegankelijke stad. Ook inwoners vinden dit (erg) belangrijk (93%, waarvan 63% erg belangrijk). Zij herkennen ook dat de gemeente hiermee bezig is. Dit geldt het meest voor de openbare ruimte (29% zeker meer toegankelijk en 30% deels), de gemeentelijke loketten (resp. 30% en 17%) en kunst, cultuur, sport en recreatie (resp. 24% en 26%).
- Eén op de zes Hagenaars heeft zelf dan wel iemand uit hun huishouden een beperking (17%). Van hen ervaart iets meer dan één op de tien veel belemmeringen om mee te kunnen doen aan de Haagse samenleving (13%) en nog eens bijna de helft ervaart af en toe belemmeringen (48%).
- Bijna alle Hagenaars vinden dat zij zich bewust zijn van de belemmeringen die mensen met een beperking in hun dagelijks leven hebben: ruim zes op de tien heel bewust (63%) en nog eens een derde deels (33%). Dit vertaalt zich voor een belangrijk deel in hun gedrag. Zo bieden zij hulp aan iemand die moeite heeft om ergens binnen te komen (91%) of maken plek voor iemand met een beperking in het openbaar vervoer (86%). Ook bij het parkeren houden inwoners er rekening mee (57%). Het toevoegen van alternatieve tekst bij een foto of afbeelding op social media gebeurt veel minder vaak (7%).
- De gemeente Den Haag stimuleert en ondersteunt voorzieningen en activiteiten die de toegankelijkheid voor mensen met een beperking vergroten. Het meest bekend zijn inwoners met de huurbare strandrolstoelen en de extra bankjes met rug- en armleuningen (beide 34%). Eén op de vijf inwoners is bekend met het Meldpunt openbare ruimte (21%) en circa één op de zes tot zeven inwoners met de sociale kaart van Den Haag (17%), de inclusieve speeltuin, de extra (semi)openbare mindervalide toiletten en verschoontafels (beide 16%) en met Den Haag Meldt (14%). Van de inwoners is 70% tot 80% onbekend met de meldpunten en met de informatie en adviesvoorzieningen die er zijn in Den Haag. Als het gaat om de voorzieningen is de onbekendheid minder groot (40%).
- Een kwart van de inwoners zet zich al optimaal in (7%) of is zeker bereid (18%) om Den Haag toegankelijk te maken en te houden voor mensen met een beperking. De overige inwoners willen ofwel misschien iets doen (41%) of zijn hiertoe niet bereid (34%).

Beperkingen en belemmeringen

Mate waarin inwoners of iemand in hun huishouden een beperking heeft, 2022.

■ ja, veel belemmeringen ■ ja, af en toe belemmeringen ■ nee, nauwelijks tot geen belemmeringen

Mate waarin inwoners (of hun huisgenoten) belemmeringen ervaren in het mee kunnen doen aan de Haagse samenleving als gevolg van de beperking(en), (N = 145), 2022.

Eén op de zes Hagenaars geeft aan zelf een beperking te hebben of dat iemand uit hun huishouden een beperking heeft (17%)*. Bij de meesten van hen gaat het om een chronische aandoening (7%) of een lichamelijke of motorische beperking (5%). Bij een kleiner deel betreft het een (licht) verstandelijke beperking (2%), een auditieve beperking (slechthorend of doof) (eveneens 2%) of een visuele beperking (1%).

Ouderen hebben duidelijk vaker dan gemiddeld één of meer beperkingen. Zo heeft bijna een kwart van de 60 tot 74-jarigen een beperking (23%) en iets meer dan een kwart van de 75-plussers (28%). Het betreft bij de 75-plussers meer dan gemiddeld een lichamelijke of motorische beperking (19% tegenover 5% gemiddeld). Bij de 65 tot 74 jarigen ligt dit aandeel nog op 9%.

Van de inwoners die zelf een beperking ervaren of waarbij dit geldt voor iemand uit hun huishouden geeft één op de tien aan dat men hierdoor veel belemmeringen ervaart in het mee kunnen doen aan de Haagse samenleving (13%) en nog eens bijna de helft ervaart af en toe belemmeringen (48%). De aard van de beperking of de leeftijd spelen hierbij geen significante rol.

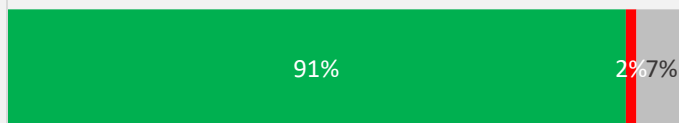
* Inwoners die niet zelfstandig of in een instelling wonen zijn buiten de steekproef gelaten wat leidt tot een onderschatting van het daadwerkelijke aandeel inwoners van Den Haag met een beperking.

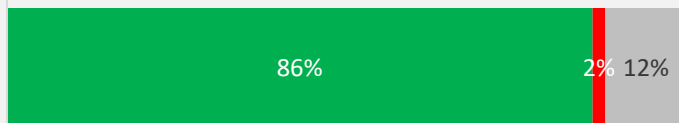
■ heel bewust   ■ deels bewust   ■ niet bewust

Mate waarin inwoners zich bewust zijn van de belemmeringen die mensen met een beperking in hun dagelijks leven hebben, 2022.

Wanneer ik zie dat iemand moeite heeft om ergens binnen te komen bied ik hulp aan (bv. De deur open houden of helpende hand bieden om tram in te komen).

Wanneer ik iemand met een beperking of een oudere in het openbaar vervoer zie, maak ik hier plek voor.

Bij het parkeren van mijn voertuig hou ik er rekening mee dat mensen met een rolstoel / rollator / kinderwagen of geleidestok er langs kunnen.

Als ik een foto of afbeelding plaats op social media of een website voeg ik een alternatieve tekst (alt-tekst) toe, zodat ook blinden en slechtzienden mijn bericht kunnen begrijpen.

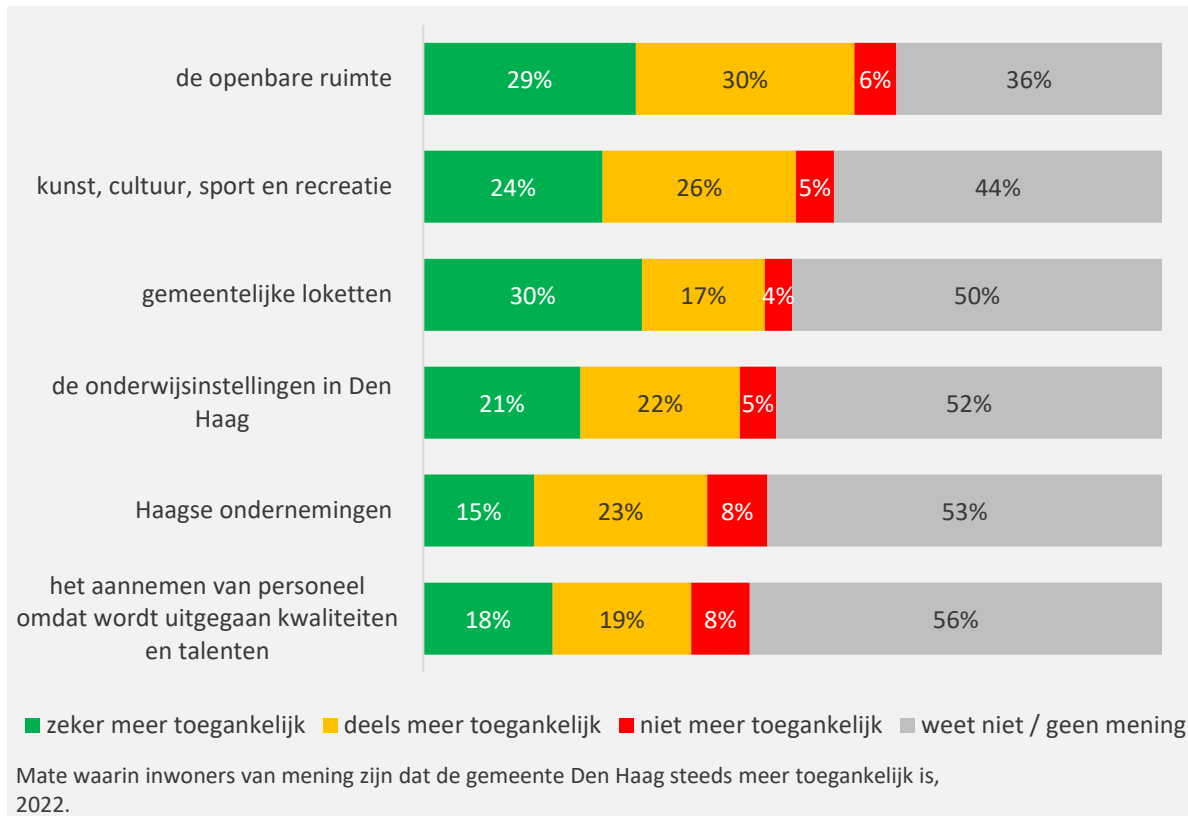
■ doe ik wel eens   ■ doe ik nooit   ■ komt niet voor / niet van toepassing

Mate waarin inwoners (onbewust) verschillende zaken doen of niet doen, 2022.

Hagenaars zijn zich over het algemeen redelijk goed bewust van de belemmeringen die mensen met een beperking ervaren in hun dagelijks leven. Zo geven iets meer dan zes op de tien inwoners aan dat men zich hier heel bewust van is (63%) en nog eens een derde deels (33%). Slechts 4% van de Hagenaars is zich hiervan helemaal niet bewust. Dit laatste geldt meer dan gemiddeld voor lager opgeleiden (22%) en inwoners tot 45 jaar (16%).

Inwoners hebben de vraag gekregen in hoeverre zij bepaalde zaken wel eens bewust of onbewust doen die mensen met een beperking kunnen helpen. Circa negen op de tien Hagenaars bieden hulp aan als zij zien dat iemand moeite heeft om ergens binnen te komen (91%) en men maakt plek voor iemand met een beperking of een oudere in het openbaar vervoer (86%). Slechts 2% van de Hagenaars doet beide dingen nooit. Ruim de helft van de Hagenaars zegt bij het parkeren rekening ermee te houden dat mensen met een rolstoel, rollator of kinderwagen of mensen met een geleidehond er nog langs kunnen (57%). Van de Hagenaars geeft 7% aan hiermee geen rekening te houden. Bij de overige respondenten komt dit niet voor of is dit niet van toepassing (36%). Dit laatste komt nog meer voor als het gaat om het toevoegen van alternatieve tekst wanneer men een foto of een afbeelding plaatst op social media zodat ook blinden en slechtzienden hun bericht kunnen begrijpen. Iets meer dan de helft geeft aan dat dit niet voorkomt of niet van toepassing is (53%). De overige inwoners doen dit vervolgens veel vaker niet (40%) dan wel (7%).

Toegankelijkheid van de stad

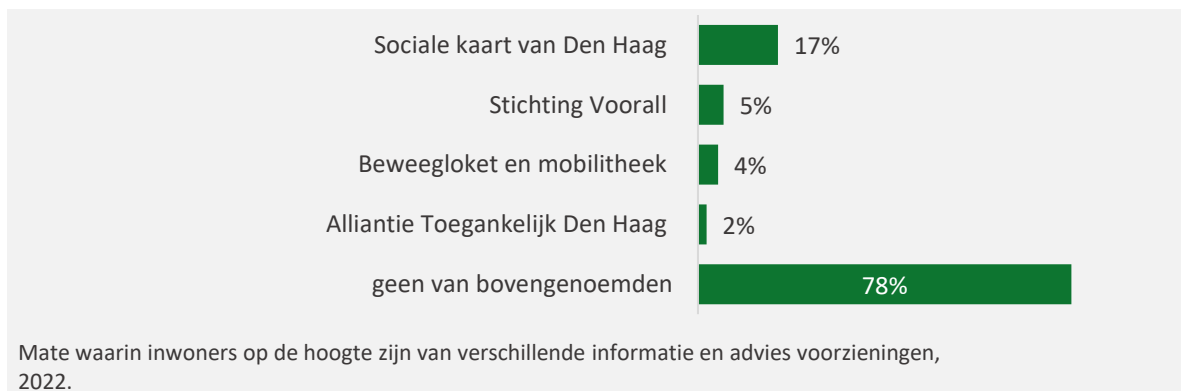
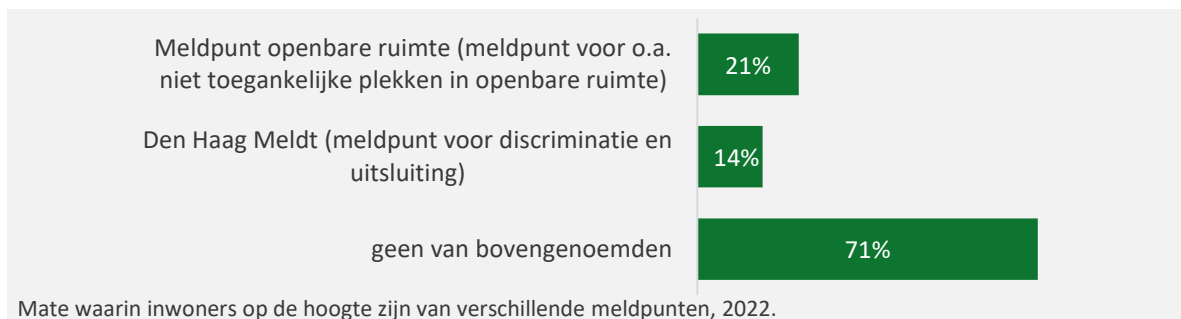
Hagenaars vinden het belangrijk dat de stad voor iedereen goed toegankelijk is. Ruim zes op de tien Hagenaars vinden dit heel belangrijk (63%) en nog eens drie op de tien belangrijk (30%). Vrouwen hechten hieraan meer waarde dan mannen (resp. 67% en 59% heel belangrijk).

Den Haag probeert een toegankelijke stad te zijn voor iedereen. Wanneer inwoners de vraag krijgen in hoeverre zij vinden dat dit ook het daadwerkelijk het geval is dan zijn duidelijk meer inwoners van mening dat dit zeker dan wel deels het geval is dan dat hiervan geen sprake is. Zo zijn bijna zes op de tien inwoners van mening dat dit geldt voor de openbare ruimte (29% zeker en 30% deels tegenover 6% die vindt van niet) en circa de helft voor kunst, cultuur, sport en recreatie (24% zeker en 26% deels tegenover 5% niet) en voor de gemeentelijke loketten (30% zeker en 17% deels tegenover 4% niet). Als het gaat om de onderwijsinstellingen in Den Haag dan zijn ruim vier op de tien inwoners deze mening toegedaan (21% zeker en 22% deels tegenover 5% die vindt van niet) en bijna vier op de tien als het gaat om de Haagse ondernemingen (15% zeker en 23% deels tegenover 8% niet) en het aannemen van personeel (18% zeker en 19% deels tegenover 8% niet).

Een groot deel van de inwoners heeft hierover echter geen mening of weet het niet. Dit aandeel is het laagst als het gaat om de openbare ruimte (36%), gevolgd door kunst, cultuur, sport en recreatie (44%) en varieert bij de overige aspecten tussen de 50% en 56%.

Voorzieningen en meldpunten

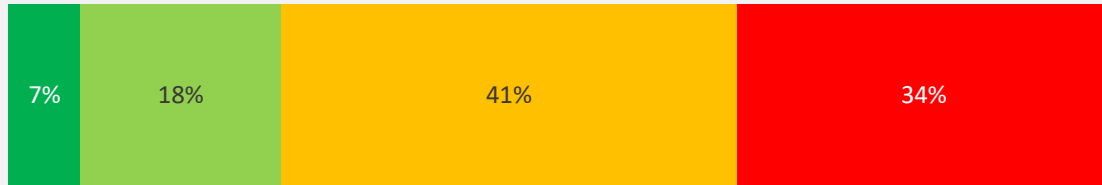

De gemeente Den Haag stimuleert en ondersteunt voorzieningen en activiteiten die de toegankelijkheid voor mensen met een beperking vergroten. Als het gaat om voorzieningen dan zijn inwoners het meest bekend met de huurbare strandrolstoelen bij het strand van Scheveningen en de extra bankjes met rug- en armleuningen (beide 34%), gevolgd door de inclusieve speeltuinen en de extra (semi)openbare mindervalide toiletten en verschoontafels (beide 16%). De subsidie regeling toegankelijke stad voor iedereen is bij circa één op de tien inwoners bekend (9%). Vier op de tien inwoners kennen geen van de genoemde voorzieningen. Van de meldpunten is het meldpunt openbare ruimte het meest bekend (21%), gevolgd door Den Haag Meldt (14%). Zeven op de tien Hagenaars kennen beide meldpunten echter niet (71%). Van de verschillende informatie en advies voorzieningen is de Sociale kaart het meest bekend. Zo kent één op de zes inwoners de sociale kaart (17%). De stichting Voorall (5%), het beweegloket en de mobiliteet (4%) en de Alliantie Toegankelijk Den Haag (2%) zijn veel minder bekend. Bijna acht op de tien Hagenaars kennen geen enkele informatie en advies voorziening.

75-Plusers zijn het meest bekend met de extra bankjes met rug- en armleuningen (55%). Zij zijn echter minder bekend met de twee meldpunten in Den Haag (84% onbekend). Zoals mocht worden verwacht zijn respondenten die zelf een beperking hebben dan wel iemand uit hun huishouden meer dan gemiddeld bekend met de strandrolstoelen (36%). Ook weten zij vaker van het bestaan van de Stichting Voorall (9%) en de Alliantie Toegankelijk Den Haag (5%). Daarnaast zijn vrouwen vaker op de hoogte van veel zaken. Zo zijn zij meer bekend met de strandrolstoelen (42% tegenover 26% van de mannen), de bankjes met de extra leuningen (resp. 37% en 30%), de sociale kaart (resp. 23% en 11%), de stichting Voorall (resp. 7% en 4%) en het Beweegloket (resp. 6% en 3%).

Inzet voor het toegankelijk maken van de stad

- ik zet me daar al optimaal voor in
- daar ben ik zeker toe bereid
- daar wil ik misschien wel iets voor doen
- dat vind ik niet nodig

Mate waarin inwoners bereid zijn zich meer in te zetten om Den Haag toegankelijk te maken en houden voor mensen met een beperking, 2022.

De bereidheid van Hagenaars om zich in te zetten om Den Haag toegankelijk te maken en te houden voor mensen met een beperking varieert enigszins. Zo is een kwart hier (zeker) toe bereid (7% doet dit al en 18% is hier zeker toe bereid). Vier op de tien Hagenaars willen daar misschien wel iets voor doen (41%), maar een derde van de Hagenaars vindt dit niet nodig (34%). De bereidheid is het grootst onder inwoner tot 30 jaar (8% doet dit al en 26% is hier zeker toe bereid) en het aandeel dat dit niet nodig vindt in deze leeftijdsgroep het kleinst is (19%). Naar opleidingsniveau is te zien dat hoger opgeleiden meer dan gemiddeld aangeven daar misschien wel iets voor te willen doen (47%) en minder vaak dat ze dit niet nodig vinden (27%).

Wanneer inwoners gevraagd wordt om een toelichting geeft een deel aan geen tijd hiervoor te hebben, hier niet toe in staat te zijn onder andere vanwege de leeftijd of hier geen behoefte of zin in te hebben. Inwoners die eventueel wel bereid zijn hiertoe hebben vaak geen idee wat ze kunnen doen, missen de kennis hiervoor vinden ze of geven aan dat wanneer ze concreet een vraag krijgen ze hiertoe zeker bereid zijn. Daarnaast geeft een deel van de respondenten aan al zoveel mogelijk rekening hiermee te houden, al vrijwilligerswerk te doen of beroepsmatig al bezig te zijn hiermee. Enkele respondenten noemen een concreet voorbeeld zoals “Ontwikkel een app waarin vraag en aanbod worden weergegeven”, “Zorg dat alle stoepen aflopen op de hoeken zodat iedereen met een rolstoel e.d. er gemakkelijk af kan” en “Spreek mensen aan als ze de fiets verkeerd parkeren”.

Inwonersonderzoek 2022

Geluk en financiële situatie

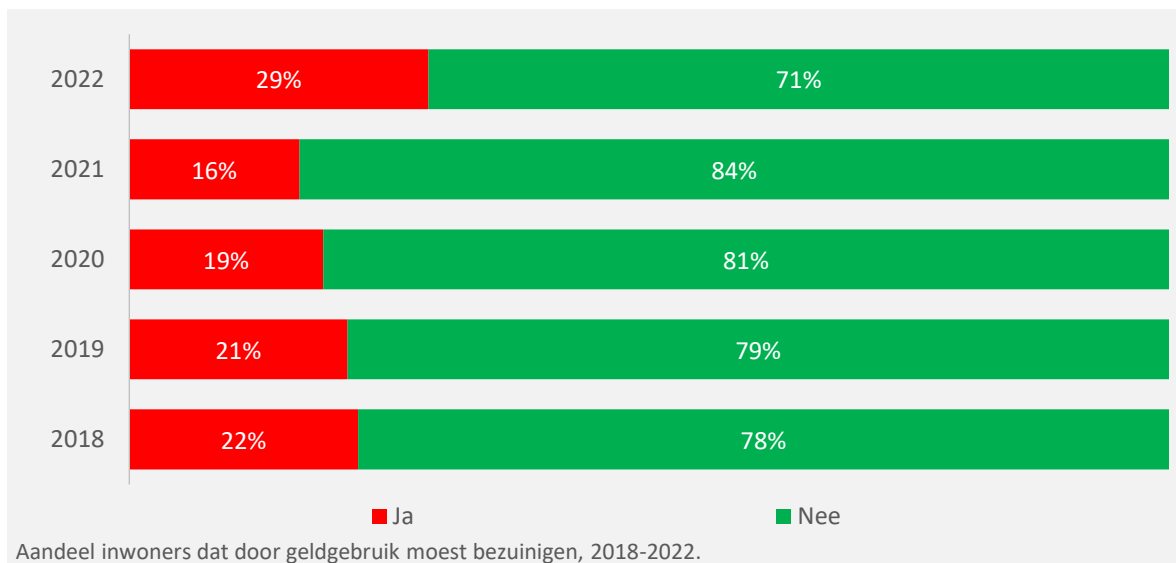
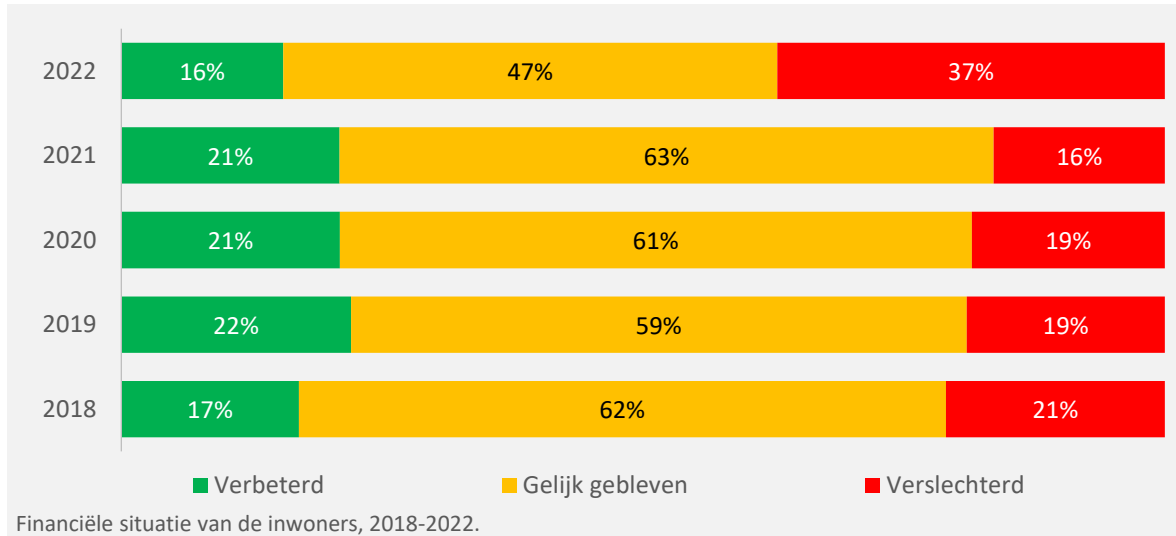
De gemeente Den Haag wil graag weten hoe tevreden Hagenaars zijn over hun hun leven en hoe gelukkig ze zich voelen. Daarnaast wil de gemeente meer inzicht krijgen in de financiële situatie van de Hagenaars. In de inwonersenquête is daarom gevraagd naar de financiële situatie van het huishouden, of er sprake is van geldgebrek of schulden en of hulp is gezocht in verband met financiële problemen.

- Bij bijna de helft van de inwoners is de financiële situatie de afgelopen 12 maanden niet veranderd (47%). Bij ruim een derde van de Hagenaars is deze verslechterd (37%), wat aanzienlijk hoger is dan in 2021 (16%). Drie op de tien inwoners moeten wel eens bezuinigingen op eten, kleding of het betalen van de telefoon- of energierekening (29%). Dit percentage is na een daling de afgelopen jaren toegenomen (van 16% in 2021 naar 29% in 2022).
- Eén op de vijf Hagenaars geeft aan schulden te hebben (20%). Dat is iets meer dan in 2021 (18%). Wanneer inwoners met alleen een studieschuld buiten beschouwing worden gelaten, dan ligt het aandeel inwoners met schulden aanzienlijk lager, namelijk 8%, wat nagenoeg gelijk is aan vorig jaar (9%). Bij drie op de tien Hagenaars met schulden, verbeterde de schuldensituatie wel ten opzichte 2021 (29%). Bij een vergelijkbaar aandeel verergerde de schuldensituatie echter (30%).
- De schulden bestaan vooral uit studieschulden (62%) en leningen, financieringen of rood staan bij de bank (19%). Circa één op de zeven Hagenaars heeft een schuld bij vrienden of familie (15%) en iets meer dan één op de tien bij de belastingdienst (13%). Vergeleken met vorig jaar hebben inwoners met schulden iets minder vaak een studieschuld (62% ten opzichte van 65% in 2021) maar vaker een schuld bij vrienden/familie (15% ten opzichte van 11% in 2021) of de belastingdienst (13% ten opzichte van 8% in 2021).
- Iets meer dan één op de vijf inwoners met schulden heeft hulp gezocht in verband met de financiële situatie. Dit aandeel ligt iets hoger dan vorig jaar (17%). Men gaat vooral te rade bij vrienden, kennissen of familie (9%). Een kleiner deel klopt aan bij de schuldhulpverlening van de gemeente (4%), maatschappelijk werk (3%) of de Helpdesk Geldzaken van de gemeente (3%).
- Wanneer de inwoners met alleen een studieschuld niet worden meegenomen is het aandeel dat wél hulp zoekt groter. Dan zoekt ruim een derde van de inwoners met schulden hulp (36%). Deze hulp wordt voornamelijk gezocht bij vrienden/kennissen of familie (14%) en een kleiner deel bij de schuldhulpverlening van de gemeente (7%), de Helpdesk Geldzaken van de gemeente (6%) of bij maatschappelijk werk (5%).

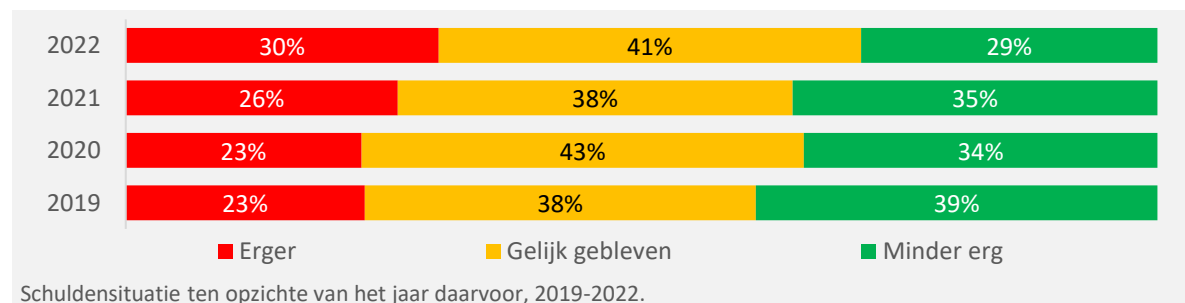
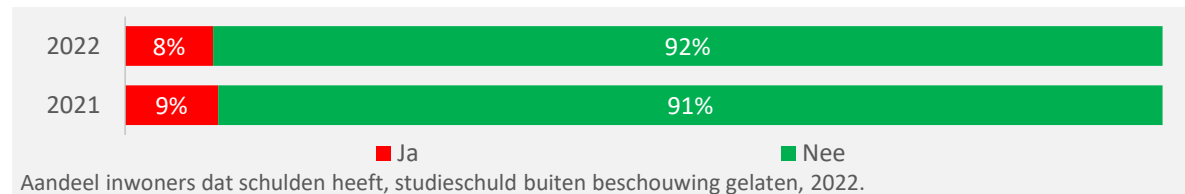
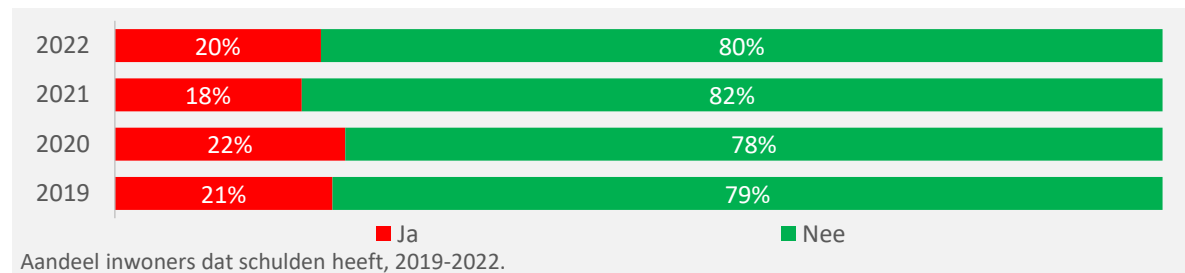
- Ruim de helft van de inwoners spaart maandelijks (56%). Bij drie op de tien inwoners is dit een vast bedrag per maand (30%) en voor een kwart is dit afhankelijk van wat er overblijft (26%). Nog eens één op de vijf doet dit soms wel en soms niet (20%) en een kwart spaart niet (25%) omdat dit niet lukt (20%) of omdat men dit niet nodig vindt (5%). Het aandeel inwoners dat aangeeft niet te kunnen sparen is gestegen ten opzichte van 2021 (van 14% in 2021 naar 20% in 2022) en het aandeel dat spaart, afhankelijk van wat er over blijft, is gedaald (van 31% in 2021 naar 26% in 2022).
- Wanneer de Hagenaars een rapportcijfer moeten geven voor de tevredenheid over het leven dat ze leiden, dan geven ze gemiddeld een 7,6. Een klein deel geeft een onvoldoende (5%). De score voor het zich gelukkig voelen is eveneens een 7,6. Ook hiervoor geeft een vergelijkbaar deel een onvoldoende (5%). Hagenaars die niet tevreden zijn met hun leven zijn ook minder gelukkig. De resultaten zijn vergelijkbaar met die van vorig jaar.
- Ruim vier op de tien inwoners voelden zich de afgelopen vier weken (meestal of voortdurend) gelukkig (43%), bij drie op de tien Hagenaars was dit vaak het geval (29%) en bij een vijfde soms (21%). Van de inwoners voelde 7% zich zelden tot nooit gelukkig. Het aandeel inwoners dat zich de afgelopen vier weken (voortdurend, meestal of vaak) gelukkig voelde ligt dit jaar lager dan in de voorgaande jaren (van 78% in 2019, 76% in 2020, 77% in 2021 naar 72% in 2022).

Financiële situatie

Bij bijna de helft van de inwoners is de financiële situatie van het huishouden het afgelopen jaar niet veranderd (47%). Bij de overige huishoudens is het vaker verslechterd (37%) dan verbeterd (16%). Vergeleken met voorgaande jaren geeft dit jaar een aanzienlijk groter aandeel inwoners aan dat hun financiële situatie is verslechterd (van 16% in 2021 naar 37% in 2022). Naar leeftijd is te zien dat vooral inwoners tot 45 jaar vaker een achteruitgang hebben ervaren in hun financiële situatie (40%) tegenover 75-plussers waarbij dit veel minder het geval is (28%).

Drie op de tien Hagenaars moeten wel eens bezuinigen op eten, kleding of het betalen van de telefoon- of energierekening (16%). Tot vorig jaar daalde dit aandeel gestaag (van 22% in 2018 naar 16% in 2021). Dit jaar is dit aandeel sterk gestegen (van 16% in 2021 naar 29% in 2022). Het zijn meer dan gemiddeld lager en middelbaar opgeleiden die moeten bezuinigen (resp. 41% en 35%) dan hoger opgeleiden (22%). Inwoners uit Laak (40%), Centrum (36%) en Escamp (35%) moeten vaker dan gemiddeld bezuinigen, inwoners uit Leidschenveen-Ypenburg (18%), Haagse Hout (21%), Scheveningen (21%) en Segbroek (22%) juist minder vaak.

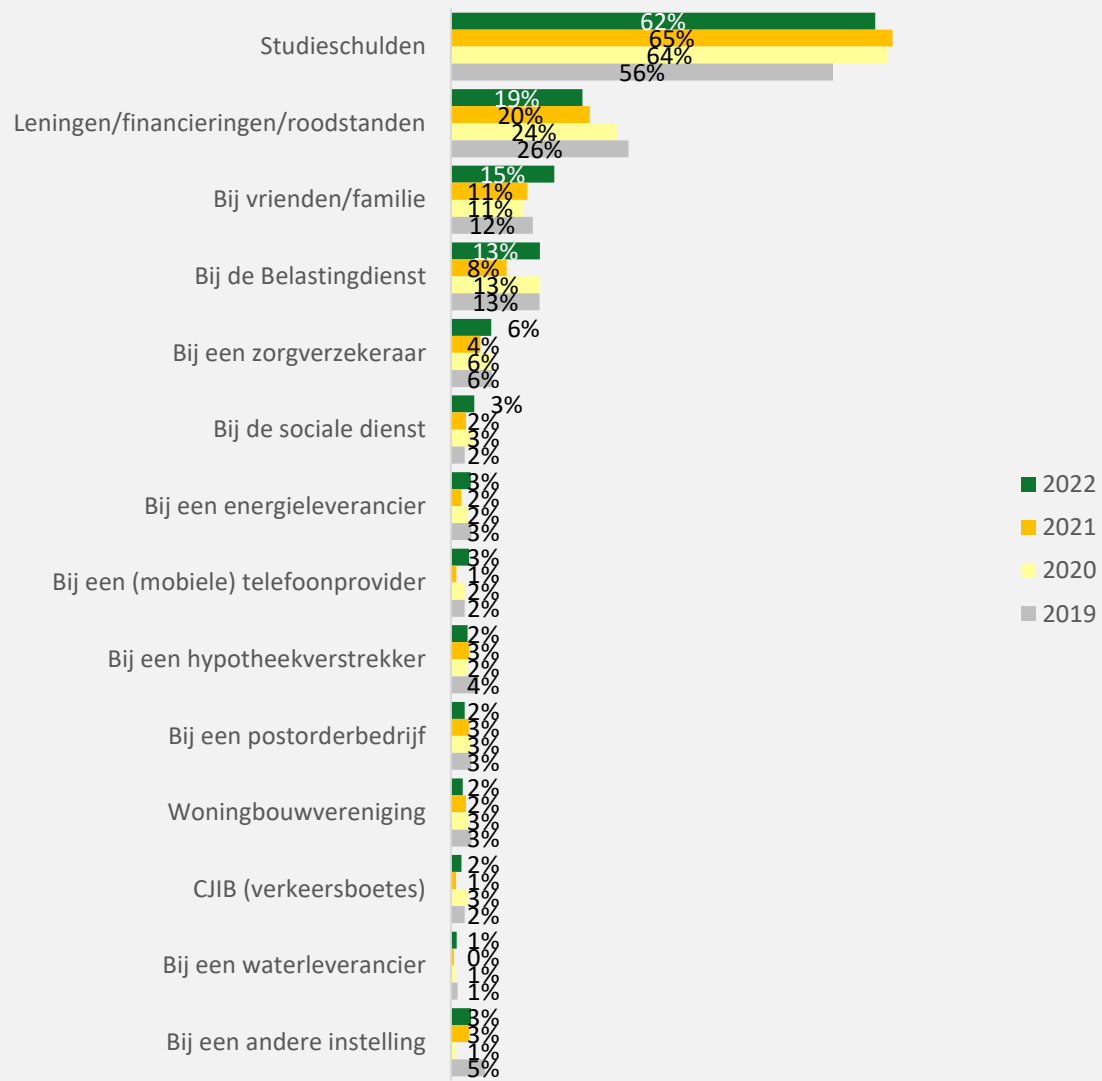
Eén op de vijf Hagenaars geeft aan schulden te hebben (20%). Het gaat daarbij om een betalingsachterstand bij een webwinkel, een nog niet afbetaalde kredietfaciliteit, een studieschuld of rood staan bij de bank. Vergeleken met vorig jaar is de schuldenproblematiek iets toegenomen (18% in 2020). Inwoners van 16-29 jaar (45%) en middelbaar (19%) of hoger opgeleiden (21%) hebben relatief vaker schulden. Bij een groot deel van hen betreft dit echter een studieschuld.

Wanneer inwoners met alleen een studieschuld buiten beschouwing worden gelaten dan ligt het aandeel inwoners met schulden aanzienlijk lager, namelijk 8%. Dit aandeel is nauwelijks veranderd ten opzichte van vorig jaar (9%). Het zijn meer dan gemiddeld lager en middelbaar opgeleiden (resp. 13% en 12%). De verschillen naar opleidingsniveau, stadsdeel en leeftijd zijn echter groot. Zo hebben 16-29 jarigen (9%), middelbaar (12%) en hoger opgeleiden (6%) ook andere schulden naast hun studieschuld. Echter wanneer de studieschuld buiten beschouwing wordt gelaten hebben inwoners tussen de 30 en 45 jaar (14%) en lager en middelbaar opgeleiden vaker dan gemiddeld schulden (resp. 13% en 12%). Naar stadsdeel geldt dit vaker voor inwoners uit Laak, Centrum en Escamp (resp. 18%, 14% en 12%).

Bij vier op de tien inwoners met schulden is de schuldensituatie gelijk gebleven (41%). Bij de overige inwoners is de schuldensituatie zowel erger (30%) als minder erg geworden (29%). Het aandeel waarbij de schuld minder erg is geworden gedaald (van 35% in 2021 naar 29% in 2022) maar het aandeel waarbij de schuldensituatie erger is geworden juist iets toegenomen ten opzichte van vorig jaar (van 26% in 2021 naar 30% in 2022). Wanneer de studieschuld buiten beschouwing wordt gelaten, dan is de schuldenproblematiek vaker erger geworden (39%) dan minder erg (24%).

Schulden (2)

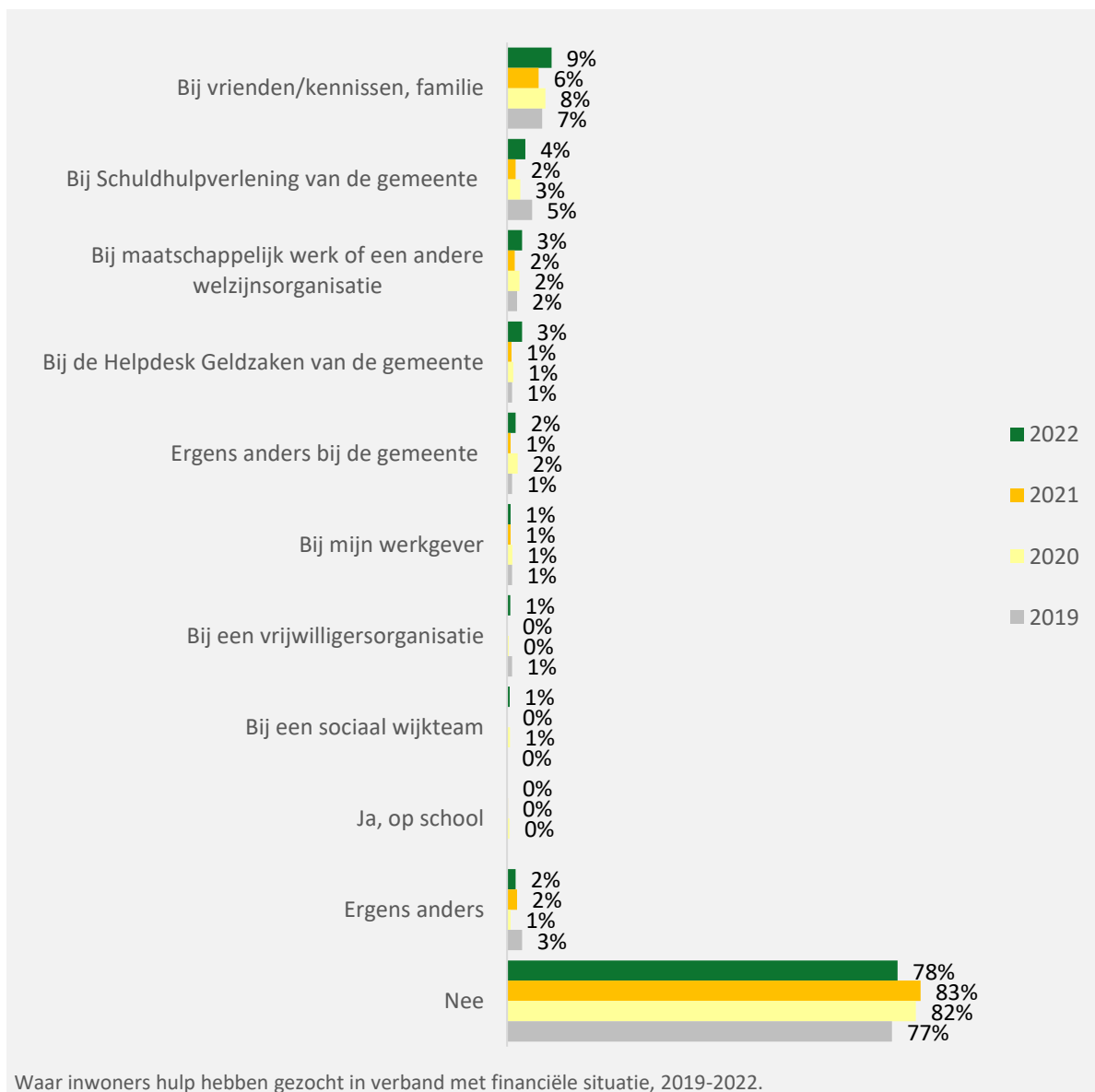

Verschillende instellingen waar inwoners schulden hebben, (N = 667), 2019-2022.

De inwoners met schulden is gevraagd bij welke instellingen zij schulden hebben. Bij iets meer dan zes op de tien inwoners gaat het om een studieschuld (62%) en bij een vijfde om leningen, financieringen of rood staan bij de bank (19%). Circa één op de zeven inwoners met schulden heeft die bij vrienden of familie (15%) en iets meer dan één op de tien bij de belastingdienst (13%). Het aandeel dat schulden heeft bij andere partijen is minder groot. Zo heeft nog 6% een schuld bij de zorgverzekeraar. Bij de overige partijen heeft 3% of minder een schuld uitstaan.

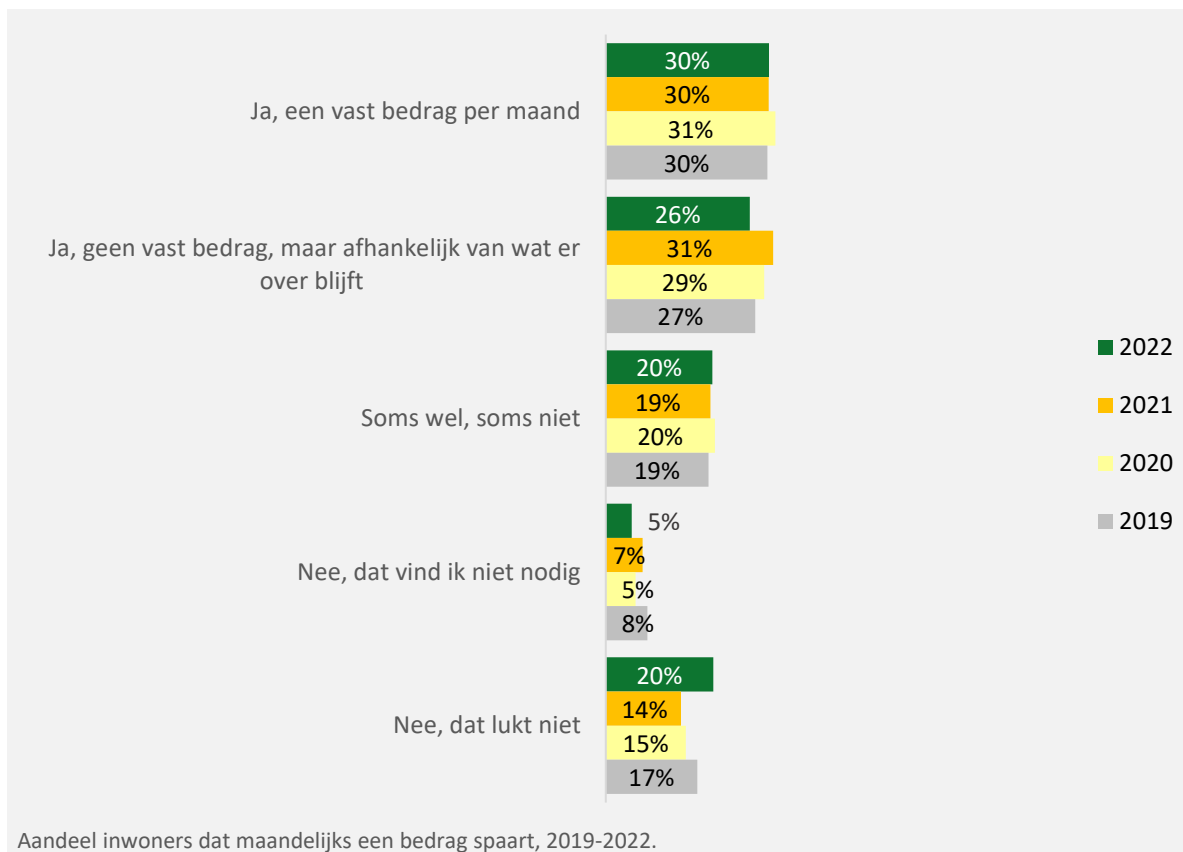
Vergeleken met vorig jaar hebben inwoners met schulden iets minder vaak een studieschuld (62% ten opzichte van 65% in 2021) maar vaker een schuld bij vrienden/familie (15% ten opzichte van 11% in 2021) of de belastingdienst (13% ten opzichte van 8% in 2021). Het aandeel inwoners dat een lening, financiering of roodstand heeft bij de bank neemt sinds 2019 ieder jaar licht af (van 26% in 2019, 24% in 2020, 20% in 2021 naar 19% in 2022).

Hulp bij financiële situatie

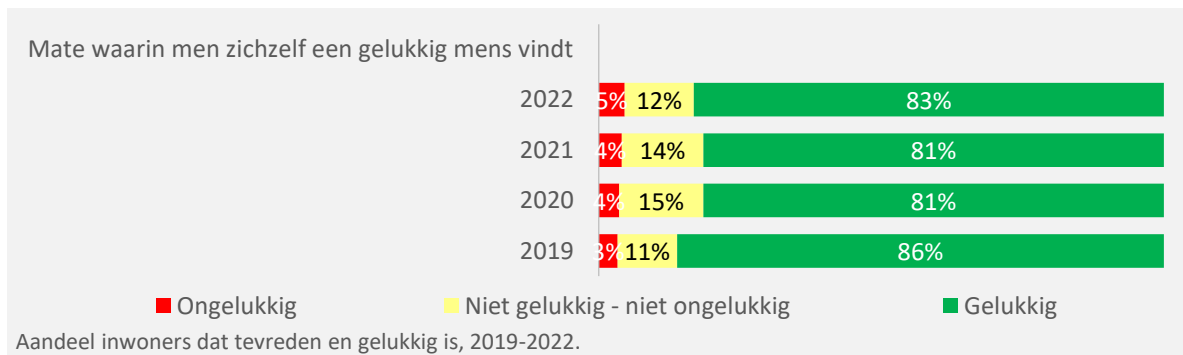
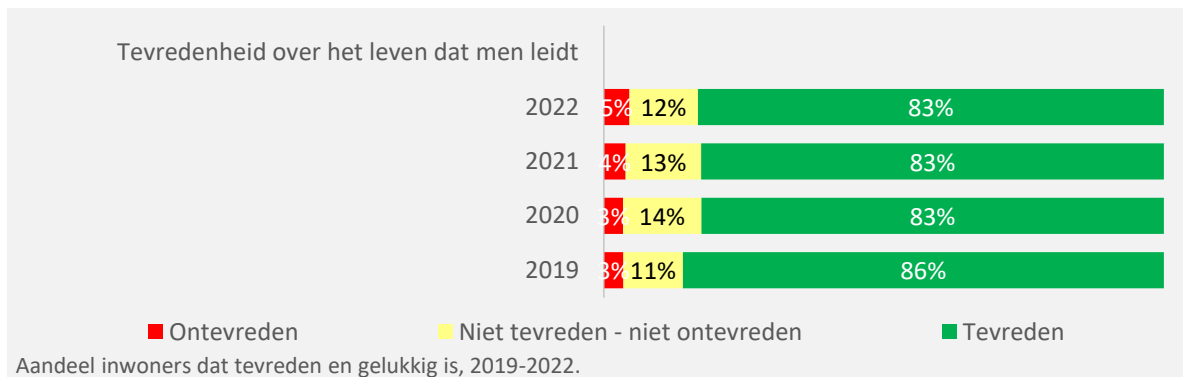
Bijna acht op de tien Hagenaars (78%) met schulden zoeken geen hulp in verband met de financiële situatie. Iets meer dan één op de vijf doet dit wel (22%). Men gaat voornamelijk te rade bij vrienden, kennissen of familie (9%). Een kleiner deel klopt aan bij de schuldhulpverlening van de gemeente (4%). Vergeleken met vorig is het aandeel inwoners dat hulp zoekt in verband met hun financiële situatie gestegen (van 17% in 2021 naar 22% in 2022). Inwoners met schulden zoeken iets vaker hulp bij vrienden/kennissen of familie (van 6% in 2021 naar 9% in 2022), bij de schuldhulpverlening van de gemeente (van 2% in 2021 naar 4% in 2022) en/of de Helpdesk Geldzaken van de gemeente (van 1% in 2021 naar 3% in 2022).

Inwoners met een studieschuld zoeken minder vaak hulp omdat deze schuld zelden problematisch is. Wanneer inwoners met alleen een studieschuld niet meegenomen worden, is het aandeel dat wél hulp zoekt groter. Dan zoekt ruim een derde van de inwoners met schulden hulp (36%). Deze hulp wordt voornamelijk gezocht bij vrienden/kennissen of familie (14%) en een kleiner deel bij de schuldhulpverlening van de gemeente (7%), de Helpdesk Geldzaken van de gemeente (6%) of bij maatschappelijk werk (5%).

Ruim de helft van de inwoners spaart maandelijks (56%). Drie op de tien spaart een vast bedrag per maand (30%) en een kwart laat het bedrag afhangen van wat er overblijft (26%). Daarnaast geeft nog één op de vijf inwoners aan dat men niet iedere maand spaart, maar soms wel en soms niet (20%). Bij eveneens één op de vijf lukt het volgens eigen zeggen niet om te sparen (20%) en een deel geeft aan dat men dit niet nodig vindt (7%). Inwoners geven dit jaar vaker aan dat het hen niet lukt om te sparen (van 14% in 2021 naar 20% in 2022) en wat minder vaak dat ze wel sparen maar geen vast bedrag (van 31% in 2021 naar 26% in 2022).

Hagenaars tussen de 65 jaar en 75 en 75-plussers sparen minder vaak dan gemiddeld (resp. 48% en 51%). Het spaargedrag verschilt sterk naar opleidingsniveau. Zo spaart 66% van de hoger opgeleiden iedere maand en 36% van de lager opgeleiden. Inwoners van Leidschenveen-Ypenburg (66%), en Segbroek (65%) sparen in verhouding meer dan gemiddeld. Inwoners van Centrum (48%), Escamp (51%) en Laak (51%) juist minder vaak.

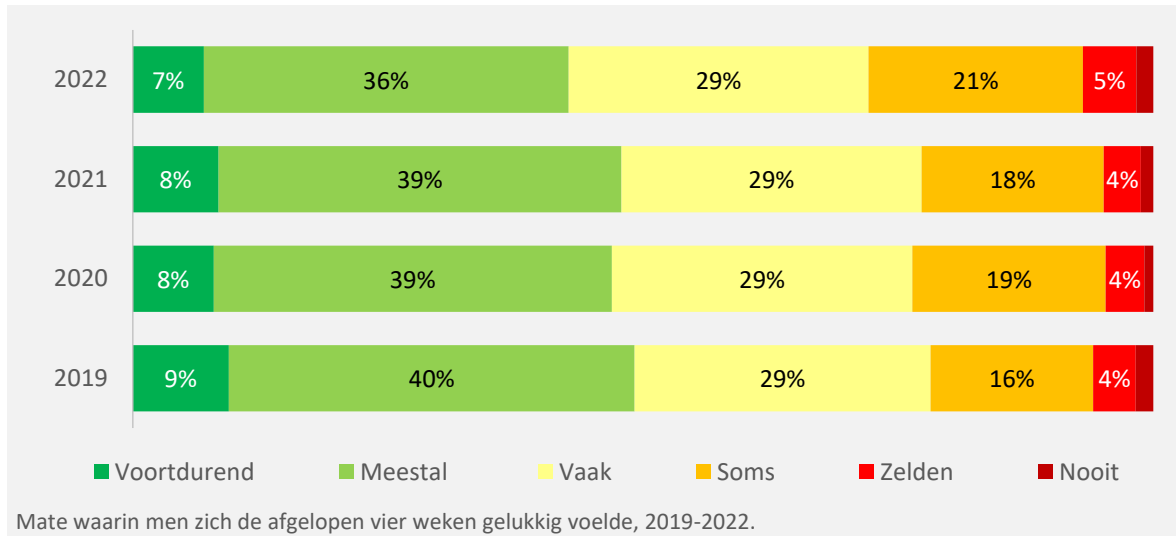
Inwoners is gevraagd in hoeverre men, op een schaal van 0 tot 10, tevreden is over het leven dat men leidt. Iets meer dan acht op de tien inwoners geven hiervoor een 7 of hoger (83%), wat wil zeggen dat men tevreden hierover is. Van de Hagenaars is 5% ontevreden met het leven dat men leidt (4 of lager).

Gemiddeld geeft men een 7,6 als rapportcijfer hiervoor. Dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande jaren. Inwoners uit Centrum en Laak zijn minder vaak tevreden dan gemiddeld (beide 76% 7 of hoger) en vaker ontevreden (resp. 7% en 9%). Gemiddeld geven inwoners uit deze stadsdelen respectievelijk een 7,3 en 7,2 voor het leven dat men leidt. Inwoners uit Scheveningen zijn juist vaker dan gemiddeld tevreden (91%) en minder vaak ontevreden (2%). Zij beoordelen het leven dat men leidt gemiddeld dan ook met een 8,0. Daarnaast zijn laag opgeleiden en inwoners onder de 30 jaar minder vaak tevreden met het leven dat men leidt (resp. 68% en 75%) en beoordelen hun leven gemiddeld met een lager rapportcijfer (resp. 7,0 en 7,2).

Wanneer inwoners een score moeten geven voor de mate waarin men zichzelf een gelukkig mens vindt, dan wijken de scores nauwelijks af van de cijfers voor de tevredenheid over het leven: 83% is gelukkig (cijfer 7 of hoger). Ook hier komt het gemiddelde uit op een 7,6. Deze cijfers zijn (nagenoeg) gelijk aan voorgaande jaren. Iets meer dan één op de tien inwoners is niet gelukkig maar ook niet ongelukkig (12%), wat iets lager is dan vorig jaar (14%).

Inwoners uit Centrum en Laak zijn ook minder gelukkig dan gemiddeld (resp. 76% en 78% tegenover 83% gemiddeld). Inwoners uit Segbroek en Scheveningen zijn juist vaker gelukkig (beide 89%) en komen gemiddeld uit op respectievelijk een 8,0 en een 7,9. Daarnaast zijn ook lager opgeleiden en inwoners tot 30 jaar minder vaak gelukkig (resp. 72% en 72%) en inwoners vanaf 45 jaar juist vaker gelukkig (circa 88%).

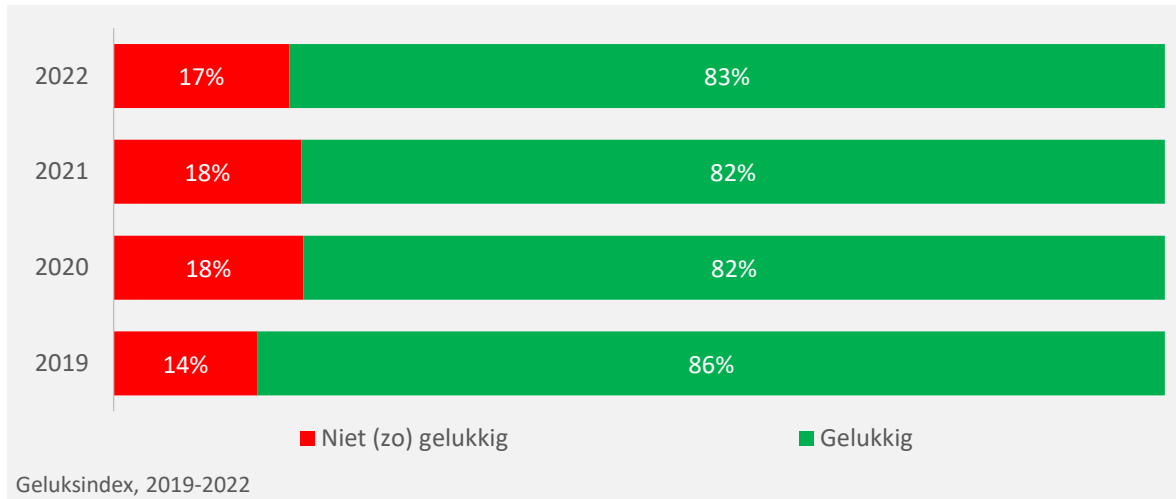
Geluk (2)

Ruim vier op de tien inwoners voelden zich de afgelopen vier weken voortdurend (7%) of meestal (36%) gelukkig. Daarnaast geven nog circa drie op de tien aan dat dit vaak het geval was (29%). Eén op de vijf Hagenaars is van mening dat dit soms zo was (18%), 5% zelden en 2% zelfs nooit. Ten opzichte van de voorgaande jaren ligt het aandeel inwoners dat de afgelopen vier weken (voortdurend, meestal of vaak) gelukkig was lager (van 78% in 2019, 76% in 2020, 77% in 2021 naar 72% in 2022).

Inwoners van Segbroek, Scheveningen, Haagse Hout en Leidschenveen-Ypenburg voelen zich vaker (voortdurend, meestal of vaak) gelukkig (resp. 77%, 77%, 76% en 76%). Voor inwoners van Centrum en Laak is dit juist minder vaak het geval (resp. 67% en 66%).

Naar leeftijd voelen de 65-74 jarigen zich het gelukkigst (79%). Inwoners tussen de 16 en 30 jaar voelden zich de afgelopen vier weken juist minder vaak gelukkig (65% voortdurend, meestal of vaak) en geven vaker aan zich soms (25%) of zelden (8%) gelukkig te voelen. Dit geldt nog sterker voor lager opgeleiden: 60% voelde zich de afgelopen vier weken voortdurend, meestal of vaak gelukkig, een kwart soms (25%) en 11% zelden.

Aan de hand van de levenstevredenheidsvraag (Kunt u op een schaal van 0 tot en met 10 aangeven hoe tevreden u bent over het leven dat u leidt?), de geluksevaluatievraag (In welke mate u zichzelf een gelukkig mens vindt?) en de hedonisch-geluksgevoelvraag (Hoe vaak voelde u zich in de afgelopen vier weken gelukkig?) kan een geluksindex worden berekend. Men wordt als 'gelukkig' beschouwd wanneer deze een 7 of hoger scoort op de eerste twee vragen en vaak, meestal of voortdurend antwoordt op de derde vraag. Om 'gelukkig' te zijn moet deze voorwaarde gelden voor minimaal twee van de drie vragen (EHERO, 2017).

Iets meer dan acht op de tien Hagenaars zijn volgens deze definitie gelukkig (83%) en bijna een vijfde is niet (zo) gelukkig (17%). Dit beeld is nagenoeg hetzelfde als in 2021 en 2020.

Inwoners van 45 jaar en ouder voelen zich relatief vaak gelukkig (circa 88%) en inwoners tussen de 16 en 29 jaar juist minder vaak (74%). Hoger opgeleiden zijn vaker gelukkig (88%) en lager opgeleiden (77%) juist minder vaak (71%). Inwoners van Segbroek en Scheveningen (resp. 89% en 90%), op de voet gevolgd door inwoners uit Loosduinen, Haagse Hout en Leidschenveen-Ypenburg (alle drie 87%) zijn meer dan gemiddeld gelukkig en inwoners uit Centrum en Laak juist minder vaak (resp. 76% en 78%).

Inwoners die niet hoeven te bezuinigen op eten, kleding en dergelijke (91%), wiens financiële situatie is verbeterd (90%) en die geen schulden hebben (87%) zijn vaker gelukkig. Het verschil is vooral groot tussen inwoners die nooit hoeven te bezuinigen (91%) en inwoners die wel eens moeten bezuinigen (66%), een verschil van 25%. In mindere mate geldt dit ook voor inwoners die geen schulden hebben (87%) ten opzichte van inwoners die wel schulden hebben (70%, een verschil van 17%). En voor inwoners waarvan hun financiële situatie is verbeterd (90%) ten opzichte van verslechterd (74%, een verschil van 16%).

Den Haag

Inwonersonderzoek 2022

Onderzoeksverantwoording

Vragenlijst

De vragenlijst bestaat uit vraagblokken (hoofdstukken) die door en met de diensten en afdelingen van de gemeente Den Haag zijn samengesteld. Veel vraagblokken worden ieder jaar of elke twee jaar herhaald. Op verzoek van de diensten en afdelingen kunnen aanvullende vragen of nieuwe vraagblokken worden toegevoegd. De vragenlijst mag niet te lang zijn om irritatie bij de respondent te voorkomen. Jaarlijks wordt de vragenlijst met de diensten en afdelingen besproken om na te gaan of deze nog voldoet. De enquête bevat ook een aantal standaard sociaal-demografische en economische profielvragen.

Steekproef, respons en weging

Voor de Inwonersenquête Sociaal Domein is uit de Basisregistratie Personen (BRP) een bruto steekproef getrokken van 9.000 Hagenaars, evenredig verdeeld over de 8 stadsdelen. De steekproef bevat een oversampling van jongeren tot 30 jaar (tot een verhouding één derde-twee derde) om ervoor te zorgen dat er in absolute zin voldoende jongeren in de respons zitten. Ook is het aandeel van het stadsdeel Laak in de steekproef opgehoogd, omdat de respons hier traditioneel lager ligt dan gemiddeld. Omdat de responsbereidheid onder jongeren en inwoners van Laak in verhouding laag is, heeft de oversampling als consequentie dat het totale responspercentage lager wordt.

Uiteindelijk hebben 1.058 inwoners aan dit onderzoek meegewerkt, een respons van 12% ten opzichte van de netto steekproef (8896). Dat nagenoeg gelijk aan het responspercentage in 2021 (13%). Sommige respondenten hebben de vragenlijst niet volledig ingevuld. Dat betekent dat de respons voor sommige vraagblokken lager is. De vraagblokken Geluk en financiële situatie en Wonen zijn in alle deelenquêtes meegenomen. De respons op deze vraagblokken is 4.543 respondenten, een respons van 13% ten opzichte van de netto steekproef (35.535). De meeste respondenten hebben de enquête online ingevuld (89%), 2% heeft een schriftelijke vragenlijst ingevuld en 9% is telefonisch afgenomen.

Deze respons is voldoende om op gemeenteniveau uitspraken te kunnen doen en in te kunnen zoomen op of verschil aan te geven tussen groepen bewoners (bijv. naar geslacht, leeftijd, stadsdeel en opleiding). De uitkomsten zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en stadsdeel.

Bij iedere rapportage hoort een tabellenboek met alle (gewogen) uitkomsten naar deelpopulatie. De cijfers in de rapportage en het tabellenboek kunnen kleine afwijkingen vertonen als gevolg van weging en afrondingen.

De gemeente Den Haag peilt jaarlijks de mening van inwoners over diverse maatschappelijke onderwerpen. Vanaf 2016 worden in opdracht van de verschillende gemeentelijke diensten vier deelonderzoeken uitgevoerd, betrekking hebbend op het Ruimtelijk-Economisch domein, het Sociaal domein, het Fysiek domein en Publiekszaken, gekoppeld aan de vier diensten die hierover gaan. Het onderdeel Betrokkenheid bij Bestuur is opgenomen bij Publiekszaken.

Onderzoeksmethode

Per deelonderzoek is per stadsdeel een willekeurige steekproef getrokken van inwoners van 18 tot en met 85 jaar. Om een optimale respons te kunnen bereiken hebben de inwoners op verschillende manieren (online, op papier en telefonisch) aan het onderzoek mee kunnen werken. Door verschillende enquêteermethoden te combineren, wordt een zo representatief mogelijk deel van de bevolking bereikt. Zeker bij sociale beleidsthema's is het van belang om ook inwoners te bereiken die niet uit zichzelf aan onderzoek meedoen. Daarom bellen we nog nadat er een uitnodigingsbrief is gestuurd.

De Hagenaars in de steekproef hebben een aankondigingsbrief gekregen waarin de werkwijze van het inwonersonderzoek is omschreven. In de brief is een persoonlijke inlogcode opgenomen, waarmee de respondent toegang kon krijgen tot de online-enquête. Na twee weken is een herinneringsbrief gestuurd aan de mensen die de vragenlijst nog niet via internet hadden ingevuld of een schriftelijke vragenlijst hadden opgevraagd. In deze brief is de telefonische enquête aangekondigd. Mensen die thuis niet de beschikking hebben over internet of die liever telefonisch geënquêteerd wilden worden, konden via de helpdesk van Dimensus een (mobiel) telefoonnummer doorgeven, zodat zij toch aan het onderzoek konden deelnemen. Hagenaars van allochtone afkomst hadden de mogelijkheid om het interview (telefonisch) te laten afnemen in een andere taal, waaronder Turks, Arabisch/Berbers of Engels. Er zijn overigens maar weinig respondenten die hierom vragen.

De uitkomsten van 2022 worden vergeleken met de uitkomsten van 2021, 2020, 2019 en 2018. Dat kan omdat de gehanteerde werkwijze dezelfde is.

	Ruimtelijk-Economisch domein		Sociaal domein		Fysiek Domein		Publiekszaken	
	Vóór weging	Na weging	Vóór weging	Na weging	Vóór weging	Na weging	Vóór weging	Na weging
Den Haag	1280	1280	1058	1058	1126	1126	1079	1079
Loosduinen	136	119	108	98	111	105	116	100
Escamp	168	289	133	239	145	254	144	244
Segbroek	181	147	149	121	168	129	120	124
Scheveningen	162	140	146	116	153	123	130	118
Centrum	198	259	150	214	139	228	176	218
Laak	168	107	111	89	148	94	132	90
Haagse Hout	153	114	138	95	143	101	136	96
Leidschenveen-Ypenburg	114	105	123	87	119	93	125	89

In de bovenstaande tabel is de respons (absolute aantallen) per stadsdeel weergegeven voor de vier verschillende domeinen, ongewogen en na correctie door weging. De vraagblokken economie, wonen en financiële situatie zijn in alle vier de vraagblokken meegenomen.

Vraagblokken in de deelonderzoeken:

* Ruimtelijk-Economisch Domein: Binnenstad; Vervoerswijzekeuze; Laadpalen; Sport- en beweegactiviteiten; Zwembaden en sporthallen.

* Sociaal Domein: Vrijwilligerswerk; Integratie; GGD; Jeugd; Huiselijk geweld; Cultuurparticipatie; Emancipatie; Mantelzorg.

* Fysiek Domein: Beleving van water; Handhaving; Openbare verlichting; Openbaar groen; Hondenbeleid; Schone straat; Dienstverlening op straat; Bereikbaarheid; Scheveningen (Binnenstad).

* Publiekszaken: Speelvoorzieningen; Stadskrant; Graffiti; Stadsdeelorganisatie; (online) Dienstverlening; Stadsbestuur; Toegankelijke / inclusieve stad.

	Ruimtelijk-Economisch domein		Sociaal domein		Fysiek Domein		Publiekszaken	
	Netto steekproef	Netto respons	Netto steekproef	Netto respons	Netto steekproef	Netto respons	Netto steekproef	Netto respons
Den Haag	8882	14%	8896	12%	8885	13%	8872	12%
Loosduinen	778	17%	774	14%	781	14%	775	15%
Escamp	1421	12%	1422	9%	1425	10%	1420	10%
Segbroek	920	20%	921	16%	919	18%	920	13%
Scheveningen	941	17%	936	16%	936	16%	935	14%
Centrum	1461	14%	1466	10%	1461	10%	1457	12%
Laak	1707	10%	1711	6%	1696	9%	1699	8%
Haagse Hout	828	18%	831	17%	832	17%	831	16%
Leidschenveen-Ypenburg	826	14%	835	15%	835	14%	835	15%

In de bovenstaande tabel is het respons (percentage) per stadsdeel weergegeven voor de vier verschillende domeinen in vergelijking met de netto steekproef. De vraagblokken economie, wonen en financiële situatie zijn in alle vier de vraagblokken meegenomen.

Vraagblokken in de deelonderzoeken:

* Ruimtelijk-Economisch Domein: Binnenstad; Vervoerswijzekeuze; Laadpalen; Sport- en beweegactiviteiten; Zwembaden en sporthallen.

* Sociaal Domein: Vrijwilligerswerk; Integratie; GGD; Jeugd; Huiselijk geweld; Cultuurparticipatie; Emancipatie; Mantelzorg.

* Fysiek Domein: Beleving van water; Handhaving; Openbare verlichting; Openbaar groen; Hondenbeleid; Schone straat; Dienstverlening op straat; Bereikbaarheid; Scheveningen (Binnenstad).

* Publiekszaken: Speelvoorzieningen; Stadskrant; Graffiti; Stadsdeelorganisatie; (online) Dienstverlening; Stadsbestuur; Toegankelijke / inclusieve stad.

Representativiteit en betrouwbaarheid

Representativiteit

Om uitspraken te doen over de gehele doelpopulatie moet de netto respons qua opbouw de werkelijke doelpopulatie zoveel mogelijk benaderen. Om dit te bereiken, is bij het trekken van de bruto steekproef rekening gehouden met de verdeling van de bevolking naar stadsdeel en leeftijd. Hierbij moet worden opgemerkt dat een volledig representatieve netto respons een “illusie” is, omdat de netto respons dan op alle denkbare variabelen gelijk moet zijn aan de populatie en veel variabelen moeilijk “beïnvloedbaar of controleerbaar” zijn. Zo zullen mensen die zich betrokken voelen bij de stad en mensen die geïnteresseerd zijn in informatie eerder aan een enquête deelnemen. Omgekeerd zijn er mensen, vaak met een lagere opleiding, waar de drempel om aan een dergelijk onderzoek mee te werken, veel hoger is. De profielvragen zijn ook gebruikt om de enquête-uitkomsten te kunnen wegen op basis van een aantal sleutelvariabelen. Zo zijn de gegevens per deelenquête gewogen naar stadsdeel, leeftijd en geslacht. In de rapportage zijn uitsluitend de resultaten na weging opgenomen.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheidsmarges

Door middel van het bevragen van een representatieve steekproef van de bevolking is het niet alleen mogelijk uitspraken te doen over degenen die geëncquêteerd zijn, maar ook over de hele populatie waaruit die steekproef is getrokken. Hierbij geldt wel een bepaalde nauwkeurigheidsmarge. Doorgaans wordt bij het berekenen van deze marges uitgegaan van 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als het onderzoek 100 maal herhaald wordt, 95 keer een waarde gevonden wordt die in het berekende interval valt (zie bijbehorende tabel op de volgende dia).

Voorbeeld: Als van 300 respondenten de helft kiest voor een bepaald antwoord (50% antwoordt bevestigend op een bepaalde vraag), dan is het nauwkeurigheidinterval in de populatie 5,6%. Dat wil zeggen dat in 95 van de 100 keer de werkelijke waarde in de populatie ligt tussen 44,4% en 55,6%. Antwoordt 90% bevestigend op een bepaalde vraag dan ligt de waarde in de populatie tussen 86,6% en 93,4%. Het nauwkeurigheidinterval is dan + of - 3,4%. In dit rapport worden de gevonden percentages na weging weergegeven en niet de daarbij horende nauwkeurigheidintervallen omdat dit het rapport onleesbaar zou maken. In de figuurtitel en de bijbehorende tabellenboeken is wel aangegeven op welk absoluut aantal respondenten het resultaat is gebaseerd. Met behulp van de navolgende tabel kunnen de bijbehorende marges worden afgelezen.

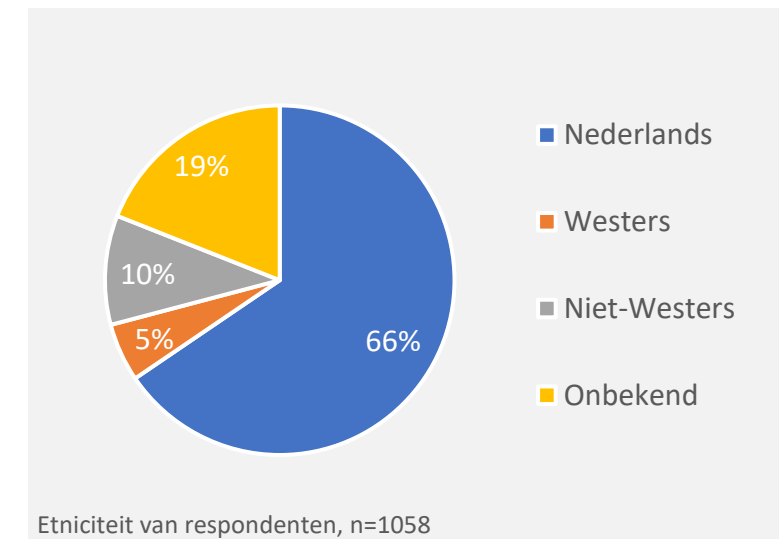
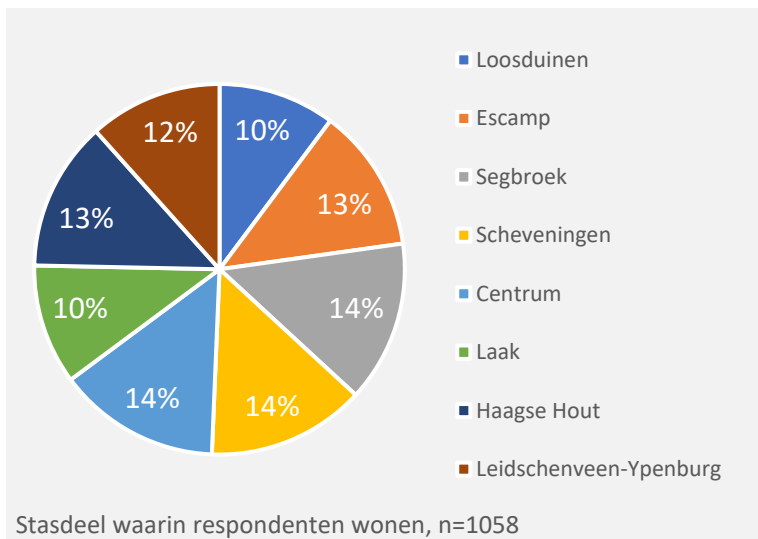
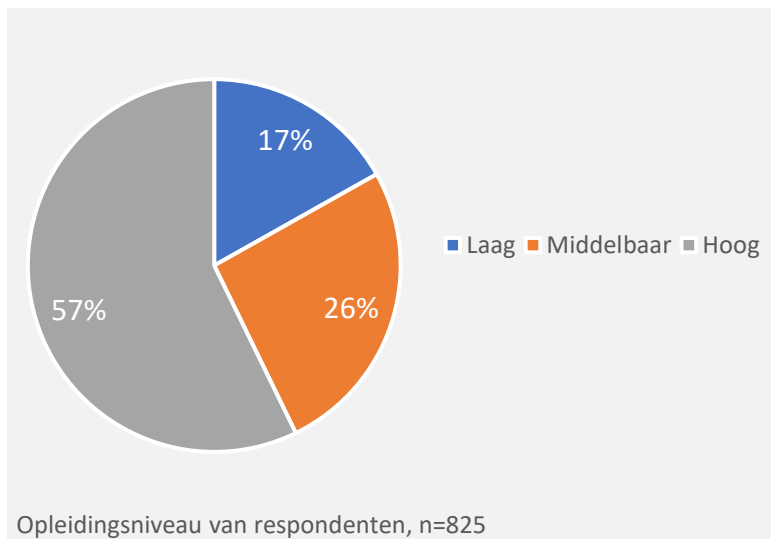
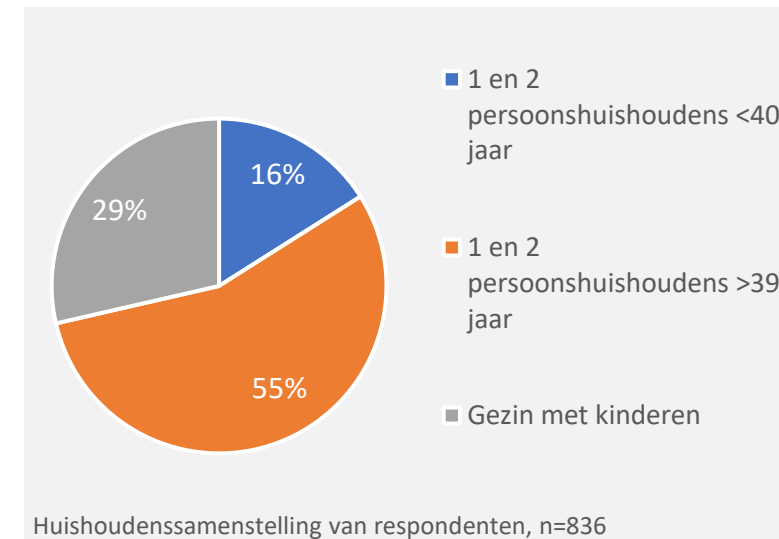
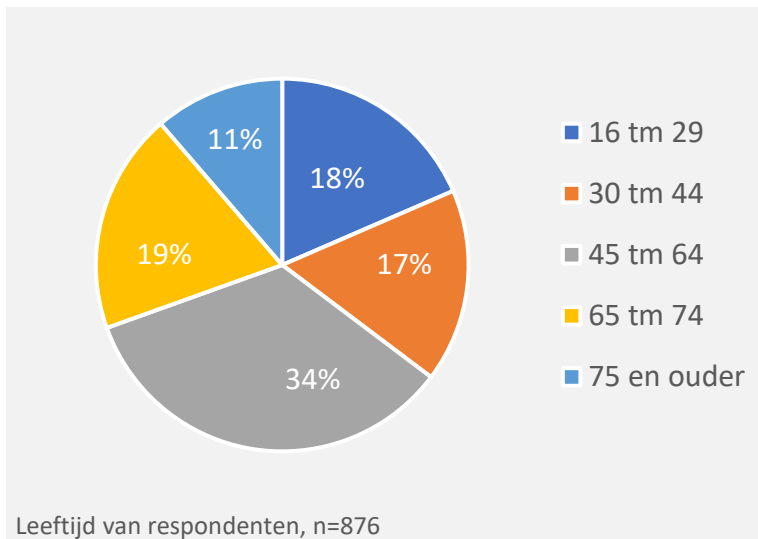
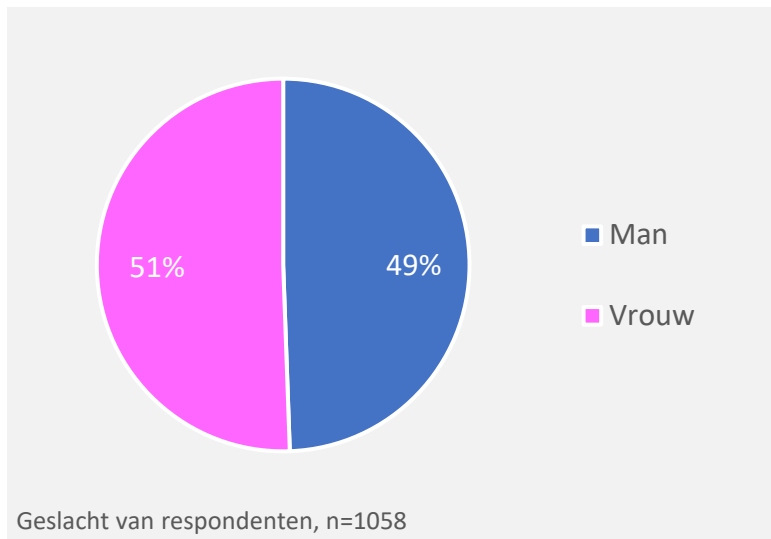
Representativiteit en betrouwbaarheid

aantal respondenten = N	<u>Gevonden percentage in de steekproef</u>					
	5% of 95%	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	6,0	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
75	4,9	6,8	9,1	10,4	11,1	11,3
100	4,3	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	3,0	4,2	5,5	6,3	6,8	6,9
300	2,5	3,4	4,5	5,2	5,5	5,6
400	2,1	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	1,9	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	1,7	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	1,6	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	1,5	2,1	2,8	3,2	3,4	3,4
900	1,4	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1000	1,4	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1500	1,1	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5

De mate van nauwkeurigheid neemt af naarmate het aantal respondenten kleiner is. Een en ander is vooral van belang als de vraag slechts door een beperkt aantal respondenten is beantwoord of als de resultaten worden uitgesplitst naar een aantal variabelen, waardoor er per onderverdeling een gering aantal respondenten resteert. Als het aantal respondenten klein is zijn de antwoorden niet verder uitgesplitst naar kenmerken.

Door de opmars van het internetgebruik verandert jaarlijks de verhouding tussen telefonische enquêtes en enquêtes via internet in de respons. De ontwikkeling in deze verhouding kan van invloed zijn op de uitkomsten van het onderzoek. Dat komt enerzijds omdat de kenmerken van de respondenten verschillen: met name mannen, jongeren, werkenden en hoger opgeleiden vullen de enquête vaker via internet in, terwijl in verhouding meer vrouwen, ouderen, niet-werkenden en lager opgeleiden worden bereikt via een telefonische enquête. Een tweede mogelijk effect van de toename van internetenquêtes is dat met name beoordelvragen via internet minder "sociaal wenselijk" worden beantwoord dan telefonisch.

Kenmerken van de respondenten: Onderzoek Sociaal Domein (vóór weging)

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkterrein. Dit doen wij vanuit een bevlogenheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM) die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële bewoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!